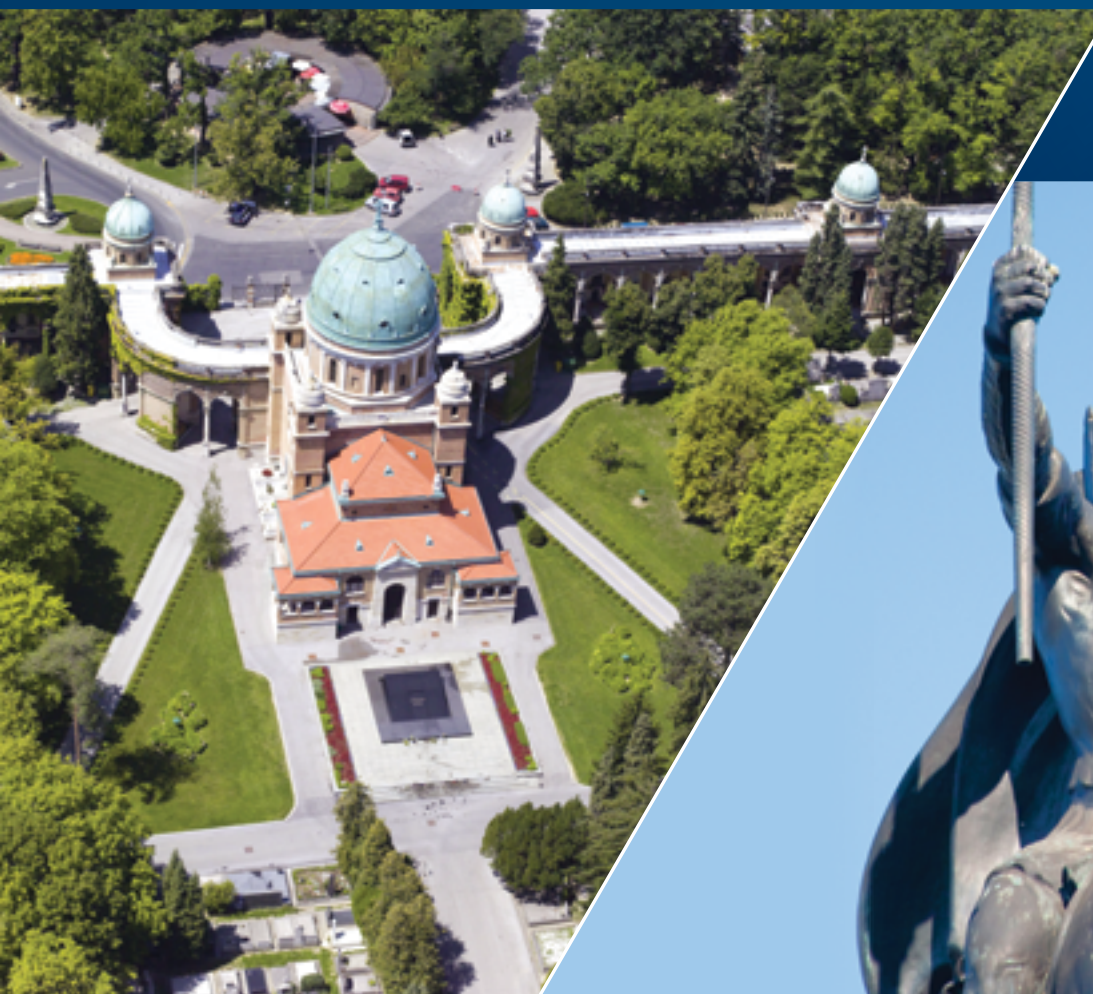

GODIŠNJE IZVJEŠĆE

2018.

**ZAGREBAČKI
HOLDING**

www.zgh.hr

NAŠA VIZIJA

Biti pouzdan član
zagrebačkih obitelji
i pozitivna energija
gradskog života.

ZAGREBAČKI
HOLDING

SADRŽAJ

Grupa Zagrebački holding ukratko	5
Pismo predsjednice Uprave	6
Naše poslovanje u 2018. godini	9

1 / Profil Zagrebačkog holdinga	23
--	----

2 / Korporativno upravljanje	29
2.1 Upravljačka struktura	30
2.2 Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja	35

3 / Izvješće posloводства i analiza poslovanja	37
3.1 Korporativna odgovornost i održivost	38
3.2 Aktivnosti istraživanja, razvoja i zaštite okoliša	44
3.3 Očekivani budući razvoj Grupe	51
3.4 Analiza poslovanja	53

Nekonsolidirani godišnji financijski izvještaji za godinu završenu na dan
31. prosinca 2018. godine zajedno s Izvješćem neovisnog revizora

Konsolidirani godišnji financijski izvještaji za godinu završenu na dan
31. prosinca 2018. godine zajedno s Izvješćem neovisnog revizora

Temeljna zadaća Grupe je učinkovito i trajno obavljanje usluga od javnog interesa u gradu Zagrebu, uz maksimalnu zaštitu okoliša i zaštitu interesa lokalne zajednice u kojoj djelujemo.

GRUPA ZAGREBAČKI HOLDING

UKRATKO

Zagrebački holding d.o.o. (dalje u tekstu: Društvo) je trgovačko društvo u 100-postotnom vlasništvu Grada Zagreba. Svoju osnovnu djelatnost obavlja putem 14 podružnica, a vlasnik je i 8 trgovačkih društava i ustanove. Zajednica podružnica, povezanih društava i ustanove čine Grupi Zagrebački holding (dalje u tekstu: Grupa), čije je vodeće društvo u kreiranju poslovnih politika Zagrebački holding d.o.o. Grupa ukupno zapošljava 7.529 radnika – 5.038 u društvu Zagrebački holding d.o.o., 2.462 u povezanim društvima i ustanovi, dok 29 radnika zapošljava Elektrometal – distribucija plina d.o.o., društvo kćer povezanog društva Gradska plinara Zagreb d.o.o.

DJELATNOSTI GRUPE

Grupa pruža širok spektar usluga koje su grupirane u poslovna područja komunalnih, energetskih i tržišnih djelatnosti. Također pruža usluge iz portfelja djelatnosti javne vodoopskrbe i odvodnje i ljekarničke djelatnosti.

Poslovno područje komunalnih djelatnosti, među ostalim, obuhvaća redovno održavanje 114 hektara javnih zelenih površina, 2.589 kilometara nerazvrstanih cesta, zatim svakodnevno održavanje čistoće javnih površina, građevina javne odvodnje oborinskih voda, 28 groblja i krematorija te javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima. Također pruža usluge autobusnog kolodvora, javnih tržnica na malo, usluge parkiranja na javnim površinama i u javnim garažama te usluge distribucijske telekomunikacijske kanalizacije (DTK) i druge komunalne infrastrukture na području grada Zagreba. Grupa također brine o održavanju javnih prolaza, pothodnika, fontana i WC-a, te održava jedan od simbola grada Zagreba – Grički top.

Tržišne djelatnosti obuhvaćaju usluge upravljanja i održavanja zgrada i sportskih građevina, gradnju i prodaju stanova, izdavačku i izložbenu djelatnost, organizaciju putovanja i odmora djece i mladih, ugostiteljstvo i turizam, skladištenje, čuvanje robe, parkiranje teretnih vozila i usluge Slobodne zone Zagreb, vanjsko oglašavanje i usluge tržnice na veliko.

U tržišne djelatnosti također spada zbrinjavanje otpada, sakupljanje otpada od fizičkih osoba (kućanstava) te održavanje, zaštita, upravljanje, rekonstrukcija i izgradnja regionalnih i lokalnih cesta i drugih javno prometnih površina te održavanje opreme na cestama.

Poslovno područje javne vodoopskrbe i javne odvodnje obuhvaća usluge sakupljanja, pročišćavanja i distribucije vode, usluge odvodnje otpadnih voda i s njima povezane usluge te izgradnju i održavanje vodoopskrbne mreže i mreže odvodnje.

U sklopu Grupe djeluju i tvrtke koje obavljaju energetska djelatnost i pružaju usluge distribucije i opskrbe plinom te proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije. Kao posebna djelatnost izdvaja se opskrba i izrada lijekova, opskrba medicinskim proizvodima, dječjom hranom, kozmetičkim i drugim sredstvima za zaštitu zdravlja u sklopu koje djeluju galenski i analitički laboratorij.

Temeljna zadaća Grupe je učinkovito i trajno obavljanje usluga od javnog interesa uz maksimalnu zaštitu okoliša i zaštitu interesa lokalne zajednice u kojoj djelujemo. Osnovni standardi pružanja tih usluga definirani su zakonima te ostalim brojnim aktima. Svjesni odgovornosti prema građanima Zagreba, kontinuirano ulažemo u unaprjeđenje kvalitete javnih usluga, uz poštivanje načela održivog razvoja, čime su standardi života u gradu Zagrebu osjetno viši nego u ostalim gradovima Republike Hrvatske. Istodobno unutar društva promičemo socijalni dijalog, a svojim radnicima omogućujemo stjecanje novih naprednih znanja i vještina.

Povećanjem kvalitete i opsega javnih usluga na dobrobit građana, gospodarstva i lokalne uprave i samouprave Grada Zagreba, podižući standard građana, konkurentnost gradskog gospodarstva, kao i reputaciju grada Zagreba u odnosu na druge gradove, realiziramo temeljnu zadaću Grupe: osigurati građanima Zagreba i lokalnoj zajednici zdrav, ugodan i siguran urbani život – svaki dan.

PISMO PREDsjedNICE UPRAVE

Grupa Zagrebački holding primarno pruža usluge od javnog interesa, te su svi naši naponi izravno povezani s ulaganjima u urbani razvoj grada Zagreba.

Kada sagledamo sva realizirana ulaganja, analiziramo stanje kvalitete naših usluga te financijski rezultat koji je bolji u odnosu na 2017. godinu, možemo reći da smo i u 2018. godini ispunili temeljnu zadaću Zagrebačkog holdinga – učinkovito i trajno obavljanje usluga od javnog interesa u gradu Zagrebu, uz maksimalnu zaštitu okoliša i zaštitu interesa lokalne zajednice u kojoj djelujemo.

Kao i u prethodnoj godini, i u 2018. bili smo usmjereni na ulaganja u gradsku nadzemnu i podzemnu infrastrukturu, strojeve i komunalnu opremu, uspostavu učinkovitog sustava gospodarenja otpadom te digitalizaciju poslovanja. Ukupno je u 2018. na razini Grupe Zagrebački holding realizirano 424,7 milijuna kuna investicija i 110,5 milijuna kuna ulaganja u izgradnju objekata javne namjene koje društva Grupe realiziraju za Grad Zagreb (izgradnja Dnevne bolnice i podzemne garaže Kliničke bolnice Sveti Duh i izgradnja Osnovne škole Hrvatski Leskovac te nadogradnja Osnovne škole Jelkovec) i izgradnju naselja Podbrežje.

Tijekom godine vodoopskrbna mreža proširena je izgradnjom 22 kilometra novih cjevovoda, dok je mreža odvodnje proširena izgradnjom 10 kilometara novih kanala. Istodobno je u cilju smanjivanja gubitaka vode u sustavu, kao i zaštite okoliša, sanirano 5,4 kilometara cjevovoda i 1,5 kilometara kanala i kanalskih objekata. Uz poboljšanje kvalitete sustava vodoopskrbe i odvodnje, proširenje osnovnih kapaciteta rezultiralo je priključenjem novih 1.614 vodoopskrbnih i 1.060 kanalskih priključaka. Značajna sredstva uložena su u rekonstrukciju distribucijske plinske mreže, te izgradnju 26 km nove distribucijske mreže, u svrhu podizanja sigurnosti i smanjenja gubitaka u sustavu, te je priključeno 3.534 novih krajnjih kupaca na sustavu. Također je zamijenjeno 25.000 plinomjera na sustavu.

Jedan od kapitalnih infrastrukturnih projekata dovršenih u 2018. godini je završetak izgradnje transportnog kolektora s precrpnom stranicom PC Sesvete i rasteretnog objekta s retencijskim kanalom na kolektoru Sesvete CUPOV – SE-SVETE. Dopršetkom ovog projekta omogućeno je, među ostalim, učinkovitije upravljanje otpadnim vodama u smislu ekološkog poboljšanja situacije zagađivanja recipijenta otpadnim vodama. Krajnji cilj je zaštita potoka Vuger i rijeke Save, kao finalnog recipijenta u Zagrebu. Također su stvoreni preduvjeti za planirana priključenja i područja Sesvete – Istok te će se u konačnici 40% otpadnih voda Sesveta pročišćavati na uređaju, što čini približno 8.000 objekata, odnosno 25 do 30.000 korisnika.

Tijekom 2018. godine, pokrenute su i aktivnosti na realizaciji projekta „Voda u svako kućanstvo”, koji obuhvaća produženje vodoopskrbne mreže za 80 km. Projekt je

pokrenut zajedno s Gradom Zagrebom i primarno obuhvaća rubne dijelove grada, čime se osigurava ravnomjeran urbani razvoj.

Uložena su i značajna sredstva u implementaciju Odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i usluga povezanih s javnom uslugom u Gradu Zagrebu koja je stupila na snagu 01. veljače 2018. Ukupno je u uspostavu sustava gospodarenja otpadom u gradu Zagreba uloženo 63,5 milijuna kuna.

Broj spremnika za odvojeno prikupljanje iskoristivog otpada povećan je za 26,2% odnosno sa 85.831 na 108.326 spremnika. Postavljeno je 325 novih zelenih otoka, te ih je krajem 2018. godine bilo 1.008, odnosno 48% više u odnosu na lani. Otvorena su 3 nova reciklažna dvorišta, te je krajem godine bilo u funkciji 9 fiksnih i 8 mobilnih reciklažnih dvorišta. Nastavljena je podjela kućnih kompostera domaćinstvima te je njihov broj povećan za 6.511 (sa 11.531 na 18.042).

Sve te mjere u konačnici su rezultirale povećanjem udjela odvojeno prikupljenih količina otpada u ukupno prikupljenom komunalnom otpadu, na 16,8%. Svakako ohrabruje činjenica da su količine odvojeno prikupljenog otpada porasle u 2018. za 33,9% u odnosu na 2017. Međutim, kako bi se osiguralo ispunjenje ciljeva gospodarenja otpadom u gradu Zagrebu, pred Zagrebačkim holdingom i podružnicom Čistoća je razdoblje velikih ulaganja u infrastrukturu, ljude i strojeve.

Uz ulaganja u infrastrukturu i kvalitetu usluga, kontinuirano se ulaže i u unaprjeđenje odnosa s korisnicima. Unatrag nekoliko godina intenziviran je proces digitalizacije poslovanja koja, među ostalim, omogućuje dizajniranje usluga upravo prema potrebama korisnika. Uz sustav e-Građani, u koji smo se uključili 2014., Grupa je razvila vlastite aplikacije Moj račun i Moj VIO, a u 2018. godini napravljen je korak dalje u digitalizaciji usluga. Postojećem portfelju usluga u sustavu e-Građani, dodani su „e-Zahtjevi”. To je druga usluga na ovoj stranici i nudi mogućnost digitalnog popunjavanja Obrazaca za promjenu matičnih/knjigovodstvenih podataka korisnika usluge, promjenu adrese dostave računa i preknjiženje kartice. Na taj način korisnicima je omogućeno elektroničko zaprimanje većine zahtjeva iz redovnog poslovanja, koji su uglavnom i razlozi osobnih dolazaka u poslovnicu. Također, od svibnja 2018. godine dostupna je aplikacija ZgPark – dvojezična mobilna aplikacija koja omogućuje plaćanje i nadoplatu parkirališnih karata na javnim parkiralištima i u tri javne garaže.

Statusne promjene

Grupa je u 2018. ušla bez podružnica ZET i Zagrebački velesajam koje su izdvojene u zasebna trgovačka društva u vlasništvu Grada. Ova statusna promjena višestruko se odrazila na poslovanje Grupe u 2018. godini. Među ostalim, smanjen je temeljni kapital za 656,2 milijuna kuna, manji su i prihodi od prodaje za 476,8 milijuna kuna u odnosu na 2017. godinu, te dugoročne obveze za 1,9 milijardi kuna. U konačnici, ukupan kapital i obveze smanjeni su za 3,9 milijarde kuna. S obzirom da su oba segmenta uobičajeno generirala gubitak iz redovnog poslovanja, njihovim izdvajanjem na razini Grupe ujedno je oslobođen prostor za nova investicijska ulaganja, a osobito u uspostavu sustava gospodarenja otpadom u gradu Zagrebu.

Također, u ožujku 2018. godine Gradska plinara Zagreb d.o.o. kupila je društvo Elektrometal-distribucija plina d.o.o., čija je osnovna djelatnost distribucija prirodnog plina na području Bjelovarsko-bilogorske županije.

Kada se sumiraju svi rezultati, Grupa je u 2018. godini, sa ostvarenih 4 milijarde ukupnih prihoda, te 3,9 milijardi kuna rashoda, ostvarila dobit prije oporezivanja od 101 milijun kuna, dok je na razini društva Zagrebački holding d.o.o. ukupno ostvareno 2,1 milijarda kuna prihoda i 2 milijarde kuna rashoda te dobit prije oporezivanja iznosi 106,3 milijuna kuna.

Održivost u srcu društva

Grupa svoje poslovanje temelji na načelima održivog razvoja te su u 2018. pojačane aktivnosti i ulaganja u zaštitu okoliša. Među ostalim, kako bi se unaprijedila razina zaštite okoliša i iskorištavanja obnovljivih izvora energije kontinuirano se ulaže u modernizaciju mTEO postrojenja – termoenergetskog objekta za energetske iskorištavanje odlagališnog plina na odlagalištu otpada Prudinec / Jakuševac. Tijekom 2018. započela je izgradnja četvrtog seta motor generatora sa svom potrebnom infrastrukturom, proširenjem platoa i izgradnjom bukobrana kao zakonska obveza mjerenja buke okoliša. Završetak svih

radova i puštanje novog motor-generatora u funkciju očekuje se u 2019. godini, čime će se povećati ukupna snaga svih motor-generatora te će se povećati količine iscrpljenog plina iz odlagališta sa 1.500 m³/h, na 1.800 do 2.000 m³/h. U sklopu modernizacije samoga plinskog postrojenja izgradit će se i sustav čišćenja odlagališnog plina, a u tijeku je gradnja sustava čišćenja zraka za izgaranje u plinskim motorima. Oba unaprijeđenja sustava, osim na vijek trajanja motor-generatora, pozitivno će se odraziti i na količinu proizvedene električne energije iz obnovljivih izvora energije. Istodobno, iskorištavanjem deponijskog plina za proizvodnju električne energije na plinskim motor-generatorima ili termičkom obradom na visoko-temperaturnim bakljama bitno se smanjuje emisija stakleničkog plina metana u okoliš, koji se energetske iskorištava kao obnovljivi izvor energije. Radom mTEO postrojenja od prosinca 2004. do prosinca 2018. godine ukupno je iz tijela odlagališta iscrpljeno 133.603 tisuća m³ odlagališnog plina, koji je sav obrađen na mTEO postrojenju. Također, tijekom 2018. godine iz odlagališnog plina proizvedeno je 18.297.660 kWh električne energije što je dovoljno za podmirenje prosječne godišnje potrošnje oko 6.100 domaćinstava.

Ovo je samo dio naših napora da na najmanju moguću mjeru smanjimo potencijalno negativan utjecaj našeg poslovanja na okoliš. Detaljnije o utjecaju našeg poslovanja na društvo i okoliš te načinima na koji njima dugoročno upravljamo, predstaviti ćemo u zasebnom, trećem redu, nefinancijskom izvješću Grupe Zagrebački holding za 2018. godinu.

Realizacijom strateških ciljeva našeg poslovanja, ujedno realiziramo viziju grada Zagreba kao mjesta ugodnog, organiziranog i zdravog življenja, gdje je Zagrebački holding primjer izvrsnosti u pružanju javnih usluga te pokretač, promicatelj i nositelj poslovnog razvoja Grada Zagreba i Republike Hrvatske.

Predsjednica Uprave

Ana Stojić Deban

2018. ULAŽEMO U URBANI RAZVOJ

7.529
zaposlenih

- 5.038** Zagrebački holding d.o.o.
- 2.462** Povezana društva i ustanova
- 29** Elektrometal – distribucija plina d.o.o.

GOSPODARENJE OTPADOM

Ukupno realiziranih investicija / u kunama

Broj spremnika za odvojeno prikupljanje papira

Broj zelenih otoka

JAVNA ODVODNJA

2.125 km

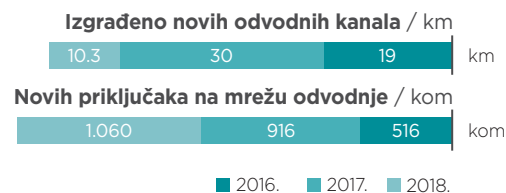
ukupna dužina kanala

73.912 kom

ukupno kanalskih priključaka

95,05%

priključenost na sustav javne odvodnje

- 2016.** Bazenski kompleks Svetice te bazen i sportska dvorana OŠ Iver predani Gradu na upravljanje.
  - 2017.** Dovršena sportska dvorana i bazen uz srednju školu Novi Jelkovec.
  - 2018.** Izgrađeno 608 stanova u naselju Podbrežje.
  - 2019.** Nastavak izgradnje Dnevne bolnice i podzemne garaže u bolnici Sveti Duh.
- Predaja Gradu na upravljanje Osnovne škole Hrvatski Leskovac sa sportskom dvoranom.
- Početak gradnje Doma za starije Markuševac.

58 milijuna kuna realiziranih investicija u obnovu voznog parka i strojeva kojima održavamo

2.589 km nerazvrstanih cesta
235.175 m drvoreda

11.913.909 m² parkovnih površina
12.215.000 m² javno prometnih površina

JAVNA VODOOPSKRBA

3.199 km

ukupna dužina cjevovoda

99.659 kom

ukupno priključaka

99,26%

priključenost na sustav javne vodoopskrbe

NAŠE POSLOVANJE U 2018. GODINI

Naglasak u 2018. godini bio je na ulaganjima u gradsku nadzemnu i podzemnu infrastrukturu, strojeve i komunalnu opremu, uspostavi učinkovitog sustava gospodarenja otpadom te digitalizaciji poslovanja, a sve s ciljem unaprjeđenja kvalitete usluga i odnosa s korisnicima. Grupa je također u 2018. bila izložena dinamičnim promjenama regulatornog zakonodavstva, od kojih su neke uvjetovale povećanje troškova poslovanja, odnosno manje ostvarenje planiranih prihoda.

Sukladno strateškim odrednicama poslovanja, aktivnosti Grupe u 2018. godini primarno su bile usmjerene na ulaganja u proširenje i rekonstrukciju postojeće infrastrukture, modernizaciju poslovanja i unaprjeđenje od-

nosa s korisnicima te na uspostavu učinkovitog sustava gospodarenja otpadom. U nastavku izdvajamo neke od realiziranih aktivnosti u 2018. godini, kao i kratak pregled utjecaja regulatornih i klimatskih promjena na poslovanje.

PROVEDENE STATUSNE PROMJENE S IZDVAJANJEM PODRUŽNICA ZET I ZAGREBAČKI VELESAJAM

S prvim danom 2018. godine stupili su na snagu poslovni učinci provedenih statusnih promjena društva Zagrebački holding d.o.o. iz kojeg su u zasebna trgovačka društva izdvojene podružnice ZET i Zagrebački velesajam. Odluku o pokretanju statusnih promjena podjele, Skupština Društva donijela je 18. listopada 2017. godine. Podjela s osnivanjem novih trgovačkih društava s ograničenom odgovornošću - Zagrebački električni tramvaj d.o.o. i Zagrebački velesajam d.o.o. s izdvajanjem gospodarskih cjelina prijevoz putnika u javnom prijevozu i organiziranje sajмова, kongresa i savjetovanja na novoosnovana društva, te sa smanjenjem temeljnog kapitala provedena je 29. prosinca 2017. godine Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu. Udjele u novim društvima stekao je Grad Zagreb, koji je nakon provedbe Plana podjele jedini član,

odnosno jedini imatelj poslovnih udjela u novim društvima.

Ova statusna promjena višestruko se odrazila na poslovanje Grupe u 2018. godini. Među ostalim, zbog izdvajanja segmenata prijevoz putnika i organiziranje sajмова i kongresa u zasebna društva, smanjen je temeljni kapital za 656,2 milijuna kuna, manji su i prihodi od prodaje za 476,8 milijuna kuna u odnosu na 2017. godinu, te dugoročne obveze za 1,9 milijardi kuna. U konačnici, ukupan kapital i obveze smanjeni su za 3,9 milijarde kuna. S obzirom da su oba segmenta uobičajeno generirala gubitak iz redovnog poslovanja, njihovim izdvajanjem na razini Grupe ujedno je oslobođen prostor za nova investicijska ulaganja, a osobito u uspostavu sustava gospodarenja otpadom u gradu Zagrebu.

U 2018. kroz program asfaltiranja i pojačano održavanje prema planu malih komunalnih aktivnosti po mjesnim odborima, podružnica Zagrebačke ceste asfaltirala je 41,7 km što je 238.300 m² prometnica (109 ulica), dok je u sklopu plana komunalnih aktivnosti uređeno 41,2 km što je 169.500 m² cesta (266 ulica).

ŠIRENJE TRŽIŠTA DISTRIBUCIJE PLINA NA BJELOVARSKO-BILOGORSKU ŽUPANIJU

U skladu s razvojnim planom širenja područja distribucije plina na susjedne županije, povezano društvo Gradska plinara Zagreb d.o.o. kupilo je 08. ožujka 2018. godine društvo Elektrometal-distribucija plina d.o.o. iz Bjelovara. Ovom akvizicijom, distribucijsko područje Gradske plinare Zagreb d.o.o. prošireno je za 496 kilometara plinske mreže, koja obuhvaća područje Grada Bjelovara i 9 općina: Rovišće, Nova Rača, Severin, Berek, Ivanska, Štefanje, Kapela,

Veliki Grđevac i Velika Pisanica, odnosno 60% područja Bjelovarsko-bilogorske županije. Također je povećan broj krajnjih kupaca priključenih na distribucijski sustav za 14.120. Na ovom distribucijskom području povezano društvo Gradska plinara Zagreb – Opskrba d.o.o. već obavlja javnu uslugu opskrbe plinom od 2013. godine, a koju je preuzela od Elektrometala d.d. Bjelovar.

UTJECAJ REGULATORNIH PROMJENA NA POSLOVANJE

Kao pružatelj usluga od javnog interesa, Grupa je izložena dinamičnim promjenama regulatornog zakonodavstva, osobito u segmentu prikupljanja i odvoza komunalnog otpada i energetskih djelatnosti distribucije i opskrbe plinom. Od 01. veljače 2018. na snazi je Odluka o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i usluga povezanih s javnom uslugom u Gradu Zagrebu (Službeni glasnik Grada Zagreba 2/18). Odluku je 30. siječnja 2018. donijela Gradska skupština Grada Zagreba, u roku propisanom Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom, koja je u primjeni od 01. studenoga 2017. (NN 50/17). Radi se o ključnim propisima koji određuju poslovanje Zagrebačkog holdinga – podružnice Čistoća kao davatelja javne usluge na području grada Zagreba. Implementacija i provedba sustava gospodarenja komunalnim otpadom na način kako je propisano Uredbom, odnosno Odlukom dugoročno će utjecati na poslovanje podružnice. Među ostalim, povećat će se troškovi, zbog neophodne nabave komunalne opreme, nadogradnje postojećeg informacijskog sustava te povećanja broja zaposlenih. U 2018. godini troškovi zaposlenih porasli su za 14,1 milijuna kuna ili 71%, materijalni troškovi veći su za 21,6 milijuna kuna ili 30,2%,

dok realizirane investicije iznose 63,5 milijuna kuna, što je u odnosu na 2017. povećanje od 49,2%. Kao rezultat provedenih aktivnosti usmjerenih na provedbu Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom, podružnica Čistoća je za 2018. godinu ostvarila gubitak od 51,7 milijuna kuna.

U kolovozu 2018. na snagu je stupio novi Zakon o komunalnom gospodarstvu i pretežito je donio promjene u klasifikaciji djelatnosti Grupe. Naime, do donošenja ovog zakona, brojne su usluge Grupe iz područja komunalnog gospodarstva bile pod odredbama više raznih zakona i propisa. Novi Zakon o komunalnom gospodarstvu usklađen je sa zakonima koji uređuju pitanja opskrbe vodom i odvodnjom, gospodarenje otpadom, pogrebničku djelatnost, koncesije, prostorna uređenja i javnu nabavu. Također, djelatnost usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama prema novom zakonu klasificirana je kao uslužna komunalna djelatnost. Temeljem Odluke o određivanju djelatnosti koje se smatraju komunalnim (Sl. glasnik Grada Zagreba 10/95, 15/97, 12/07,21/08, 22/13, 8/14 i 6/16), kao komunalne djelatnosti obuhvaćene su usluge autobusnog kolodvora i usluge distribucijske telekomunikacijske kanalizacije (DTK) i druge komunalne infrastrukture na području Grada Zagreba.

POREMEĆAJI NA TRŽIŠTU OPSKRBE PLINOM, ZBOG KLIMATSKIH PROMJENA

Uz dinamične promjene koje sa sobom donosi energetska zakonodavstvo (u 2018. godini donesen je novi Zakon o tržištu plina (NN 18/2018), te još niz zakonskih i podzakonskih akata), Gradska plinara Zagreb – Opskrba d.o.o. unatrag proteklih nekoliko godina suočava se i s izrazito negativnim posljedicama klimatskih promjena na poslovanje. Prema podacima Državnog hidrometeorološkog zavoda, 2018. godina bila je još jedna u nizu ekstremno toplih godina, te se cijela Hrvatska nalazila u kategoriji ekstremno toplo. Takva temperaturna odstupanja uzrokovala su poremećaj u dinamici ugovorene dobave tijekom 2018. godine, zbog čega je Gradska plinara Zagreb – Opskrba d.o.o. svojim dobavljačima plina platila penale, zbog više/manje preuzetih količina u odnosu na ugovorene. Budući da je

Gradska plinara Zagreb – Opskrba d.o.o. pružatelj javne usluge po reguliranim uvjetima, koja uključuje opskrbu plinom u obvezi javne usluge i zajamčenu opskrbu plinom, zbog porasta dobavne cijene plina za plinsku godinu 2018./2019. porasli su troškovi nabave plina, unatoč manje isporučnim količinama plina za približno 3,6% u odnosu na 2017. Također utjecaj regulatornog smanjenja opskrbe marže za 35%, koji je donesen u 2017. godini, izravno je utjecao na lošije rezultate poslovanja za 2018. Valja naglasiti da je cijena plina za krajnje korisnike u kategoriji kućanstva u 2018. godini neznatno porasla, te se cjelokupan rizik regulatornih promjena prelio na ovisno društvo koje je poslovnu 2018. godinu završilo s 13,2 milijuna kuna gubitka.

S druge strane, Gradska plinara Zagreb d.o.o., koja obavlja reguliranu energetska djelatnost distribucije plina, ostvarila je bolji rezultat poslovanja za 6,4 milijuna kuna (23,7%). Također, tijekom 2018. godine ulaganja u dugotrajnu materijalnu i nematerijalnu imovinu ovog društva iznosila su 69,1 milijuna kuna i financirana su većinom iz vlastitih financijskih sredstava.

Krajem srpnja 2018. na snagu je stupio novi Pravilnik o korištenju javnih parkirališta i javnih garaža (Službeni glasnik Grada Zagreba 17/18) s korigiranim cijenama korištenja javnih parkirališta i javnih garaža. Povećane su cijene satnih parkirališnih karata na javnim parkiralištima

i u javnim garažama, dok su cijene dnevnih, komercijalnih i povlaštenih parkirališnih karata ostale nepromijenjene. Ova promjena izravno je utjecala na broj prodanih komercijalnih parkirališnih karata (tjedne, mjesečne i godišnje) koja je u 2018. godini nadmašila ostvarenje za isto razdoblje 2017. godine za 35,6%. Valja napomenuti da kupci komercijalnih mjesečnih garažnih parkirališnih karata ostvaruju niz pogodnosti, od popusta kod kupnje 5 mjesečnih garažnih karata s istim vremenom valjanosti (4+1 gratis), umanjenja naknade za parkiranje hibridnih i električnih vozila u svim garažama za 50% do gratis parkiranja vikendom tijekom cijelog dana za kupce mjesečnih noćnih karata.

VIŠE OD 535 MILIJUNA KUNA REALIZIRANIH INVESTICIJA GRUPE

Uz prethodno spomenute promjene, 2018. godinu obilježio je i nastavak investicijskog ciklusa iz 2017. i to prvenstveno u segmentu vodoopskrbe i odvodnje, gospodarenja otpadom te distribucije plina. Ukupno je na razini Grupe Zagrebački holding realizirano 424,7 milijuna kuna investicija i 110,5 milijuna kuna ulaganja u izgradnju objekata javne namjene koje društva Grupe realiziraju za Grad Zagreb (izgradnja Dnevne bolnice i podzemne garaže Kliničke

bolnice Sveti Duh i izgradnja Osnovne škole Hrvatski Leskovac te nadogradnja Osnovne škole Jelkovec) i izgradnju naselja Podbrežje.

Najznačajnija investicijska ulaganja od ukupno 177,3 milijuna kuna ostvarilo je povezano društvo Vodoopskrba i odvodnja d.o.o., zatim Gradska plinara Zagreb d.o.o. sa ukupno 69,1 milijuna kuna te podružnica Čistoća sa ostvarenih 63,5 milijuna kuna investicija.

Novih 22 kilometra vodoopskrbne mreže i 10 kilometara mreže odvodnje

U 2018. godini Vodoopskrba i odvodnja d.o.o. izgradila je 22 kilometara cjevovoda (raznih profila) i 10 kilometara kanala, dok je u cilju smanjivanja gubitaka vode u sustavu, kao i zaštite okoliša, sanirano 5,4 kilometara cjevovoda i 1,5 kilometara kanala i kanalskih objekata. Uz poboljšanje kvalitete sustava vodoopskrbe i odvodnje, proširenje osnovnih kapaciteta rezultiralo je priključenjem novih 1.614 vodoopskrbnih i 1.060 kanalskih priključaka. Na 31.12.2018. godine, 99,26% građana Zagreba bilo je priključeno na vodoopskrbni sustav, a 95,06% na sustav odvodnje.

Jedan od glavnih projekata dovršenih u 2018. godini je završetak radova u sklopu IV. etape rekonstrukcije Radničke ceste, gdje su izgrađena dva magistralna cjevovoda, svaki ukupne dužine 1,2 kilometra te vodoopskrbni cjevovod iste dužine na zapadnoj strani Radničke ceste.

U prosincu 2018. godine završena je i izgradnja transportnog kolektora s precrpnom stanicom PC Sesvete i rasteretnog objekta s retencijskim kanalom na kolektoru Sesvete CU-POV - SESVETE. Ukupna vrijednost projekta iznosi 46,9 milijuna kuna, a njenom realizacijom približno 40% otpadnih voda Sesveta pročišćavat će se na uređaju, što čini približno 8.000 objekata, odnosno 25 do 30.000 korisnika.

Također ovim projektom stvoren je preduvjet za planirana priključenja i područja Sesvete - Istok. Dopršetkom ovog projekta, omogućeno je učinkovitije upravljanje otpadnim

vodama u smislu ekološkog poboljšanja situacije zagađivanja recipijenta otpadnim vodama. Krajnji cilj je zaštita potoka Vuger i rijeke Save, kao finalnog recipijenta u Zagrebu.

Tijekom 2018. godine, pokrenute su i aktivnosti na realizaciji projekta „Voda u svako kućanstvo“, za koji je u tijeku izrada projektne dokumentacije za izgradnju (produženje) ukupno 80 km vodoopskrbne mreže. Projekt je pokrenut zajedno s Gradom Zagrebom i obuhvaća uglavnom rubne dijelove grada, odnosno područja gradskih četvrti Brezovica, Sesvete, Novi Zagreb - Zapad, Podšused Vrapčce, Gornja Dubrava, Črnomerec, Maksimir, Podsljeme, Stenjevec i Trešnjevka jug.

Više od 26 kilometara novih plinovoda

S ukupnim investicijskim ulaganjima u 2018. godini koja prelaze 69 milijuna kuna, Gradska plinara Zagreb d.o.o. u potpunosti je ispunila svoju misiju sigurne i pouzdane distribucije plina do obračunskih mjernih mjesta krajnjih kupaca. Značajna sredstva uložena su u rekonstrukciju distribucijske plinske mreže, te izgradnju 26 km nove distribucijske mreže (visokotlačnih plinovoda 2 km, srednjetačnih plinovoda 20 km i niskotlačnih plinovoda 4 km), u svrhu podizanja sigurnosti i smanjenja gubitaka u sustavu, te je priključeno 3.534 novih krajnjih kupaca na sustavu. Također je zamijenjeno 25.000 plinomjera na sustavu. Kontinuirano se provode i aktivnosti vezane uz daljnje povećanje sigurnosti i pouzdanosti plinskog sustava. Među ostalim, pred ogrjevnu sezonu provodi se udarna odorizacija plina kako bi se i mala propuštanja odmah

uočila i na vrijeme sanirala, a kojom je utvrđeno da je cjelokupni distribucijski sustav nepropustan.

U svrhu daljnje modernizacije plinskog distribucijskog sustava tijekom 2018. godine izgrađeno je šest novih telemetrijskih stanica, a na deset stanica su ugrađeni senzori statusa sigurnosno blokirajućih ventila. U svrhu kontinuiranog povećanja sigurnosti plinskog distribucijskog sustava te pouzdanosti distribucije prirodnog plina, pored ostalih aktivnosti redovnog i investicijskog održavanja, uloženo je gotovo milijun kuna u investicijsko održavanje plinskih regulacijskih stanica (PRS) na distribucijskom sustavu, pri čemu je zamijenjena postojeća regulacijska i sigurnosna oprema na PRS Grana, PRS Dumovec, PRS Držičeva i PRS Čulinečka.

Modernizacija usluge parkiranja u javnim garažama i na javnim parkiralištima

Ulaganjem u sustav za automatsku naplatu i centralno upravljanje u javnim garažama te u 100 novih parkirnih aparata, stvoreni su preduvjeti za daljnju optimizaciju poslovnih procesa, ali i razvoj novih usluga podružnice Zagrebparking. Najznačajnije ulaganje od 5,7 milijuna kuna odnosi se na Sustav za automatsku naplatu i centralno upravljanje u javnim garažama, dok je u nabavu novih 100 parkirnih automata (kartomata) uloženo 5 milijuna kuna. Sustav za automatsku naplatu i centralno upravljanje je instaliran u tri od osam javnih garaža kojima podružnica upravlja (Langov trg, Rebro i Petrinjska) te omogućuje bolji nadzor i kontrolu rada, praćenje svih povezanih sustava s jedne lokacije, bržu protočnost vozila prilikom ulaska i izlaska iz javnih garaža, veću brzinu intervencija i otklanjanja eventualnih kvarova na sustavu, plaćanje parkiranja u javnim garažama i na javnim parkiralištima putem mobilne aplikacije. Sustav je također omogućio plaćanje parkiranja bankovnim karticama te omogućuje plaćanje parkirališnih karata slanjem SMS-a.

Uz sustav je vezana i mobilna aplikacija – ZgPark, koja je dostupna od svibnja 2018. godine na hrvatskom i engleskom jeziku. Aplikacija omogućuje kupnju svih oblika parkirališnih karata za zatvorena i otvorena parkirališta, kao i plaćanje dnevnih parkirališnih karata, bez plaćanja naknade, a mogu se kupiti satne i dnevne parkirališne karte u javnim garažama Langov trg, Rebro i Petrinjska.

Novi parkirni automati također su spojeni na centralnu serversku aplikaciju koja omogućuje nadzor i upravljanje automatima u realnom vremenu, te za razliku od postojećih, omogućavaju prodaju raznih parkirališnih artikala kao što su satna/višesatna karta, komercijalna, povlaštena i dnevna parkirališna karta, kao i plaćanje naloga za plaćanje dnevne parkirališne karte.

Podružnica je također obnovila vozni park nabavom četiri nova „pauk” vozila u iznosu od 2,4 milijuna kuna.

Podružnica Zagrebparking u srpnju je otvorila 500 novih parkirališnih mjesta unutar kompleksa TŽV Gredelj, a 02. listopada otvorila je podzemnu garažu u naselju Novi Jelkovec – Jelkovec 2, kapaciteta 237 parkirališnih mjesta.

Modernizacija voznog parka

Grupa je u 2018. godini uložila značajna sredstva u obnovu voznog parka, strojeva i mehanizacije. Za potrebe obavljanja primarnih djelatnosti, Grupa je u 2018. koristila 1.008 raznih tipova vozila. Primarno se radi o teretnim vozilima kojih je 31.12.2018. bilo 626 te radnim strojevima i traktorima kojih je bilo 113. Uz ulaganja podružnice Čistoća od 35,1 milijun kuna i Zagrebparkinga od 2,4 milijuna kuna, podružnica Zagrebačke ceste investirala je u nabavu opreme, strojeva i teretnih vozila 19,9

milijuna kuna, a podružnica Zrinjevac je u nabavu strojeva, traktora i transportnih sredstava uložila 12,2 milijuna kuna.

Sukladno Akcijskom planu Grada Zagreba za poboljšanje kvalitete zraka na području Grada te smjernicama za zelenu javnu nabavu, nabavljena vozila imaju najnoviju verziju Euro 6 ekološkog standarda, filtriranja i obrade ispušnih plinova, što doprinosi kontinuiranim nastojanjima zaštite okoliša u gradu.

Podružnica Zagrebačke ceste u 2018. godini investirala je 19,9 milijuna kuna u nabavu opreme, strojeva i teretnih vozila

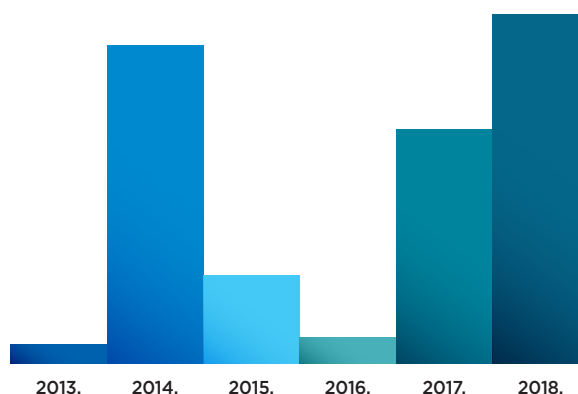
AKTIVNOSTI NA USPOSTAVI UČINKOVITOG SUSTAVA GOSPODARENJA OTPADOM

Grupa putem podružnice Čistoća održava čistoću javnih površina i gospodari otpadom u gradu Zagrebu. U 2018. godini sve aktivnosti usmjerene su na uspostavu sustava gospodarenja otpadom koji će provedbom odgovarajućih mjera i aktivnosti omogućiti zaustavljanje trenda rasta količina komunalnog otpada i smanjenje udjela odloženog biorazgradivog otpada uz istovremeno povećanje stupnja odvojenog prikupljanja i recikliranja iskoristivog otpada. Radi se o procesu prelaska s linearne na kružnu ekonomiju, gdje se na otpad više ne gledao kao na „problem“, već on predstavlja sirovinu za neki drugi tehnološki proces. Smjernice za provedbu propisane su Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom, odnosno Odlukom o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i usluga povezanih s javnom uslugom u Gradu Zagrebu.

Početkom 2018. godine započeti su postupci za pokretanje ključnih investicija za nabavu potrebne infrastrukture, u cilju provedbe Uredbe te je do kraja 2018. ukupno realizirano 63,5 milijuna kuna investicija. Valja napomenuti da je od donošenja Zakona o održivom gospodarenju

otpadom 2013. godine (NN 94/2013) do 31.12.2018., podružnica, Čistoća ukupno investirala 187 milijuna kuna u vozila, opremu i postrojenja vezanih u uspostavu učinkovitog sustava gospodarenja otpadom u gradu Zagrebu. U 2017. započeo je velik investicijski ciklus u kojem je investirano 42,6 milijuna kuna, a velika investicijska ulaganja planirana su i tijekom sljedećih nekoliko godina.

Pregled dinamike investicijskih ulaganja podružnice Čistoća u razdoblju od 2013. do 2018.

U 2018. nabavljeni su novi kompleti podzemnih spremnika s hidrauličkom platformom za odvojeno prikupljanje otpada.

Tijekom travnja i svibnja 2018. održano je 78 javnih tribina u prostorima mjesnih odbora u 17 gradskih četvrti.

PODRUŽNICA ČISTOĆA

SAKUPLJANJE KOMUNALNOG OTPADA

389.276 korisnika

ODRŽAVANJE ČISTOĆE JAVNIH POVRŠINA

12.215.000 m²

Primarne usluge

- / provođenje i razvoj cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području grada Zagreba
- / skupljanje i odvoz komunalnog otpada iz kućanstava i drugih korisnika usluga
- / odvojeno skupljanje korisnog otpada u spremnicima na javno-prometnim površinama i u reciklažnim dvorištima
- / provođenje trajne komunikaciju s javnošću
- / unaprjeđenje sustava gospodarenja komunalnim otpadom
- / održavanje čistoće javno-prometnih površina (kolnika, pločnika, trgova, pothodnika, javnih stuba i prolaza)
- / postavljanje i održavanje košarica za otpatke te urbane opreme u pješačkoj zoni
- / u zimskom razdoblju radnje snijega i posipavanja poledice u pješačkoj zoni, čišćenje snijega i posipavanje javnih stuba, pješačkih hodnika te prilaza stubama i invalidskim prilazima, te dostavljanje soli u sanduke za potrebe gradskih četvrti

Instalirana komunalna infrastruktura na 31.12.2018.

BROJ SPREMNIKA DODIJELJEN DOMAČINSTVIMA

VOLUMEN SPREMNIKA / litara	MIJEŠANI K.O. / kom.	PAPIR / kom.
1.100	13.239	337
240	25.459	4.394
120	78.717	42.787
80	12.557	50.288
UKUPNO	129.972	97.806

18.042

kompostera
za biootpad

ODVOJENO SKUPLJANJE OTPADA

RECIKLAŽNA DVORIŠTA

9 fiksnih i 8 mobilnih
U planu za 2019.:
2 mobilna: GČ Črnomerec
i GČ Donji grad
2 fiksna: Čulinečka ulica
i Sopnica Jelkovec

ZELENI OTOCI

1.008 ukupno postavljenih

SPREMNICI NA JAVNIM POVRŠINAMA	BROJ / kom.
PAPIR	2.336
PLASTIKA	1.972
STAKLO	1.870
TEKSTIL	637
UKUPNO	6.815

ODVOZ GLOMAZNOG OTPADA

U razdoblju od 01.01.
do 31.12.2018. putem
e-radara zaprimljeno
je 3.463 naloga, od
toga je realizirano
**3.412 naloga ili
98,53%.**

Čišćenje i pranje javnih površina

Realizirano po tehnologijama rada
od 01.01. do 31.12.2018.

TEHNOLOGIJA	REALIZACIJA / m ²
RUČNO ČIŠĆENJE	715.482.400
PRANJE AUTOCISTERONOM	164.692.562
VELIKA ČISTILICA	119.670.000
MALA ČISTILICA	34.489.600
UKUPNO	1.034.334.562

Broj instaliranih košarica
Čistoće na terenu

VRSTA KOŠARICE	BROJ / kom.
KOŠARICE ZA PSEĆE FEKALIJE	300
ZIDNE KOŠARICE	479
SAMOSTOJEĆE KOŠARICE	3.432
PLASA	64
UKUPNO	4.275

Realizacija ciljeva gospodarenja otpadom u 2018. godini

Za ispunjenje ciljeva gospodarenja otpadom, podružnica Čistoća u 2018. godini realizirala je sljedeća infrastrukturna ulaganja i aktivnosti:

- Investirano je 18,7 milijuna kuna, u nabavu komunalne opreme i to prvenstveno u spremnike za odvojeno prikupljanje otpada, kontejnere i sanduke te podzemne spremnike s hidrauličkom platformom za odvojeno prikupljanje otpada. Također je nabavljeno 5 mobilnih reciklažnih dvorišta i 1 pokretno reciklažno dvorište.
- Nabavljeno je 57 raznih komunalnih vozila ukupne vrijednosti 35,1 milijuna kuna, potrebnih za pružanje javne usluge, te za odvojeno prikupljanje iskoristivog otpada putem zelenih otoka i na obračunskom mjestu korisnika usluge.
- Povećan je broj svih spremnika za reciklabilni otpad za 26,2% odnosno sa 85.831 na 108.326 spremnika (detaljan prikaz od 2015. do 2018. po godinama dan je u tablici u nastavku).
- Od tog broja, broj spremnika za prikupljanje papira povećan je za 21.527, odnosno sa 78.597 koliko ih je bilo 31.12.2017., na 100.124.
- Postavljeno je 325 novih zelenih otoka, te ih je krajem 2018. godine bilo 1.008, odnosno 48% više u odnosu na 31.12.2017. kada ih je bilo 683.
- Otvorena su 3 nova reciklažna dvorišta, dok je reciklažno dvorište Stenjevec prestalo s radom 30. studenoga 2018., te je krajem godine bilo u funkciji 9 fiksnih i 8 mobilnih reciklažnih dvorišta.
- U 2018. nastavljena je podjela kućnih kompostera domaćinstvima te je njihov broj povećan za 6.511 (s 11.531 na 18.042) u odnosu na 31. prosinca 2017.

3 nova reciklažna dvorišta

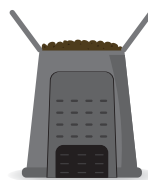
325 zelenih otoka više

57 novih komunalnih vozila

6.511 više kompostera

Ukupno instaliranih svih spremnika za reciklabilni otpad (domaćinstva, poslovni korisnici, javne površine) po godinama za razdoblje 2015.-2018.

VRSTE SPREMNIKA

GODINA	PAPIR	STAKLO	BIOOTPAD	PLASTIKA	TEKSTIL
2015.	4.712	2.124	1.920	2.392	125
2016.	39.304	2.157	1.971	2.566	132
2017.	78.597	2.204	2.036	2.651	343
2018.	100.124	2.531	2.076	2.948	647

Ostvarenje programa rada djelatnosti – sakupljanje i odvoz komunalnog otpada

- / Na realizaciji sakupljanja i odvoza miješanog komunalnog otpada, organizirano je 274 programa rada za koje je angažirano prosječno 92 vozila dnevno, od toga 21 program rada za odvoz jedan puta tjedno, 227 za odvoz dva puta tjedno i 26 programa rada za odvoz tri puta tjedno.
- / Za uslugu odvoza biorazgradivog komunalnog otpada (otpadnog papira i kartona), organizirano je 148 programa rada učestalosti dva puta mjesečno, te je za njih angažirano prosječno 12 vozila dnevno.
- / Usluga prikupljanja glomaznog otpada od korisnika organizirana je na zahtjev korisnika. Korisnicima se upućuju zahtjevi na kućne adrese, a usluga se može naručiti i putem on-line obrasca. U 2018. povećan je broj korisnika koji koriste ovu uslugu za 40%.
- / Tijekom godine u dva navrata došlo je do kraćeg operativnog zastoja u odvozu reciklabilnog otpada s javnih površina i to pretežito plastičnog otpada. Zastoji su otklonjeni u najkraćem mogućem roku, organizacijom pojačanog programa odvoza reciklabilnog otpada.

Ciljevi gospodarenja otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine*

- / Odvojeno prikupiti 60% komunalnog otpada
- / Odvojeno prikupiti 40% biootpada iz komunalnog otpada
- / Odložiti manje od 25% komunalnog otpada
- / Odvojeno prikupiti 75% građevnog otpada
- / Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada
- / Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti

Provedene izobrazno-informativne aktivnosti

Kako bi se realizirali ciljevi gospodarenja otpadom, uz ulaganja u komunalnu opremu i vozila, tijekom 2018. godine proveden je i niz izobrazno-informativnih aktivnosti pod zajedničkim nazivom „Odvajamo otpad – Mijenjamo navike!“, u koje je uloženo više od 870.000 kuna. Uz informiranje korisnika o promjenama koje donosi primjena Odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i usluga povezanih s javnom uslugom u Gradu Zagrebu, primarni cilj svih aktivnosti bio je podizanje svijesti građana o važnosti odgovornog postupanja s otpadom u skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom. Naglasak je također stavljen na važnost pravilnog odvajanja otpada u odgovarajuće spremnike.

/ **Informativni letci** – građanima su tijekom 2018. godine dostavljena dva informativna letka uz račune (ukupna naklada bila je 760.000 komada). Prvi letak distribuiran je početkom ožujka s jednostavnim prikazom ključnih promjena za korisnike koje je donijela Odluka o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i usluga povezanih s javnom uslugom u gradu Zagrebu, dok je drugi letak sadržavao Obavijest o prikupljanju miješanog, biorazgradivog i reciklabilnog komunalnog otpada, sukladno Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom i Odluci.

/ **Tribine o odvajanju otpada** – u razdoblju od 09.04. do 16.05.2018. godine održano je 78 javnih tribina u 17 gradskih četvrti u prostorima mjesnih odbora. Cilj je bio

edukacija građana o novom sustavu skupljanja otpada i pravilnom postupanju s otpadom. Tribinama je nazočilo približno 3.000 građana grada Zagreba. Na tribinama se također razgovaralo o prilagodabama vezanim uz Uredbu o gospodarenju komunalnim otpadom, problemima zbog nesavjesnog odlaganja otpada, zelenim otocima, reciklažnim dvorištima, odvozu glomaznog otpada i ostalim temama od interesa za nazočne građane.

/ **Besplatan telefon za građane i ostale informacije** – u travnju je otvoren poseban besplatan broj telefona za građane, kako bi se dodatno ubrzao proces odvoza otpada s onih lokacija gdje je to potrebno izvan planiranog rasporeda. Kreirana je i posebna stranica na zgh.hr s pregledom ključnih informacija za korisnike. Sadržaj se nadopunjava ovisno o aktivnostima, osobito u dijelu implementacije infrastrukture i dostupnosti spremnika, kao i promjena koje se izravno odražavaju na korisnike. Također su pojačane izobrazno-informativne aktivnosti kako bi se građanima skrenula pozornost na važnost odlaganja otpada u za to predviđene spremnike, vodeći računa da ga pri tome ne miješaju s drugim vrstama otpada. Tijekom godine kontinuirano je nadograđivan sadržaj na web stranici Čistoće. Radi usklađenja s postojećim aktima i obvezama, ažurirani su podaci o odvojenom skupljanju otpada, o terminima odvoza raznih vrsta otpada, najčešća pitanja i odgovori, zakonski propisi i drugi sadržaji. Također su dostupni podaci o terminima odvoza za sve vrste otpada kao i izvješća o razlozima neizvršenja usluge na pojedinim lokacijama.

* Ciljevi gospodarenja otpadom definirani Planom gospodarenja otpadom grada Zagreba od 2018. do 2023. godine, a za koje je Zagrebački holding nositelj aktivnosti ili u njima sudjeluje

/ **Eko piknik** – 17. lipnja 2018. na prostoru parka Bundek, Grad Zagreb i Zagrebački holding organizirali su zabavno-edukativnu manifestaciju „Eko piknik”. Manifestacija je ujedno označila početak izobrazno-informativne kampanje „Stavi pravu stvar na pravo mjesto” kojoj je cilj osvijestiti građane Zagreba o važnosti brige o okolišu i odgovornom odlaganju i razvrstavanju otpada. Posjetitelji Eko piknika su tako imali priliku vidjeti više od 60 novih vozila Čistoće različitih vrsta i namjene, nabavljenih tijekom 2017. i 2018. godine, te se informirati o načinima funkcioniranja reciklažnih i mobilnih dvorišta te pravilnom odvajanju otpada. Podružnica je istodobno prigodnom izložbom „Povijest Čistoće” na Bundeku obilježila 95. obljetnicu od osnivanja.

/ **IGRE koje grade BOLJE SUTRA** – u 2018. dovršene su i dvije edukativne igre – društvena igra Ekodrom i računalna igra Ekoforija, koje je podružnica razvila zajedno s ugovornim partnerima. Igre su predstavljene u prosincu 2018. na konferenciji Eko susret što ju Grad Zagreb organizirao za ravnatelje gradskih dječjih vrtića i osnovnih škola. Za društvenu igru Ekodrom prethodno je ishođeno odobrenje Agencije za odgoj i obrazovanje te je osiguran odgovarajući broj primjeraka za zagrebačke dječje vrtiće i osnovne škole. EKOFORIJA je interaktivna igra dostupna putem web sučelja pomoću koje djeca osnovnoškolskog uzrasta iz prve ruke mogu naučiti kako se razvrstavanjem otpada štiti okoliš. Cilj igre je skretanje pozornosti najmlađem naraštaju na zdrave navike temeljene na onome što

treba oživjeti u sustavu gospodarenja otpadom i onome što želimo ostaviti budućim generacijama. Igra je dostupna na web stranici Čistoće i Zagrebačkog holdinga.

/ **Suradnja s medijima** – sve aktivnosti tijekom godine pratile su i objave u medijima. Uoči tribina za građane po mjesnim odborima, Grad Zagreb u suradnji sa Zagrebačkim holdingom i Zagrebačkim centrom za gospodarenje otpadom u ožujku je organizirao prezentaciju za predsjednike vijeća gradskih četvrti, predsjednike mjesnih odbora i predstavnike medija.

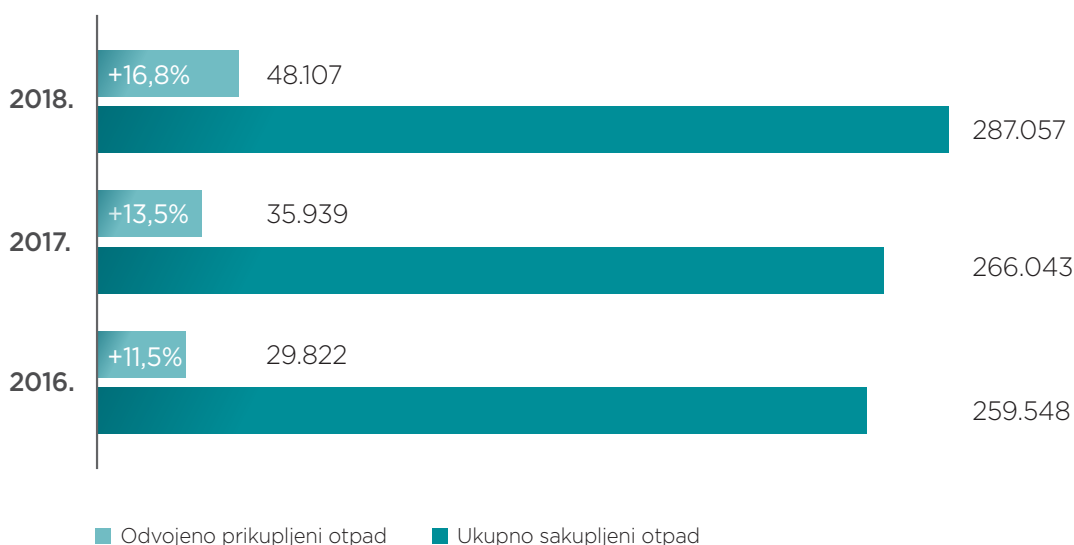
Uz intenzivne PR aktivnosti i oglašavanje, u dnevnim je novinama u dva navrata tijekom godine objavljena brošura „Zagrebački vodič za recikliranje”. Brošura je tiskana na recikliranom papiru, a dostupna je i na internetu.

Također je u suradnji s medijskim partnerima u srpnju organiziran okrugli stol o tome kako se Zagrebački holding i Čistoća bore s izazovima gospodarenja otpadom u gradu. Uz predstavnike podružnice i medija, sudjelovali su predstavnici vijeća gradskih četvrti i Hrvatske gospodarske komore. U zadnjem kvartalu 2018. u suradnji s medijskim partnerom organizirano je anketiranje korisnika usluga u gradskim četvrtima, o problemima s otpadom koji ih najviše zaokupljaju. Na temelju provedenih anketa, objavljene su reportaže pod zajedničkim nazivom „Čistoća u mom kvartu”.

Rezultati provedenih aktivnosti

Sve te mjere u konačnici su rezultirale povećanjem udjela odvojeno prikupljenih količina otpada u ukupno prikupljenom komunalnom otpadu, na 16,8%. Kao što je razvidno iz grafa u nastavku, prisutan je trend rasta udjela odvojeno prikupljenog otpada, no rastu i ukupne količine sakupljenog komunalnog otpada.

Udio odvojeno prikupljenog otpada u ukupno sakupljenom komunalnom otpadu / u tonama

Jedan od razloga je rast broja korisnika koji je prisutan i u 2018. godini te iznosi 0,4% ili 1.709 korisnika više u odnosu na 2017. kada je bilo 0,9% ili 3.617 korisnika više u odnosu na 2016. godinu.

Drugi daleko značajniji razlog je povećanje broja turista u gradu, odnosno broja noćenja koji se, prema statističkim podacima dostupnima na web stranici Grada Zagreba, kreće od 2.016.107 u 2016. godini do 2.511.817 ostvarenih noćenja u 2018. godini.

Svakako ohrabruje da su količine odvojeno prikupljenog otpada porasle u 2018. za 33,9% u odnosu na 2017. Međutim, kako bi se osiguralo ispunjenje ciljeva gospodarenja

otpadom u gradu Zagrebu, pred Zagrebačkim holdingom i podružnicom Čistoća je razdoblje velikih ulaganja u infrastrukturu, ljude i strojeve.

U 2018. godini pokrenuta je i investicija za uspostavu informatičko-tehničkog sustava gospodarenja komunalnim otpadom. Radi se o investiciji vrijednoj približno 47 milijuna kuna. Uvođenjem centralnog informacijskog sustava gospodarenja komunalnim otpadom znatno će se unaprijediti informatička podrška poslovnim procesima. Uvest će se i evidentiranje preuzetih količina otpada i naplata usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada putem spremnika s ugrađenim RFID oznakama.

Mogućnost sufinanciranja iz EU fondova

Također su intenzivirane aktivnosti na pripremi projekata koje je moguće sufinancirati u okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija” 2014. – 2020. godina, Specifični cilj 6i1 – Smanjena količina otpada koji se odlaže na odlagališta. Zagrebački holding je kroz podružnicu Čistoća sudjelovao u pripremi projekta „Projekt nabavke spremnika za odvojeno prikupljanje otpada” koji je Grad Zagreb prijavio na javni poziv Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i kroz koji se očekuje nabaviti 66.400 spremnika raznih zapremnina za razne vrste korisnog otpada. Ukupni procijenjeni iznos nabave spremnika od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost je 77 milijuna kuna.

Istovremeno Zagrebački holding u suradnji s Gradom Zagrebom sudjeluje u izradi dokumenta pod nazivom Program izobrazno-informativnih aktivnosti o održivome gospodarenju otpadom Grada Zagreba koji je preduvjet za prijavu na Poziv za dostavu projektnih prijedloga – Provedba Programa izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom Ministarstva zaštite

okoliša i energetike. Projekt je uspješno prijavljen od strane jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba te je donesena odluka o financiranju projekta.

S obzirom da je Planom gospodarenja otpadom RH (PGO RH) za razdoblje 2017.- 2022. (NN 3/2017) u sklopu mjere za ostvarenje Cilja 1.4. Odložiti manje od 25% komunalnog otpada, utvrđena Interventna mjera za smanjenje odlaganja komunalnog otpada nastalog u Gradu Zagrebu s rokom provedbe do 2020. godine, u 2018. godini podružnica Čistoća izradila je Program smanjenja odlaganja komunalnog otpada u gradu Zagrebu, kao podlogu za prijavu na poziv Ministarstva zaštite okoliša i energetike, mjera M1.4.3 – Interventna mjera za smanjenje odlaganja komunalnog otpada nastalog u gradu Zagrebu. Program je usklađen s važećom regulativom EU i spomenutim PGO RH, te Planom gospodarenja otpadom Grada Zagreba iz 2018. godine. Navedena mjera financira se u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. Sve aktivnosti provode se u suradnji s nadležnim gradskim uredima Grada Zagreba.

UPRAVLJANJE ODNOSIMA S KORISNICIMA

Upravljanje odnosima s korisnicima usluga Zagrebačkog holdinga korporativna je funkcija Službe za zajedničke poslove Direkcije. Služba je nadležna za poslove vezane uz rad pozivnog centra, kontakt centra, kao i poslove vezane uz podršku korisnicima informacijskog i telekomunikacijskog sustava Društva. Služba je ustrojena 2017. godine donošenjem novog Pravilnika o organizaciji Zagrebačkog holdinga d.o.o. i predstavlja središnje mjesto za upravljanje sveukupnom komunikacijom s korisnicima usluga Grupe Zagrebački holding (holding centar), osiguravajući na taj način kontinuitet u transformaciji Zagrebačkog holdinga u istinski servis građana – korisnika usluga Zagrebačkog holdinga.

761.135

zaprimljenih poziva
na broj 072 500 400

129.331

poruka i ostvarenih kontakata
putem digitalne komunikacije

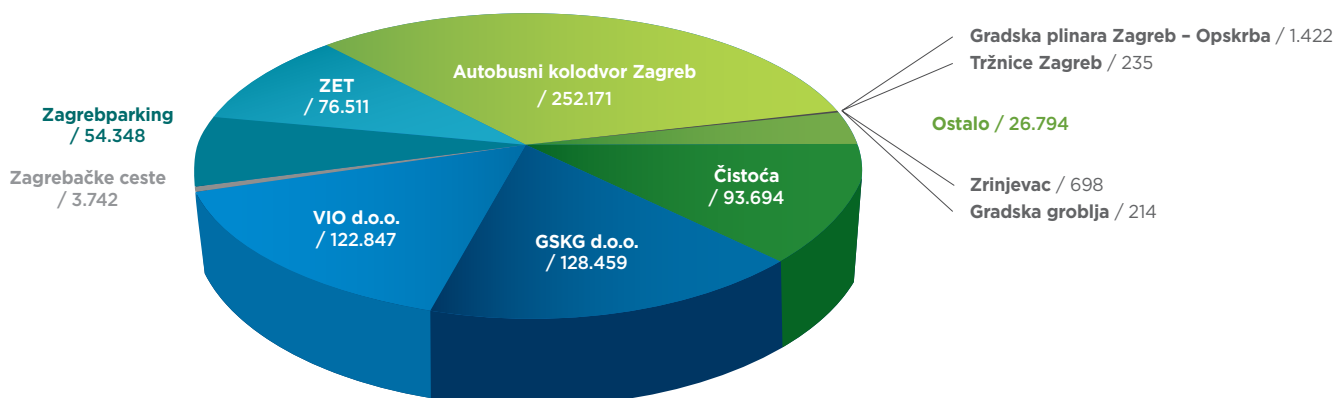
Pozivni centar

Pozivni centar Zagrebačkog holdinga integrira telefonsku komunikaciju s korisnicima usluga Zagrebačkog holdinga d.o.o. i povezanih društava putem jedinstvenog telefonskog broja 072 500 400. Korisnicima su usluge dostupne pozivom na broj Pozivnog centra bez dodatne naplate, po cijeni lokalnog poziva prema fiksnoj mreži, 24 sata na dan sve dane u godini. Posebnost Pozivnog centra Zagrebačkog holdinga naspram sličnih centara je ta da sve pozivatelje, koji iz nekog razloga nisu uspjeli uspostaviti vezu s Pozivnim centrom, agenti povratno pozivaju kako bi svi dobili tražene informacije.

Od uspostave 2015. godine, Pozivni centar transformirao se u središte digitalne komunikacije Grupe Zagrebački holding. Uz pozive na jedinstven broj, korisnici mogu komunicirati s agentima Pozivnog centra i putem Interneta – izravno putem stranice holdingcentar.zgh.hr, WhatsAppa, Vibera, chata, Messengera te pratiti servisne informacije na svim društvenim mrežama.

Tijekom 2018. godine Pozivni centar zaprimio je ukupno 761.135 poziva na broj 072 500 400 te je ostvaren 129.331 kontakt putem nekog od digitalnih servisa (WhatsApp, Viber, chat, Messenger, e-mail i e-Građani).

Broj poziva Pozivnom centru u 2018. godini

Kao što je razvidno iz grafa u nastavku, najveći broj upita Pozivnom centru odnosio se na podružnicu Autobusni kolodvor Zagreb, a korisnici su najčešće tražili informacije o polascima/dolascima, rezervacije karata, reklamacije i opće informacije o podružnici. Sve informacije i telefonske rezervacije Autobusnog kolodvora Zagreb integrirane su u Pozivni centar tijekom 2017. godine, uključujući i informacije koje su bile dostupne putem broja s dodatnom naplatom, čime su informacije o uslugama podružnice postale dostupnije za korisnike.

Podjednak broj upita u 2018. odnosio se na usluge Vodoopskrbe i odvodnje d.o.o. i Gradskog stambenog komunalnog gospodarstva d.o.o. (GSKG). Korisnici u oba slučaja najčešće traže provjeru dugovanja, promjene podataka o korisniku, dostavu računa, preknjiženje uplata, a kod društva Vodoopskrba i odvodnja d.o.o. javljaju još kvarove i puknuća te očitavanja vodomjera.

Upiti vezani uz podružnicu Čistoća odnosili su se na provjeru dugovanja, zaduženja, promjene podataka o korisniku, preknjiženju uplata, informacije o odvozu otpada, podjeli spremnika, kompostiranju, biootpadu, recikliranju te opće informacije o podružnici.

Središnje mjesto za informiranje i komunikaciju s dežurnim službama u Gradu Zagrebu

Početkom 2018. godine, u Pozivnom centru su ustrojene specijalizirane radne jedinice za interno informiranje i komunikaciju u slučajevima nepredviđenih, specifičnih, neželjenih i sličnih situacija na području grada Zagreba. Događaji i pojave koje zahtijevaju hitne intervencije, operativna postupanja dežurnih službi ili su svojim karakterom od posebnog značaja za grad Zagreb, a posebice ako predstavljaju izravan utjecaj na funkcioniranje gradske infrastrukture, kvalitetu življenja ili javnost općenito, dojavljaju se na broj 0800 911 811. S tog se broja, bez obzira na

Pozivni centar također pruža informacije o javnom gradskom prijevozu i ostalim uslugama trgovačkog društva ZET d.o.o., kao i ostale informacije od važnosti za korisnike, vezane za gradske servise.

Operateri Pozivnog centra dostupni su 24 sata dnevno, te odmah nakon zaprimanja dojava o bilo kojoj komunalnoj nepravilnosti organiziraju sva potrebna postupanja nadležnih službi.

Iz Pozivnog centra objavljuju se na stranici holdingcentar.zgh.hr aktualne informacije o statusu usluga Grupe kao i ostalih servisa u gradu Zagrebu, koje se po potrebi ažuriraju iz minute u minutu. Također se po istom principu objavljuju obavijesti na aplikaciji MojZagreb. Tijekom 2018. godine iz Pozivnog centra emitirano je približno 15.000 trenutnih, aktualnih korisničkih informacija na stranici holdingcentar.zgh.hr i aplikaciji MojZagreb.

Također, putem digitalne platforme na stranici holdingcentar.zgh.hr od 2017. omogućena je i razmjena datoteka pa osim uobičajenog pitanja ili odgovora, komunikacijski kanal služi i za razmjenu dokumenata.

doba dana, o događanjima i situacijama dalje promptno informiraju sve nadležne i odgovorne osobe Gradske Uprave, gradskih službi i Zagrebačkog holdinga, ovisno o vrsti događaja i potrebnim postupanjima. Centar je posebnom informatičkom i telekomunikacijskom platformom povezan s Uredom za upravljanje u hitnim situacijama, Državnom upravom za zaštitu i spašavanje, Javnom vatrogasnom postrojbom, podružnicama Zagrebačkog holdinga i povezanim trgovačkim društvima, Hrvatskom gorskom službom spašavanja, ZET-om i radio amaterima.

PROŠIRENJE PORTFELJA USLUGA U SKLOPU SUSTAVA E-GRADANI

Korisnici usluga Grupe od 2014. godine mogu pristupiti računima Zagrebačkog holdinga putem sustava e-Građani, a u 2018. godini napravljen je korak dalje u digitalizaciji usluga. Postojećem portfelju usluga u sustavu e-Građani, dodani su „e-Zahtjevi”. To je druga usluga na ovoj stranici i nudi mogućnost digitalnog popunjavanja Obrazaca za promjenu matičnih/knjigovodstvenih podataka korisnika usluge, promjena adrese dostave računa i preknjiženje kartice. Na taj način korisnicima je omogućeno elektroničko zaprimanje većine zahtjeva iz redovnog poslovanja, koji su uglavnom i razlozi osobnih dolazaka građana u poslovnicu.

e-Zahtjevi

- / Pregled i upravljanje jedinstvenom uplatnicom
- / Promjena korisničkih podataka i adrese dostave računa
- / Zahtjevi za preknjiženja preplaćenih iznosa
- / Odjava zaprimanja računa u tiskanom obliku

Web i mobilne aplikacije:

Moj račun – Upravljanje računima za plin

Moj VIO – Upravljanje računima za vodu

ePK i ZgPark – Kupnja svih vrsta parkirališnih karata

Korisnička podrška 24 sata dnevno na broju 072 500 400.
holdingcentar.zgh.hr

POKRETNI URED

Od 29. svibnja 2017. građanima je dostupna usluga – Pokretni ured Zagrebačkog holdinga. Ovo specijalizirano vozilo omogućuje korisnicima znatno pristupačnije upravljanje uslugama po principu sve na jednom mjestu, obilazeći gradske četvrti prema unaprijed definiranom mjesečnom rasporedu dostupnom na internetskoj stranici Zagrebačkog holdinga. Također, kroz Pozivni je centar omogućeno i ugovaranje individualnih dolazaka, osobito na adrese starijih i sugrađana s poteškoćama u kretanju, a vozilo je prilagođeno i osobama s invaliditetom. U pokretnom

centru za korisnike mogu se ugovoriti sve usluge iz portfelja usluga Zagrebačkog holdinga, podnijeti zahtjevi za promjenama postojećih podataka, zaprijeti sve vrste predstavki, dobiti informacije ili izvršiti uplate računa Zagrebačkog holdinga bez naknade platnog prometa.

Tijekom 2018. godine u Pokretnom uredu obrađeno je 16.155 raznih zahtjeva građana. Također interes za ovu uslugu raste iz mjeseca u mjesec, te će se i dalje prilagođavati potrebama korisnika.

PROFIL ZAGREBAČKOG HOLDINGA

Djelatnosti Zagrebačkog holdinga od životnog su značaja za grad Zagreb, što nas čini osobito odgovornima za kakvoću življenja društvene zajednice u kojoj djelujemo.

Trgovačko društvo Zagrebački holding osnovano je 2006. godine u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima i u 100-postotnom je vlasništvu Grada Zagreba koji je ujedno i jedini osnivač društva. Nastalo je prijenosom poslovnih udjela 21 trgovačka društva u vlasništvu Grada Zagreba na trgovačko društvo Gradsko komunalno gospodarstvo d.o.o., koje preuzima ulogu holding poduzeća. Godine 2007. mijenja ime u Zagrebački holding d.o.o. Nakon daljnjih

statusnih promjena, Zagrebački holding danas, zajednica je povezanih društava i ustanove, koji čine Grupu Zagrebački holding.

Grupa obuhvaća društvo Zagrebački holding d.o.o. sa 14 podružnica, osam povezanih društava i jednu ustanovu. Vodeće društvo u kreiranju poslovnih politika je Zagrebački holding d.o.o.

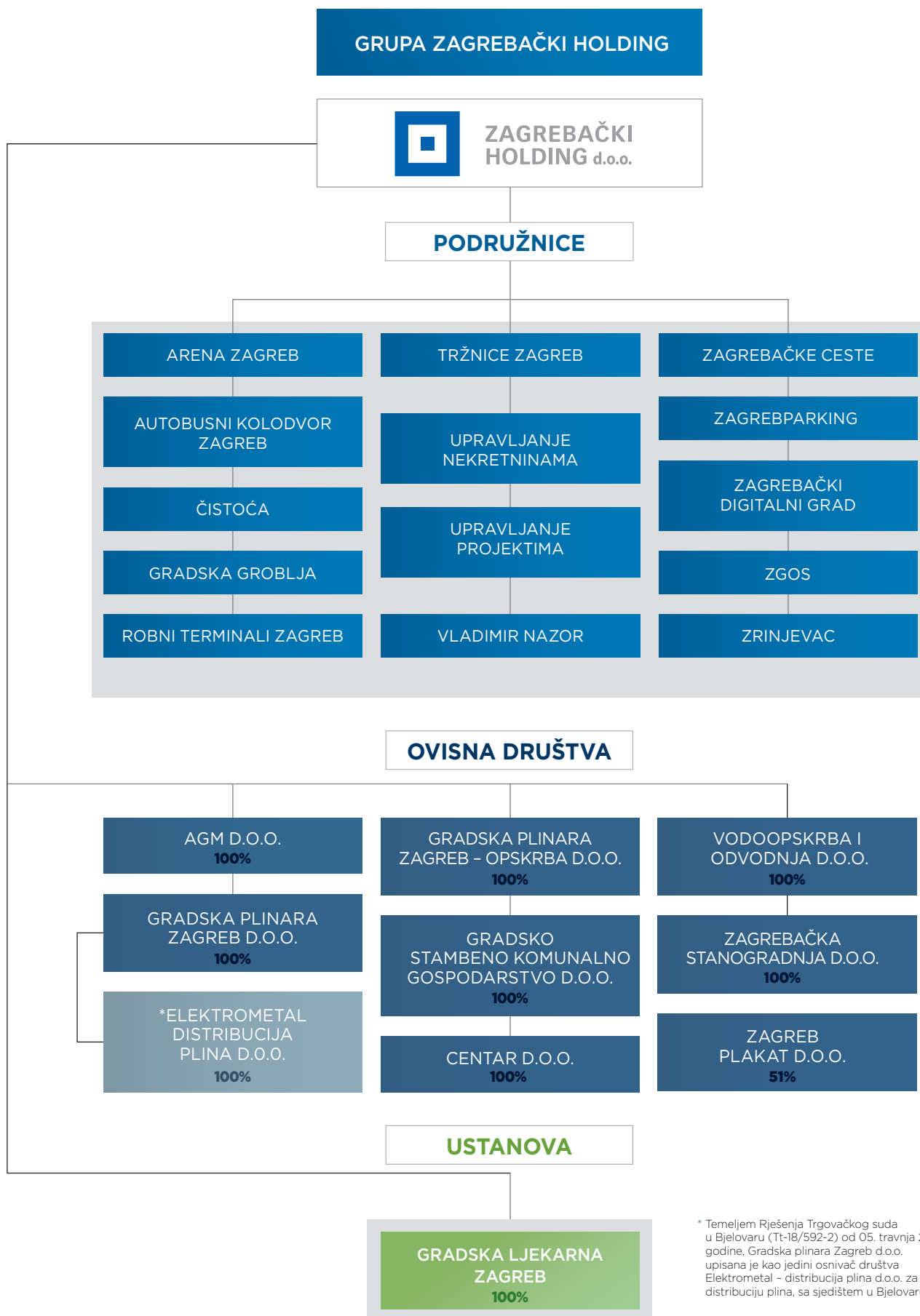

GRUPA ZAGREBAČKI HOLDING

- / zajednica podružnica, povezanih društava i ustanove
- / Zagrebački holding d.o.o. vodeći je kreator poslovnih politika Grupe
- / povezana društva unutar Grupe Zagrebački holding imaju svoje organe, sukladno Zakonu o trgovačkim društvima, odnosno propisima o ustanovama

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA GRUPE NA DAN 31. PROSINCA 2018. GODINE

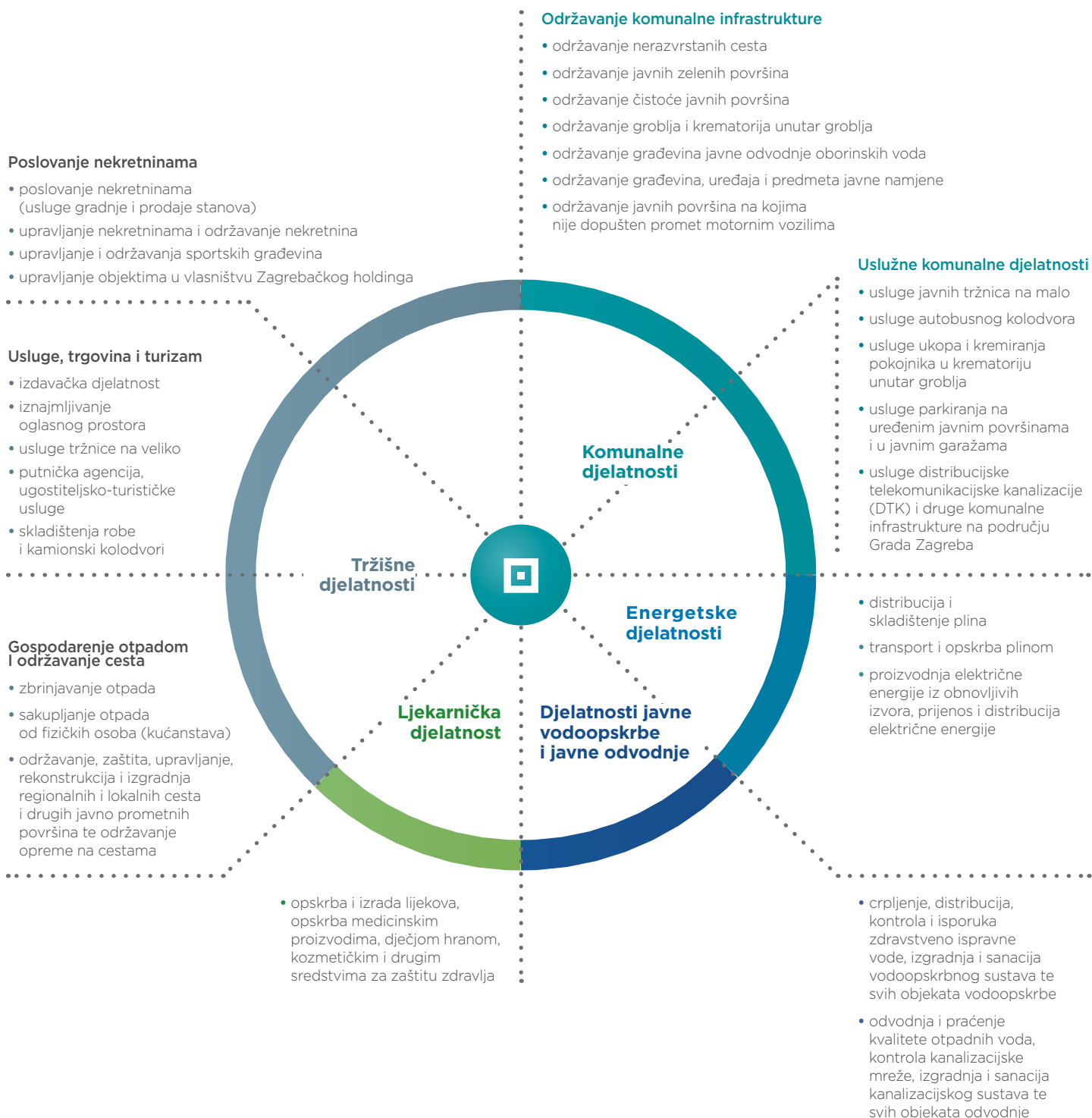

* Temeljem Rješenja Trgovačkog suda u Bjelovaru (Tt-18/592-2) od 05. travnja 2018. godine, Gradska plinara Zagreb d.o.o. upisana je kao jedini osnivač društva Elektrometal – distribucija plina d.o.o. za distribuciju plina, sa sjedištem u Bjelovaru.

DJELATNOSTI GRUPE

Zagrebački holding primarno pruža usluge od općeg (javnog) interesa koje obavlja po načelima javne službe. Obavljanje tih djelatnosti regulirano je Zakonom o komunalnom gospodarstvu (komunalne djelatnosti), Zakonom o vodama (djelatnost javne vodoopskrbe i javne odvodnje)

i Zakonom o ljekarništvu (ljekarnička djelatnost). Također, sukladno Zakonu o tržištu plina energetske djelatnosti distribucije i opskrbe plinom obavljaju se kao javna usluga. Sve ostale djelatnosti klasificirane su kao tržišne.

S obzirom da pojedine članice Grupe pružaju usluge iz obuhvata dviju različitih djelatnosti, u nastavku se daje tablični prikaz ustrojstvenih oblika i primarnih usluga koje svaka od sastavnica pruža.

NAZIV	PRIMARNE USLUGE
Podružnice društva Zagrebački holding d.o.o.	
1. Arena Zagreb	Upravljanje i održavanje sportskih građevina
2. Autobusni kolodvor Zagreb	Usluge autobusnog kolodvora
3. Čistoća	Sakupljanje otpada od fizičkih osoba, s javnih površina i održavanje čistoće javnih površina
4. Gradska groblja	Pogrebne i srodne djelatnosti
5. Robni terminali Zagreb	Skladištenja robe
6. Vladimir Nazor	Organizirani odmor mladih i putnička agencija
7. Tržnice Zagreb	Tržnice na veliko i malo, skladištenje
8. Upravljanje nekretninama	Upravljanje objektima u vlasništvu ZGH-a
9. Upravljanje projektima	Gradnja i upravljanje projektima
10. Zagrebačke ceste	Održavanje nerazvrstanih cesta te održavanje, izgradnja regionalnih i lokalnih cesta
11. Zagrebački digitalni grad	Izgradnja i upravljanja elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i elektroničkim komunikacijskim mrežama
12. Zagrebparking	Usluge na javnim parkiralištima i u javnim garažama
13. ZGOS	Zbrinjavanje otpada
14. Zrinjevac	Održavanje javnih zelenih površina
Povezana društva u vlasništvu Zagrebačkog holdinga d.o.o.	
1. AGM d.o.o.	Izdavačka djelatnost
2. Centar d.o.o.	Upravljanje sportskim objektima
3. Gradska plinara Zagreb d.o.o.	Distribucija plina
3.1. Elektrometal – distribucija plina d.o.o.*	Distribucija plina
4. Gradska plinara Zagreb-Opkrba d.o.o.	Opskrba plinom
5. Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo-GSKG d.o.o.	Upravljanje i održavanje nekretnina
6. Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.	Skupljanje, pročišćavanje i distribucija vode
7. Zagrebačka stanogradnja d.o.o.	Gradnja i prodaja stanova
8. Zagreb plakat d.o.o.**	Iznajmljivanje oglasnog prostora
Ustanova u vlasništvu Zagrebačkog holdinga d.o.o.	
1. Gradska ljekarna Zagreb	Ljekarničke usluge, galenski i analitički laboratorij

* Elektrometal – distribucija plina d.o.o. je društvo u 100%-tnom vlasništvu ovisnog društva Gradska plinara Zagreb d.o.o.

** Udio Zagrebačkog holdinga u svim društvima i ustanovi je 100%, izuzev društva Zagreb plakat d.o.o. gdje je udio 51%

ELEMENTI STRATEŠKOG OKVIRA

Misija Grupe je učinkovito pružanje komunalnih i gradskih urbanih servisa, odgovornim korporativnim poslovanjem, orijentiranim na postizanje i zadržavanje zadovoljstva svih uključenih nositelja interesa.

Vizija Grupe je postati sinonim ugodnog, organiziranog i zdravog življenja u Zagrebu, primjer izvrsnosti u pružanju javnih usluga te pokretač, promicatelj i nositelj poslovnog razvoja Grada Zagreba i Republike Hrvatske.

Ključni cilj poslovanja u srednjoročnom razdoblju je stvaranje preduvjeta, a zatim generiranje održivog rasta Grupe te oslobađanje bilančnog potencijala za fokusirano investiranje.

Trajno opredjeljenje za korporativnu odgovornost i poslovnu izvrsnost s ciljem postizanja optimalne kombinacije cijene i kvalitete usluga, operativne efikasnosti, unaprjeđivanja ugodnosti gradskog života te zadovoljstva korisnika, radnika, vlasnika, društvene i poslovne zajednice temeljne su vrijednosti Društva.

MISIJA

Omogućavamo Zagrepčanima i lokalnoj zajednici zdrav, ugodan i siguran urbani život. Svaki dan.

VIZIJA

Biti pouzdan član zagrebačkih obitelji i pozitivna energija gradskog života.

KLJUČNE VRIJEDNOSTI

Društvena odgovornost – Svojim djelovanjem Zagrebački holding nastoji opravdati očekivanja korisnika javnih usluga, poslovnih partnera, lokalne zajednice i radnika Grupe te pozitivno utjecati na društvenu okolinu i kvalitetu života u gradu Zagrebu.

Pouzdanost – Naša pouzdanost ogleda se u načinu na koji se odnosimo prema obvezama, kolegama, korisnicima, partnerima i zajednici, a temelji se na povjerenju, otvorenoj i iskrenoj komunikaciji i poštovanju.

Etičnost – Zagrebački holding promiče temeljne etičke vrijednosti u poslovnim odnosima, odgovorno ispunjava svoje obveze prema korisnicima i ostalim poslovnim par-

tnerima i radnicima Grupe te beskompromisno primjenjuje princip jednakih mogućnosti i raznolikosti u svim procesima i funkcijama

Suradnička organizacijska klima – Zagrebački holding potiče međusobnu suradnju između svih podružnica, povezanih društava i ustanova unutar Grupe na svim razinama, koja se temelji na povjerenju, donošenju jasnih i brzih odluka te preuzimanju odgovornosti.

Razvoj – Posebna pozornost usmjerena je na postizanje održivog dugoročnog razvoja kroz ulaganja u unaprjeđenje tehnologija, ali i poticanje inovacija kako bi se osigurala najbolja moguća usluga za građane.

2

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Način rada i ponašanja definirani su Kodeksom korporativnog upravljanja Grupe Zagrebački holding. Svrha mu je uspostaviti, održati i razvijati visoke standarde korporativnog upravljanja i transparentnog poslovanja radi učinkovitog poslovanja i odgovornog upravljanja resursima u najboljem interesu građana Zagreba kao korisnika usluga. Kodeks je izrađen na temelju OECD-ovih Načela korporativnog upravljanja.

Kao pružatelj usluga od javnog interesa, Grupa se u svom poslovanju rukovodi visokim standardima korporativnog upravljanja, temeljenima na OECD načelima te korporativnoj odgovornosti i transparentnosti. Način rada i ponašanja svih sastavnica Grupe reguliran je Kodeksom korporativnog upravljanja Zagrebačkog holdinga. Kodeks je donesen u svibnju 2016. godine s ciljem još učinkovitijeg poslovanja i odgovornog upravljanja resursima, koji su u funkciji

razvoja organizacije, a u interesu korisnika komunalnih i javnih usluga, građana grada Zagreba općenito, te svih ostalih interesno-utjecajnih skupina. Odrednice Kodeksa definiraju cjelovito upravljanje mehanizmima kojima se osigurava strateško planiranje i realizacija ciljeva, obuhvaćajući procese odlučivanja, procedure i alate koji se u odgovornom poslovanju koriste, kao i sustav vrednovanja, odnosno evaluacije.

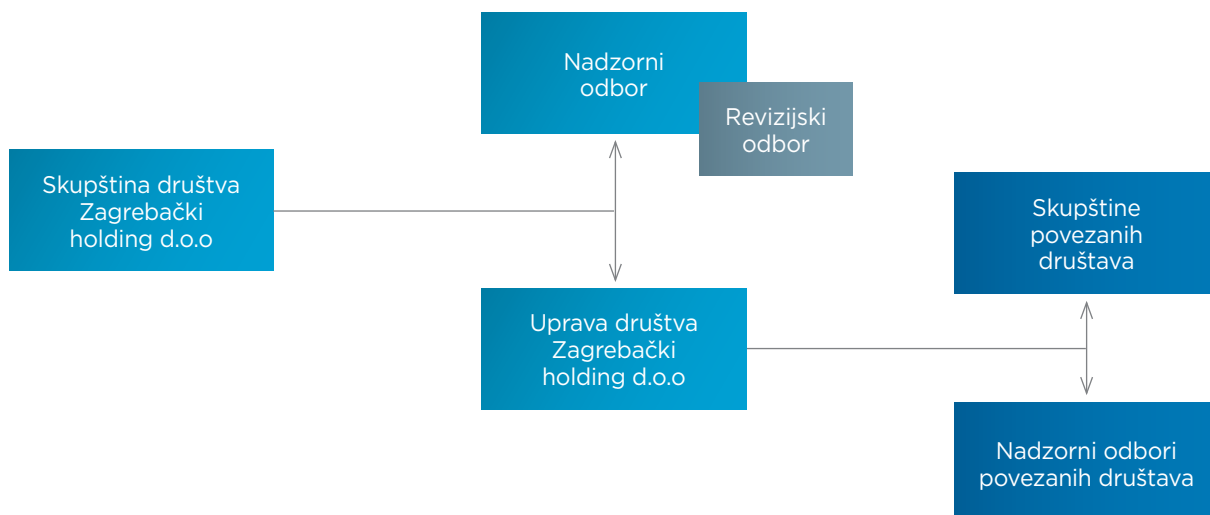
UPRAVLJAČKA STRUKTURA

2.1

Struktura korporativnog upravljanja određena je Zakonom o trgovačkim društvima i njegovim osnovnim aktom te izjavom o osnivanju društva. Zagrebački holding d.o.o. ima dvosmjerni model korporativnog upravljanja, koji je tipičan za sva društva Grupe Zagrebački holding. Poslove društva Zagrebački holding samostalno i na vlastitu odgovornost vodi Uprava. Rad Uprave nadzire Nadzorni odbor, kojem u radu pomaže i njegov Revizijski odbor kao savjetodavno tijelo. Najviše tijelo Zagrebačkog holdinga je Skupština.

Povezana društava imaju svoje organe društva koji nadziru i prate njihov rad (osim društava AGM d.o.o., Zagrebačka

stanogradnja d.o.o. i Centar d.o.o. koja nemaju zakonsku obvezu osnivanja Nadzornog odbora), tako da sastavnice Grupe primjenjuju zatvoreni sustav korporativnog upravljanja, u kojem su aktivirani mehanizmi svojstveni trgovačkim društvima s ograničenom odgovornošću, dok se ustanovom upravlja sukladno pozitivnim aktima o ustanovama. Skupštinu povezanih društava kojima je Zagrebački holding d.o.o. osnivač i jedini imatelj posebnih udjela sačinjava Zagrebački holding d.o.o. kao jedini član.

Nadzorni odbor povezanih društava kojima je Zagrebački holding d.o.o. osnivač imenuje skupština tih društava, a predstavnik radnika imenuju ili biraju radnici.

Voditelji podružnica, direktori povezanih društava i ravnatelj ustanove odgovorni su za operativno poslovanje,

provođenje odluka i točnost financijskih podataka, a zajedno s Upravom Zagrebačkog holdinga odgovorni su za donošenje odluka o ekonomskim, okolišnim i društvenim utjecajima.

SKUPŠTINA DRUŠTVA

Skupštinu Društva čini Grad Zagreb, kao jedini član Društva, kojeg zastupaju tri predstavnika člana, od kojih je jedan gradonačelnik Grada Zagreba. Putem Skupštine Društva, Grad Zagreb kao jedini osnivač provodi svoju ulogu i poslovnu politiku vlasnika. Skupština Društva saziva se u pravilu jedanput na godinu, a mora se sazvati uvijek kada to zahtijevaju interesi Društva i u slučajevima određenim zakonom i Izjavom o osnivanju.

Predstavnici člana u Skupštini Društva

tijekom 2018. godine bili su:

1. **Milan Bandić** (od 22. travnja 2015. godine), gradonačelnik Grada Zagreba, zajednički zastupnik predstavnika Člana
2. **Slavko Kojić** (od 28. lipnja 2013. godine), predstavnik Člana
3. **Olivera Majić** (od 14. lipnja 2017. godine), predstavnica Člana

NADZORNI ODBOR DRUŠTVA

Nadzorni odbor je profesionalno tijelo istaknutih predstavnika akademske i poslovne zajednice. Može imati 11 članova, od kojih je jedan predstavnik radnika. Deset članova Nadzornog odbora bira Skupština Društva na mandat od četiri godine. Nadzorni odbor nadzire ostvarivanje ciljeva i mjera poslovne politike i zastupa Društvo u odnosu na članove Uprave uvijek i u vezi sa svim pitanjima koja se odnose na njih i onih koja su propisana Zakonom o trgovačkim društvima, Statutom i/ili Poslovnikom rada, a napose u pitanjima koja se tiču poslovnih odluka visokog rizika te upravljanja ukupnom imovinom Društva. Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova Društva te podnosi izvještaj Skupštini Društva o obavljenom nadzoru.

Sukladno Odluci Skupštine Društva, za novog člana Nadzornog odbora u 2018. godini izabran je Dražen Hrkač na mandat od četiri godine, koji je počeo teći 02. svibnja 2018. Član Nadzornog odbora Domagoj Bešker opozvan je od strane Skupštine Društva 28. prosinca 2018.

Predstavnici radnika i u 2018. nisu imenovali svog člana u Nadzornom odboru.

Članovi Nadzornog odbora Zagrebačkog holdinga d.o.o. tijekom 2018. godine bili su:

1. **Ljubo Jurčić**, član (od 21. rujna 2017. godine), predsjednik (od 27. rujna 2017. godine)
2. **Nikola Mijatović**, član (od 8. kolovoza 2016. godine), zamjenik predsjednika (od 27. rujna 2017. godine)
3. **Andrea Šulentić**, članica (od 28. svibnja 2015. godine)
4. **Gojko Bežovan**, član (od 1. srpnja 2013. godine do 1. srpnja 2017. godine), član (od 21. rujna 2017. godine)
5. **Ivan Šikić**, član (od 1. srpnja 2013. godine do 1. srpnja 2017. godine), član (od 21. rujna 2017. godine)
6. **Mario Župan**, član (od 8. kolovoza 2016. godine)
7. **Josip Budimir**, član (od 21. rujna 2017. godine)
8. **Mihaela Grubišić Šeba**, članica (od 21. rujna 2017. godine)
9. **Domagoj Bešker**, član (od 21. rujna 2017. godine do 28. prosinca 2018.)
10. **Dražen Hrkač**, (član od 2. svibnja 2018.)

REVIZIJSKI ODBOR

Revizijski odbor stručno je savjetodavno tijelo Nadzornog odbora. Sastavljen je od članova Nadzornog odbora i članova koje je imenovao Nadzorni odbor. Pomaže Nadzornom odboru u radu te u skladu sa zakonskim propisima i internim aktima obavlja poslove iz područja financijskog izvještavanja, interne revizije i sustava internih kontrola. Osim spomenutih poslova Revizijski odbor nadgleda učinkovitost djelovanja eksterne revizije te njihovu neovisnost i objektivnost. Način djelovanja Revizijskog odbora definiran je Pravilnikom o radu Revizijskog odbora Zagrebačkog holdinga.

UPRAVA DRUŠTVA

Poslove društva Zagrebački holding d.o.o. samostalno i na vlastitu odgovornost vodi Uprava. Može imati od jednog do devet članova – direktora, koje imenuje Skupština Društva na mandat od četiri godine. Uprava Zagrebačkog holdinga, kao Skupština društava kćeri i kontrolom preko nadzornih odbora povezanih društava kćeri, nadzire poslovanje i investicije Grupe. Posljedično, Uprava Zagrebačkog holdinga treba osigurati odgovarajuću suradnju unutar Grupe vodeći računa o pravodobnoj i kvalitetnoj razmjeni informacija između društava Grupe.

Promjene u Upravi Zagrebačkog holdinga tijekom 2018.: Sukladno Odluci Skupštine Društva, 28. prosinca Marica Dusper imenovana je za novu članicu Uprave Društva.

Članovi Uprave Zagrebačkog holdinga d.o.o. tijekom 2018. godine bili su:

1. Ana Stojić Deban, predsjednica Uprave od 16. lipnja 2015. godine
2. Daniela Franić, članica Uprave od 06. ožujka 2015. godine
3. Bernard Mršo, član Uprave od 08. kolovoza 2016. godine
4. Marica Dusper, članica Uprave od 02. siječnja 2019. godine

UPRAVLJANJE OVISNIM DRUŠTVIMA

Odgovornost i obveze članova povezanih društava opisane su u Izjavi o osnivanju svakoga povezanog društva. Članovi uprava povezanih društava te ravnatelj povezanih ustanova dužni su tromjesečno pisanim izvještajem obavještavati o realizaciji godišnjeg plana poslovanja i pružanja usluga za tekuću godinu skupštine tih trgovačkih društava.

Direktori ovisnih društava i ravnateljica ustanove u vlasništvu Zagrebačkog holdinga d.o.o. tijekom 2018. godine bili su:

Gradska plinara Zagreb d.o.o.

Tihana Colić do 30. prosinca 2018. i Ana Stojić Deban od 31. prosinca 2018. – direktorice

Gradska plinara Zagreb-Opskrba d.o.o.

Igor Pirija – direktor

Zagreb plakat d.o.o.

Bosiljka Grbašić i Kruno Ian Bodegray – članovi Uprave

Gradska ljekarna Zagreb

Nadica Jambrek – ravnateljica

Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o.

Joško Jakelić – direktor

Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.

Štefica Mihalic do 30. rujna 2018.

i Marin Galijot od 01. listopada 2018. – direktori

AGM d.o.o.

Stjepan Bekavac – direktor

Zagrebačka stanogradnja d.o.o.

Željko Horvat – direktor

Centar d.o.o.

Tomislav Bilić – direktor

Elektrometal – distribucija plina d.o.o.

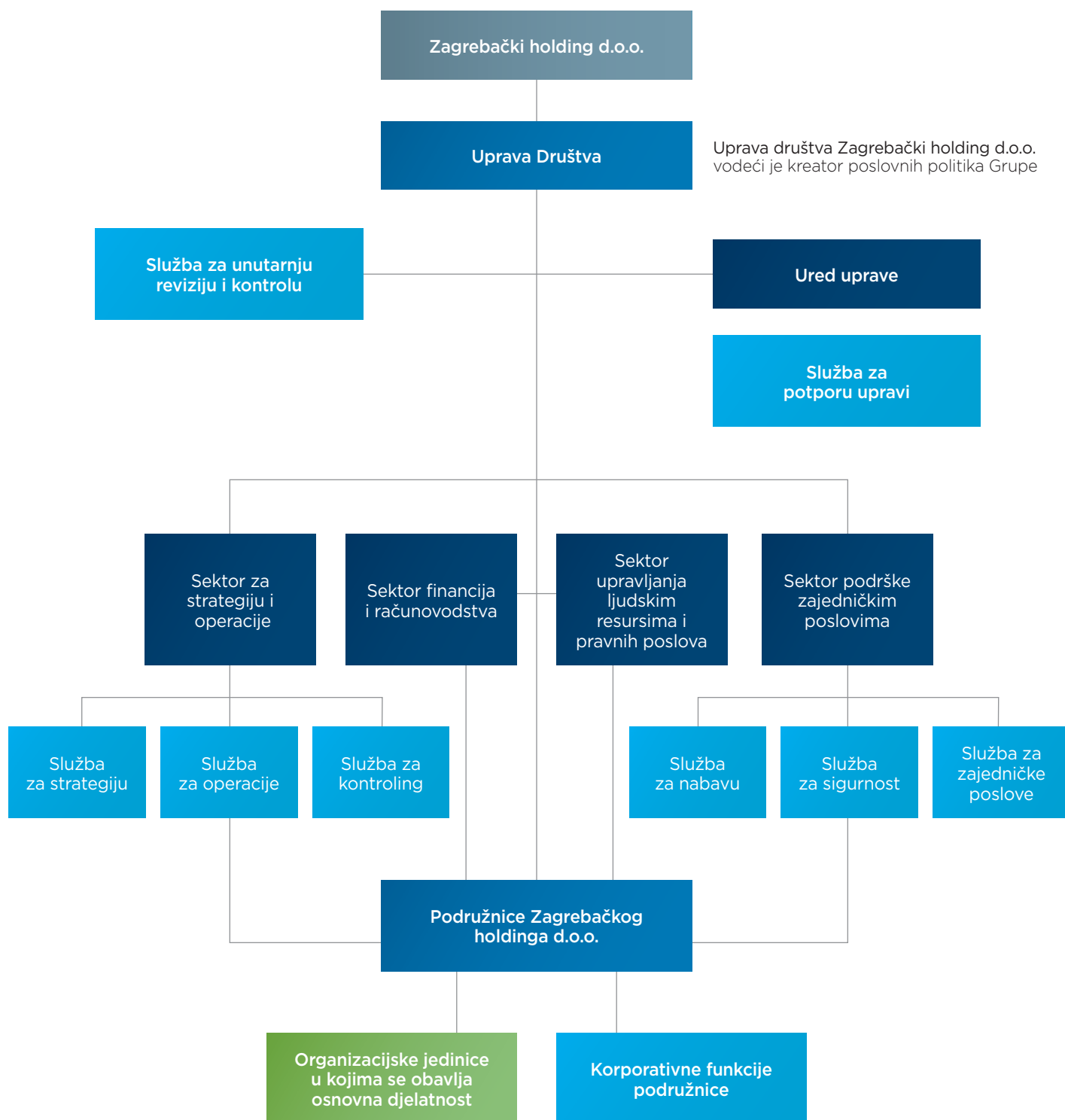
(društvo u 100%-tnom vlasništvu ovisnog društva

Gradska plinara Zagreb d.o.o.)

Srećko Ezgeta – direktor

UPRAVLJAČKA STRUKTURA ZAGREBAČKOG HOLDINGA d.o.o.

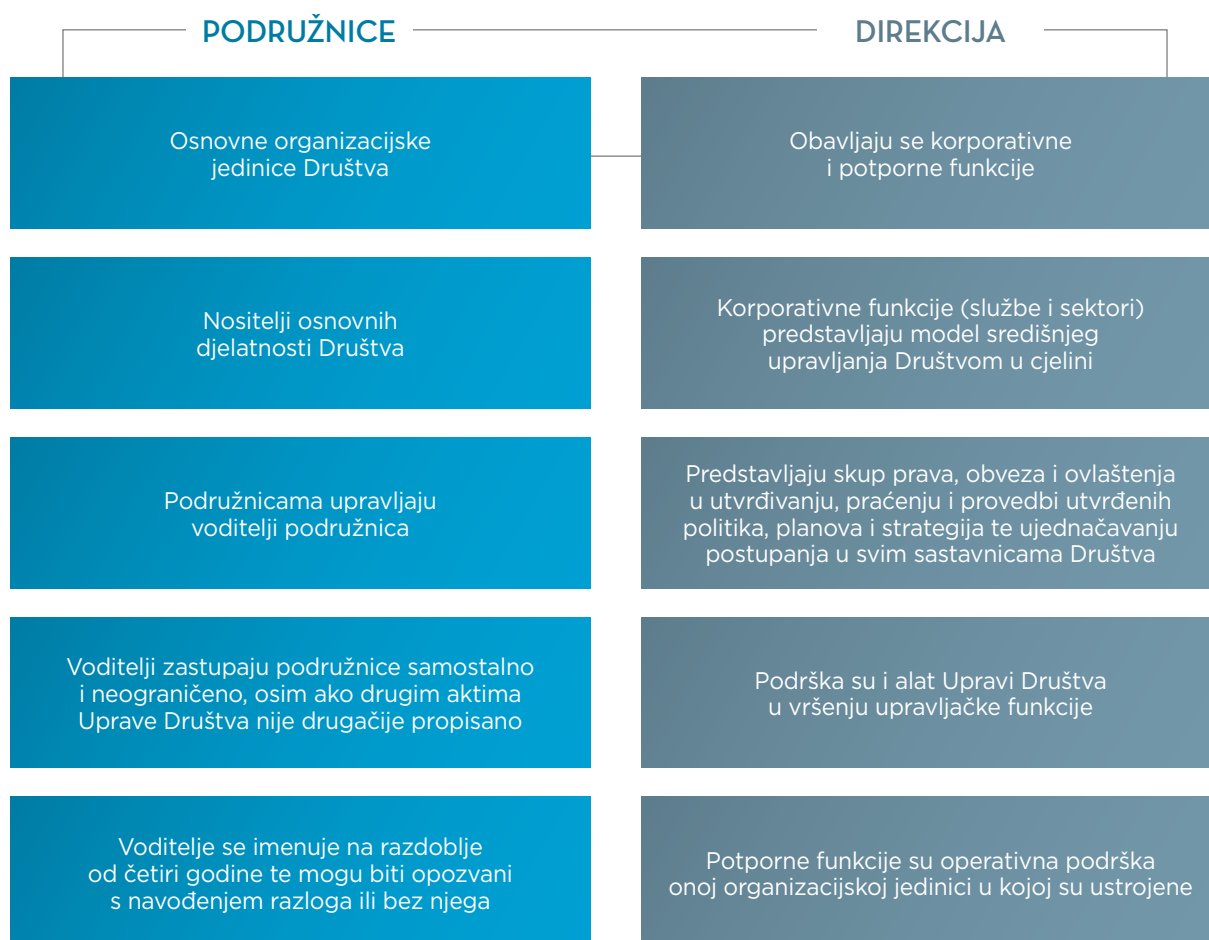

- Korporativni sektori** – poslovno usmjeravaju rad podružnica kao nositelja temeljne djelatnosti, planiraju i nadziru izvršenje njihovih pojedinačnih poslovnih planova, kao i zajedničkog poslovnog plana Društva.
- Korporativne funkcije** – predstavljaju zajedničke organizacijske jedinice za Društvo u cjelini te opslužuju izvršne funkcije za Upravu Društva, odnosno sukladno pravilnicima o organizaciji podružnica, voditelja podružnice.
- Funkcija podružnice** – organizacijske jedinice u kojima se obavlja osnovna djelatnost podružnice

DIREKCIJA

Temeljne djelatnosti društva Zagrebački holding d.o.o. obavljaju se u podružnicama. Direkcija je organizacijska jedinica Društva koja putem korporativnih sektora poslovno

usmjerava rad podružnica kao nositelja temeljne djelatnosti, planira i nadzire izvršenje njihovih pojedinačnih poslovnih planova, kao i zajedničkog poslovnog plana Društva.

Temeljem članka 22. Zakona o računovodstvu (NN broj 78/15, 120/16) Uprava trgovačkog društva Zagrebački holding d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 41 (dalje u tekstu: Društvo) daje sljedeću

IZJAVU

o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja u 2018. godini

1. Društvo dobrovoljno primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja društva Zagrebački holding d.o.o. kojega su donijeli organi Društva: Uprava, dana 23. prosinca 2015. godine; Nadzorni odbor, dana 11. svibnja 2016. godine; te Skupština Društva, dana 12. svibnja 2016. godine. Kodeks je objavljen na internetskim stranicama Društva.
2. U 2018. poslovnoj godini Društvo je u bitnom pratilo i primjenjivalo preporuke utvrđene Kodeksom, objavljujući sve informacije čija je objava predviđena pozitivnim propisima, te objava kojih informacija je u interesu investitora, kao i svih nositelja interesa.

Manja odstupanja od pojedinih preporuka Kodeksa su sljedeća: sjednice Nadzornog odbora sazivaju se prema potrebi, sukladno svakodnevnim informacijama o radu, poslovanju i problemima Društva koje se zaprimaju od Uprave, Skupštine Društva i javnosti, uključujući i informacije o kojima sam Nadzorni odbor ima saznanja, a koje informacije neizravno/izravno utječu na rad samog Društva, zbog čega se sjednice sazivaju po različitim temama, a ne samo onim propisanim Izjavom o osnivanju, odnosno zakonskim aktima, te iz tog razloga nije donesen okvirni plan rada Nadzornog odbora. Članovi Revizorskog odbora nisu članovi Nadzornog odbora. Nadzorni odbor ima diskrecijsko pravo odlučivanja o sastavu Revizorskog odbora. Revizorski odbor nije izradio pravila o tome koje usluge vanjska revizorska kuća i s njome povezane osobe ne smije davati društvu, koje usluge može davati samo uz prethodnu suglasnost odbora, a koje usluge može davati bez prethodne suglasnosti, s obzirom da Revizorski odbor prati rad vanjskog revizora i svih eventualnih dodatnih usluga koje revizorska kuća daje Društvu, sukladno Zakonu o reviziji i Uredbi EU o posebnim zahtjevima u vezi sa zakonskom revizijom subjekata od javnog interesa.

Podružnice i ovisna društva Grupe Zagrebački holding su također u bitnome pratile i primjenjivale preporuke utvrđene Kodeksom. Minimalna odstupanja od primjene Kodeksa odnose se na obvezu dostave tromjesečnih pisanih izvještaja Upravi, odnosno skupštini povezanih društava. Navedena obveza se, umjesto tromjesečno, realizira dostavom mjesečnih konsolidacijskih paketa koji sadrže osnovne financijske izvještaje (račun dobiti i gubitka, bilancu, novčani tijek i dr.)

Voditelji podružnica u sastavu Društva, odnosno članovi uprava povezanih društava, u najvećoj mjeri su poslovali u okvirima usvojenih godišnjih planova, a odstupanja od planova uglavnom se odnose na stavke poslovanja koje se nisu mogle planirati, kao što su troškovi rezerviranja i vrijednosnog usklađenja.

3. Društvo osigurava učinkovitost sustava unutarnjih kontrola kod financijskog izvještavanja koje se sastoje od različitih evidencija i metoda koje se provode kako bi se inicirali, identificirali, analizirali, klasificirali i evidentirali poslovni događaji, odnosno, obuhvaćaju sve mjere i postupke koji će se primijeniti u vezi s računovodstvenim iskazom poslovnih događaja te u konačnici sastavljanjem pouzdanih financijskih izvještaja.

Služba za unutarnju reviziju zadužena je za pregledavanje učinkovitosti sustava unutarnje kontrole kojim se ustrojava i nadzire tijek točnih, konkretnih i cjelovitih podataka o Društvu.

Društvo je dužno imati nezavisne vanjske revizore kao važan instrument korporativnog upravljanja, kako bi se osiguralo da financijska izvješća adekvatno odražavaju stvarno stanje Društva u cjelini.

4. Uprava Društva je u 2018. godini djelovala u sastavu: Ana Stojić Deban – predsjednica Uprave, Daniela Franić – članica Uprave, Bernard Mršo – član Uprave. Mandat članova Uprave traje četiri godine.

Uprava vodi poslove Društva sukladno Izjavi o osnivanju i zakonskim propisima. Članovi Uprave zastupaju Društvo pojedinačno i samostalno, ukoliko posebnom odlukom člana Društva nije određeno da član Uprave zastupa Društvo skupno s drugim članovima Uprave ili skupno s pojedinim članom koji Društvo može zastupati pojedinačno i samostalno. Ukoliko je imenovano više članova Uprave, jedan od njih imenuje se predsjednikom. Posebnom odlukom Uprave utvrđena je podjela nadležnosti članova Uprave.

Uprava je dužna pratiti da Društvo vodi poslovne i druge knjige i poslovnu dokumentaciju, sastavlja knjigovodstvene dokumente, realno procjenjuje imovinu i obveze, sastavlja financijska i druga izvješća u skladu s računovodstvenim

propisima i standardima i važećim zakonima i propisima. Uprava je Nadzornom odboru podnosila izvješća o poslovanju Društva tijekom poslovne godine u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima.

Nadzor nad vođenjem poslovanja Društva provodi Nadzorni odbor sukladno Zakonu o trgovačkim društvima, Izjavi o osnivanju Društva i Poslovniku o radu Nadzornog odbora, kao i ostalim važećim propisima. Skupština Društva bira i opoziva članove Nadzornog odbora, na mandat od četiri godine, dok se jedan član-predstavnik radnika imenuje i opoziva sukladno odredbama Zakona o radu. Članovi Nadzornog odbora redovito primaju detaljne informacije i izvješća o stanju Društva, upravljanju i radu Društva, kako bi mogli učinkovito ispunjavati obvezu nadzora nad vođenjem poslova Društva. Dodatno, Nadzorni odbor obavlja unutarnju kontrolu i nadzor putem Revizorskog odbora koji pruža stručnu potporu Nadzornom odboru i Upravi u učinkovitom izvršavanju obveza korporativnog upravljanja, upravljanja rizicima, financijskog izvješćivanja i kontrole Društva. Izvješće Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru vođenja poslova sastavni je dio godišnjih izvješća Društva koja se podnose Skupštini Društva.

Članovi Nadzornog odbora su:

/ Ljubo Jurčić	/ Mihaela Grubišić Šeba
/ Nikola Mijatović	/ Andrea Šulentić
/ Gojko Bežovan	/ Mario Župan
/ Ivan Šikić	/ Dražen Hrkač (od 02.05.2018.g.)
/ Josip Budimir	

Skupštinu Društva sačinjava Grad Zagreb kao jedini član Društva kojeg zastupaju predstavnici imenovani na temelju Zaključka o predstavnicima Grada Zagreba u skupštini trgovačkih društava Zagrebački holding d.o.o., Razvojna agencija Zagreb-TPZ d.o.o. i Zagrebački centar za gospodarenje otpadom d.o.o., i to:

- / Milan Bandić, gradonačelnik Grada Zagreba,
- / Olivera Majić, zamjenica gradonačelnika,
- / Slavko Kojić, posebni viši savjetnik gradonačelnika za investicije i strana ulaganja – specijalist.

Skupština Društva saziva se u pravilu jedanput na godinu, a mora se sazvati uvijek kada to zahtijevaju interesi Društva i u slučajevima određenim zakonom i Izjavom o osnivanju.

Skupština odlučuje o financijskim izvješćima Društva, upotrebi ostvarene dobiti i pokrivanju gubitaka; otuđivanju i opterećivanju nekretnina Društva; ulaganju u razvoj i gradnju novih objekata i ulaganju u druga trgovačka društva; godišnjem planu rada Društva; povećanju i smanjenju temeljnog kapitala; imenovanju i opozivu članova Uprave; izboru i opozivu članova Nadzornog odbora; statusnim promjenama, izmjenama izjave i prestanku Društva. Osim tih pitanja Skupština odlučuje i o svim drugim pitanjima koja su joj odredbama zakona i Izjavom o osnivanju te drugim internim aktima stavljena u nadležnost.

5. U provedbi politike raznolikosti, primarni cilj Društva je osigurati primjenu principa jednakih mogućnosti i raznolikosti u svim procesima i funkcijama, te ih učiniti sastavnim dijelovima donošenja odluka u svakodnevnoj praksi. Pri tome je od osobitog značaja provedba protudiskriminacijskih mjera, osiguranje ravnopravnosti bez obzira na pripadnost određenoj skupini (na osnovi dobi, spola, etničke/nacionalne pripadnosti itd.), te stvaranje uključivog radnog okruženja. U cilju provedbe politike raznolikosti, kao jednog od elemenata društveno odgovornog poslovanja, Društvo je donijelo Etički kodeks kao pravni okvir, te imenovalo Etičko povjerenstvo i Odbor za nepravilnosti, koji, svaki u okviru svoga djelokruga, imaju zadaću utvrđivati postupanja koja predstavljaju diskriminaciju po bilo kojoj osnovi i predlagati sankcioniranje takvog ponašanja.

Osobita pozornost posvećuje se zaštiti i promicanju prava osoba s invaliditetom. Društvo je jedan od nositelja mjera i aktivnosti utvrđenih Zagrebačkom strategijom izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2016. do 2020., čiji su ciljevi osiguranje potpune integracije osoba s invaliditetom ostvarivanjem integracije u važnim životnim područjima ravnopravnim sudjelovanjem u političkom, javnom i kulturnom životu; u procesu odgoja i obrazovanja; u zapošljavanju, zdravstvu i rehabilitaciji; u socijalnoj zaštiti; u pravnoj zaštiti i zaštiti od nasilja; u istraživanju i razvoju i drugome. Jedna od odrednica Strategije – profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje, ključan je element društvene uključenosti i ekonomske neovisnosti osoba s invaliditetom, a rad i zaposlenost temeljni su uvjet integracije u redovne životne uvjete. U provedbi navedene odrednice, Društvo zapošljava 139 osoba s invaliditetom što predstavlja 2,8 % svih zaposlenika, a koji svakodnevno uspješno participiraju u obavljanju djelatnosti Društva.

Sukladno odredbi članka 22. Zakona o računovodstvu, ova Izjava je poseban odjeljak i sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2018. godinu.

U Zagrebu, 24. travnja 2019. godine

Predsjednica Uprave

Ana Stojić Deban

3

IZVJEŠĆE POSLOVODSTVA I ANALIZA POSLOVANJA

IZVJEŠĆE POSLOVODSTVA I ANALIZA POSLOVANJA

3

Sukladno Zakonu o računovodstvu (NN 78/15, 134/15, 120/16) Uprava Društva predstavlja svoje Izvješće posloводства za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Sukladno točki (b) stavku 8. članka 21.a Zakona o računovodstvu, na mrežnoj stranici Društva biti će objavljeno zasebno nefinancijsko izvješće najkasnije šest mjeseci od datuma bilance.

KORPORATIVNA ODGOVORNOST I ODRŽIVOST

3.1

Grupa Zagrebački holding, kao najveći operater gradskih komunalnih usluga, svjesna je svog velikog utjecaja na okoliš i društvo. Premda je temeljna zadaća Grupe pružanje kvalitetnih javnih komunalnih usluga i dobra građanima Grada Zagreba, društva Grupe obavljaju i druge djelatnosti od javnog interesa te ih karakterizira snažna povezanost financijskih i nefinancijskih ciljeva s interesima šire društvene zajednice unutar kojih djeluju. Svojim financijskim rezultatima, Grupa ne samo da pridonosi lokalnom razvoju, već utječe na ekonomska i društvena kretanja u hrvatskom gospodarstvu. Zapošljavanjem velikog broja ljudi, angažiranjem dobavljača, izvođača i drugih dionika, Grupa pridonosi lokalnoj zajednici gradeći stabilne partnerske odnose. U skladu s gradskim politikama, a u svrhu izbjegavanja potencijalno negativnih utjecaja na okoliš i društvo kao i povećanje dugoročne vrijednosti u smjeru javnog interesa prema građanima, Grupa je predana u provedbi načela održivog razvoja u svakodnevnim poslovnim procesima.

Prilikom izvršenja svoje misije, uz maksimalnu zaštitu okoliša i javnog interesa Grada Zagreba, dugoročna strateška

opredijeljenost Grupe usmjerena je na poslovnu izvrsnost uz ostvarivanje održivog djelovanja, kako bi se zadovoljile potrebe svih sadašnjih i budućih korisnika usluga društava Grupe. Šira perspektiva odgovornosti Zagrebačkog holdinga podrazumijeva odgovorno korporativno djelovanje, koje uz ekonomsku odgovornost, obuhvaća društvenu i okolišnu odgovornost. Ekonomska, društvena i okolišna odgovornost čine sastavni dio poslovnih ciljeva koja su temeljena na načelima održivog razvoja i odgovornog ponašanja Grupe.

/ Grupa drži da društveno odgovorna praksa uključuje upravljanje utjecajima poslovanja Grupe, te utjecajima proizvoda i usluga na društvo, poput društvenog ulaganja, uključenost u razvoj lokalne zajednice, te pitanja poštivanja prava radnika, investiranje u ljudski kapital, zdravlje i sigurnost.

/ Odgovorna praksa u sferi zaštite okoliša odnosi se na upravljanje utjecajima poslovanja Grupe, te utjecajima proizvoda i usluga na okoliš, poput tehnologije proizvodnje i učinkovitost iskorištavanja prirodnih resursa.

ODNOS S INTERESNO-UTJECAJNIM SKUPINAMA

S obzirom na komunalne djelatnosti te usluge koje Grupa pruža građanima grada Zagreba, rad Grupe je od vitalnog značaja za funkcioniranje Grada, što dodatno ističe ukupnu odgovornost Grupe prema zajednici.

Glavne interesno-utjecajne skupine s kojima je Grupa povezana i ostvaruje interakcije su: stanovnici grada Zagreba – korisnici usluga, zatim zaposlenici, Grad Zagreb, dobavljači, financijske institucije, sindikalne organizacije koje djeluju u Grupi i mediji. U sklopu odnosa s interesno-utjecajnim skupinama, mogu se izdvojiti ključne aktivnosti: pružanje

kvalitetnih usluga Grupe svim korisnicima i komunikacija s korisnicima, educiranje i stručno usavršavanje radnika, osiguravanje sigurnih uvjeta i zaštite na radu te sindikalno djelovanje. Područje sukoba interesa i druga važna pitanja prihvatljivog poslovnog ponašanja zaposlenih i menadžmenta regulirana su Etičkim kodeksom, a u funkciji je samostalna jedinica interne kontrole koja pridonosi jačanju osobne i poslovne odgovornosti.

Grupa svakodnevno radi na poboljšanju vidljivosti i dostupnosti svih podataka i informacija vezanih uz građane i korisnike čime doprinosi transparentnosti vlastitog poslovanja što na kraju utječe na veće povjerenje građana i ostalih interesno-utjecajnih skupina u sustavu javne uprave. Važnost odnosa sa svim interesno-utjecajnim skupinama prepoznaje se i kroz uspostavljenu interaktivnu, formalnu i neformalnu komunikaciju izravnog oblika ili

UTJECAJ NA DRUŠTVO

Grupa Zagrebački holding svojim poslovanjem i djelatnostima ima značajnu ekonomsku, društvenu i okolišnu odgovornost koja se prepoznaje kroz utjecaj na društvo i okoliš. U skladu s time, Grupa primjenjuje načelo dobrog i odgovornog upravljanja poduzećem i svim njegovim resursima u cilju efikasnog i održivog poslovanja. Odgovorno poslovanje Grupe prepoznaje se kroz prakticiranje dobrovoljnih praksi koje su iznad zakonski propisanih, a prepoznaju se kroz slijedeća područja: ekonomska održivost, uključenost društveno odgovornog poslovanja u poslovnu strategiju, dijalog sa zajednicom, ljudska prava te odgovornost za proizvode i usluge.

Budući da je djelatnost Grupe od temeljnog značaja za Grad Zagreb, kvaliteta pruženih proizvoda i usluga, te izbor tehnologija izravno utječu na kvalitetu i standard života svih stanovnika grada Zagreba. Nadalje, Grupa je dodatno odgovorna i za dosljedno promicanje društveno odgovornog poslovanja, kako u odnosu prema vanjskim korisnicima tako i poticanjem odgovornog ponašanja i socijalnog dijaloga prema vlastitim radnicima.

Stoga se sustavno nastoje povećati standardi odgovornog društvenog razvoja, poštivanje ljudskih prava unutar same tvrtke te proširiti socijalni dijalog, stjecanje vještina, jednake mogućnosti, predviđanja i upravljanja promjenama. Pored poštivanja ljudskih prava, maksimalna pažnja pridaje se poštivanju radnih standarda i radnog prava.

Etičko povjerenstvo i Odbor za nepravilnosti

Zagrebački holding posluje u javnom interesu, naročito poštujući i razvijajući osnovne vrijednosti kao što su pravičnost, poštenje, odgovornost, integritet, kvaliteta usluga, transparentnost, poduzetnost, timski rad i druge vrijednosti. Radi utvrđivanja i promoviranja temeljnih etičkih vrijednosti u poslovnim odnosima te postupanja u slučaju njihovih povreda, Uprava društva Zagrebač-

posredstvom digitalnih komunikacijskih kanala. Ovakva komunikacija omogućuje postavljanje pitanja, izražavanje mišljenja i raspravljanje o njima relevantnim temama. Posebni doprinos u tome ima Centar za korisnike u Ulici grada Vukovara 41 te web platforma holdingcentar.zgh.hr, kao i Pozivni centar Zagrebačkog holdinga. Uvođenjem jedinstvenog pozivnog broja 072 500 400 građanima su postale znatno dostupnije informacije o svim naknadama sadržanima u jedinstvenoj uplatnici, ali i o ostalim uslugama Zagrebačkog holdinga.

Opredjeljenjem za informacijsku transparentnost, Grupa utječe na svoju reputaciju u odnosima sa svim interesnim skupinama. Stoga se posebna pažnja posvećuje redovitom korporativnom izvještavanju, koje podrazumijeva dostupnost uz potpunu usklađenost izvještavanja prema zahtjevima Zakona o računovodstvu i Zakona o javnoj nabavi.

Grupa osobitu pozornost posvećuje i usmjerava razvoju usluga s fokusom na promicanje prava osoba s invaliditetom te uključivanjem osoba s invaliditetom u radne procese u svojstvu zaposlenih osoba koje svakodnevno uspješno sudjeluju u zahtjevnim i raznolikim aktivnostima svih sastavnica Grupe. Također posebno se ističe značajno poslovno partnerstvo s Ustanovom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (URIHO).

Primjenjujući vanjsku i unutarnju dimenziju društveno odgovornog poslovanja prema svim svojim nositeljima interesa, uz nultu stopu tolerancije svakog oblika neetičnog i koruptivnog ponašanja, Grupa pridaje veliku pažnju dvjema najvećim interesnim skupinama – korisnicima usluga i radnicima.

Unutar društvenog odgovornog poslovanja promiče se praksa povećanja transparentnosti i javnosti poslovanja te jačanja osobne odgovornosti, uz sve intenzivniju suradnju s organizacijama civilnog društva kojom se nastoji uravnotežiti zahtjeve za unaprijeđenjem kvalitete života i ostvarenjem dobrobiti šire društvene zajednice.

Poslovanje Zagrebačkog holdinga odvija se u skladu sa zakonima i etičkim normama, na načelima održivog razvoja i društvene odgovornosti, primjenjujući Etički kodeks u cijelosti, a sve u cilju postizanja odgovornog, profesionalnog, etičnog i transparentnog poslovanja.

ki holding donijela je Etički kodeks te imenovala Etičko povjerenstvo i Odbor za nepravilnosti koji, svaki u okviru svoga djelokruga, ima zadaću utvrđivati povredu Etičkog kodeksa te predlagati mjere za daljnje postupanje.

Temeljna načela kojih su se obvezni držati svi zaposlenici, bez obzira na kojoj se poziciji nalaze i koje poslove obavljaju,

su povjerenje i kolegijalnost, zakonitost i stručnost u radu, timski rad i profesionalna komunikacija, uvažavanje potreba korisnika usluga, izbjegavanje i prevencija sukoba interesa, odgovorno upravljanje imovinom, poslovnim financijama i postupkom nabave, povjerljivost osobnih podataka i informacija o poslovanju te izbjegavanje primanja i davanja darova.

Prijave Etičkom povjerenstvu, sukladno Poslovniku o radu, trebaju biti obrazložene, argumentirane i vlastoručno potpisane kada se radi o prijavi putem dopisa ili treba navesti ime podnositelja ako su u elektronskom obliku. Pristigle anonimne prijave Etičko povjerenstvo u pravilu ne obrađuje. Međutim, ako članovi Etičkog povjerenstva zaključče da je dobivena prijava relevantna, odnosno da se radi o izrazito ozbiljnom kršenju Etičkog kodeksa, ista se proslijeđuje Službi za unutarnju reviziju i kontrolu.

Etička postupanja u 2018.

Tijekom 2018. godine, Etičko povjerenstvo održalo je četiri sjednice na kojima je razmatrano sedam prijava nepravilnosti. Zaprimita je jedna prijava zaposlenika i odnosila se na sistematizaciju radnog mjesta unutar podružnice Zrinjevac. Zaprimito je i šest prijava građana i to uglavnom vezanih uz poslovanje podružnice Zrinjevac te povezanih društava GSKG d.o.o. i VIO d.o.o. Etičko povjerenstvo je u svim navedenim slučajevima, u skladu s načinom rada propisanim Poslovníkom, nakon zaprimljenih i razmotrenih očitovanja pojedinih podružnica/društava, o svom konačnom zaključku povratno obavijestilo podnositelje prijava i Upravu Društva.

U 2018. godini Odbor za nepravilnosti zaprimio je osam predstavlki. Jednu predstavku Odbor je ocijenio neutemeljenom te ju nije razjašnjavao, dok ih je sedam razjašnjeno od kojih je u dva slučaja nesporno utvrđena nepravilnost. U ostalih pet razjašnjenih sumnji nisu utvrđene konkretne nepravilnosti koje bi skrivili konkretni zaposlenici. Međutim, utvrđene su djelomične nepravilnosti s potencijalom rizika

Zaštita potrošača

Reklamacije potrošača rješavaju u podružnicama i ovisnim društvima, posebno ustrojena povjerenstva koja razmatraju pritužbe na usluge koje pruža pojedina podružnica ili ovisno društvo. Do 27. srpnja 2018., upućene prigovore potrošača za sve podružnice i povezana Društva iz djelatnosti Grupe rješavalo je u drugom stupnju zajedničko Povjerenstvo za zaštitu potrošača. Od 27. srpnja, stupanjem na snagu novog Pravilnika o radu Povjerenstva za reklamacije potrošača društava Zagrebački holding d.o.o., Gradska plinara Zagreb – Opskrba d.o.o., Gradska plinara Zagreb d.o.o. i Vodoopskrba i odvodnja d.o.o., Povjerenstvo je nadležno isključivo za rješavanje reklamacija potrošača koje se odnose na javne usluge, kako su one definirane Zakonom o zaštiti potrošača (distribucija prirodnog plina, javna vodoopskrba i javna odvodnja, opskrba plinom u javnoj usluzi te prikupljanje miješanog i biorazgradivog

Svi korisnici usluga, poslovni partneri i zaposlenici Zagrebačkog holdinga, uz osiguranje zaštite privatnosti, pisanim ili elektronskim putem mogu prijaviti nezakonito i/ili neetično postupanje u poslovanju, a prijave razmatra Etičko povjerenstvo. Sve zaprimljene prijave nepravilnosti dodatno se provjeravaju te se o konačnom zaključku Etičkog povjerenstva obavještava prijavitelj, odnosno ako je došlo do povrede Etičkog kodeksa, obavijest o tome upućuje se Upravi Zagrebačkog holdinga.

Etički kodeks u primjeni je od prosinca 2010. godine. Dostupan je na intranetu i internetskoj stranici Društva gdje je dostupan i na engleskom jeziku.

ponavljanja i prerastanja u konkretne. Svakom poznatom autoru predstavke Odbor je pisano odgovorio, odnosno sačinio svoje izvještaje koji se nalaze u spisima. Za nesporno utvrđene nepravilnosti Odbor je menadžmentu sastavnice Grupe uputio preporuku za otklanjanje i sprječavanje ponavljanja nepravilnosti. Prevladavaju sumnje u nepravilni rad radnika i menadžmenta, te potom u nepravilnosti u poslovnim procesima.

Prethodnih godina su u strukturi poznatih inicijatora razjašnjavanja mogućih nepravilnosti najbrojniji bili radnici, potom sindikati, pa korisnici naših usluga. U 2018. godini najviše inicijativa došlo je iz svih razina menadžmenta.

U odnosu na 2017. godinu, Odbor je zaprimio 85% ili 46 predstavlki manje. Značajno smanjenje broja prijava nepravilnosti posljedica je izlaska podružnica ZET i Zagrebački velesajam iz grupacije Zagrebački holding, jer je najveći broj pritužbi zapriman upravo iz tih dviju podružnica, a upućivali su ih sindikalni predstavnici.

komunalnog otpada (stavak 4. članka 7. Pravilnika).

Tijekom 2018. godine održane su 24 sjednice Povjerenstva (18 do donošenja novog Pravilnika). Sve sjednice su održane uz nazočnost člana Povjerenstva iz udruge potrošača. Od 01. siječnja do 31. prosinca Povjerenstvo je razmatralo 345 reklamacija, od kojih se 125 odnosilo na javne usluge. Od 125 reklamacija na javne usluge, u korist podnositelja riješeno je 28 (22,4%) reklamacija, za 67 (53,6%) je potvrđena prvostupanjska odluka iz podružnice/povezanog Društva, a za 15 (12%) je utvrđeno da Povjerenstvo nije nadležno. Od ukupnog broja reklamacija za 10 reklamacija su tražene dopune i razmatrane su na dvije i više sjednica.

Najveći broj reklamacija odnosi se na VIO d.o.o. (73), Gradsku plinaru Zagreb d.o.o. (21), Gradsku plinaru Zagreb – Opskrba d.o.o. (19) te podružnicu Čistoća (12).

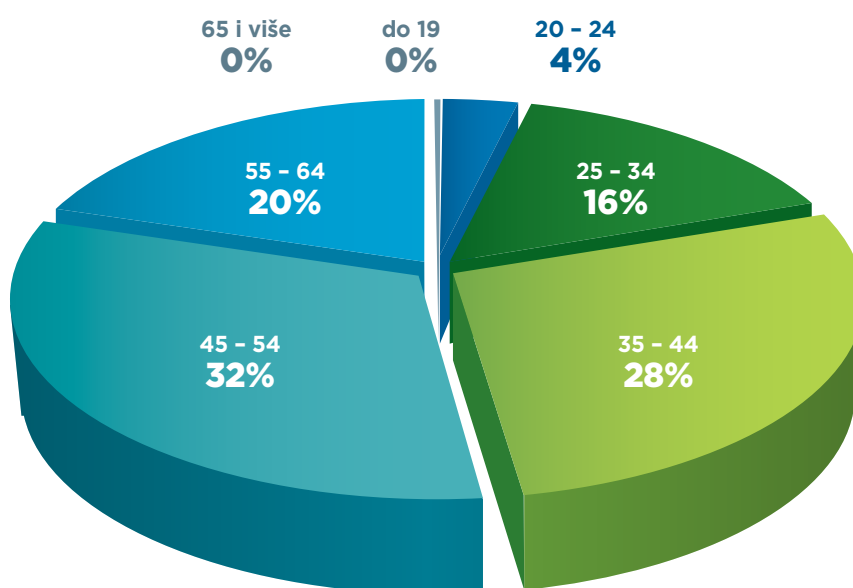
ODGOVORNOST PREMA RADNICIMA

Radnici su najveća vrijednost i imaju središnju ulogu u izgradnji učinkovitog sustava koji svojim potencijalima omogućuje građanima i gospodarstvu Grada Zagreba kvalitetnu uslugu.

Uz brigu o utjecaju na društvo kao cjeline, te zadovoljstvu korisnika usluga, Grupa osobitu pozornost posvećuje i dobrobiti svojih radnika. Na dan 31. prosinca 2018. godine Društvo je zapošljavalo 5.038 radnika, dok je Grupa zapošljavala 7.529 radnika. U odnosu na 31. prosinca 2017.

godine broj radnika smanjen je za 3.787 u Društvu, te za 3.575 u Grupi. Glavni razlog navedenog smanjenja je izdvajanje podružnica ZET i Zagrebački velesajam iz društva Zagrebački holding d.o.o.

OPIS	Zagrebački holding d.o.o.		Grupa Zagrebački holding	
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
BROJ RADNIKA	5.038	8.825	7.529	11.286
% ŽENA U UKUPNOM BROJU RADNIKA	20	19	26	23
% ŽENA NA NAJVIŠIM UPRAVLJAČKIM POZICIJAMA	53	63	46	54
BROJ SINDIKATA	20	26	25	31
BROJ ZAPOSLENIH OSOBA S INVALIDITETOM	139	346	220	419

Starosna struktura Grupe

Na dan 31.12.2018. u Društvu je bilo zaposleno 997 radnika starijih od 55 godina (19,8% zaposlenih), a u Grupi 1.531 (20,3% zaposlenih).

GODINE STAROSTI

	UKUPNO	do 19 godina	20 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 i više
DRUŠTVO	5.038	13	163	751	1.497	1.617	994	3
GRUPA	7.529	13	267	1.206	2.113	2.399	1.526	5

U 2018. godini podružnica Čistoća zaposlila je 190 novih radnika i to prvenstveno zbog povećanog obima posla

Tijekom 2018. godine, u društvu Zagrebački holding d.o.o. radni odnos prestao je za 250 radnika, dok je u Grupi prešao radni odnos za 350 radnika (prirodni odljev, osobno uvjetovani otkaz i drugi razlozi prestanka radnog odnosa). Od svibnja 2017. Zagrebački holding planira i provodi zapošljavanje prema posebnoj uputi koju je donijela Uprava Društva. Uputa, između ostalog, navodi i da se prilikom zapošljavanja poštuju etička načela koja osobito isključuju diskriminaciju po bilo kojem osnovu i u bilo kojem obliku. Sukladno ovoj uputi, Zagrebački holding na svojoj internet-skoj stranici objavljuje javne pozive za iskazivanje interesa za slobodna radna mjesta u svim sastavnicama Grupe. Od 01. siječnja do 31. prosinca 2018. objavljena su 103 javna poziva za iskazivanje interesa za slobodna radna mjesta.

Tijekom 2018. godine, u društvu Zagrebački holding d.o.o. zaposlena su 374 nova radnika, dok je u Grupi ukupno 476 novozaposlenih radnika. Najviše novih radnika, njih 190, zaposlila je podružnica Čistoća i to prvenstveno zbog povećanog obima posla.

Od ukupnog broja zaposlenih radnika u Grupi, 7.370 radnika ili 97,9% zaposleno je na neodređeno vrijeme, dok je 159 radnika ili njih 2,1% imalo ugovor o radu na određeno vrijeme. Tijekom 2018. godine 19 radnika je bilo zaposleno u nepunom radnom vremenu.

Sva materijalna prava utvrđuje Temeljni kolektivni ugovor za radnike u trgovačkom društvu Zagrebački holding d.o.o., odnosno kolektivni ugovori ovisnih društava, koji se primjenjuju na sve zaposlenike, bez obzira jesu li ugovor o radu sklopili za rad u punom ili nepunom radnom vremenu, odnosno jesu li u radnom odnosu na određeno ili na neodređeno vrijeme.

U Grupi se poštuju odredbe Zakona o radu kojima je utvrđena obveza izvještavanja o svim pitanjima osobito važnim za gospodarski i socijalni položaj radnika, obveza savjetovanja prije donošenja odluke važne za položaj

radnika, odnosno suodlučivanja s radničkim vijećem, odnosno sindikalnim povjerenicima s pravima i obvezama radničkog vijeća. Navedene odredbe inkorporirane su i u interne akte Društva, razvijajući na taj način partnerski odnos sa sindikatima koji djeluju unutar Društva.

Osobita pozornost posvećuje se zaštiti i promicanju prava osoba s invaliditetom.

Zagrebačka strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2003. godine, ključni je strateški dokument Grada Zagreba u kreiranju politika prema osobama s invaliditetom. Aktualna Strategija sadrži prioritete u vidu mjera i aktivnosti, kroz 13 područja djelovanja koja su ostvariva u razdoblju od 2016. do 2020. godine, te je izrađena u suradnji s predstavnicima osoba s invaliditetom, uvažavajući aktualne potrebe i mogućnosti. Nositelj, odnosno sunositelj mjera i aktivnosti Strategije je, između ostalih, i Zagrebački holding.

Podružnica Zagrebačke ceste je u okviru redovitog održavanja cesta u 2018. godini izvršila prelaganje betonskih rubnjaka i granitnih rubnjaka te su izvedene pješačke rampe od asfalta u svrhu povećanja sigurnosti u prometu te olakšavanja mobilnosti osobama s invaliditetom.

Također, nakon uspješno realiziranog projekta nabave informatičke opreme prilagođene za rad slijepoj osobi, koji je započet u 2017. godini i za koji projekt su sredstva sufinancirana od strane Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, podružnica Zagrebparking u 2018. godini zaključila je i Ugovor o pružanju stručne podrške i praćenja na radnom mjestu i radnom okruženju.

Svrha ove podrške je upoznavanje i osposobljavanje radnika – osobe s invaliditetom za samostalan rad na instaliranoj informatičkoj opremi za koju mu stručnu podršku i praćenje osigurava rehabilitator Centra za profesionalnu

rehabilitaciju „Zagreb“ u vremenskom razdoblju od deset mjeseci i ukupnom trajanju od 84 sata (stručna podrška započela je u mjesecu rujnu 2018. godine i trajat će do lipnja 2019. godine).

Nadalje, prilikom radova na dječjim igralištima, parkovima i drugim površinama za rekreaciju namijenjenih djeci s posebnim potrebama te osobama s invaliditetom, u 2018. godini ugrađena je polivalentna sprava, ljuljačka s košarom (5 komada) i mini fitnes sprava za osobe u invalidskim kolicima.

Prilazi dječjim igralištima i drugim zelenim površinama namijenjenima za rekreaciju uglavnom su u razini zemlje, odnosno bez uzdignutih rubnjaka ili stepenica, a tamo gdje postoje takve prepreke, one se prilikom rekonstrukcije uklanjaju ili prilagode osobama s invaliditetom.

Vežano uz zapošljavanje osoba s invaliditetom, napominjemo da je Društvo obveznik kvotnog zapošljavanja sukladno Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom te da je na dan 31.12.2018. godine u Društvu bilo zaposleno ukupno 139 osoba s invaliditetom, od čega je njih 73 upisano u očevidnik zaposlenih osoba s invaliditetom. Također, Društvo je zaključilo više ugovora o poslovnoj suradnji sa ustanovom u kojoj više

od polovine radnika čine osobe s invaliditetom, a kojim ugovorima je najavljeno zamjensko ispunjenje obaveze kvotnog zapošljavanja.

Za svoje radnike Grupa nastoji osigurati kontinuirano usavršavanje i dodatno obrazovanje radi povećanja efikasnosti. Redovito se provode i mjere zaštite kako bi se umanjio ili posve uklonio rizik koji se pojavljuje tijekom radnih aktivnosti, kako za zdravlje radnika tako i za radni okoliš.

Grupa je u 2018. godini pokrenula aktivnosti za pomoć blokiranim radnicima. U listopadu je osnovan Tim za pomoć blokiranim radnicima Grupe Zagrebački holding u koji su imenovani predstavnici sastavnica Grupe koji su svojim stručnim znanjem i vlastitim iskustvom u mogućnosti predložiti odgovarajuće mjere pomoći u skladu s pozitivnim propisima Republike Hrvatske, analizirati sve moguće prijedloge, odnosno predložiti provedbu odgovarajućih mjera sa svrhom pomoći blokiranim radnicima. Također, u tim su imenovani i predstavnici sindikata koji djeluju kod poslodavca, budući da su isti upoznati s problemima blokiranih radnika. Zadatak Tima je izraditi prijedlog mjera i načina provedbe istih kojima će se osigurati pomoć radnicima.

Na dječja igrališta u 2018. postavljeno je 5 ljuljački za djecu u invalidskim kolicima

Dječje igralište za djecu s poteškoćama u parku Bundek

AZ Zagreb – zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond za zaposlenike Grupe

U suradnji s koordinacijom sindikata koji djeluju unutar društva, 2008. godine za zaposlenike Zagrebačkog holdinga osnovan je zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond AZ Zagreb. Osnivanjem fonda i financijskim poticajima Zagrebački holding stimulira

zaposlenike na dugoročnu štednju za mirovinu. Članstvo u fondu dobrovoljno je za sve zaposlenike. S posljednjim danom 2018. godine, 965 zaposlenika Grupe bili su članovi zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda AZ Zagreb. Kroz subvencije pokrovitelja, Grupa Zagrebački holding ukupno je u 2018. uplatila 1.794.271 kunu premija za dobrovoljno mirovinsko osiguranje.

U skladu sa suvremenim trendovima u razvoju tehnologija, naponi Grupe primarno su usmjereni na digitalizaciju poslovanja i uspostavu servisa koji s jedne strane omogućuju korisnicima upravljanje svim uslugama s jednog mjesta, a s druge strane osiguravaju unaprjeđenje učinkovitosti i sigurnost poslovanja.

Potaknuti mogućnostima za razvoj i unaprjeđenje digitalnih usluga, Grupa je pokrenula projekt unaprjeđenja procesa upravljanja portfeljem usluga, matičnim podacima te posljedično unaprjeđenja postojećih IT sustava i izgradnju tzv. e-Platforme. e-Platforma Grupe predstavlja novi centralni IT sustav za upravljanje uslugama i korisnicima usluga te za razvoj novih digitalnih kanala komunikacije Grupe, za prezentaciju podataka i interaktivnu komunikaciju prema svim korisnicima komunalnih, energetske i ostalih usluga Grupe, uzimajući u obzir postojeće e-sustave i portale koji su već razvijeni u pojedinim članicama Grupe ili Gradu Zagrebu.

Trenutno se podaci o korisnicima/obveznicima/kupcima i njihova stanja dugovanja, nalaze u nekoliko različitih IT sustava unutar Grupe u koje se spremaju i ažuriraju. U cilju poboljšanja kvalitete usluga i približavanju korisniku/kupcu, do sada su neke podružnice/povezana društva uložile napor kroz razvoj pojedinih e-usluga (Moj račun GPZ-Opskrbe d.o.o. i Moj ViO Vodoopskrbe i odvodnje d.o.o.) a jedinstvena uplatnica (JUP) je implementirana u sustav e-Građani, čijih 54.000 korisnika već dobiva JUP u elektronskom obliku.

Za korisnike usluga Grupe, e-Platforma bi primarno trebala omogućavati pristup svim digitalnim servisima Grupe s jednog mjesta i upravljanje njima, pregled svih potrebnih

informacija o uslugama Zagrebačkog holdinga i ostalih povezanih društava na jednom mjestu, aktivaciju i deaktivaciju pojedinih usluga (za koje je to primjenjivo) te pregled stanja svih usluga i plaćanje dospjelih obaveza koristeći moderne digitalne tehnologije i kanale. Osim navedenog, uspostava registara (MDM) i navedene platforme omogućit će lakšu uskladbu s propisima koji reguliraju zaštitu osobnih podataka, dok će e-Platforma omogućiti plaćanja putem kreditnih/debitnih kartica.

Valja napomenuti da digitalizacija poslovanja u slučaju Grupe Zagrebački holding, uz smanjenje troškova može imati značajan utjecaj na okoliš. Potencijal zaprimanja računa i uplatnog dokumenta digitalnim kanalima i eliminacija papirnatih računa i slanja je puno veća, posebice kada se uključe svi subjekti Grupe s velikim brojem korisnika/kupaca.

Uz već spomenuti prelazak korisnika s papirnatih na digitalne račune, primjena suvremenih rješenja omogućuje kontrolu i uštedu energije te gubitaka na mreži. Gradska plinara Zagreb d.o.o. krajem 2018. godine započela je s ugradnjom ultrazvučnih „pametnih“ plinomjera s ciljem upravljanja potrošnjom – čime bi se u mjerenju povećala točnost plinomjera, a postigle značajne uštede u distribuciji, što bi se odrazilo i na krajnje kupce, a samim time bi se smanjili i negativni utjecaji na okoliš.

AKTIVNOSTI ZAŠTITE OKOLIŠA

Sukladno korporativnim smjernicama te zadovoljavanju zakonske regulative na području zaštite okoliša, Grupa Zagrebački holding kroz svoje aktivnosti nastoji utjecati na povećanje energetske učinkovitosti, smanjenje emisije ugljičnog dioksida, optimizaciju potrošnje energenata te na stalno unaprjeđivanje svojih usluga, tj. kvalitete života društvene zajednice u kojoj posluje. Grupa kontinuirano radi na uspostavljanju i održavanju međunarodnih normi upravljanja okolišem (ISO 14001), upravljanja energijom (ISO 50001), upravljanja sigurnošću hrane/vode za piće (ISO 22000), što su najbolji alati za ostvarenje društveno odgovornog poslovanja.

U Grupi Zagrebački holding djeluje Središnji tim za energetske učinkovitost (Središnji tim za EnU) koji je formiran na samom kraju 2016. godine s ciljem sustavnog gospoda-

renja energijom i vodom. Središnji tim provodi i organizira aktivnosti gospodarenja energijom i vodom na razini cijele Grupe, sukladno Zakonu o energetske učinkovitosti, kako bi se unaprijedila učinkovitost korištenja energije i vode, a samim time smanjile emisije stakleničkih plinova. Jedan od najvažnijih ciljeva središnjeg tima za EnU je uvođenje sustava gospodarenja energijom prema normi HR ISO 50001 u sve sastavnice Grupe. U sklopu realizacije postavljenih ciljeva, tijekom 2018. godine organizirano je besplatno stručno osposobljavanje za 2 energetske savjetnika te za 10 energetske suradnika.

Tijekom 2018. godine članice Grupe provele su razne inicijative za smanjenje potrošnje energije. Podružnica Robni terminali Zagreb nastavila je projekt učinkovitije javne rasvjete u podružnici, izrađena je i studija izvodljivosti

energetске obnove upravne zgrade u PJ Jankomir, zamijenjena su rasvjetna tijela na poslovnoj zgradi Jankomir (fluor rasvjeta sa LED rasvjetom), uveden je sustav za daljinsko očitavanje vode na vodomjerima Jankomir, Žitnjak i Sesvete te su na sve plinomjere instalirani sustavi za daljinsko očitavanje. Također je napravljen Pravilnik o održavanju elektroenergetskih objekata.

Podružnica Zrinjevac u 2018. dovršila je izgradnju treće kotlovnice na drvu sječku. Kotlovnica će proizvoditi toplinsku energiju za potrebe grijanja plastenika i staklenika sa zelenim ukrasnim biljem kao i za grijanje objekata u kojima borave ljudi u Vrtnom centru Zrinjevac, Remetinečka cesta 15. Uz novi toplovodni kotao na biomasu predviđen je i akumulator topline (120 m³) kako bi se povećala ukupna ogrjevnja snaga i zadovoljile toplinske potrebe za vrijeme vršnih toplinskih opterećenja. Nova kotlovnica kao energent za grijanje koristi drvenu sječku koju proizvodi podružnica Zrinjevac od ostataka drvne biomase, koja se prikupi uređivanjem javnih površina u gradu Zagrebu.

Povezano društvo Gradska plinara Zagreb d.o.o. nastavilo je s projektom modernizacije sustava rasvjete u krugu tvrtke (zamjena javne rasvjete s led rasvjetom). U podružnici Zagrebparking nastavljen je trend smanjenja potrošnje električne energije, kao rezultat implementacije ekološke i energetske učinkovite rasvjete u javnim garažama tijekom 2016. godine. Potrošnja električne energije: 1.750.000 kWh (2016.), 1.498.971 kWh (2017.) i 1.372.418 kWh (2018.). Iznos smanjenja potrošnje električne energije u 2018. u odnosu na 2016. godinu iznosi 377.582 kWh.

Prateći standarde ekološke i društvene odgovornosti, Grupa posluje u skladu s „Nacionalnim akcijskim planom za zelenu javnu nabavu za razdoblje od 2015. do 2017. godine s pogledom do 2020. godine” te je na temelju istog, Uprava društva Zagrebački holding d.o.o. u 2016. godini donijela „Smjernice za provođenje zelene javne nabave u Zagrebačkom holdingu d.o.o.”, koje se uzimaju u obzir prilikom nabave proizvoda i usluga. Na taj način, kroz sustav javne nabave, potiče se nabava proizvoda koji imaju manji okolišni otisak u odnosu na istovrsne proizvode i usluge. Koncept zelene javne nabave temeljen je na uspostavljanju jasnih, provjerenih, opravdanih i ambicioznih okolišnih mjerila za proizvode i usluge koji se temelje na ukupnom životnom vijeku. Mjerila koja se uvode odnose se na nekoliko prioritarnih skupina: papir za ispis i kopiranje, motorna vozila, električnu energiju, usluge čišćenja, telekomunikacijske usluge i uredsku, odnosno informatičku opremu. Značajke ovakve nabave su sljedeće: smanjena emisija stakleničkih plinova, korištenje recikliranih materijala, smanjena potrošnja električne energije, nabava električne energije iz obnovljivih izvora i ograničavanje korištenja sredstava štetnih za okoliš.

Kao potvrda uspostave učinkovitog sustava upravljanja energijom za prihvat i skladištenje roba u unutarnjem i međunarodnom prometu, otpremništvu i Slobodnoj zoni, podružnici Robni terminali Zagreb 17. travnja 2018. uručen je certifikat ISO 50001:2011

Osim što je briga za zaštitu okoliša dio svakodnevnih aktivnosti zaposlenika Grupe, nastoji se različitim mjerama i aktivnostima poticati zaposlene na odgovorno postupanje s resursima i otpadom. Tijekom 2018. godine održana su dva kruga edukacije o odgovornom postupanju s otpadom na radnom mjestu, Ukupno je u oba kruga educirano 2.763 zaposlenika. Polaznici su ispunjavali informativni upitnik o općem znanju o odvajanju otpada. Provedenom analizom informativnih upitnika zaključeno je da veći broj polaznika nije bio dovoljno upućen u ovu tematiku. Nakon provedenih edukacija utvrđeno je da je informiranost polaznika o navedenoj tematici gotovo 90% usvojena. U sklopu provedbe mjera za odgovorno postupanje s proizvodnim otpadom na radnom mjestu, poslovni prostori opremljeni su odgovarajućim edukativnim materijalima, te su opremljeni odgovarajućim spremnicima za odvojeno prikupljanje iskoristivog otpada.

SPRJEČAVANJE NASTANKA OTPADA I RECIKLAŽA
SMJERNICE ZA RADNA MJESTA

OTPAD JE PUNO VIŠE OD SMEČA!
Način odvajanja otpada utječe na količinu nastalog otpada. Svaki otpad treba odvojeno sakupiti u odgovarajuće spremnike. Na taj način smanjujemo količinu otpada na odlaganje, ali i omogućujemo njegovo iskorisćenje za druge svrhe.

SVE JE U NAŠIM RUKAMA.
Svaki zaposlenik može doprinijeti smanjenju nastanka otpada i reciklaži. Svaki zaposlenik može biti dio rješenja.

PRAVILNO POSTUPANJE S OTPADOM

- SPRJEČAVANJE** - izbjegavati: nepotrebno kupovanje, nepotrebno korištenje, nepotrebno trošenje, nepotrebno bacanje.
- PONOVA UPORABA** - sve što može biti korisno, koristiti ponovno.
- RECIKLIRANJE** - razvrstati otpad u odgovarajuće spremnike.
- OPORABA** - otpad koji se ne može reciklirati, poslati na odlaganje.
- ODLAGANJE** - otpad koji se ne može reciklirati, poslati na odlaganje.

SPRJEČAVANJE NASTANKA OTPADA

- izbjegavati nepotrebno kupovanje, nepotrebno korištenje, nepotrebno trošenje, nepotrebno bacanje.
- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.

PONOVA UPORABA

- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.

RECIKLIRANJE

- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.

OPASNI OTPAD

- izbjegavati: nepotrebno kupovanje, nepotrebno korištenje, nepotrebno trošenje, nepotrebno bacanje.
- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.

PAPIR I KARTON

- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.

STARLO

- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.

BIOPLOVA

- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.

PLASTIKA I METAL

- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.

RECIKLAŽNO DOKUMENTE

- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.

MJEŠANI KOMUNALNI OTPAD

- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.

GLOMAZNI OTPAD

- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.
- koristiti materijal koji je već korišten.

www.zagreb.hr / www.eko.zagreb.hr / www.zcgo.hr / www.cistoca.hr / www.zrinjevac.hr / www.ghz.hr

U sklopu provedbe mjera za odgovorno postupanje s otpadom na radnom mjestu poslovni prostori Grupe opremljeni su izobrazno-informativnim plakatima

Rad odlagališta otpada Prudinec/Jakuševac

Grupa putem podružnice ZGOS tijekom 2018. godine aktivno i kontinuirano provodi mjere zaštite okoliša kroz uredan rad odlagališta otpada Prudinec/Jakuševac, koje se gradi temeljem građevinske dozvole i potvrde izmjene glavnog projekta, a za izgrađeni i zatvoreni dio odlagališta 2014. godine je ishođena uporabna dozvola. Na odlagalište se dnevno dopremi približno 600 tona neopasnog otpada, što godišnje čini masu od oko 250.000 tona.

Redovno se obavlja detaljno praćenje stanja okoliša (monitoring) odlagališta. Monitoring uključuje praćenje kakvoće zraka, mjerenja meteoroloških parametara, mjerenja sastava odlagališnog plina, mjerenja kakvoće procjedne, površinske i podzemne vode, praćenje rada interventnog crpnog sustava (ICS-a), praćenje brojnosti ptica na odlagalištu i mjerenje buke od rada postrojenja na odlagalištu.

Osim navedenoga, na odlagalištu otpada Prudinec/Jakuševac se, u svrhu izbjegavanja štetnih emisija u okoliš i energetskog iskorištavanja plina, nadzirano prikuplja i obrađuje odlagališni plin. Radi se o malom termoenergetskom objektu – mTEO, koji je do početka 2017. godine bio jedini objekt u Republici Hrvatskoj kojim se proizvodi električna energija iz deponijskog plina. Putem ovog postrojenja za proizvodnju električne energije iz deponijskog plina, omogućuje se zaštita ozonskog sloja, izbjegavanje efekta staklenika te proizvodnja električne i toplinske energije iz prikupljenog odlagališnog plina. Radom mTEO postrojenja od prosinca 2004. do prosinca 2018. godine ukupno je iz tijela odlagališta iscrpljeno 133.603 tisuća m³ odlagališnog plina, koji je sav obrađen na mTEO postrojenju. U istom razdoblju ukupno je proizvedeno i predano u sustav HEP-a 110.826 MWh električne energije. Tijekom 2018. godine na mTEO postrojenju iz odlagališnog plina proizvedeno je 18.297.660 kWh električne energije što je dovoljno za podmirenje prosječne godišnje potrošnje oko 6.100 domaćinstava.

Energetsku djelatnost proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora podružnica ZGOS obavlja sukladno izdanoj dozvoli od strane Hrvatske energetske regulatorne agencije, te na temelju Rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije koje je vrijedilo do prosinca 2018. godine. Električna energija se plasira na tržište na temelju ugovora o otkupu električne energije iz postrojenja koje koristi obnovljivi izvor energije s Hrvatskim operaterom tržišta energije d.o.o.

Kako bi se unaprijedila razina zaštite okoliša i iskorištavanja obnovljivih izvora energije kontinuirano se ulaže u modernizaciju postrojenja. Tijekom 2018. započela je izgradnja četvrtog seta motor generatora snage 1,2 MW sa svom potrebnom infrastrukturom, proširenjem platoa i izgradnjom bukobrana kao zakonska obveza mjerenja buke okoliša. Završetak svih radova i puštanje novog motor-generatora u funkciju očekuje se u 2019. godini, čime će se ukupna snaga svih motor-generatora povećati s 3 na najmanje 4,2 MW. Ovom nadogradnjom

Na mTEO postrojenju u 2018. je iz odlagališnog plina proizvedeno 18.297.660 kWh električne energije, što je dovoljno za podmirenje prosječne godišnje potrošnje oko 6.100 domaćinstava.

Odlagalište Prudinec/Jakuševac danas je suvremeni pogon u kojem se reciklira građevinski otpad, proizvodi kompost i obrađuje odlagališni plin uz stalni nadzor podzemnih i procjednih voda, zraka, sastava otpada i životinjskog svijeta.

plinske mreže povećati će se količine iscrpljenog plina iz odlagališta sa 1.500 m³/h, na 1.800 do 2.000 m³/h, no u sklopu modernizacija samoga plinskog postrojenja izgradit će se i sustav čišćenja odlagališnog plina. Uz povećanje trajanja rada plinskih motora, sustavom čišćenja odlagališnog plina povećava se i njihova učinkovitost te smanjuju troškovi održavanja.

Također je u tijeku gradnja sustava čišćenja zraka za izgaranje u plinskim motorima. Oba unaprijeđenja sustava, osim na vijek trajanja motor-generatora, pozitivno će se

odraziti i na količinu proizvedene električne energije iz obnovljivih izvora energije-OIE. Istodobno, iskorištavanjem deponijskog plina za proizvodnju električne energije na plinskim motor-generatorima ili termičkom obradom na visoko-temperaturnim bakljama bitno se smanjuje emisija stakleničkog plina metana u okoliš, koji se energetske iskoristiava kao obnovljivi izvor energije-OIE. Dodatno, kako bi se odlagališni plin prikupljao i iskorištavao na plinskom postrojenju tijekom izgradnje pojedine plohe, koja u prosjeku traje 3 do 4 godine, od 2014. godine provodi se i privremeno otplinjavanje ploha u izgradnji. Na taj način sprječava se da odlagališni plin nekontrolirano odlazi u atmosferu i zagađuje okoliš.

Usklađenost sa zakonskom regulativom

Pored navedenih aktivnosti, Grupa inicira i sudjeluje u nizu edukativnih akcija o značenju ekoloških vrijednosti i održivom razvoju. Kontinuirano, ovisno o promjenama, usklađuje interne akte s regulativom o zaštiti okoliša te ostvaruje kontinuiranu suradnju s nadležnim gradskim tijelima, nadležnim ministarstvom, Agencijom za zaštitu okoliša i Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinko-

Zahvaljujući sanaciji, ulaganjima i poduzetim aktivnostima, odlagalište Prudinec/Jakuševac danas nije samo obična ploha na koju gotovo milijunsko stanovništvo grada Zagreba ostavlja sve ono što smatra nepotrebnim i štetnim. Ono je i suvremeni pogon u kome se reciklira građevinski otpad, proizvodi kompost i obrađuje odlagališni plin uz stalni nadzor podzemnih i procjednih voda, zraka, sastava otpada i životinjskog svijeta.

vitost, prikuplja podatke za Registar za onečišćenje okoliša (ROO) koje dostavlja Uredu za zaštitu okoliša Grada Zagreba i Agenciji za zaštitu okoliša na godišnjoj osnovi, provodi Projekt upravljanja okolišem u Zagrebačkom holdingu kroz postupak vođenja očevidnika o nastanku i tijeku otpada i njegovom zbrinjavanju.

PROJEKTI FINANCIRANI EU SREDSTVIMA I SREDSTVIMA FONDOVA

Na razini Grupe Zagrebački holding djeluje Tim za pripremu i vođenje projekata sufinanciranih putem bespovratnih sredstava fondova EU i državnih potpora, u cilju maksimalnog korištenja dostupnih sredstava. Svrha formiranja Tima je efikasnost u odabiru i pripremi projekata za kandidiranje prema EU fondovima i davateljima državnih potpora, protočnija komunikacija na projektima unutar Grupe Zagrebački holding, poboljšanje suradnje i koordinacije u odabiru projekata s nadležnim Uredom za programe i projekte EU Grada Zagreba, intenziviranje suradnje s nadležnim ministarstvima i fondovima, priprema za donošenje odluka te utvrđivanje prioriteta na relaciji podružnice/povezana društva – Uprava Zagrebačkog holdinga d.o.o.

Uz prethodno spomenute aktivnosti na pripremi projekata koje je moguće sufinancirati u okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija” 2014. – 2020. godina, Specifični cilj 6i1 – Smanjena količina otpada koji se odlaže na odlagališta, podružnica Čistoća u 2018. godini nastavila je s provedbom projekta REEF2W koji je prijavljen na EU program Interreg Central Europe. Projekt se bavi obnovljivim izvorima energije i integracijom s energetske učinkovitošću, te spajanjem i osnaživanjem kroz održivo gospodarenje komunalnim otpadnim vodama i organskim otpadom. Započeo je u lipnju 2017. godine i traje tri godine, do sredine 2020. godine. Na projektu ukupno sudjeluje 13 partnera, koje koordinira talijanska

nacionalna agencija za nove tehnologije, energiju i održivi ekonomski razvoj (ENEA). Podružnica Čistoća na projektu sudjeluje kao partner i ima za zadatak učinkovito upravljanje resursima integriranim pristupom rješavanja problema energetske neučinkovitosti i gospodarenja otpadnim vodama i organskim otpadom. Projekt REEF 2W ima za cilj ponuditi konkretna tehnička i edukativna rješenja za analizu i planiranje procesima optimizacije postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda, sustava gospodarenja komunalnim otpadom te smanjenja potrošnje energije na lokalnoj razini. Ukupan proračun projekta je 2.300.000 EUR, a udio podružnice Čistoća iznosi 191.000 EUR.

Također, Društvo je tijekom 2018. godine kao stručni partner sudjelovalo na još dva EU projekta:

Projekt COLLECTORS provodi se u sklopu EU programa Obzor 2020 i bavi se održivim gospodarenjem nekoliko vrsta otpada: ambalažni, građevni te električni i elektronički otpad. Društvo na projektu sudjeluje kroz aktivnosti unutar radnih grupa.

Projekt Zero waste education initiative: Educating Future Waste Citizens ima za cilj provoditi aktivnosti edukacije vezane uz gospodarenje otpadom. Projekt se provodi paralelno u gradovima Manchester, Hamburg, Tallin, Bukurešt i Zagreb. Projekt je financiran sredstvima EU iz programa Erasmus+.

Tijekom 2018 godine Društvo sudjeluje u pripremi i prijavi tri EU projekta:

Projekt BIOGAS BEYOND u sklopu EU programa Obzor 2020 na natječaj pod Temom: „Building a low carbon, carbon resilient future”. Zagrebački holding jedan je od 8 partnera na projektu, a koordinator projekta je Fakultet strojarstva i brodogradnje iz Zagreba. Na projektu sudjeluju partneri iz Austrije, Njemačke, Francuske i Turske. Projekt se bavi gospodarenjem otpadom u svrhu proizvodnje bioplina kao izvora obnovljive energije, a naročito problematikom uporabe različitih frakcija komunalnog otpada, što je i osnovni cilj Projekta.

Projekt INTENSE se prijavljuje na natječaj u sklopu Programa Interreg Adrion, a bavi se održivim gospodarenjem otpadom i implementacijom smjernica Europske unije vezanim uz kružno gospodarstvo te industrijskom simbiozom različitih procesa u sektoru zaštite okoliša. U sklopu projekta razviti će se web platforma pomoću koje će se moći analizirati predloženi načini i mogućnosti poboljšanja gospodarenja otpadom u ciljanim gradovima. Jedan od rezultata projekta biti će akcijski plan u kojem će biti definirane sve mjere i aktivnosti koje je potrebno provesti s ciljem ispunjenja zakonskih obveza u gospodarenju otpadom i zaštiti okoliša. Konzorcij projekta se sastoji od 12 partnera iz različitih europskih država: Italija, Slovenija, Hrvatska, BiH, Srbija, Albanija i Grčka. Iz Hrvatske je, uz Zagrebački holding, partner na projektu i Fakultet strojarstva i brodogradnje.

Uz navedeno, Društvo sudjeluje na projektu prijavljenom na **CEF-Telecom-2017-3: eInvoicing**, natječaj u sklopu EU programa, za osnovne ciljeve ima pružanje podrške jedinicama lokalne i regionalne samouprave i institucijama javnog sektora u osiguravanju tehničkih i operativnih preduvjeta za primjenu Direktive o elektroničkom računu u javnoj nabavi 2014/55/EU. Na projektu uz Zagrebački holding, sudjeluje Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta (MIN-GO) u ulozi koordinatora, FINA kao partner tj. centralna točka za zaprimanje strukturiranih računa u elektroničkom obliku za obveznike javne nabave te još osamdesetak jedinica lokalne samouprave.

ZG KOMPAS

Također, u 2018. s provedbom je započeo **projekt ZGKOM-PAS**. Nositelj projekta Pučko otvoreno učilište Zagreb u suradnji s partnerima Zagrebačkim holdingom, Gradskim uredom za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Novim

sindikatom i Udrugom Are you serious, prijavilo je projekt na Europski socijalni fond u 2017. godini u okviru natječaja Europskog socijalnog fonda „Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja – faza III – komponenta 1”. Projektni prijedlog ima za cilj razvoj i provedbu prilagođenih programa osposobljavanja za nezaposlene osobe pripadnike ranjivih skupina te njihovo osnaživanje za aktivaciju i ulazak u svijet rada. Kroz projekt će se raditi na prekvalifikaciji nezaposlenih osoba za slijedeća zanimanja: kuhar, konobar, slastičar, priprematelj pizza, vrtlar, njegovatelji, geronto domaćice, dadilje. Zagrebački holding će kroz podružnice Vladimir Nazor, Gradska Groblja i Zrinjevac, sudjelovati u osiguravanju prakse za 10 vrtlara, 10 konobara te 10 kuhara. Također sudjeluje u razvoju komunikacijskog modula i izradi Priručnika za nezaposlene.

Društvo je u 2018. nastavilo s radom na **Projektu SmartImpact – Local Impact from Smart City Planning** – sufinanciranog iz Programa Europske unije, URBACT III 2014. – 2020. Grad Zagreb ima ulogu partnera na projektu, a Zagrebački holding predstavlja pridruženog člana. Osnovni zadatak projekta je bio napraviti tzv. Lokalni akcijski plan. Zagrebački holding je u projektu zastupljen s temom: Razvoj projekta unaprjeđenja procesa upravljanja portfeljem usluga, matičnim podacima te posljedično unaprjeđenja postojećih IT sustava i izgradnju tzv. e-Platforme.

Grupa aktivno sudjeluje i u izradi **Pametne strategije Grada Zagreba** s nadležnim Gradskim uredima, te u izradi Akcijskog plana održive energetske učinkovitosti i prilagodbe učincima klimatskih promjena tzv. SECAP.

Povezano društvo Vodoopskrba i odvodnja d.o.o. uspješno je provela 2 projekta: a/ „Priprema projektne – studijske dokumentacije i aplikacijskog paketa za sufinanciranje od strane EU za aglomeraciju Zagreb i aglomeraciju Glavničica” kojim je pripremana projektne i natječajna dokumentacija potrebna za prijavu za sufinanciranje putem EU fondova unutar programskog razdoblja 2014.-2020., te b/ „Izgradnja magistralnog vodoopskrbnog cjevovoda Aleja Bologne – Lisičina”. Tijekom 2018. godine povezano društvo radilo je na pripremi „Projekta Zagreb 2018” sveobuhvatnog projekta dogradnje i rekonstrukcije vodoopskrbne i kanalizacijske mreže grada Zagreba.

Također, u 2018. godini podružnica Vladimir Nazor prijavila je **projekt revitalizacije i obnove Grada mladih Granešina u Zagrebu** na natječaj Ministarstva kulture u sklopu Programa zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara u 2019. godini. Projekt uključuje postavu ograde i video nadzora uže zone obuhvata i izradu projektne dokumentacije za sanaciju i rekonstrukciju, ishođenje građevinskih dozvola i izvođenje radova na sanaciji i rekonstrukciji, provedbu urbanističko arhitektonskog natječaja za potrebne novih sadržaja i objekata, izradu projektne dokumentacije nove gradnje i novu gradnju.

IZDOJENI KAPITALNI INFRASTRUKTURNI PROJEKTI

Uz ulaganja u gradsku podzemnu i nadzemnu infrastrukturu, Grupa realizira i kapitalne projekte javne namjene za Grad Zagreb (škole, dječje vrtiće, staračke domove, bolnice i sl.).

Dogradnja Dnevne bolnice s podzemnom garažom

U 2018. godini nastavljeni su radovi na rekonstrukciji kompleksa Kliničke bolnice Sveti Duh dogradnjom Dnevne bolnice s podzemnom garažom, gdje su glavni investitori Grad Zagreb i Zagrebački holding d.o.o. Radi se o investiciji vrijednoj oko 200 milijuna kuna, gdje je Zagrebački holding investitor te realizira i financira projekt. Cjelokupan projekt obuhvaća rekonstrukciju bolničkog kompleksa izgradnjom novih sadržaja dnevne bolnice, zamjenskih sadržaja za upravu bolnice, bolničku ljekarnu i tehničku službu te

izgradnju garaže kojom se rješava dugogodišnji, ključni problem parkirališnih potreba cijele bolnice i okolnog područja (u neposrednom okruženju su dvije škole, dva vrtića, crkva i dr.). Objekt je koncipiran kao višekatnica s dvije podrumске etaže, dvije pretežno ukopane etaže i tri nadzemne etaže, dok je garaža planirana na četiri podzemne etaže s ukupno 477 parkirališnih mjesta. Završetak građenja predviđen je u 2019. godini.

Izgradnja naselja Podbrežje

Povezano društvo Zagrebačka stanogradnja d.o.o. vodi projekt I. faze izgradnje naselja Podbrežje koji obuhvaća gradnju četiri zgrade sa 608 stanova, te gradnju osnovne škole i dječjeg vrtića. U lipnju 2018. godine u naselje su uselili prvi stanari. Također je uređen veliki park s dječjim igralištem i rekreativnim površinama, a od rujna 2018. godine vozi i redovna autobusna linija Glavni kolodvor – Podbrežje.

Početak aktivnosti na izgradnji Osnovne škole i dječjeg vrtića očekuje se u 2019. godine. Dječji vrtić moći će primiti 200 djece u 10 odgojnih skupina (5 jaslčkih i 5 vrtičkih), dok je Osnovna škola planirana za 560 učenika u jednoj smjeni (20 razrednih odjeljenja). Očekivani rok dovršetka oba objekta je 12 mjeseci od početka gradnje.

Prvi stanari u naselje su uselili u lipnju 2018. Prethodno je podružnica Zagrebački digitalni grad izgradila svjetlovodnu distributivnu mrežu za četiri izgrađena stambena objekta čime je za sve stanare osiguran ultrabrz i širokopojasni pristup internetu.

Osnovna škola Hrvatski Leskovac

U listopadu 2018. završena je Osnovna škola Hrvatski Leskovac te su pokrenute procedure za izdavanje uporabne dozvole. Osnovna škola Hrvatski Leskovac jedna je od najmodernijih škola u Zagrebu i Hrvatskoj. Sagrađena je na čestici površine 11.954 m². Sastoji se od prizemlja i kata s dvodijelnom sportskom dvoranom i vanjskim prostorom. Ima 14 učionica te ostale sadržaje ukupnog kapaciteta za oko 320 učenika u 14 razrednih odjela:

- / 5 učionica za razrednu nastavu s kabinetima i didaktičkim zbirka (1.-4. razred)
- / 9 učionica za predmetnu nastavu s kabinetima profesora i spremišta materijala i opreme za nastavu (5.- 8. razred).

Škola također ima društvene prostore za razne namjene, knjižnicu s čitaonicom i blagovaonicu, te dvodijelnu sportsku dvoranu s pratećim prostorima – svlačionicama, praonicom, ambulantom i kabinetima profesora te spremištima opreme dvorane i vanjskih igrališta.

Radovi na izgradnji škole započeli su 12. listopada 2017. godine i završeni su u predviđenom roku. S obzirom na gradsku politiku smanjenja energetske potrošnje i primjene obnovljivih izvora energije, ova odgojno-obrazovna ustanova pripada energetske razredu A.

POSLOVNA TRANSFORMACIJA

Grupa se nalazi pred izazovima unaprjeđenja poslovanja svih svojih sastavnica, sukladno zahtjevima konkurentskog poslovanja, uz poticanje tehnološkog unaprjeđenja i podizanja ukupne kvalitete svojih usluga. Kvalitetno osmišljena i dobro provedena srednjoročna razvojna strategija jedan je od načina odgovora na nove izazove i sredstvo kojim se osigurava aktivna uloga u restrukturiranju.

Razvojna usmjerenja Grupe

Vizija Grupe ostvarit će se u idućem srednjoročnom razdoblju provedbom aktivnosti i projekata koji pridonose ostvarenju triju ključnih strateških ciljeva:

STRATEŠKI CILJ 1 / Kvalitetna i pouzdana javna usluga

STRATEŠKI CILJ 2 / Rast i razvoj

STRATEŠKI CILJ 3 / Korporativna održivost
(društveno odgovorno poslovanje, društveni, ekonomski i ekološki aspekt)

Određenje strateških ciljeva i strategije kao sredstva ostvarenja ciljeva Grupe temelji se na definiranju korporativnih procesa i organizacijskoj strukturi koja će omogućiti i podupirati njihovo ostvarenje. Razvojni cilj Grupe je povećanje

nje kvalitete i opsega javnih usluga na dobrobit građana, gospodarstva i lokalne uprave i samouprave Grada Zagreba, podižući standard građana, konkurentnost gradskog gospodarstva, kao i reputaciju grada Zagreba u odnosu na druge gradove. U realizaciji navedenog cilja Grupa se rukovodi ujedno i potrebom zadovoljenja javnih interesa i održivom profitabilnošću, pri čemu je ključno učinkovito upravljanje troškovima, unaprjeđenje poslovnih procesa te razvoj integriranog informacijskog sustava izvještajno upravljačke i operativne razine, uz paralelno, promišljeno ulaganje u razvoj novih i podizanje kvalitete postojećih usluga.

U skladu sa razvojnim smjernicama Grada, korporativna strategija predviđa strateško usmjerenje organskog rasta, a zatim strategiju ekspanzije za komunalni portfolio usluga, s naglaskom na efikasnost i marginalnu profitabilnost, dok se za probrani portfolio tržišnih usluga predviđa postizanje konkurentnosti te doseganje liderske pozicije u djelatnosti.

U narednom razdoblju nastavlja se s konsolidacijom poslovanja u svrhu zadržavanja pozitivnog poslovnog rezultata putem pojačane aktivnosti na povećanju prihoda, kontroli troškova te daljnjim poboljšanjima u poslovno-upravljačkim procesima.

Investicije u komunalne djelatnosti i ljudske potencijale te u digitalizaciju poslovanja odabrane su kao prioriteti i čine temelj o čijoj efikasnosti ovisi budući razvoj Grupe.

Mjere za očekivani budući razvoj Grupe

Mjere razvoja Grupe predstavljaju konkretan okvir za definiranje razvojnih projekata i aktivnosti, nositelja projekata i okvirnih financijskih sredstava nužnih za provedbu pojedine mjere. One pridonose ostvarenju u prethodnim poglavljima istaknutih strateških ciljeva razvoja te u konačnici ostvaruju postavljenu viziju.

Za ostvarivanje sedam specifičnih ciljeva razvoja Grupe Razvojnomostrategijom definirano je ukupno osamnaest mjera kojima će se do 2020. godine osigurati povećanje kvalitete usluga, jačanje razvoja i rasta i uspostavljanje održivog dugoročnog poslovanja.

Ciljevi, prioriteti i planirane mjere razvoja Grupe za razdoblje do 2020. godine prikazani su kako slijedi:

SPECIFIČNI CILJEVI

PLANIRANE MJERE

STRATEŠKI CILJ 1 / Kvalitetna i pouzdana javna usluga

Unapređenje postojećih proizvoda, usluga i uslužnog servisa

/ Povećanje standarda kvalitete postojećih načina pružanja usluga
/ Inovativna rješenja u okviru postojećih proizvoda i usluga

Razvoj i integracija novih proizvoda i usluga

/ Novi proizvodi i usluge izravno povezani s postojećim tržišnim segmentima
/ Razvoj u novim tržišnim segmentima

STRATEŠKI CILJ 2 / Rast i razvoj

Stabilno pozitivno poslovanje

/ Priprema i provedba refinanciranja obveznica
/ Smanjenje troškova poslovanja
/ Povećanje prihoda poslovanja
/ Upravljanje imovinom, rizicima i financijskim obvezama

Organizacijski i korporativni razvoj

/ Strateško planiranje
/ Unaprjeđenje korporativnog upravljanja i komunikacije
/ Izrada procesnog repozitorija i certificiranje poslovanja
/ Uvođenje integriranog informacijskog sustava

Razvoj ljudskih potencijala

/ Razvoj osobnih poslovnih kompetencija
/ Jačanje menadžmenta i sustava poticanja izvrsnosti

STRATEŠKI CILJ 3 / Korporativna održivost

Participativno upravljanje – suradnja s građanima, udrugama i lokalnim zajednicama

/ Suradnja s korisnicima i građanima
/ Suradnja s lokalnim zajednicama i organizacijama civilnog društva

Očuvanje okoliša

/ Unaprjeđenje okolišnih parametara izrade postojećih proizvoda i pružanja usluga
/ Uvođenje novih zelenih tehnologija u poslovanje

ANALIZA POSLOVANJA

3.4

3.4.1 REZULTAT POSLOVANJA I FINANCIJSKI POLOŽAJ

Opis	Zagrebački holding d.o.o.			Grupa Zagrebački holding		
	2018.	2017.	Indeks	2018.	2017.	Indeks
	u 000 kn	u 000 kn		u 000 kn	u 000 kn	
1	2	3	4=2/3	5	6	7=5/6
Poslovni prihodi	2.004.701	3.362.732	59,6	3.847.177	5.221.257	73,7
Poslovni rashodi	(1.761.700)	(3.121.356)	56,4	(3.690.372)	(5.118.880)	72,1
Financijski prihodi	88.070	105.971	83,1	170.433	207.487	82,1
Financijski rashodi	(224.752)	(292.734)	76,8	(226.235)	(294.438)	76,8
Ukupni prihodi	2.092.771	3.468.703	60,3	4.017.610	5.428.744	74,0
Ukupni rashodi	(1.986.452)	(3.414.090)	58,2	(3.916.607)	(5.413.318)	72,4
Dobit prije oporezivanja	106.319	54.613	194,7	101.003	15.426	654,8
<i>Porezni (rashod)/ prihod</i>	<i>(13.389)</i>	<i>1.000</i>	<i>(1.338,9)</i>	<i>(28.493)</i>	<i>(13.722)</i>	<i>207,6</i>
Dobit nakon oporezivanja	92.930	55.613	167,1	72.510	1.704	4.255,3
<i>EBIT</i>	<i>243.001</i>	<i>241.376</i>	<i>100,7</i>	<i>156.805</i>	<i>102.377</i>	<i>153,2</i>
<i>EBITDA</i>	<i>421.559</i>	<i>575.854</i>	<i>73,2</i>	<i>533.940</i>	<i>632.044</i>	<i>84,5</i>
<i>Gubitak iz financijskih aktivnosti</i>	<i>(136.682)</i>	<i>(186.763)</i>	<i>73,2</i>	<i>(55.802)</i>	<i>(86.951)</i>	<i>64,2</i>

Od značajnih događaja u poslovanju Društva i Grupe u 2018. godini izdvajamo:

- / Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu od 29. prosinca 2017. godine provedena je podjela Društva odvajanjem s osnivanjem novih trgovačkih društava Zagrebački električni tramvaj d.o.o. i Zagrebački velesajam d.o.o. Poslovni učinci podjele Društva stupili su na snagu dana 01. siječnja 2018. godine. Udjele u novim društvima stekao je Grad Zagreb, koji je jedini imatelj poslovnih udjela u novim društvima.
- / Stupanje na snagu Odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i usluga povezanih s javnom uslugom u Gradu Zagrebu (Službeni glasnik Grada Zagreba 2/18) koja određuje poslovanje podružnice Čistoća kao davatelja javne usluge na području Grada Zagreba. Implementacija i provedba sustava gospodarenja komunalnim otpadom na način kako je propisano Uredbom, zahtjeva velika ulaganja u infrastrukturu (posude, spremnike, vozila, informatička rješenja) te povećanje broja zaposlenih zbog povećanja fizičkog obujma poslovnih procesa. Tijekom 2018. godine podružnica Čistoća je povećala broj zaposlenih i ostvarila značajne investicije u komunalnu opremu i transportna sredstva.
- / Dana 30. srpnja 2018. na snagu je stupio novi Pravilnik o korištenju javnih parkirališta i javnih garaža (Službeni glasnik Grada Zagreba 17/18) s korigiranim cijenama korištenja javnih parkirališta i javnih garaža. Sat parkiranja u zoni I. naplate iznosi 12,00 kuna umjesto prijašnjih 6,00 kuna. Nova cijena sata parkiranja u zoni II. je 5,00 kuna (prije 3,00 kn), a u zoni III. naplate 2,00 kune (prije 1,50 kn), dok su cijene dnevnih, komercijalnih i povlaštenih parkirališnih karata ostale nepromijenjene.
- / Dana 08. ožujka 2018. godine, nakon licitacije održane 28. veljače 2018. godine na Trgovačkom sudu u Bjelovaru, potpisan je Ugovor o kupoprodaji 100%-tnog poslovnog udjela u društvu Elektrometal-distribucija plina d.o.o. između Gradske plinare Zagreb d.o.o. i Elektrometal d.d. u stečaju, čime je društvo Gradska plinara Zagreb d.o.o. steklo 100%-tni vlasnički udio u tvrtki čija je osnovna djelatnost distribucija prirodnog plina. Distribucijski sustav plinovoda kojima upravlja Elektrometal-distribucija plina d.o.o. Bjelovar pokriva više od 60% teritorija Bjelovarsko-bilogorske županije.
- / Vežano uz distribuciju plina, Hrvatska energetska regulatorna agencija (dalje u tekstu: HERA) je u prosincu 2017. godine donijela Odluku o iznosu tarifnih stavki za distribuciju plina (NN 122/2016) za drugo regulacijsko razdoblje od 2018. do 2021. godine, a koje su u primjeni od 01. siječnja 2018. godine za sve operatore distribucijskog sustava u Republici Hrvatskoj. Prema navedenoj odluci, visine tarifnih stavki za sve tarifne modele (Ts1) za 2018. godinu su u prosjeku povećane za 6% u odnosu na tarifne stavke koje su bile u 2017. godini.

Kupnjom društva Elektrometal-distribucija plina d.o.o. iz Bjelovara, Gradska plinara Zagreb d.o.o. proširila je distribucijsko područje za 496 kilometara plinske mreže.

3.4.1.1 Račun dobiti i gubitka i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Opis	Zagrebački holding d.o.o.			Grupa Zagrebački holding		
	2018.	2017.	Indeks	2018.	2017.	Indeks
	u 000 kn	u 000 kn		u 000 kn	u 000 kn	
1	2	3	4=2/3	5	6	7=5/6
POSLOVNI PRIHODI						
Prihodi od prodaje	1.666.814	2.131.669	78,2	3.263.744	3.793.578	86,0
Ostali poslovni prihodi	337.887	1.231.063	27,4	583.433	1.427.679	40,9
Ukupno	2.004.701	3.362.732	59,6	3.847.177	5.221.257	73,7
POSLOVNI RASHODI						
Materijalni troškovi i usluge	(678.455)	(968.760)	70,0	(1.931.273)	(2.244.894)	86,0
Troškovi osoblja	(675.069)	(1.306.018)	51,7	(1.057.120)	(1.678.606)	63,0
Amortizacija	(178.558)	(334.478)	53,4	(377.135)	(529.667)	71,2
Vrijednosno usklađivanje	(102.933)	(333.511)	30,9	(152.475)	(423.624)	36,0
Rezerviranja	(46.524)	(71.561)	65,0	(67.037)	(106.342)	63,0
Ostali poslovni rashodi	(80.161)	(107.028)	74,9	(105.332)	(135.747)	77,6
Ukupno	(1.761.700)	(3.121.356)	56,4	(3.690.372)	(5.118.880)	72,1
FINANCIJSKI PRIHODI	88.070	105.971	83,1	170.433	207.487	82,1
FINANCIJSKI RASHODI	(224.752)	(292.734)	76,8	(226.235)	(294.438)	76,8
UKUPNI PRIHODI	2.092.771	3.468.703	60,3	4.017.610	5.428.744	74,0
UKUPNI RASHODI	(1.986.452)	(3.414.090)	58,2	(3.916.607)	(5.413.318)	72,4
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	106.319	54.613	194,7	101.003	15.426	654,8
<i>Porezni (rashod) / prihod</i>	<i>(13.389)</i>	<i>1.000</i>	<i>(1.338,9)</i>	<i>(28.493)</i>	<i>(13.722)</i>	<i>207,6</i>
DOBIT ZA GODINU	92.930	55.613	167,1	72.510	1.704	4.255,3
OSTALA SVEOBUH VATNA DOBIT						
<i>Dobit iz revalorizacije nekretnina (neto)</i>	<i>4.945</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>4.945</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Dobit (gubitak) od vrednovanja financijske imovine (neto)</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>1.008</i>	<i>(2.606)</i>	<i>(38,7)</i>
UKUPNA SVEOBUH VATNA DOBIT / (GUBITAK) ZA GODINU	97.875	55.613	176,0	78.463	(902)	(8.698,8)

ZAGREBAČKI HOLDING d.o.o.

Ukupni prihodi od prodaje u 2018. godini ostvareni su u iznosu od 1.666.814 tisuća kuna (za 22% manje u odnosu na ostvarenje u 2017. godini) prvenstveno iz razloga jer su u 2018. godini izdvojeni u zasebna društva segmenti prijevoz putnika i organiziranje sajмова i kongresa (smanjenje za 477.018 tisuća kuna u odnosu na 2017. godinu). Uz to značajnije su smanjeni prihodi iz segmenta uređivanja i održavanja zelenih površina (smanjenje za 23.675 tisuća kuna u odnosu na 2017. godinu) radi manje izvedenih radova za Grad Zagreb.

Povećanje prihoda od prodaje u 2018. godini, u odnosu na 2017. godinu, ostvareno je iz gotovo svih segmenata poslovanja, a u nastavku izdvajamo najznačajnije.

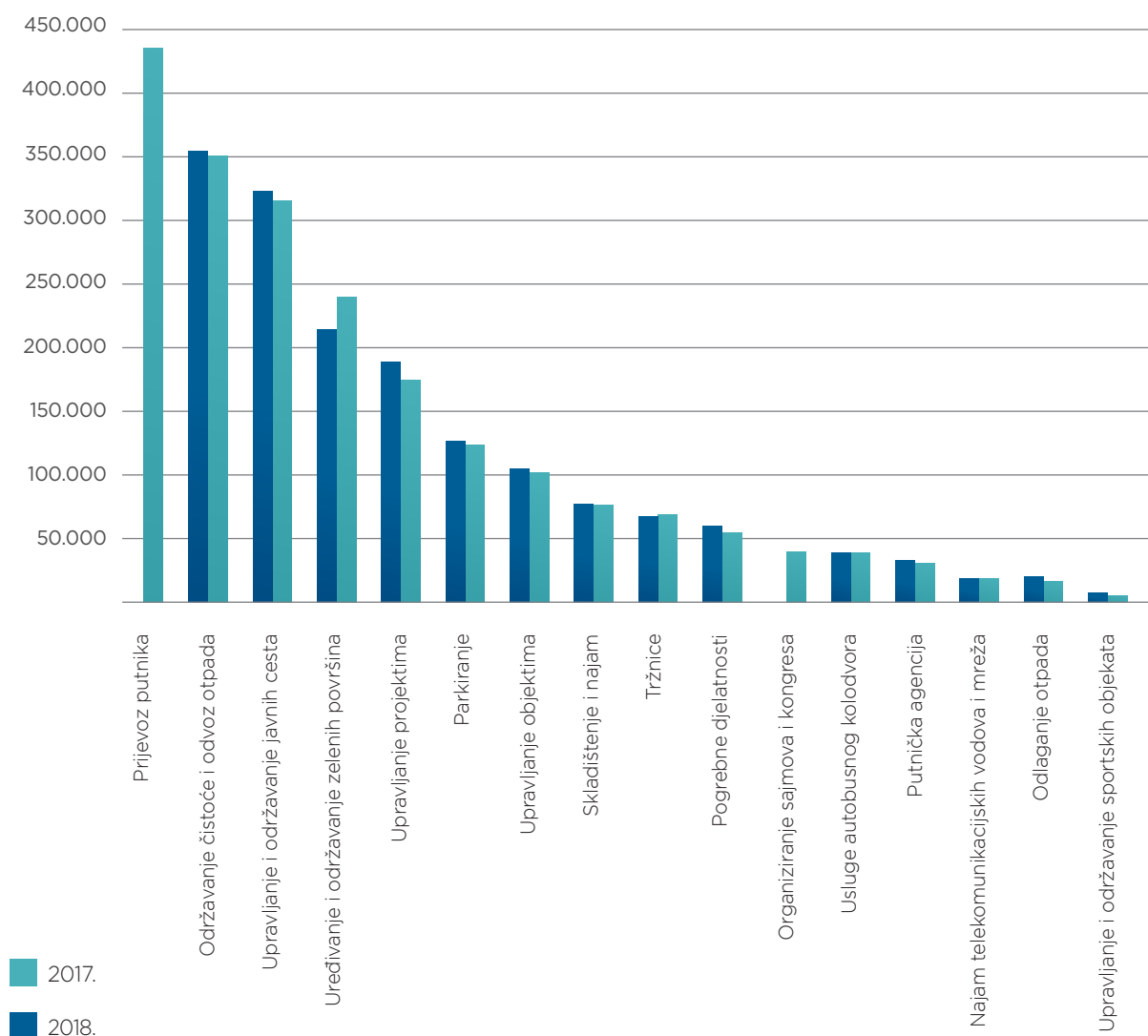
Prihodi od prodaje iz segmenta upravljanja i održavanja javnih cesta povećani su (za 7.340 tisuća kuna u odnosu na 2017. godinu) radi više ostvarenih prihoda od prodaje asfaltne mješavine na tržištu i više ostvarenih prihoda od prodaje povezanim društvima.

Povećanje prihoda od prodaje iz segmenta gradnje i upravljanja projektima (za 6.967 tisuća kuna) rezultat je više iskazanih prihoda od građenja objekata javne namjene za Grad Zagreb u skladu sa IFRIC-om 12 *Ugovori o koncesiji* s osnove kojih Društvo evidentira fazu izgradnje kao rashod razdoblja i istovremeno priznaje prihod sukladno stupnju dovršenosti projekata.

Prihodi od prodaje iz segmenta pogrebnih djelatnosti povećani su (za 4.547 tisuća kuna) radi više ostvarenih prihoda od prodaje novih grobnica i kolumbarijskih niša na groblju Mirogoj dok je povećanje prihoda iz segmenta parkiranja (za 4.059 tisuća kuna) vezano uz porast cijena parkiranja od srpnja 2018. godine, više prodanih komercijalnih parkirališnih karata i porast prodaje dnevnih parkirališnih karata.

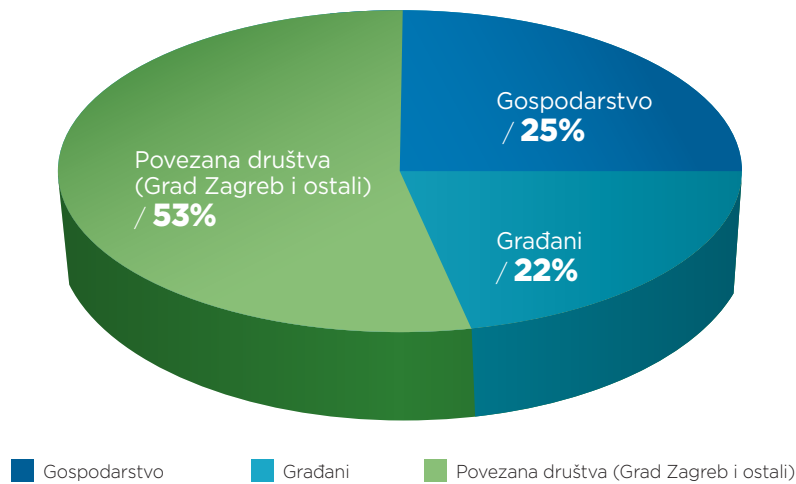
Više ostvareni prihodi iz segmenta odlaganja otpada (za 3.966 tisuća kuna) rezultat su prodane veće količine električne energije proizvedene iz odlagališnog plina.

Prihodi od prodaje po poslovnim segmentima / u 000 kn

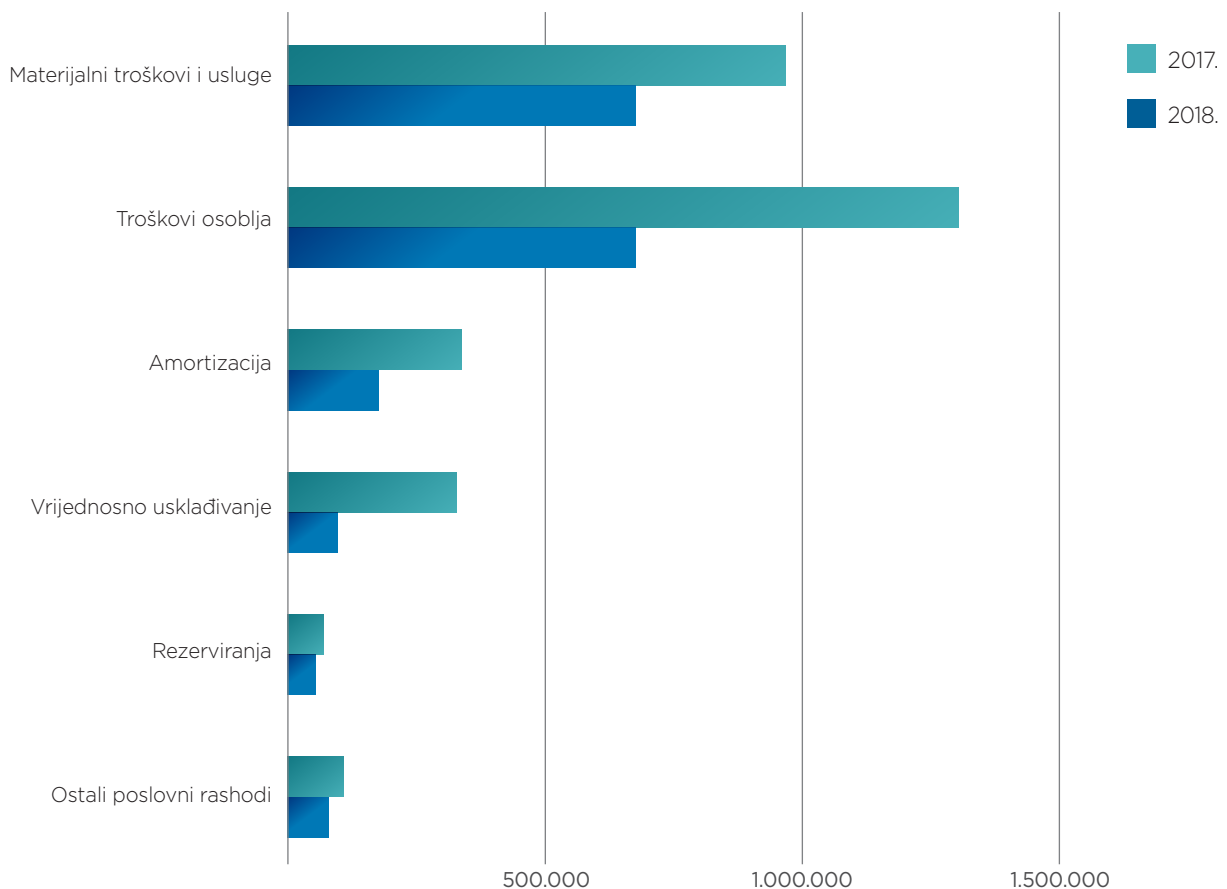
Prihodi od prodaje Društva u 2018. prema različitim skupinama kupaca prikazani su kako slijedi:

U 2018. godini ostvareni su ostali poslovni prihodi u iznosu od 337.887 tisuća kuna koji su, u odnosu na 2017. godinu, manji za 73% ili 893.176 tisuća kuna prvenstveno radi manje ostvarenih prihoda od subvencija i potpora (za 558.733 tisuće kuna) radi izdvajanja segmenata prijevoz putnika i organiziranje sajmova i kongresa od 01. siječnja

2018. godine i manjih nerealiziranih dobitaka iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine (za 259.600 tisuća kuna). Uz navedeno, izdvajanje segmenta prijevoza putnika utjecalo je na značajno smanjenje prihoda od odgođenog priznavanja prihoda (za 70.762 tisuća kuna), što se reflektiralo i na smanjenje troškova amortizacije.

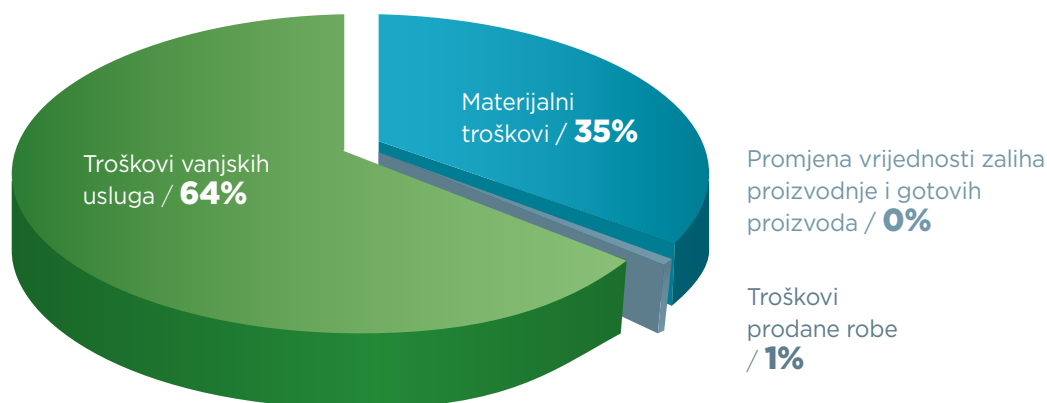
Poslovni rashodi / u 000 kn

Materijalni troškovi i usluge u 2018. godini iznose 678.455 tisuća kuna, i u odnosu na u 2017. godinu, manji su za 30% ili 290.305 tisuća kuna prvenstveno uslijed izdvajanja

segmenata prijevoz putnika i organiziranje sajmova i kongresa od 01. siječnja 2018. godine.

Struktura materijalnih troškova i usluga prikazana je u nastavku:

Troškovi osoblja u 2018. godini iznose 675.069 tisuća kuna. Troškovi osoblja su manji (za 630.949 tisuća kuna) radi manjeg prosječnog broja radnika uslijed izdvajanja segmenata prijevoz putnika i organiziranje sajмова i kongresa (iz ova dva segmenta poslovanja Društvo je u 2017. godini ostvarilo troškove osoblja u iznosu od 658.379 tisuća kuna). Kada se izuzme efekt izdvajanja ova dva segmenta iz sastava Društva u 2018. godini, troškovi bruto plaća su u 2018. godini, u odnosu na 2017. godinu, povećani radi većeg prosječnog broja radnika uslijed zapošljavanja tijekom 2017. godine agencijskih radnika koji su radili po podružnicama Društva duže od šest mjeseci te radi zapošljavanja dodatnih radnika u podružnici Čistoća za koje se pokazala potreba uslijed znatnog povećanja broja spremnika za odvojeno prikupljanje iskoristivog otpada.

Troškovi vrijednosnog usklađenja u 2018. godini, u odnosu na ostvarenje 2017. godine, manji su za 230.578 tisuća kuna, u materijalno najznačajnijem iznosu, radi manjih gubitaka iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine

(za 172.005 tisuća kuna) i manjih troškova vrijednosnog usklađenja kratkotrajne imovine (za 58.586 tisuća kuna). Troškovi vrijednosnog usklađenja kratkotrajne imovine su više ostvareni u 2017. godini radi provedenog vrijednosnog usklađenja potraživanja od društava Agrokora grupe uslijed stupanja na snagu Zakona o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku.

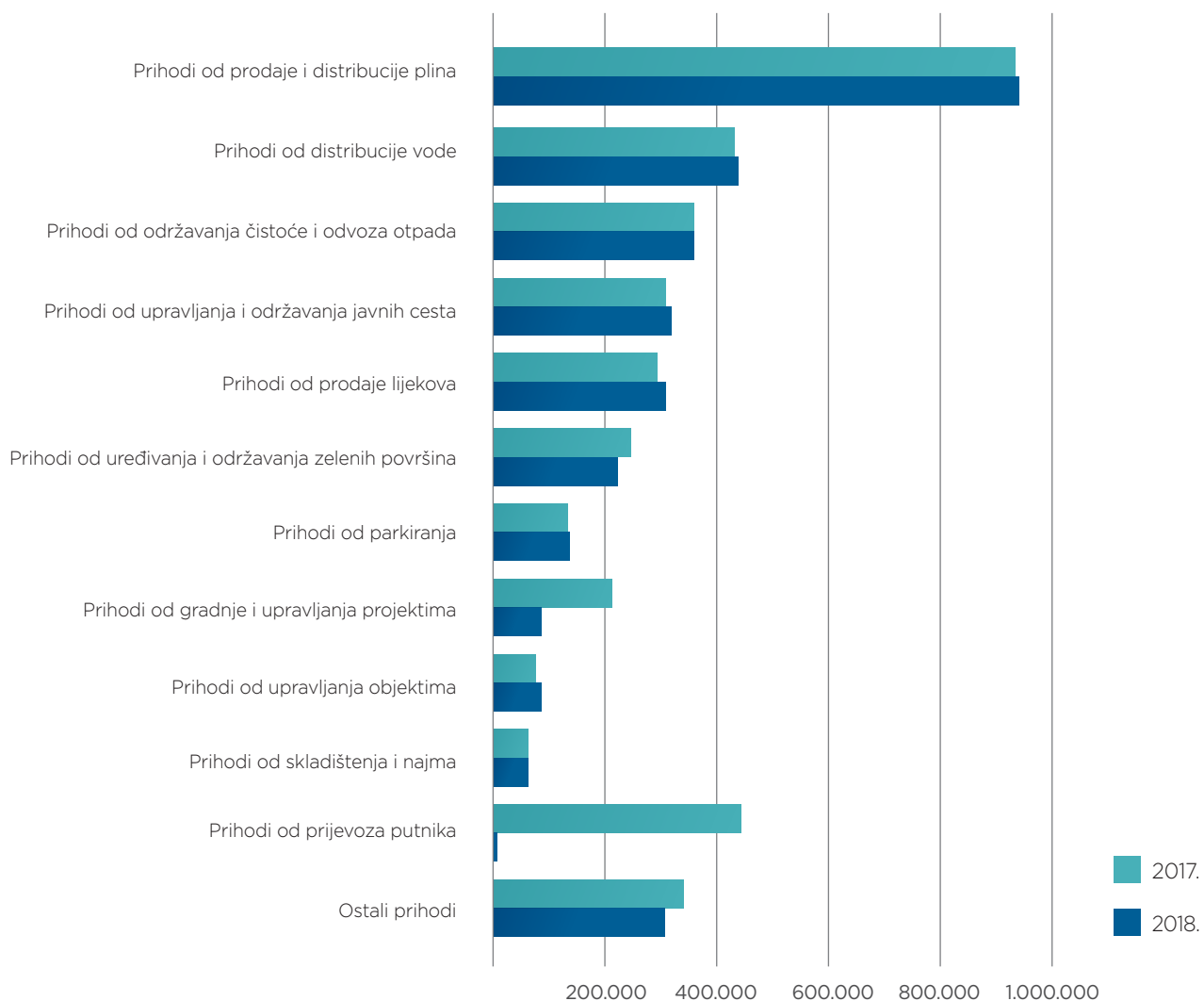
Unatoč manje ostvarenoj dobiti iz odnosa pozitivnih i negativnih tečajnih razlika (u 2017. godini iz odnosa pozitivnih i negativnih tečajnih razlika Društvo je ostvarilo dobit od 15.980 tisuća kuna dok je u 2018. godini ostvarilo dobit od 460 tisuća kuna), Društvo je iz financijskih aktivnosti u 2018. godini ostvarilo manji gubitak za 50.081 tisuću kuna. Na smanjenje gubitka iz financijskih aktivnosti utjecalo je smanjenje troškova kamata (za 36.146 tisuća kuna) i porast prihoda od kamata na dane zajmove povezanim društvima (za 20.947 tisuća kuna).

GRUPA ZAGREBAČKI HOLDING

Ukupni prihodi od prodaje u 2018. godini ostvareni su u iznosu od 3.263.744 tisuće kuna, te su za 529.834 tisuće kuna ili 14% manji u odnosu na ostvarenje 2017. godine, prvenstveno kao rezultat slijedećih promjena po segmentima poslovanja Grupe:

- / izdvajanja u zasebna društva segmenta prijevoz putnika i organiziranje sajmova i kongresa (smanjenje za 476.800 tisuća kuna u odnosu na 2017. godinu),
- / manje ostvarenih prihoda od gradnje i upravljanja projektima (za 94.912 tisuća kuna) uslijed iskazivanja prihoda od građenja objekata javne namjene za Grad Zagreb u skladu sa IFRIC-om 12 *Ugovori o koncesiji* s osnove kojih Grupa evidentira fazu izgradnje kao rashod razdoblja i istovremeno priznaje prihod sukladno stupnju dovršenosti projekata. Ovi prihodi su u 2017. godini bili veći jer je bio izgrađen veći dio I. faze projekta Podbrežje,
- / manje ostvarenih prihoda od uređivanja i održavanja zelenih površina (za 23.571 tisuću kuna) radi manje izvedenih radova za Grad Zagreb,
- / više ostvarenih prihoda od prodaje lijekova za 14.979 tisuća kuna uslijed većih prihoda od prodaje lijekova i pripravaka koji se izdaju bez recepta,
- / više ostvarenih prihoda od upravljanja objektima za 14.233 tisuće kuna prvenstveno radi većih prihoda od usluge naplate naknade za uređenje voda društva Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o.,
- / više ostvarenih prihoda od upravljanja i održavanja javnih cesta za 9.141 tisuću kuna radi više ostvarenih prihoda od prodaje asfaltne mješavine na tržištu i više ostvarenih prihoda od prodaje povezanim društvima,
- / više ostvarenih prihoda od pogrebnih djelatnosti (za 4.547 tisuća kuna) uslijed ostvarenih prihoda od prodaje novih grobnica i kolumbarijskih niša na groblju Mirogoj,
- / više ostvarenih prihoda od parkiranja (za 4.012 tisuća kuna) uslijed porasta cijena parkiranja od srpnja 2018. godine i
- / više ostvarenih prihoda od odlaganja otpada (za 3.966 tisuća kuna) radi prodane veće količine električne energije proizvedene iz odlagališnog plina.

Prihodi od prodaje po poslovnim segmentima / u 000 kn

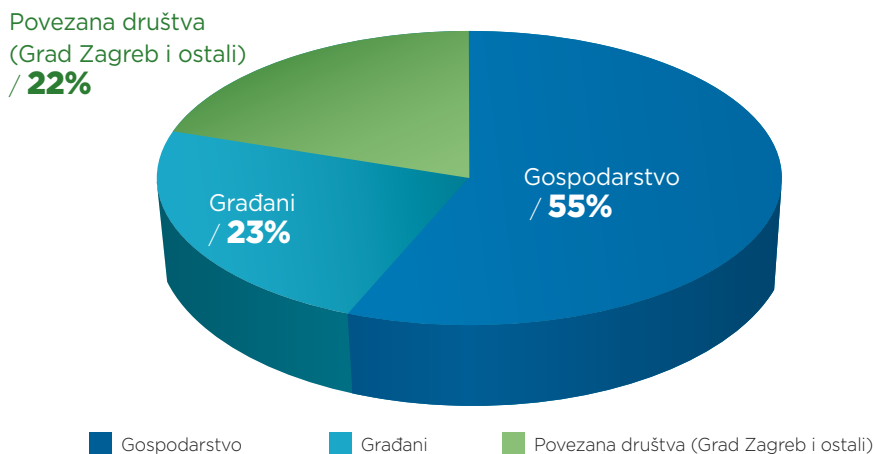
S obzirom da je Grupa iz segmenata prodaje i distribucije plina, distribucije vode i održavanja čistoće i odvoza otpada u 2018. godini ostvarila ukupno 52% prihoda od prodaje, u tablici ispod prikazani su prirodni pokazatelji društava Gradska plinara Zagreb d.o.o., Gradska plinara Zagreb - Opskrba d.o.o., Vodoopskrba i odvodnja d.o.o. te podružnice Čistoća.

Društvo/ podružnica	Osnovne vrste usluga	Mjerna jedinica	Ostvareno 2018.	Ostvareno 2017.	Indeks 6=4/5
1	2	3	4	5	6=4/5
Gradska plinara Zagreb d.o.o.	Distribuirane količine prirodnog plina	kWh	3.832.605.918	3.904.146.274	98,2
	Stanje broja korisnika na distribucijskom sustavu		284.453	282.047	100,9
Gradska plinara Zagreb - Opskrba d.o.o.	Opskrba prirodnim plinom	kWh	3.665.779.901	3.801.891.530	96,4
	Broj potrošača		290.195	289.663	100,2
Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.	Isporučena voda	m ³	57.323.428	57.885.402	99,0
	Utrošena voda za poslovne aktivnosti	m ³	1.305.139	1.410.806	92,5
Čistoća					
	Sakupljanje i odvoz komunalnog otpada				
	a) Prosječna mjesečna zadužena površina privreda	m ²	2.100.000	2.000.000	105,0
	b) Prosječno mjesečno zadužen volumen domaćinstva	l	179.000.000	178.000.000	100,6
	Broj korisnika		389.276	387.567	100,4
	/ domaćinstva		375.613	374.281	100,4
	/ privreda - m ²		8.256	8.618	95,8
	/ privreda - ugovori		5.407	4.668	115,8
	Održavanje j.p.p.	m ²	1.034.334.562	1.106.869.100	93,4
	/ ručno čišćenje j.p.p.	m ²	715.482.400	766.872.000	93,3
	/ strojno čišćenje j.p.p.	m ²	154.159.600	165.002.000	93,4
	/ pranje j.p.p.	m ²	164.692.562	174.995.100	94,1
	Sakupljeni otpad, od toga:	t	287.057	266.043	107,9
	/ komunalni miješani otpad	t	238.950	230.104	103,8
	/ odvojeno prikupljeni otpad	t	48.107	35.939*	133,9

* Količine odvojeno prikupljenog otpada u 2017. godini umanjene su za težinu miješanog komunalnog otpada izdvojenog iz glomaznog otpada, odnosno za 8.854 tone.

Prihodi od prodaje Grupe u 2018. godini prema različitim skupinama kupaca prikazani su kako slijedi:

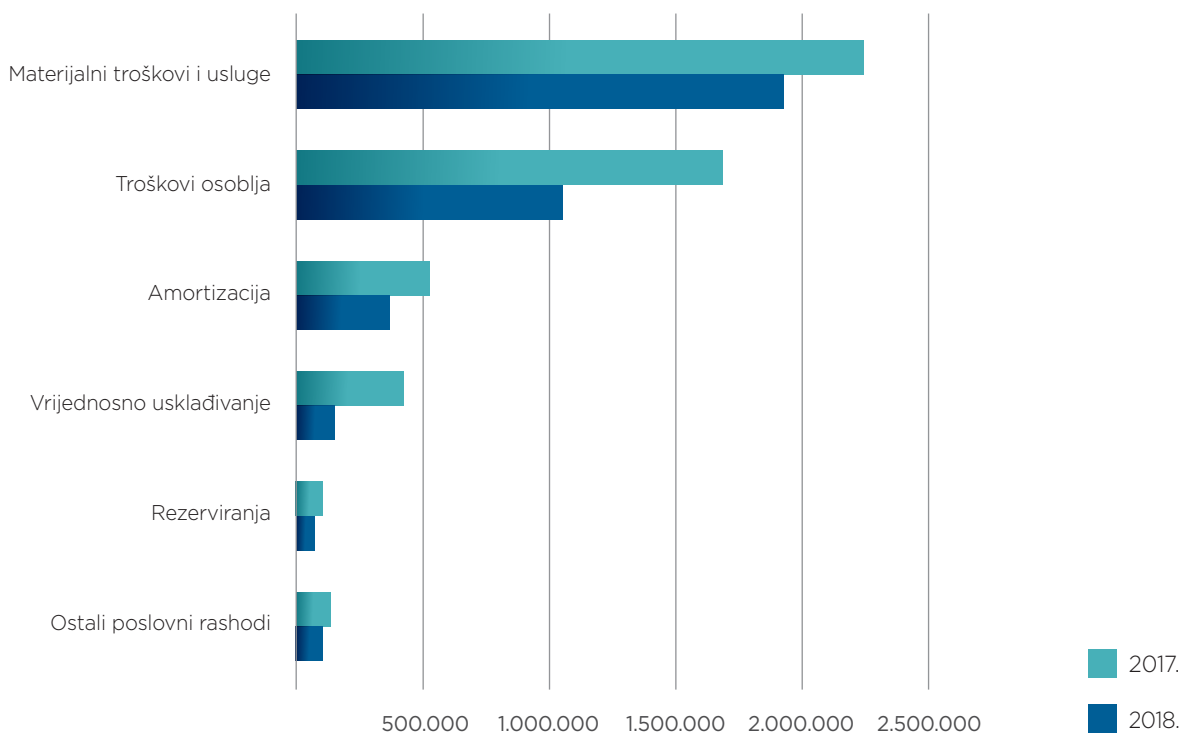

Ostali poslovni prihodi iznose 583.433 tisuće kuna i, u odnosu na 2017. godinu, manji su za 59% ili 844.246 tisuća kuna uslijed manje ostvarenih prihoda od subvencija i potpora (za 559.049 tisuća kuna), manjih nerealiziranih dobitaka iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine (za 199.845 tisuća kuna), manje ostvarenih prihoda od ukidanja odgođenog priznavanja prihoda (za 58.024 tisuće kuna) i manje ostvarenih prihoda od naplaćenih otpisanih

potraživanja (za 27.186 tisuća kuna).

Prihodi od subvencija i potpora i prihodi od ukidanja odgođenog priznavanja prihoda (koji se u poslovnim knjigama Grupe iskazuju prema MRS-u 20 *Državne potpore*) su manje ostvareni radi izdvajanja segmenata prijevoz putnika i organiziranje sajмова i kongresa od 01. siječnja 2018. godine.

Poslovni rashodi / u 000 kn

Materijalni troškovi i usluge u 2018. godini iznose 1.931.273 tisuće kuna, i u odnosu na 2017. godinu, manji su za 14% ili 313.621 tisuću kuna prvenstveno uslijed manje ostvarenih materijalnih troškova (za 160.606 tisuća kuna) i manje ostvarenih troškova vanjskih usluga (za 221.146 tisuća kuna) dok su troškovi prodane robe više ostvareni (za 44.011 tisuća kuna) kao i troškovi promjene vrijednosti zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda (za 24.220 tisuća kuna).

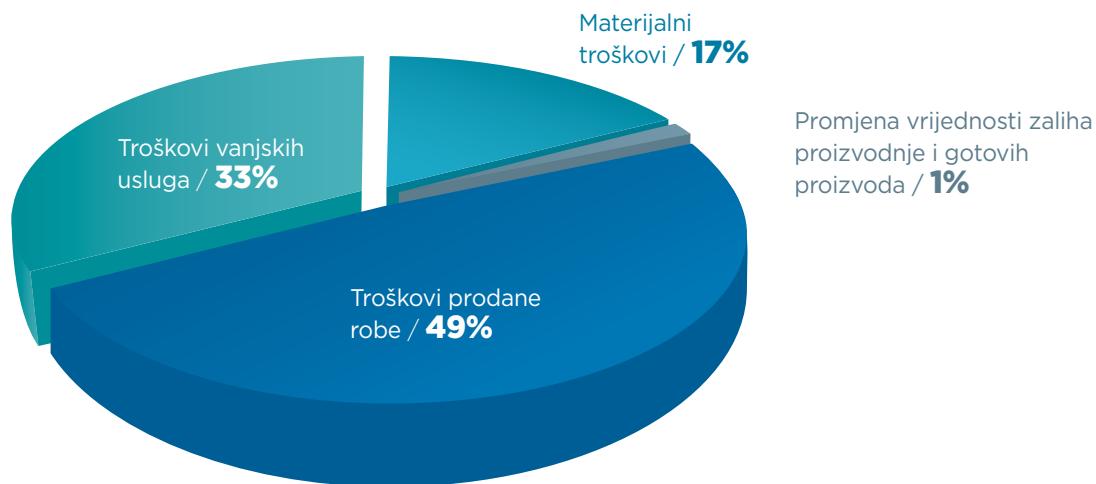
Veće ostvarenje troškova prodane robe vezano je uz porast troškova dobave plina dok je povećanje promjene vrijednosti zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda vezano uz prodaju stanova i poslovnih prostora u Podbrežju kupcima na tržištu.

Materijalni troškovi kroz dva usporedna razdoblja smanjeni su radi izdvajanja segmenata prijevoz putnika i organiziranje sajмова i kongresa od 01. siječnja 2018. godine.

Smanjenje troškova vanjskih usluga vezano je uz smanjenje troškova kooperanata (za 113.260 tisuća kuna) uslijed manje izvedenih radova na projektu izgradnje I. faze naselja Podbrežje koji se u poslovnim knjigama Grupe vodi prema IFRIC-u 12 *Ugovori o koncesiji* (za dio projekta koji se radi za Grad Zagreb), a za koje su iskazani prihodi i troškovi prema stupnju dovršenosti projekta (u tijeku 2017. godine izveden je veći dio radova na izgradnji I. faze naselja), manje ostvarene troškove održavanja (za 67.316 tisuća

kuna) uslijed izdvajanja segmenata prijevoz putnika i organiziranje sajмова i kongresa i manje ostvarene troškove angažiranja radnika putem agencija za zapošljavanje (za 20.680 tisuća kuna) uslijed zapošljavanja agencijskih radnika tijekom 2017. godine koji su zbog potrebe organizacije rada kod društava Grupe bili ustupljeni putem agencija za privremeno zapošljavanje na obavljanju poslova osnovne djelatnosti društava u razdoblju dužem od šest mjeseci.

Struktura materijalnih troškova i usluga prikazana je kako slijedi:

Troškovi osoblja u 2018. godini, u odnosu na 2017. godinu, manji su za 621.486 tisuća kuna. Troškovi osoblja su manji radi manjeg prosječnog broja radnika uslijed izdvajanja segmenata prijevoz putnika i organiziranje sajмова i kongresa (iz ova dva segmenta poslovanja, društvo Zagrebački holding d.o.o. je u 2017. godini ostvarilo troškove osoblja u iznosu od 658.379 tisuća kuna). Kada se izuzme efekt izdvajanja ova dva segmenta iz sastava Grupe u 2018. godini, troškovi bruto plaća su u 2018. godini, u odnosu na 2017. godinu, povećani radi većeg prosječnog broja radnika uslijed zapošljavanja tijekom 2017. godine agencijskih radnika koji su radili po društvima Grupe duže od šest mjeseci te radi zapošljavanja dodatnih radnika u podružnici Čistoća za koje se pokazala potreba uslijed znatnog povećanja broja spremnika za odvojeno prikupljanje iskoristivog otpada.

Troškovi amortizacije u 2018. godini iznose 377.135 tisuća kuna, i u odnosu na 2017. godinu manje su ostvareni za 152.532 tisuće kuna, uslijed izdvajanja segmenata prijevoz putnika i organiziranje sajмова i kongresa od 01. siječnja 2018. godine.

Troškovi vrijednosnog usklađenja u 2018. godini, u odnosu na ostvarenje 2017. godine, manji su za 271.149 tisuća kuna radi manjih gubitaka iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine (za 175.956 tisuća kuna) i manjih troškova vrijednosnog usklađenja kratkotrajne imovine (za 95.206 tisuća kuna) jer je u 2017. godini provedeno vrijednosno usklađenje potraživanja od društava Agrokora grupe usli-

jed stupanja na snagu Zakona o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku.

Troškovi rezerviranja za 2018. godinu iznose 67.037 tisuća kuna i, kroz dva usporedna razdoblja, manji su za 39.305 tisuća kuna. U strukturi troškova rezerviranja, ostvareni su manji troškovi rezerviranja za primanja zaposlenih sukladno MRS-u 19 (za 15.304 tisuće kuna), manji troškovi rezerviranja za započete sudske sporove (za 14.801 tisuću kuna) i manji troškovi rezerviranja za sanaciju prirodnih bogatstava (za 6.275 tisuća kuna).

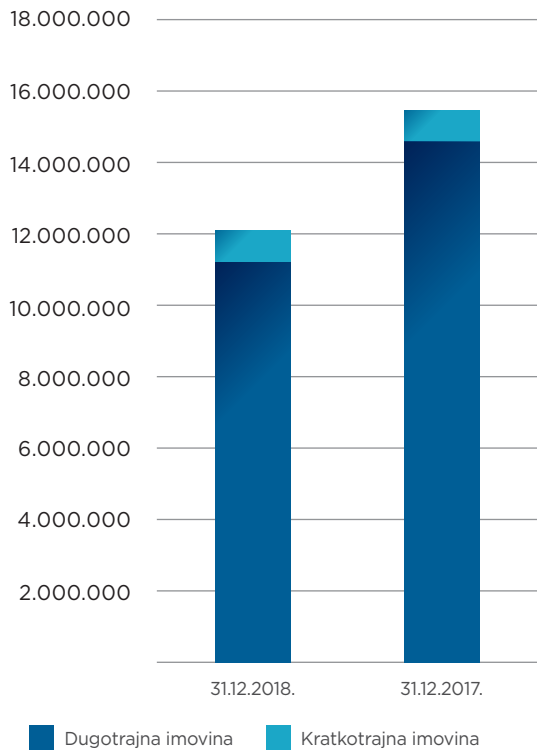
Ostali poslovni rashodi su u 2018. godini, u odnosu na 2017. godinu, manji za 30.415 tisuća kuna uslijed manjih poreza i doprinosa koji ne ovise o rezultatu (za 16.107 tisuća kuna), manjih troškova kazni, penala i naknada šteta (za 2.955 tisuća kuna) i manjih ostalih poslovnih rashoda (7.385 tisuća kuna).

Unatoč manje ostvarenoj dobiti iz odnosa pozitivnih i negativnih tečajnih razlika (u 2017. godini iz odnosa pozitivnih i negativnih tečajnih razlika Grupa je ostvarila dobit od 17.366 tisuća kuna dok je u 2018. godini ostvarila dobit od 2.044 tisuće kuna), Grupa je iz financijskih aktivnosti u 2018. godini ostvarila manji gubitak za 31.149 tisuća kuna. Na smanjenje gubitka iz financijskih aktivnosti utjecalo je smanjenje troškova kamata (za 36.411 tisuća kuna) i porast prihoda od kamata na dane zajmove povezanim društvima (za 8.107 tisuća kuna).

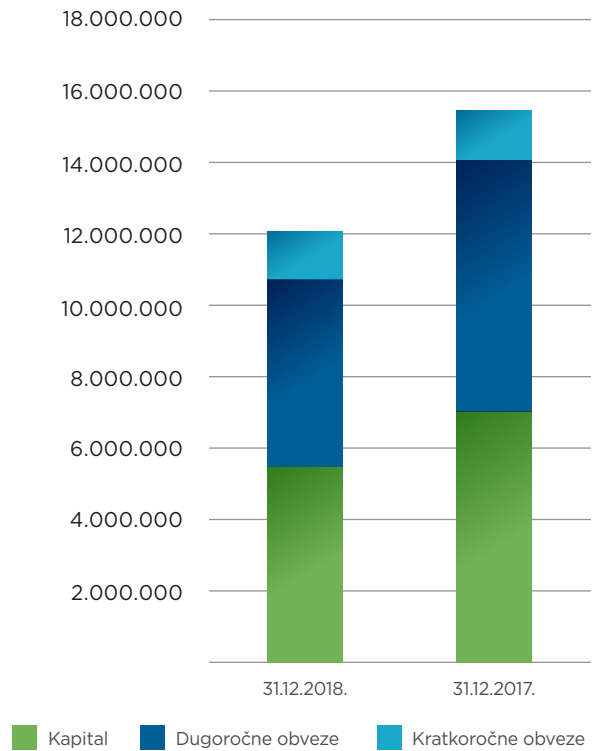
3.4.1.2 Izvještaj o financijskom položaju / bilanca

Opis	Zagrebački holding d.o.o.			Grupa Zagrebački holding		
	31.12.2018.	31.12.2017.	Indeks	31.12.2018.	31.12.2017.	Indeks
	u 000 kn	u 000 kn		u 000 kn	u 000 kn	
1	2	3	4=2/3	5	6	7=5/6
DUGOTRAJNA IMOVINA						
Nekretnine, postrojenja i oprema	4.916.138	8.206.456	59,9	10.016.198	13.221.975	75,8
Ulaganje u nekretnine	2.156.050	2.528.951	85,3	1.752.655	2.138.577	82,0
Nematerijalna imovina	4.815	9.064	53,1	23.194	15.392	150,7
Ulaganja u ovisna društva	2.407.666	2.407.666	100,0	-	-	-
Financijska imovina	124.835	108.446	115,1	154.940	131.864	117,5
Dugotrajna potraživanja	1.567.479	1.262.745	124,1	1.820.679	1.638.759	111,1
Odgođena porezna imovina	15.777	30.710	51,4	38.517	38.964	98,9
Ukupno dugotrajna imovina	11.192.760	14.554.038	76,9	13.806.183	17.185.531	80,3
KRATKOTRAJNA IMOVINA						
Zalihe	88.281	138.883	63,6	316.346	361.338	87,5
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	696.552	659.187	105,7	1.692.880	1.691.598	100,1
Financijska imovina	3.659	6.706	54,6	26.453	65.533	40,4
Novac i novčani ekvivalenti	78.795	46.027	171,2	310.461	158.909	195,4
Ukupno kratkotrajna imovina	867.287	850.803	101,9	2.346.140	2.277.378	103,0
UKUPNO IMOVINA	12.060.047	15.404.841	78,3	16.152.323	19.462.909	83,0
<i>Izvanbilančni zapisi</i>	<i>161.722</i>	<i>356.403</i>	<i>45,4</i>	<i>185.275</i>	<i>364.170</i>	<i>50,9</i>
KAPITAL I OBVEZE						
Temeljni kapital	3.177.044	3.833.236	82,9	3.177.044	3.833.236	82,9
Revalorizacijske pričuve	1.702.990	2.730.718	62,4	1.858.212	2.884.931	64,4
Ostale pričuve	319.977	319.977	100,0	322.618	322.618	100,0
Zadržana dobit	299.456	174.654	171,5	711.489	694.933	102,4
Nekontrolirajući udio	-	-	-	11.484	10.386	110,6
Ukupan kapital	5.499.467	7.058.585	77,9	6.080.847	7.746.104	78,5
DUGOROČNE OBVEZE						
Obveze po primljenim kreditima	1.483.869	2.125.359	69,8	1.495.246	2.193.030	68,2
Obveze za izdane obveznice	2.251.358	2.243.265	100,4	2.251.357	2.243.265	100,4
Ostale dugoročne obveze	14.698	19.786	74,3	69.297	73.277	94,6
Rezerviranja	226.879	364.052	62,3	360.758	507.402	71,1
Odgođeno priznavanje prihoda	911.521	1.637.826	55,7	3.479.199	4.089.689	85,1
Odgođena porezna obveza	351.090	576.715	60,9	385.164	614.179	62,7
Ukupno dugoročne obveze	5.239.415	6.967.003	75,2	8.041.021	9.720.842	82,7
KRATKOROČNE OBVEZE						
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	488.069	803.160	60,8	1.153.182	1.337.485	86,2
Obveze po primljenim kreditima	819.073	576.093	142,2	877.273	658.478	133,2
Tekuća obveza poreza na dobit	14.023	-	-	-	-	-
Ukupno kratkoročne obveze	1.321.165	1.379.253	95,8	2.030.455	1.995.963	101,7
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	12.060.047	15.404.841	78,3	16.152.323	19.462.909	83,0
<i>Izvanbilančni zapisi</i>	<i>161.722</i>	<i>356.403</i>	<i>45,4</i>	<i>185.275</i>	<i>364.170</i>	<i>50,9</i>

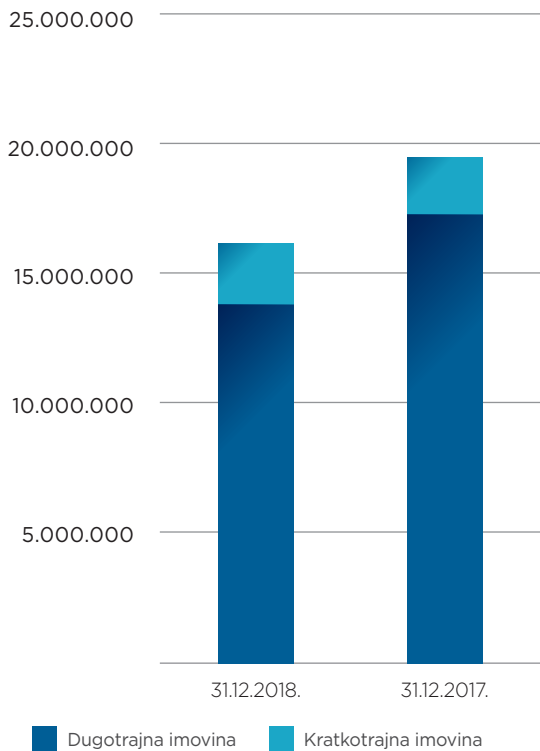
Zagrebački holding d.o.o.
Aktiva / u 000 kn

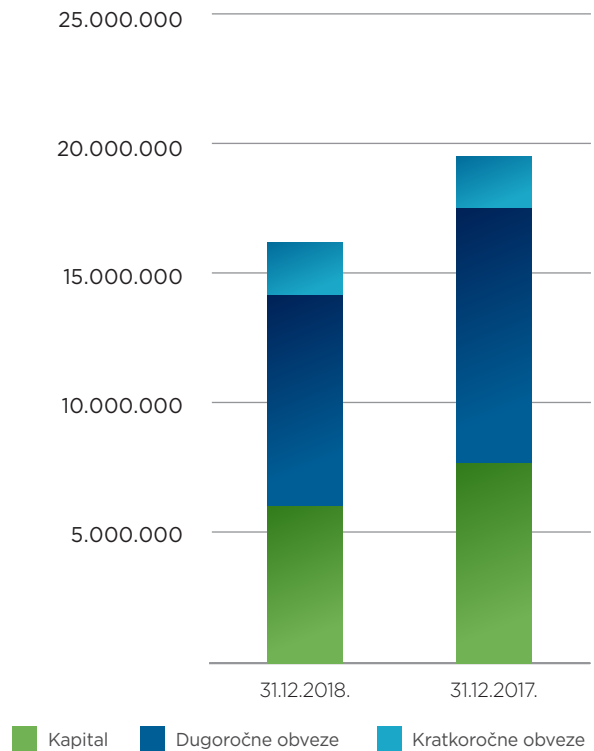
Zagrebački holding d.o.o.
Pasiva / u 000 kn

Grupa Zagrebački holding
Aktiva / u 000 kn

Grupa Zagrebački holding
Pasiva / u 000 kn

Poslovni učinci provedene podjele s osnivanjem krajem 2017. godine stupili su na snagu 01. siječnja 2018. godine. Navedenom podjelom društvu Zagrebački holding d.o.o.

smanjen je temeljni kapital na iznos 3.177 milijuna kuna. Imovina izdvojenih gospodarskih cjelina (s učincima od 01. siječnja 2018. godine) prikazana je kako slijedi:

Opis	Prijevoz putnika u javnom prijevozu	Organiziranje sajmova, kongresa i savjetovanja	Ukupno
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn
DUGOTRAJNA IMOVINA			
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.351.453	838.600	3.190.053
Ulaganja u nekretnine	-	492.418	492.418
Dugotrajna potraživanja	12.536	6.917	19.453
Odgođena porezna imovina	16.521	648	17.169
Ukupna dugotrajna imovina	2.380.510	1.338.583	3.719.093
KRATKOTRAJNA IMOVINA			
Zalihe	52.379	1.547	53.926
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	89.164	12.874	102.038
Novac i novčani ekvivalenti	721	85	806
Ukupna kratkotrajna imovina	142.264	14.506	156.770
UKUPNA IMOVINA	2.522.774	1.353.089	3.875.863
<i>Izvanbilančni zapisi</i>	<i>140.152</i>	<i>87.251</i>	<i>227.403</i>
KAPITAL			
Temeljni kapital	95.951	560.242	656.193
Revalorizacijske pričuve	418.348	614.324	1.032.672
Preneseni gubitak	(2.547)	(29.325)	(31.872)
Ukupan kapital	511.752	1.145.241	1.656.993
DUGOROČNE OBVEZE			
Obveze po primljenim kreditima	546.066	-	546.066
Ostale dugoročne obveze	93.871	135.077	228.948
Rezerviranja	98.537	10.377	108.914
Obveze prema povezanim društvima	314.654	32.122	346.776
Odgođeno priznavanje prihoda	700.757	3.962	704.719
Ukupne dugoročne obveze	1.753.885	181.538	1.935.423
KRATKOROČNE OBVEZE			
Obveze po primljenim kreditima	132.763	-	132.763
Obveze prema povezanim društvima	3.811	12.770	16.581
Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze	120.563	13.540	134.103
Ukupne kratkoročne obveze	257.137	26.310	283.447
UKUPAN KAPITAL I OBVEZE	2.522.774	1.353.089	3.875.863
<i>Izvanbilančni zapisi</i>	<i>140.152</i>	<i>87.251</i>	<i>227.403</i>

Provedena podjela Društva utjecala je na značajno smanjenje imovine, kapitala i obveza.

Zagrebački holding d.o.o.

Na dan 31. prosinca 2018. godine ukupna imovina Društva iznosila je 12.060.047 tisuća kuna i bila je 22% manja u odnosu na dan 31. prosinca 2017. godine. Društvo je u 2018. godini ostvarilo 160.687 tisuća kuna investicija u nekretnine, postrojenja i opremu, 2.738 tisuća kuna investicija u nematerijalnu imovinu i 1.013 tisuća kuna investicija u ulaganje u nekretnine (ukupno 164.438 tisuća kuna novih nabava).

Ulaganja u nekretnine na dan 31. prosinca 2018. godine iznose 2.156.050 tisuća kuna i, u odnosu na usporedno razdoblje 2017. godine, manja su za 15%, uslijed izdvajanja dijela ulaganja u nekretnine provedenom podjelom s osnivanjem (u iznosu od 492.418 tisuća kuna) i povećanja tržišne vrijednosti ulaganja u nekretnine u 2018. godini za 103.875 tisuća kuna.

Dugotrajna potraživanja odnose se na potraživanja od Grada Zagreba i Vlade Republike Hrvatske za financiranje troškova najma dvorane Arena Zagreb, potraživanja od Grada Zagreba po ugovorima sukladno IFRIC-u 12 *Ugovori o koncesiji* i potraživanja po zajmovima i po osnovi prodaje na kredit. Društvo je u 2018. godini investiralo 71.671 tisuću kuna u izgradnju objekata javne namjene za Grad Zagreb (izgradnju Dnevne bolnice i garaže Kliničke bolnice Sveti Duh i Osnovne škole Hrvatski Leskovac) koji se u poslovnim knjigama Društva vode prema IFRIC-u 12 *Ugovori o koncesiji* što je utjecalo na povećanje dugotrajnih potraživanja.

Grupa Zagrebački holding

Na dan 31. prosinca 2018. godine ukupna imovina Grupe iznosila je 16.152.323 tisuće kuna i bila je 17% manja u odnosu na dan 31. prosinca 2017. godine. Grupa je u 2018. godini ostvarila 417.583 tisuće kuna investicija u nekretnine, postrojenja i opremu, 6.124 tisuće kuna investicija u nematerijalnu imovinu i 1.013 tisuća kuna investicija u ulaganje u nekretnine (ukupno 424.720 tisuća kuna novih nabava).

Ulaganja u nekretnine na dan 31. prosinca 2018. godine iznose 1.752.655 tisuća kuna i, u odnosu na usporedno razdoblje 2017. godine, manja su za 18%, uslijed izdvajanja dijela ulaganja u nekretnine provedenom podjelom s osnivanjem (u iznosu od 492.418 tisuća kuna) i povećanja tržišne vrijednosti ulaganja u nekretnine u 2018. godini za 90.853 tisuće kuna.

Dugotrajna potraživanja odnose se na potraživanja od Grada Zagreba i Vlade Republike Hrvatske za financiranje troškova najma dvorane Arena Zagreb, potraživanja od Grada Zagreba po ugovorima o najmu, potraživanja od Grada Zagreba po ugovorima sukladno IFRIC-u 12 *Ugovori o koncesiji* i potraživanja po zajmovima i po osnovi prodaje na kredit. Grupa je u 2018. godini investirala 87.907 tisuću

Povećanje kratkotrajnih potraživanja vezano je prvenstveno na tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja po odobrenim zajmovima povezanim društvima.

Dugoročne obveze po primljenim kreditima na dan 31. prosinca 2018. godine, u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, smanjene su (osim zbog utjecaja izdvajanja segmenta prijevoza putnika iz sastava Društva sukladno Planu podjele) radi otplate istih u iznosu od 224.534 tisuće kuna, dok se u 2018. godini Društvo dugoročno zadužilo u iznosu od 125.000 tisuća kuna za financiranje započetih investicija.

Smanjenje kratkoročnih obveza prema dobavljačima i ostalih obveza vezano je uz smanjenje obveza prema ovisnim društvima za primljene zajmove i smanjenje obveza prema Gradu Zagrebu, smanjenje obveza prema dobavljačima i smanjenje obveza prema zaposlenima za plaće (uslijed manjih troškova plaća radi izdvajanja segmenata prijevoz putnika i organiziranje sajмова i kongresa iz sastava Društva).

Kratkoročne obveze po kreditima kroz dva usporedna razdoblja povećane su iz razloga što se dio investicijskog ciklusa 2018. godine financirao kratkoročnim kreditima zbog nepovoljnih kamatnih stopa za dugoročne kredite, radi povrata primljenih pozajmica i zbog prolongiranja povrata danih pozajmica. Obzirom na najavu povoljnijih kamatnih stopa na tržištu novca, plan Društva je da u 2019. godini dio kratkoročnih kredita zamijeni dugoročnim za investicije iz 2018. godine te planirane nove investicije u 2019. godini.

kuna u izgradnju objekata javne namjene za Grad Zagreb (izgradnju Dnevne bolnice i garaže Kliničke bolnice Sveti Duh, Osnovne škole Hrvatski Leskovac i stanova u naselju Podbrežje koji su nakon izgradnje dani u dugoročni najam Gradu Zagrebu) koji se u poslovnim knjigama Grupe vode prema IFRIC-u 12 *Ugovori o koncesiji* što je utjecalo na povećanje dugotrajnih potraživanja. Uz navedeno, na povećanje dugotrajnih potraživanja na dan 31. prosinca 2018. godine, u odnosu na stanje istih na dan 31. prosinca 2017. godine, utjecalo je iskazano potraživanje za zajmove povezanim društvima.

Uz navedeno, realizirano je i 22.584 tisuće kuna radova na izgradnji stanova u naselju Podbrežje namijenjenih tržištu (koji su evidentirani u sklopu zaliha Grupe), međutim kako je tijekom 2018. godine na tržištu prodan dio stanova sa pripadajućim garažama i parkirnim garažnim mjestima u naselju Podbrežje i u zalihama Grupe na dan 31. prosinca 2018. godine nisu iskazane zalihe segmenata prijevoz putnika i organiziranje sajмова i kongresa, zalihe Grupe su kroz dva usporedna datuma smanjene za 44.992 tisuće kuna.

Smanjenje kratkotrajne financijske imovine vezano

je prvenstveno uz manji iznos oročenih depozita do godine dana.

Dugoročne obveze po primljenim kreditima na dan 31. prosinca 2018. godine, u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, smanjene su (osim zbog utjecaja izdvajanja segmenta prijevoza putnika iz sastava Grupe sukladno provedenom Planu podjele društva Zagrebački holding d.o.o.) radi otplate istih u iznosu od 286.067 tisuća kuna, dok se u 2018. godini Grupa dugoročno zadužila u iznosu od 127.762 tisuće kuna za financiranje započetih investicija.

Smanjenje kratkoročnih obveza prema dobavljačima i ostalih obveza vezano je uz smanjenje obveza Zagrebačkog holdinga d.o.o. prema Gradu Zagrebu, smanjenje obveza prema dobavljačima i smanjenje obveza

prema zaposlenima za plaće (uslijed manjih troškova plaća radi izdvajanja segmenata prijevoz putnika i organiziranje sajmovi i kongresa iz sastava Grupe).

Kratkoročne obveze po kreditima kroz dva usporedna razdoblja povećane su iz razloga što se dio investicijskog ciklusa 2018. godine Zagrebačkog holdinga d.o.o. financirao kratkoročnim kreditima zbog nepovoljnih kamatnih stopa za dugoročne kredite, radi povrata Zagrebačkog holdinga d.o.o. primljenih pozajmica i zbog prolongiranja povrata Zagrebačkog holdinga d.o.o. za dane pozajmice. Obzirom na najavu povoljnijih kamatnih stopa na tržištu novca, plan društva Zagrebački holding d.o.o. je da u 2019. godini dio kratkoročnih kredita zamijeni dugoročnim za investicije iz 2018. godine te planirane nove investicije u 2019. godini.

3.4.2 IZVJEŠĆE O POSLOVNIM RIZICIMA

Ciljevi upravljanja financijskim rizikom

Radi prognoziranja mogućnosti nastupa situacije koja se može negativno odraziti na poslovanje i ostvarivanje zadanih ciljeva, Grupa identificira financijske rizike, utvrđuje njihov potencijalni utjecaj na poslovanje Grupe u budućnosti i upravlja financijskim rizicima.

Različite oblike financijskih rizika s kojima se Grupa susreće u svom poslovanju nastoji se umanjivati, izbjegavati

i prevaljivati da bi se povećala sigurnost poslovanja. Kada se to procijeni ekonomski opravdanim, određeni financijski rizici se prihvaćaju.

Najvažniji rizici, zajedno s metodama korištenim za upravljanje tim rizicima opisani su u nastavku. Grupa nije koristila derivatne (izvedene) instrumente za upravljanje rizicima. Grupa ne koristi derivatne instrumente u špekulativne svrhe.

Tržišni rizik

Cijene komunalnih usluga na prijedlog Uprave utvrđuje i odobrava Grad Zagreb dok Uprava utvrđuje cijenu tržišnih usluga na temelju tržišnih cijena.

Aktivnosti Grupe su primarno izložene financijskom riziku

promjene tečaja strane valute i kamatne stope. Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Grupe tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

Valutni rizik

Grupa određene transakcije obavlja u stranoj valuti, te je po tom pitanju izloženo rizicima promjene valutnih tečajeva. U sljedećoj tablici prikazani su knjigovodstveni

iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Grupe u stranoj valuti na izvještajni datum.

VALUTA	Zagrebački holding d.o.o.				Grupa Zagrebački holding			
	OBVEZE		IMOVINA		OBVEZE		IMOVINA	
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn
EUR	866.413	1.469.690	1.086.982	786.639	933.218	1.469.690	1.087.119	1.440.248
USD	-	-	-	-	-	-	-	-
OSTALE VALUTE	-	-	-	-	-	-	-	-

Društvo Zagrebački holding d.o.o. je uglavnom izloženo valutnom riziku promjene tečaja kune u odnosu na EUR po osnovi obveza po dugoročnim zajmovima od kojih je 20% vezanih za EUR.

Grupa je uglavnom izložena valutnom riziku promjene tečaja kune u odnosu na EUR po osnovi obveza po dugoročnim zajmovima od kojih je 21% vezanih za EUR.

U 2017. godini značajno je smanjena izloženost Grupe valutnom riziku uslijed otkupa euroobveznica i s osnove izdavanja kunskih obveznica.

Kamatni rizik

Društvo nije značajno izloženo riziku promjene kamatnih stopa budući da je 11% ukupnih kreditnih obveza vezano uz varijabilne kamatne stope dok je 89% ugovoreno s fiksnom kamatnom stopom.

Grupa nije značajno izložena riziku promjene kamatnih stopa budući da je 12% ukupnih kreditnih obveza vezano uz varijabilne kamatne stope dok je 88% ugovoreno s fiksnom kamatnom stopom. Najveći dio kreditnih obveza

sa fiksnom kamatnom stopom odnosi se na emitirane kunske obveznice uz kuponsku stopu od 3,875% godišnje fiksno te obvezu po financijskom najmu Arene Zagreb s kamatnom stopom od 4,7%.

S obzirom na značajan udio fiksne kamatne stope u zaduženju Grupa smatra da rizik od promjena kamatnih stopa nije značajan.

Rizik likvidnosti

Instrumenti koji se koriste za praćenje i smanjivanje rizika likvidnosti su analiza i upravljanje novčanim tokovima, analiza imovine i izvora financiranja imovine, analiza

kreditne sposobnosti kupaca, instrumenti osiguranja plaćanja, ugovorene otvorene kreditne linije na revolving principu i slično.

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik je rizik od neplaćanja odnosno neizvršenja ugovornih obveza od strane kupaca Grupe koji utječe na eventualni financijski gubitak Grupe. Grupa u poslovanju s kupcima prikuplja instrumente osiguranja plaćanja u svrhu zaštite od mogućih financijskih rizika i gubitaka uslijed neizvršenja plaćanja i ugovornih obveza.

Kupci se razvrstavaju u skupine rizičnosti prema financijskim pokazateljima poslovanja i dosadašnjem poslovanju

s Grupom te se za svaku skupinu primjenjuju odgovarajuće mjere zaštite od kreditnog rizika. Za kategorizaciju kupaca uglavnom se koriste podaci iz službenih financijskih izvještaja kupaca te se koriste podaci Grupe o dosadašnjem poslovanju. Grupa posluje s velikim brojem kupaca različite djelatnosti i veličine, te s velikim brojem kupaca građana. Potraživanja od kupaca usklađena su za vrijednost sumnjivih i spornih potraživanja.

INFORMACIJE ZA INVESTITORE

Broj uvrštenih obveznica na Službenom tržištu Zagrebačke burze 2.300.000.000

Datum izdanja 15.7.2016.

Datum dospijeca 15.7.2023.

Kamata 3,8750 %

Zagrebački holding d.o.o.

Ulica grada Vukovara 41

10000 Zagreb

Odnosi s investitorima

E-mail tomlav.juric@zgh.hr, ured.uprave@zgh.hr

Telefon +385 1 6420 010

Web link www.zgh.hr/investitori/2370

Izjava osoba odgovornih za sastavljanje izvješća društva Zagrebački holding d.o.o. sukladno čl. 403 Zakona o tržištu kapitala

Izjavljujemo da prema našem najboljem saznanju:

- / Revidirani financijski izvještaji društva Zagrebački holding d.o.o. za razdoblje od 01. siječnja 2018. godine do 31. prosinca 2018. godine (nekonsolidirani) sastavljeni uz primjenu Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja izdavatelja,
- / Izvještaj posloводства društva Zagrebački holding d.o.o. za razdoblje od 01. siječnja 2018. godine do 31. prosinca 2018. godine (nekonsolidirani), sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja izdavatelja, uz opis najznačajnijih rizika kojima je izdavatelj izložen.

U Zagrebu, 24. travnja 2019. godine

Ana Stojić Deban

Predsjednica Uprave
Zagrebački holding d.o.o.

Bernard Mršo

Član Uprave
Zagrebački holding d.o.o.

Daniela Franić

Članica Uprave
Zagrebački holding d.o.o.

Marica Dusper

Članica Uprave
Zagrebački holding d.o.o.

NEKONSOLIDIRANI GODIŠNJI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

za godinu završenu na 31. prosinca 2018. godine
zajedno s izvješćem neovisnog revizora

	Stranica
Odgovornost za nekonsolidirane godišnje financijske izvještaje Društva	2
Izvešće neovisnog revizora	3-10
Nekonsolidirani račun dobiti i gubitka i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	11
Nekonsolidirani izvještaj o financijskom položaju / bilanca	12-13
Nekonsolidirani izvještaj o promjenama kapitala	14
Nekonsolidirani izvještaj o novčanim tokovima	15-16
Bilješke uz nekonsolidirane financijske izvještaje	17-84

ODGOVORNOST ZA NEKONSOLIDIRANE GODIŠNJE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava društva Zagrebački holding d.o.o., Zagreb, ("Društvo") je dužna osigurati da nekonsolidirani godišnji financijski izvještaji Društva za 2018. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 120/16, 116/18) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, tako da pružaju istinit i objektivan prikaz financijskog stanja, rezultata poslovanja, promjene kapitala i novčane tokove Društva za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava Društva opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava Društva je izradila nekonsolidirane godišnje financijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Društva.

Pri izradi nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Uprava Društva je odgovorna za:

- odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika u skladu sa važećim standardima financijskog izvještavanja;
- davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- izradu nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava Društva je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj, rezultate poslovanja, promjene kapitala i novčane tokove Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Uprava Društva je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisano u ime Uprave:

Ana Stojić Deban,
predsjednica Uprave

Bernard Mršo,
član Uprave

ZAGREBAČKI HOLDING
d.o.o.
ZAGREB, Ulica grada Vukovara 41

Daniela Franić,
članica Uprave

Marica Dusper,
članica Uprave

Zagrebački holding d.o.o., Zagreb
Avenija grada Vukovara 41
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

24. travnja 2019. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva Zagrebački holding d.o.o., Zagreb

Izvješće o reviziji nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja

Mišljenje s rezervom

Obavili smo reviziju nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja društva Zagrebački holding d.o.o., Zagreb, Avenija grada Vukovara 41 ("Društvo"), za godinu koja je završila 31. prosinca 2018., koji obuhvaćaju nekonsolidirani Izvještaj o financijskom položaju (Bilancu) na 31. prosinca 2018., nekonsolidirani Račun dobiti i gubitka, nekonsolidirani Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, nekonsolidirani Izvještaj o promjenama kapitala i nekonsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima Društva za tada završenu godinu, kao i pripadajuće Bilješke uz nekonsolidirane financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Prema našem mišljenju, uz rezervu iznijetu u odjeljku Osnova za Mišljenje s rezervom, priloženi nekonsolidirani godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2018., njegovu financijsku uspješnost i novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije (MSFI-ima).

Osnova za Mišljenje s rezervom

Kao što je iznijeto u Bilješci 16. uz nekonsolidirane financijske izvještaje, tijekom 2009. i 2008. godine, Društvo je kao najmodavac ugovorilo niz ugovora o najmu, koji su evidentirani kao operativni najam. Početna klasifikacija ovih ugovora nije u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardom 17 - "Najmovi", koji navodi da se najam klasificira kao financijski najam ako je sadašnja vrijednost minimalnih budućih plaćanja po ugovoru približno jednaka fer vrijednosti imovine u najmu, što je karakteristično za prije navedene najmove koje je Društvo ugovorilo. Da je Društvo ispravno evidentiralo ugovore o najmu, kao financijski najam u nekonsolidiranom Izvještaju o financijskom položaju (Bilanci) na 31. prosinca 2018., potraživanja po financijskom najmu, neto od zarađenog budućeg prihoda bi bila veća za iznos od 539.398 tisuća kuna, nekretnine, postrojenje i oprema bi bile manje za iznos od 381.063 tisuće kuna, zadržani dobiti bi bili veći za iznos od 185.083 tisuće kuna, te bi dobit za 2018. godinu bila manja za iznos od 26.749 tisuća kuna.

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima ("MRevS-i"). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem Izvješću neovisnog revizora u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe ("IESBA Kodeks") i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Kao što je iznijeto u Bilješci 16. uz nekonsolidirane financijske izvještaje, pojedine općinske zemljišne knjige nisu u potpunosti sredene. Društvo je u postupku upisa zemljišta i građevinskih objekata u odgovarajuće registre kojima se dokazuje vlasništvo. Iako Društvo posjeduje relevantnu dokumentaciju kojom se dokazuje vlasništvo, postoji određena neizvjesnost u pogledu rješavanja statusa te imovine. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja jesu ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti u našoj reviziji nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i uključuju prepoznate najznačajnije rizike značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed pogreške ili prijevare s najvećim učinkom na našu strategiju revizije, raspored raspoloživih naših resursa i utrošak vremena angažiranog revizijskog tima. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Utvrdili smo da su niže navedena pitanja ključna revizijska pitanja koja treba objaviti u našem Izvješću neovisnog revizora:

Ključno revizijsko pitanje <u>Vrednovanje ulaganja u nekretnine</u>	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
<p>Opis ključnih procjena i prosudbi u vezi vrednovanja ulaganja u nekretnine prikazan je u bilješkama: 3. e), 3. w) i 18. uz nekonsolidirane financijske izvještaje. Društvo je na 31. prosinca 2018. u nekonsolidiranom izvještaju o financijskom položaju (Bilanci) iskazalo iznos od 2.156.050 tisuća kuna ulaganja u nekretnine pri čemu su uslijed novog vrednovanja ulaganja u nekretnine utvrđeni dobiti u neto iznosu od 103.875 tisuća kuna (2017. godine: 191.470 tisuća kuna).</p> <p>Vrednovanje ulaganja u nekretnine obavljeno je na temelju procjene kvalificiranog procjenitelja ovlaštenog za procjenu vrijednosti nekretnina. Procjenitelj je obavljao procjene na temelju Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina (NN 78/2015) i Pravilnika o metodama procjene vrijednosti nekretnina (NN 105/2015). Predmetne nekretnine uglavnom se odnose na poslovne građevine i građevinska zemljišta na području Grada Zagreba.</p> <p>Sukladno navedenom, radi značaja i korištenja prosudbi u procjenjivanju fer vrijednosti, smatramo da je vrednovanje ulaganja u nekretnine Društva ključno revizijsko pitanje.</p>	<p>Procjenjivali smo kompetentnost i sposobnosti Procjenitelja i potvrdili njihove kvalifikacije. Također smo procjenjivali njihovu neovisnost i opseg njihova rada te smo pregledali sklopljen ugovor radi neobičajenih uvjeta i/ili dogovorene naknade. Na temelju navedenog potvrdili smo da su Procjenitelji neovisni i kompetentni i da je djelokrug njihovog rada prikladno utvrđen.</p> <p>Testirali smo na uzorku ispravnost klasifikacije ulaganja u nekretnine, uključujući nova ulaganja, prihode od najma i povezane troškove potvrđujući iste sa iskazanim stanjima u knjigama Društva.</p> <p>Pregledali smo izvješća Procjenitelja i potvrdili da su sastavljena u skladu sa propisanim metodama. Analizirali smo na uzorku primjerenost Procjeniteljevog izbora određene metode procjenjivanja i vezana obrazloženja. Provjerili smo ispravnost evidentiranja promjena utvrđenih ponovnom procjenom u nekonsolidiranim financijskim izvještajima Društva.</p> <p>Također, procijenili smo adekvatnost objava u nekonsolidiranim financijskim izvještajima.</p>

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Priznavanje prihoda

Opis ključnih politika i informacija u vezi priznavanja prihoda prikazan je u bilješkama: 3. r), 5, 6. i 13. uz nekonsolidirane financijske izvještaje.

Društvo je u nekonsolidiranom Računu dobiti i gubitka za 2018. godinu iskazalo iznos od 1.666.814 tisuća kuna prihoda od prodaje.

Prihode u značajnom dijelu čini visok obujam transakcija pojedinačno niske vrijednosti. Identificirali smo sljedeće vrste transakcija i tvrdnji vezanih uz priznavanje prihoda koji smatramo značajnim rizikom, samim time i ključnim revizijskim pitanjem:

- potpunost prihoda evidentiranih na temelju oslanjanja na sustav naplate, točnost i potpunost prihoda priznatih na temelju transakcija i primjerenost alokacije ukupne vrijednosti transakcija između više elemenata u paketu transakcije.

Ocijenili smo dizajn i implementaciju ključnih kontrola kod praćenja sustava fakturiranja.

Analizirali smo adekvatnost i konzistentnost usvojenih politika Društva u vezi priznavanja prihoda.

Naši revizori informacijskih sustava su obavili dodatne postupke koji uključuju kontrolu transakcijskog integriteta i pregled aplikativnih kontrola. Za subjekte koji imaju eksternaliziranu uslugu pripreme računa (GSKG, ViO i Čistoća) revizija je pregledala ugovore i obavila razgovore sa predstavnicima pružatelja usluga radi razumijevanja sustava internih kontrola i informacijske sigurnosti kao i postupke kontrole transakcijskog integriteta podataka.

Izvršili smo dokazno ispitivanje na uzorku od ne-sustavnih prilagodbi koji su izvan normalnog procesa naplate.

Neovisnim potvrdama kupaca na referentnom uzorku potvrdili smo obračunata stanja i promete.

Provjerili smo prema uzorku pravilnost iskazivanja prihoda po pripadajućim razdobljima.

Također, procijenili smo adekvatnost objava u nekonsolidiranim financijskim izvještajima.

Ostala pitanja

Skrećemo pozornost na činjenicu da je Društvo izradilo i konsolidirane godišnje financijske izvještaje za Društvo i njegova ovisna društva ("Grupa") za godinu koja je završila 31. prosinca 2018., datirane 24. travnja 2019. u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI-ima). Radi boljeg razumijevanja poslovanja Društva u cjelini, korisnici ovih nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja trebaju čitati konsolidirane godišnje financijske izvještaje Grupe povezano s ovim nekonsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima Društva.

Skrećemo pozornost na poglavlje „Izvešće posloводства i analiza poslovanja“ u Godišnjem izvješću za 2018.godinu Društva u kojoj je sukladno točki (b) stavka 8. članka 21.a ZoR-a navedena mrežna stranica na kojoj će biti objavljeno zasebno nefinancijsko izvješće Društva najkasnije 6 mjeseci od datuma bilance. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ostale informacije u Godišnjem izvješću

Uprava Društva je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju nekonsolidirane godišnje financijske izvještaje i naše Izvešće neovisnog revizora o njima i ne uključuje zasebno nefinancijsko izvješće za koje očekujemo da će nam biti stavljeno na raspolaganje nakon tog datuma.

Naše mišljenje o nekonsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg Izvešća neovisnog revizora pod naslovom Izvešće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

Ostale informacije u Godišnjem izvješću (nastavak)

U vezi s našom revizijom nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne nekonsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih tijekom obavljanja revizije ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane, kao i jesu li u zasebnom nefinancijskom izvješću prikazane nefinancijske informacije zahtijevane odredbama stavka 1. ili stavka 2. članka 21.a Zakona o računovodstvu. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Kada ćemo pročitati zasebno nefinancijsko izvješće, ako budemo zaključili da u njemu postoji značajni pogrešni prikaz, od nas se zahtijeva da priopćimo pitanje onima koji su zaduženi za upravljanje Društvom.

Odgovornosti Uprave Društva i onih koji su zaduženi za upravljanje za nekonsolidirane godišnje financijske izvještaje

Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije, i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, Uprava Društva je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Društva ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li nekonsolidirani godišnji financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati Izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

Revizorove odgovornosti za reviziju nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljammo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u nekonsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li nekonsolidirani godišnji financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem Izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem Izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

Izvešće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Izvešće temeljem zahtjeva iz Uredbe (EU) 537/2014

Dana 11. rujna 2018. imenovala nas je Skupština Društva da obavimo reviziju godišnjih financijskih izvještaja za 2018. godinu.

Na datum ovog Izvešća neovisnog revizora neprekinuto smo angažirani u obavljanju zakonskih revizija Društva od revizije nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2015. godinu do revizije nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2018. godinu što ukupno iznosi četiri godine.

Osim pitanja koja smo u našem Izvešću neovisnog revizora naveli kao ključna revizijska pitanja nemamo nešto za izvijestiti u vezi s točkom (c) članka 10. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Našom zakonskom revizijom nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2018. godinu sposobni smo otkriti nepravilnosti, uključujući i prijevaru sukladno Odjeljku 225, Reagiranjem na nepoštivanje zakona i regulativa IESBA Kodeksa koji od nas zahtijeva da pri obavljanju revizijskog angažmana sagledamo je li Društvo poštivalo zakone i regulative za koje je opće priznato da imaju izravni učinak na određivanje značajnih iznosa i objava u njihovim nekonsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima, kao i druge zakone i regulative koji nemaju izravni učinak na određivanje značajnih iznosa i objava u njegovim nekonsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima, ali poštivanje kojih može biti ključno za operative aspekte poslovanja Društva, njegovu sposobnost da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem ili da izbjegne značajne kazne.

Osim u slučaju kada naiđemo na, ili saznamo za, nepoštivanje nekog od prethodno navedenih zakona ili regulativa koje je očigledno beznačajno, prema našoj prosudbi njegovog sadržaja i njegovog utjecaja, financijskog ili drugačijeg, za Društvo, njegove dionike i širu javnost, dužni smo o tome obavijestiti Društvo i tražiti da istraži taj slučaj i poduzme primjerene mjere za rješavanje nepravilnosti te za sprečavanje ponovnog pojavljivanja tih nepravilnosti u budućnosti. Ako Društvo sa stanjem na datum revidirane nekonsolidirane bilance ne ispravi nepravilnosti temeljem kojih su nastali pogrešni prikazi u revidiranim nekonsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima koji su kumulativno jednaki ili veći od iznosa značajnosti za financijske izvještaje kao cjelinu od nas se zahtijeva da modificiramo naše mišljenje u Izvešću neovisnog revizora.

U reviziji nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2018. godinu odredili smo značajnost za financijske izvještaje kao cjelinu u iznosu od 29.885 tisuća kuna što predstavlja približno 1,49% od ukupnih prihoda Društva.

Smatramo da je ukupni prihod važan pokazatelj i predstavlja najčešće korišteno mjerilo uspješnosti poslovanja Društva.

Naše revizijsko mišljenje dosljedno je s dodatnim izvješćem za revizijski odbor Društva sastavljenim sukladno odredbama iz članka 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Izvešće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima (nastavak)

Izvešće temeljem zahtjeva iz Uredbe (EU) 537/2014 (nastavak)

Tijekom razdoblja između početnog datuma revidiranih nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2018. godinu i datuma ovog Izvešća neovisnog revizora nismo Društvu pružili zabranjene nerevizorske usluge i nismo u poslovnoj godini prije prethodno navedenog razdoblja pružali usluge osmišljavanja i implementacije postupaka internih kontrola ili upravljanja rizicima povezanih s pripremom i/ili kontrolom financijskih informacija ili osmišljavanja i implementacije tehnoloških sustava za financijske informacije, te smo u obavljanju revizije sačuvali neovisnost u odnosu na Društvo.

Izvešće temeljem zahtjeva iz Zakona o računovodstvu

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Izvešća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva, te smo u obvezi izraziti mišljenje o usklađenosti Izvešća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva s nekonsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u Izvešću posloводства Društva za 2018. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2018. godinu usklađene su s informacijama iznijetim u nekonsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanim na stranicama 11 do 84 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje s rezervom gore.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, priloženo Izvešće posloводства Društva za 2018. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2018. godinu je sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u priloženom Izvešću posloводства Društva za 2018. godinu koji je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2018. godinu.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u Godišnje izvješće Društva za 2018. godinu, je u skladu sa zahtjevima navedenim u članku 22. stavku 1. točkama 3. i 4. Zakona o računovodstvu.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u Godišnje izvješće Društva za 2018. godinu, uključuje informacije iz članka 22. stavak 1. točaka 2., 5., 6. i 7. Zakona o računovodstvu.

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni nekonsolidirani godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim nekonsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u nekonsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 11 do 84 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje s rezervom gore.

Angažirani partner u reviziji nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2018. godinu koja ima za posljedicu ovo Izvješće neovisnog revizora je Ivan Štimac, ovlaštenu revizor.

U Zagrebu, 24. travnja 2019. godine

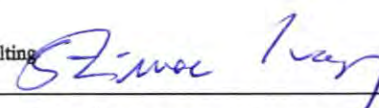
BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

Vedrana Stipić, član Uprave

BDO CROATIA

BDO Croatia d.o.o.
za pružanje revizorskih, konzalting
i računovodstvenih usluga
Zagreb, J. F. Kennedy 6/b

Ivan Štimac, ovlaštenu revizor

ZAGREBAČKI HOLDING d.o.o.

Nekonsolidirani račun dobiti i gubitka i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

	Bilješke	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
		(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	5	1.666.814	2.131.669
Ostali poslovni prihodi	6	337.887	1.231.063
Ukupno		2.004.701	3.362.732
POSLOVNI RASHODI			
Materijalni troškovi i usluge	7	(678.455)	(968.760)
Troškovi osoblja	8	(675.069)	(1.306.018)
Amortizacija	9	(178.558)	(334.478)
Vrijednosno usklađenje imovine	10	(102.933)	(333.511)
Rezerviranja	11	(46.524)	(71.561)
Ostali poslovni rashodi	12	(80.161)	(107.028)
Ukupno		(1.761.700)	(3.121.356)
FINANCIJSKI PRIHODI			
	13	88.070	105.971
FINANCIJSKI RASHODI			
	14	(224.752)	(292.734)
UKUPNI PRIHODI			
		2.092.771	3.468.703
UKUPNI RASHODI			
		(1.986.452)	(3.414.090)
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA			
		106.319	54.613
Porezni (rashod) / prihod	15	(13.389)	1.000
DOBIT ZA GODINU		92.930	55.613
Ostala sveobuhvatna dobit			
Dobit iz revalorizacije nekretnina (neto)	26	4.945	-
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu		97.875	55.613

	Bilješk	<u>31. prosinca 2018.</u>	<u>31. prosinca 2017.</u>
		(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
DUGOTRAJNA IMOVINA			
Nekretnine, postrojenja i oprema	16	4.916.138	8.206.456
Ulaganje u nekretnine	18	2.156.050	2.528.951
Nematerijalna imovina	17	4.815	9.064
Ulaganja u ovisna društva	19	2.407.666	2.407.666
Financijska imovina	20	124.835	108.446
Dugotrajna potraživanja	21	1.567.479	1.262.745
Odgođena porezna imovina	15	15.777	30.710
Ukupno dugotrajna imovina		<u>11.192.760</u>	<u>14.554.038</u>
KRATKOTRAJNA IMOVINA			
Zalihe	22	88.281	138.883
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	23	696.552	659.187
Financijska imovina	24	3.659	6.706
Novac i novčani ekvivalenti	25	78.795	46.027
Ukupno kratkotrajna imovina		<u>867.287</u>	<u>850.803</u>
UKUPNO IMOVINA		<u>12.060.047</u>	<u>15.404.841</u>
Izvanbilančni zapisi	33	161.722	356.403

	Bilješke	<u>31. prosinca 2018.</u>	<u>31. prosinca 2017.</u>
		(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
KAPITAL I OBVEZE			
Temeljni kapital	26	3.177.044	3.833.236
Revalorizacijske pričuve	26	1.702.990	2.730.718
Ostale pričuve	26	319.977	319.977
Zadržana dobit	26	299.456	174.654
<i>Ukupan kapital</i>		<u>5.499.467</u>	<u>7.058.585</u>
DUGOROČNE OBVEZE			
Obveze po primljenim kreditima	27	1.483.869	2.125.359
Obveze za izdane obveznice	28	2.251.358	2.243.265
Ostale dugoročne obveze	29	14.698	19.786
Rezerviranja	30	226.879	364.052
Odgođeno priznavanje prihoda	31	911.521	1.637.826
Odgođena porezna obveza	15	351.090	576.715
Ukupno dugoročne obveze		<u>5.239.415</u>	<u>6.967.003</u>
KRATKOROČNE OBVEZE			
Obveze prema dobavljačima i ostale	32	488.069	803.160
Obveze po primljenim kreditima	27	819.073	576.093
Tekuća obveza poreza na dobit	15	14.023	-
Ukupno kratkoročne obveze		<u>1.321.165</u>	<u>1.379.253</u>
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		<u>12.060.047</u>	<u>15.404.841</u>
Izvanbilančni zapisi	33	161.722	356.403

ZAGREBAČKI HOLDING d.o.o.

Nekonsolidirani izvještaj o promjenama kapitala

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

	Temeljni kapital	Ostale pričuve	Pričuve iz revalorizacije nekretnina	Zadržana dobit/	Ukupno
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje 31. prosinca 2016. godine	3.833.236	319.977	2.730.718	119.041	7.002.972
Dobit tekuće godine	-	-	-	55.613	55.613
Stanje 31. prosinca 2017. godine	3.833.236	319.977	2.730.718	174.654	7.058.585
Dobit tekuće godine	-	-	-	92.930	92.930
Podjela Društva (izdvajanje)	(656.192)	-	(1.032.673)	31.872	(1.656.993)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	4.945	-	4.945
Stanje 31. prosinca 2018. godine	3.177.044	319.977	1.702.990	299.456	5.499.467

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		
<i>Dobit tekuće godine</i>	92.930	55.613
Porezni rashod priznat u dobiti ili gubitku	(2.236)	(1.000)
Financijski troškovi priznati u dobiti ili gubitku	182.683	272.317
Prihodi od ulaganja priznati u dobit ili gubitak	(41.213)	(22.000)
Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine	31.863	94.426
Promjena fer vrijednosti ulaganja u nekretnine	(104.887)	(191.470)
Vrijednosno usklađenje ostale dugotrajne imovine	95	339
Amortizacija dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	178.559	334.478
Dobitak od prodane imovine	-	(3.513)
Smanjenje odgođenih prihoda za imovinu koja se financira od drugih	(21.586)	(128.150)
Povećanje / (smanjenje) dugoročnih rezerviranja	(29.344)	38.015
Gubici od tečajnih razlika	(6.620)	15.980
Promjene u radnom kapitalu:		
Povećanje zaliha	(3.324)	(12.537)
Povećanje potraživanja od kupaca	(35.155)	(49.993)
(Povećanje) / smanjenje potraživanja od povezanih društava	(124.169)	(113.968)
(Povećanje) / smanjenje potraživanja od zaposlenih	-	(2.102)
Smanjenje potraživanja od države	6.964	(2.929)
Smanjenje / (povećanje) ostalih potraživanja	(19.803)	5.999
Smanjenje obveza prema dobavljačima i povezanim stranama	303.179	195.248
(Povećanje) / smanjenje obveza za poreze i doprinose	41.351	(7.149)
Smanjenje obveza prema zaposlenima	(7.965)	16.715
(Smanjenje) / povećanje ostalih dugoročnih obveza	(23.758)	(14.482)
(Smanjenje) / povećanje ostalih kratkoročnih obveza	(44.118)	(18.497)
<i>Neto novac ostvaren poslovanjem</i>	373.446	461.340

ZAGREBAČKI HOLDING d.o.o.

Nekonsolidirani izvještaj o novčanim tokovima (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		
Novac ostvaren poslovanjem	373.446	461.340
Plaćene kamate	(176.055)	(240.600)
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima	<u>197.391</u>	<u>220.740</u>
Novčani tokovi iz ulagateljskih aktivnosti		
Izdaci za nabavu materijalne i nematerijalne imovine	(163.426)	(399.755)
Smanjenje predujmova za dugotrajnu imovinu	-	385
Primici od prodaje dugotrajne materijalne imovine	855	3.513
Naplata dugotrajnih potraživanja	(324.188)	(201.409)
Primici od prodaje kratkotrajne financijske imovine	3.048	3.094
Izdaci za nabavu financijske imovine	(16.389)	225
Naplaćene kamate	44.724	22.000
Podjela Društva (izdvajanje)	(806)	-
Neto novac ostvaren u ulagateljskim aktivnostima	<u>(456.182)</u>	<u>(571.947)</u>
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti		
Primljeni zajmovi i krediti	693.638	1.280.049
Otplate zajmova i kredita	(402.079)	(1.056.447)
Primici od izdanih obveznica	-	500.000
Otplata obveznica	-	(1.139.032)
Neto novac ostvaren u financijskim aktivnostima	<u>291.559</u>	<u>(415.430)</u>
Neto povećanje / (smanjenje) novca	<u>32.768</u>	<u>(766.637)</u>
Novac na dan 1. siječnja	<u>46.027</u>	<u>812.664</u>
Novac na dan 31. prosinca	<u>78.795</u>	<u>46.027</u>

1 / OPĆI PODACI O DRUŠTVU

Povijest, nastanak i statusne promjene

Dana 27. prosinca 2005. godine između Grada Zagreba i društva Zagrebački holding d.o.o. ("Društvo") zaključeni su ugovori o prijenosu poslovnih udjela, temeljem kojih je izvršen prijenos prava vlasništva nad udjelima odnosno dionicama 22 trgovačka društva s Grada Zagreba na Društvo. Preneseni poslovni udjeli/dionice, nominalne vrijednosti 4.036.590 tisuća kuna predstavljaju imovinu Društva, s kojom ono može slobodno raspolagati. Temeljem tih ugovora Grad Zagreb je povećao temeljni kapital Društva, pretvaranjem potraživanja s osnova Ugovora o prijenosu poslovnih udjela u ukupnom iznosu od 4.036.590 tisuća kuna u temeljni (upisani) kapital Društva.

Tijekom 2006. i 2007. godine provedena su pripajanja trgovačkih društava, kao i statusne promjene što je upisano i u registar Trgovačkog suda u Zagrebu.

Postupkom pripajanja, pripojena društva su svu svoju imovinu i obveze prenijela na Društvo kao društvo preuzimatelj. Sukladno ugovorima o pripajanju i odredbama Zakona o trgovačkim društvima, temeljni kapital Društva nije se povećao za iznose temeljnih kapitala pripojenih društava jer je isti imatelj 100%-tnih temeljnih i poslovnih uloga u pripojenim društvima.

Tijekom 2013. godine Društvo je sukladno usvojenim strateškim odrednicama definiralo Plan podjele Društva s osnivanjem novih trgovačkih društava prijenosom dijela imovine i obveza. Do kraja 2013. godine izdvojene su četiri poslovne cjeline: opskrba vodom (uvjetovano promjenama Zakona o vodama, NN 153/09, 63/11, 130/11 i 56/13), upravljanje objektima, gradnja i prodaja stanova te izdavačka djelatnost (uvjetovano strateškim odrednicama izdvajanja tržišno usmjerenih od komunalnih djelatnosti), u četiri nova trgovačka društva.

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu (broj Tt-13/25472-2) od 8. studenoga 2013. godine u Sudski je registar proveden upis podjele Društva odvajanje s osnivanjem novih društava: Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o., Vodoopskrba i odvodnja d.o.o., Zagrebačka stanogradnja d.o.o. i AGM d.o.o.

Podjela temeljnog kapitala obavljena je na način da je u sklopu provedbe Plana podjele, smanjen temeljni kapital Društva sa iznosa od 4.208.629 tisuća kuna za iznos od 2.069.128 tisuća kuna na iznos od 2.139.501 tisuća kuna u postupku podjele Društva odvajanjem s osnivanjem gore navedenih društava.

Nakon izvršene statusne promjene Društva i upisa osnivanja novih trgovačkih društava zaključeni su ugovori o prijenosu poslovnih udjela između Grada Zagreba kao prenositelja i Društva kao stjecatelja novoosnovanih društava Gradsko stambeno komunalno društvo d.o.o., Vodoopskrba i odvodnja d.o.o., AGM d.o.o. i Zagrebačka stanogradnja d.o.o. Poslovni udjeli preneseni su na Društvo u ukupnom iznosu od 2.069.128 tisuća kuna koji odgovara nominalnom iznosu temeljnog kapitala za svako pojedino novoosnovano društvo, čime su stvoreni uvjeti za dokapitalizaciju Društva na način da su potraživanja Grada Zagreba od Društva stečena prijenosom poslovnih udjela pretvorena u dodatni temeljni ulog što je i provedeno u registru Trgovačkog suda u Zagrebu tijekom 2013. godine.

1 / OPĆI PODACI O DRUŠTVU / NASTAVAK

Djelatnosti Društva

Društvo na dan 31. prosinca 2018. godine obuhvaća niže navedene podružnice:

NAZIV DRUŠTV /PODRUŽNICE	SJEDIŠTE	OSNOVNA DJELATNOST	UDJEL U VLASNIŠTVU	
			2018.	2017.
Zagrebački holding	Avenija grada Vukovara 41	javni prijevoz, opskrba vodom, održavanje čistoće, putnička agencija, šport, upravljanje objektima i poslovanje nekretninama	100% Grad Zagreb	100% Grad Zagreb
1/ Gradska groblja	Mirogoj 10	pogrebne i srodne djelatnosti	100% Zg.holding	100% Zg.holding
2/ Čistoća	Radnička 82	održavanje čistoće, odvoz otpada	100% Zg.holding	100% Zg.holding
3/ Zrinjevac	Remetinečka 92	uređivanje i održavanje zelenih površina	100% Zg.holding	100% Zg.holding
4/ Zagrebparking	Šubićeva 40/III	usluge na javnim parkiralištima i garažama	100% Zg.holding	100% Zg.holding
5/ Zagrebačke ceste	Donje Svetice 48	upravljanje, održavanje, izgradnja regionalnih i lokalnih cesta	100% Zg.holding	100% Zg.holding
6/ Autobusni kolodvor Zagreb	Avenija Marina Držića 4	usluge autobusnih kolodvora	100% Zg.holding	100% Zg.holding
7/ Tržnice Zagreb	Šubićeva 40/V	tržnice na veliko i malo, skladištenje	100% Zg.holding	100% Zg.holding
8/ ZGOS	Zeleni trg 3	zbrinjavanje otpada	100% Zg.holding	100% Zg.holding
9/ Zagrebački digitalni grad	Av.Dubrovnik 15	najam telekomunikacijskih vodova i mreže	100% Zg.holding	100% Zg.holding
10/ Upravljanje projektima	Jankomir 25	gradnja i upravljanje projektima	100% Zg.holding	100% Zg.holding
11/ Arena Zagreb	Ul. V. Vukova 8	upravljanje i održavanje športskih građevina	100% Zg.holding	100% Zg.holding
12/ Robni terminali Zagreb	Jankomir 25	skladištenje robe	100% Zg.holding	100% Zg.holding
13/ Vladimir Nazor	Maksimir 52	organizirani odmor mladih i putnička agencija	100% Zg.holding	100% Zg.holding
14/ Upravljanje nekretninama	Jankomir 25	Upravljanje objektima u vlasništvu Društva	100% Zg.holding	100% Zg.holding

1 / OPĆI PODACI O DRUŠTVU / NASTAVAK

Društva i ustanove u vlasništvu Društva koji čine Zagrebački holding Grupu (u nastavku: Grupa):

NAZIV DRUŠTVIA	SJEDIŠTE	PRAVNI OBLIK	OSNOVNA DJELATNOST	UDJEL U VLASNIŠTVU	
				2018.	2017.
1/ Gradska plinara Zagreb d.o.o.	Radnička 1	d.o.o.	distribucija plina	100% Zg.holding	100% Zg.holding
2/ Gradska plinara Zagreb - Opskrba d.o.o.	Radnička 1	d.o.o.	opskrba plinom	100% Zg.holding	100% Zg.holding
3/ Zagreb plakat d.o.o.	Savska cesta 1	d.o.o.	iznajmljivanje oglasnog prostora	51% Zg.holding	51% Zg.holding
4/ Gradska ljekarna Zagreb	Kralja Držislava 6	ustanova	ljekarnička djelatnost	100% Zg.holding	100% Zg.holding
5/ Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o.	Savska cesta 1	d.o.o.	upravljanje objektima	100% Zg.holding	100% Zg.holding
6/ Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.	Folnegovićeve 1	d.o.o.	skupljanje, pročišćivanje i distribucija vode	100% Zg.holding	100% Zg.holding
7/ AGM d.o.o.	Mihanovićeve 28	d.o.o.	izdavačka djelatnost	100% Zg.holding	100% Zg.holding
8/ Zagrebačka stanogradnja d.o.o.	Bukovačka cesta 4	d.o.o.	gradnja i prodaja stanova	100% Zg.holding	100% Zg.holding
9/ Centar d.o.o.	Palmotićeve 22-2	d.o.o.	upravljanje sportskim objektima	100% Zg.holding	100% Zg.holding
10/ Elektrometal distribucija plina d.o.o.	F. Rusana 21, Bjelovar	d.o.o.	distribucija plina	100% Gradska plinara Zagreb	-

Prema odluci skupštine Društva, rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu (broj Tt-15/29795-2) od 15. listopada 2015. godine u Sudski je registar provedeno pripajanje društva Zagreb arena d.o.o. Društvu.

Rješenjem trgovačkog suda od 9. travnja 2014. godine, upisano je u sudski registar prestanak društva Centar d.o.o. s radom, promjena tvrtke i imenovanje likvidatora. Dana 14. lipnja 2016. godine Rješenjem Trgovačkog suda prestaje funkcija likvidatora i upisuje se u sudski registar nastavak rada društva.

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu (Tt-17/49954-2) od 29. prosinca 2017. godine provedena je podjela Društva odvajanje s osnivanjem novih trgovačkih društava s ograničenom odgovornošću – Zagrebački električni tramvaj d.o.o. i Zagrebački velesajam d.o.o. s izdvajanjem gospodarskih cjelina na novoosnovana društva. U postupku podjele s osnivanjem smanjen je temeljni kapital Društva za 656.193 tisuća kuna na iznos 3.177.044 tisuća kuna dok su poslovni učinci Plana podjele stupili na snagu dana 1. siječnja 2018. godine. Udjele u novim društvima stekao je Grad Zagreb, koji je nakon provedbe Plana podjele jedini član, odnosno jedini imatelj poslovnih udjela u novim društvima.

1 / OPĆI PODACI O DRUŠTVU / NASTAVAK**Glavne djelatnosti**

U tijeku godine, glavne djelatnosti Društva su pružanje niže navedenih usluga:

- a/ Usluge održavanja čistoće i odvoza otpadaka
- b/ Usluge uređivanja i održavanja zelenih površina
- c/ Usluge upravljanja, održavanja, izgradnje i zaštite regionalnih i lokalnih cesta
- d/ Usluge parkiranja
- e/ Usluge skladištenja i najma
- f/ Odlaganje i gospodarenje otpadom
- g/ Gradnja i upravljanje projektima
- h/ Ostale usluge

Zaposlenici

U Društvu je na dan 31. prosinca 2018. godine bilo zaposleno 5.038 zaposlenika (31. prosinca 2017. godine 8.825 zaposlenih), kako je nastavno prikazano:

Podružnica	31.12.2018.	31.12.2017.
Direkcija	132	116
Čistoća	1.788	1.662
Zrinjevac	769	775
Zagrebačke ceste	715	718
Zagrebparking	408	413
Tržnice Zagreb	313	317
Gradska groblja	270	279
Robni terminali Zagreb	249	238
Vladimir Nazor	168	148
Autobusni kolodvor Zagreb	95	95
Upravljanje nekretninama	44	38
ZGOS	32	35
Upravljanje projektima	25	25
Zagrebački digitalni grad	23	24
Arena Zagreb	6	6
ZET	-	3.781
Zagrebački velesajam	-	155
SVEUKUPNO broj radnika na kraju razdoblja:	5.038	8.825

Na smanjenje broja radnika utjecalo je izdvajanje podružnica ZET i Zagrebački velesajam u novoosnovana društva.

1 / OPĆI PODACI O DRUŠTVU / NASTAVAK

Uprava i voditelji podružnica

Tijekom 2018. godine članovi **Uprave** Društva bili su:

Ana Stojić Deban, predsjednica Uprave od 16. 06.2015. godine

Daniela Franić, članica Uprave od 06.03.2015. godine

Bernard Mršo, član Uprave od 08.08.2016. godine

Marica Dusper, članica Uprave od 02.01.2019. godine

Voditelji podružnica

- 1/ podružnica Gradska groblja, Ljerka Ćosić
- 2/ podružnica Čistoća, Marina Lovrečki do 17.01.2018., Goran Bradić od 18.01.2018. godine
- 3/ podružnica Zrinjevac, Igor Toljan
- 4/ podružnica Zagrebparking, Ana Preost
- 5/ podružnica Zagrebačke ceste, Ante Todorčić
- 6/ podružnica Autobusni kolodvor, Martina Peričić
- 7/ podružnica Tržnice Zagreb, Stanko Gačić
- 8/ podružnica ZGOS, Anita Udovičić
- 9/ podružnica Zagrebački digitalni grad, Gordana Pokrajčić
- 10/ podružnica Upravljanje projektima, Marija Caharija
- 11/ podružnica Robni terminali Zagreb, Krunoslav Gašparić
- 12/ podružnica Vladimir Nazor, Tomislav Družak
- 13/ podružnica Arena Zagreb, Sretan Šarić
- 14/ podružnica Upravljanje nekretninama, Zdravka Ramljak

Nadzorni odbor

Članovi **Nadzornog odbora** Društva tijekom 2018. godine bili su:

1. Ivan Šikić, član (od 1. srpnja 2013. godine do 1. srpnja 2017.godine), član (od 21. rujna 2017. godine)
2. Gojko Bežovan, član (od 1. srpnja 2013. godine do 1. srpnja 2017. godine), član (od 21. rujna 2017. godine)
3. Andrea Šulentić, članica (od 28. svibnja 2015. godine)
4. Nikola Mijatović, član (od 8. kolovoza 2016. godine), zamjenik predsjednika (od 27. rujna 2017. godine)
5. Mario Župan, član (od 8.kolovoza.2016. godine)
6. Ljubo Jurčić, član (od 21. rujna 2017. godine), predsjednik (od 27. rujna 2017. godine)
7. Josip Budimir, član (od 21. rujna 2017. godine)
8. Mihaela Grubišić Šeba, članica (od 21. rujna 2017. godine)
9. Domagoj Bešker, član (od 21. rujna 2017. godine do 28.prosinca 2018. godine)
10. Dražen Hrkač, član (od 2. svibnja 2018. godine)

1 / OPĆI PODACI O DRUŠTVU / NASTAVAK

Revizorski odbor Društva

Članovi Revizorskog odbora u 2018. godini bili su:

1. Mirko Herak, predsjednik od 10. prosinca.2013. godine
2. Mirka Jozić, zamjenica predsjednika, članica od 10. prosinca.2013. godine
3. Daniela Juroš Pečnik, članica od 21. travnja. 2016. godine

Skupština Društva

Jedini član Skupštine Društva je Grad Zagreb, a predstavnici člana tijekom 2018. bili su:

1. Milan Bandić (od 22. travnja 2015. godine)
2. Slavko Kojić (od 28. lipnja 2013. godine)
3. Olivera Majić (od 14. lipnja 2017. godine)

2 / USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠĆIVANJA

Sljedeći novi standardi i izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi te tumačenja izdani od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde koji su usvojeni u Europskoj uniji su na snazi u tekućem razdoblju:

- **MSFI 9 Financijski instrumenti : Klasifikacija i mjerenje**

Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga, s time da je dozvoljena ranija primjena. Konačna verzija MSFI-ja 9 Financijski instrumenti odražava sve faze projekta o financijskim instrumentima i mijenja MRS 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje kao i sve prethodne verzije MSFI-ja 9. Standard uvodi nove zahtjeve klasifikacije i mjerenja, umanjena vrijednosti i računovodstva zaštite. Menadžment Društva usvojio je standard s datumom stupanja na snagu te njegovom primjenom nije bilo značajnih utjecaja na financijske izvještaje Društva.

- **MSFI 15 Prihodi temeljem ugovora s kupcima**

Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga. U okviru standarda uveden je model od 5 koraka koji se primjenjuje na prihode ostvarene temeljem ugovora s kupcima (s ograničenim izuzecima), neovisno o vrsti prihodovne transakcije ili industriji. Zahtjevi standarda se također primjenjuju na priznavanje i mjerenje dobitaka i gubitaka od prodaje neke nefinancijske imovine koja nije dio redovitih aktivnosti Društva (primjerice prodaja nekretnina, postrojenja i opreme ili nematerijalne imovine). MSFI 15 od društva zahtjeva primjenu prosudbi, pri čemu je potrebno uzeti u obzir sve relevantne činjenice i okolnosti u primjeni modela od 5 koraka na ugovore koje ima sa svojim kupcima. Standard također specifično definira računovodstveni tretman inkrementalnih troškova stjecanja ugovora i troškova koji se mogu izravno povezati s izvršenjem ugovora. Dodatno, standard zahtjeva određene objave.

Uprava Društva usvojila je ovaj standard na 1. siječnja 2018. godine te nisu korigirali usporedne informacije. Društvo je provelo analizu efekta primjene navedenog standarda te je zaključak Uprave da usvajanje nema značajnog utjecaja na financijske izvještaje Društva. Glavnina razlika odnosi se na smanjenje odgođenih prihoda i priznavanje umjesto toga ugovornih obveza u bilanci društva.

- **Tumačenje IFRIC 22: Transakcije u stranim valutama i avansno plaćanje naknada**

Tumačenje pojašnjava obračunavanje transakcija koja uključuju primitak ili avansno plaćanje u stranoj valuti. Tumačenje obuhvaća devizne transakcije kada društvo priznaje nemonetarnu imovinu ili nemonetarnu obvezu koja proizlazi iz plaćanja ili primitka proizašlih iz avansnog plaćanja naknada, prije nego što društvo prizna povezanu imovinu, rashod ili prihod. Tumačenje navodi da je datum transakcije, u svrhu određivanja tečaja, datum početnog priznavanja nemonetarne unaprijed plaćene imovine ili obveze odgođenog prihoda. Ako postoji veći broj plaćanja ili predujmova, tada društvo mora odrediti datum transakcije za svako plaćanje ili predujam. Uprava je napravila procjenu efekta primjene navedenog standarda te smatra kako isti nema značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva.

Usvajanje spomenutih izmjena i dopuna standarda nije značajno utjecalo na financijske izvještaje Društva.

- **MSFI 16 Najmovi**

Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2019. godine ili nakon toga. MSFI 16 definira pravila priznavanja, mjerenja, prezentacije i objava za najmove obiju ugovornih strana, odnosno kupca („najmoprimca“) i dobavljača („najmodavca“). Sukladno novom standardu najmoprimci većinu najmova trebaju priznati u svojim financijskim izvještajima. Na sve najmove će se primjenjivati jedinstveni računovodstveni model, s određenim izuzecima. Računovodstveni tretman najmova kod najmodavca neće se značajno mijenjati. Menadžment Društva odlučio je da neće primjenjivati novi standard za najmove retroaktivno u potpunosti već će se koristiti odredba o izuzeću za najmoprimca. Prilikom prelaska na novi standard, obveze za plaćanje temeljem postojećih operativnih najmova biti će diskontirana korištenjem odgovarajuće inkrementalne stope zaduživanja i biti će priznata kao obveza za najam. Imovina s pravom korištenja iskazivat će u iznosu obveze za najam usklađena za iznos unaprijed plaćenih ili obračunatih plaćanja za najam.

2 / USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠĆIVANJA / NASTAVAK

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Standarde, a koji još nisu stupili na snagu i koje Društvo nije ranije usvojilo

- MSFI 16 Najmovi / nastavak

Menadžment Društva procjenjuje da će primjenom novog standarda doći do sljedećih efekata:

- Povećanje imovine s pravom korištenja za približno 3.849 tisuća kuna
- Povećanje obveze za približno 3.849 tisuća kuna

Najveći dio najmova Društva odnosi se na najam poslovnih prostora, automobila, te dijelom na najam opreme.

3 / TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

a/ Izjava o usklađenosti

Nekonsolidirani financijski izvještaji Društva za 2018. godinu sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 120/16 i 116/18) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji ("MSFI") te u skladu sa Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16).

Uprava je na dan 24. travnja 2019. godine odobrila izdavanje ovih nekonsolidiranih financijskih izvješća za podnošenje Glavnoj skupštini na usvajanje.

Društvo je uskladilo iznose koji su prethodno objavljeni u nekonsolidiranim financijskim izvještajima gdje je to bilo potrebno.

b/ Osnove za pripremu nekonsolidiranih financijskih izvještaja

Nekonsolidirani financijski izvještaji Društva uključuju financijske izvještaje Društva i njegovih podružnica.

Nekonsolidirani financijski izvještaji Društva pripremljeni su po načelu povijesnog troška, uz izuzetke revalorizacije dijela dugotrajne imovine, kako je objavljeno u bilješkama 16 i 18 uz financijske izvještaje, te uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja.

Sastavljanje nekonsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s MSFI zahtijeva od posloводства donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i na iznose objavljene imovine i obveza, prihoda i rashoda. Područja koja uključuju viši stupanj prosudbe ili složenosti, odnosno područja gdje su pretpostavke i procjene značajne za nekonsolidirane financijske izvještaje prikazana su u bilješci 3.

Obveza konsolidacije

Društvo ima u vlasništvu druge pravne osobe – ovisna društva, koja su subjekti koje kontrolira. Kontrola postoji kada Društvo ima moć, direktno ili posredno, upravljati financijskim i poslovnim politikama subjekta kako bi se tim aktivnostima ostvarile koristi.

Konsolidirani financijski izvještaji prikazuju rezultate Društva i njezinih ovisnih društava ("Grupa"), kao da čine jednu cjelinu.

Ovi odvojeni financijski izvještaji sastavljeni su jer postoji zakonska obveza Društva da ih sastavi. Međutim, za potpunije razumijevanje poslovanja Društva, ove odvojene financijske izvještaje potrebno je čitati zajedno s konsolidiranim financijskim izvještajima koje Društvo sastavlja i javno objavljuje.

c/ Izveštajna valuta

Nekonsolidirani financijski izvještaji Društva pripremljeni su u kunama i ista je ujedno funkcionalna valuta Društva. Svi iznosi objavljeni u nekonsolidiranim financijskim izvještajima izraženi su u tisućama kuna ako nije drugačije navedeno. Važeći tečaj hrvatske valute na dan 31. prosinca 2018. godine bio je 7,417575 kune za 1 EUR i 6,469192 kuna za 1 USD (31. prosinca 2017. godine: 7,513648 kuna za 1 EUR i 6,269733 kuna za 1 USD).

d/ Nematerijalna imovina

Računalni software

Licence za software kapitaliziraju se na temelju troškova stjecanja i troškova koji nastaju dovođenjem software-a u radno stanje. Ovi troškovi amortiziraju se tijekom njihovog korisnog vijeka uporabe od 5 godina.

Interno stvorena nematerijalna imovina – troškovi razvoja

Izdaci nastali aktivnostima istraživanja se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem su nastali. Interno stvoreno nematerijalno sredstvo koje je nastalo razvojem (ili u razvojnoj fazi internog projekta) se priznaje onda, i samo onda, ako je moguće dokazati sve niže navedeno:

- tehničku provedivost dovršenja nematerijalnog sredstva kako bi bilo raspoloživo za uporabu ili prodaju;
- namjeru dovršenja nematerijalnog sredstva i njegove uporabe ili prodaje;
- mogućnost uporabe ili prodaje nematerijalnog sredstva;

3 / TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

d/ Nematerijalna imovina / nastavak

- namjeru dovršenja nematerijalnog sredstva i njegove uporabe ili prodaje;
- način na koji će nematerijalno sredstvo stvarati buduće vjerojatne ekonomske koristi;
- dostupnost odgovarajućih tehničkih, financijskih i drugih resursa za okončanje razvoja, te korištenje ili prodaju nematerijalnog sredstva;
- mogućnost pouzdanog utvrđivanja izdataka koji se mogu povezati s razvojem nematerijalnog sredstva.

Iznos koji se početno priznaje kod interno stvorenog nematerijalnog sredstva jest zbroj izdataka nastalih od datuma na koji je sredstvo prvi put udovoljilo gore navedenim kriterijima priznavanja. Ako interno stvoreno nematerijalno sredstvo nije moguće priznati, izdaci povezani s razvojem se uključuju u dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Nakon početnog priznavanja, interno stvorena nematerijalna imovina se iskazuje po trošku umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti po istoj osnovi kao i odvojeno stečena nematerijalna imovina

e/ Nekretnine, postrojenja i oprema

Građevinski objekti koji se koriste u proizvodnji ili isporuci robe ili usluga, ili u administrativne svrhe su u izvještaju o financijskom položaju (bilanci) iskazani po trošku, dok su zemljišta iskazana u revaloriziranim iznosima, koji predstavljaju njihovu fer vrijednost na datum revalorizacije umanjenu za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Revalorizacija se provodi redovito (svakih 3-5 godina) tako da se knjigovodstveni iznosi ne razlikuju značajno od iznosa koji bi bili utvrđeni korištenjem fer vrijednosti na kraju izvještajnog razdoblja. Zadnja revalorizacija provedena je u 2015. godini.

Svako povećanje proizašlo iz revalorizacije zemljišta i zgrada se iskazuje u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti, izuzev u mjeri u kojoj poništava smanjenje proizašlo revalorizacijom istog sredstva koje je prethodno priznato u dobit ili gubitak, u kom slučaju se povećanje odobrava u dobit ili gubitak do iznosa prethodno iskazanog smanjenja. Smanjenje knjigovodstvenog iznosa proizašlo iz revalorizacije zemljišta i zgrada tereti dobit ili gubitak do iznosa razlike iznad stanja u revalorizacijskoj pričuvi koje se odnosi na prethodnu revalorizaciju istog sredstva.

Nekretnine u izgradnji namijenjene proizvodnji, isporuci ili za administrativne ili još neutvrđene svrhe se iskazuju po trošku nabave umanjenom za priznate gubitke od umanjenja. Trošak nabave obuhvaća trošak honorara za profesionalne usluge te kod kvalificirane imovine troškove posudbe kapitalizirane u skladu s računovodstvenom politikom Društva. Amortizacija nekretnina u izgradnji, koja se obračunava na istoj osnovi kao i za ostale nekretnine, započinje kad je sredstvo spremno za namjeravanu uporabu.

Zemljište u vlasništvu se ne amortizira. Instalacije i oprema se iskazuju po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Amortizacija se obračunava na način da se nabavna ili procijenjena vrijednost imovine, osim zemljišta u vlasništvu i nekretnina u izgradnji, otpisuje tijekom procijenjenog vijeka uporabe primjenom pravocrtne metode. Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metoda amortizacije se preispituju na kraju svake godine, pri čemu se učinci eventualnih promjena procjena obračunavaju prospektivno. Imovina u posjedu temeljem financijskog najma se amortizira tijekom očekivanog vijeka uporabe na istoj osnovi kao i imovina u vlasništvu ili tijekom razdoblja predmetnog najma ako je kraće.

Dobit ili gubitak od prodaje ili rashodovanja stavke nekretnina, postrojenja i opreme se utvrđuje kao razlika između priljeva ostvarenih prodajom i knjigovodstvenog iznosa predmetnog sredstva koja se priznaje u dobit ili gubitak.

3 / TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK**e/   Nekretnine, postrojenja i oprema / nastavak**

Nekretnine, postrojenja i oprema amortiziraju se primjenom pravocrtne metode tijekom procijenjenog vijeka trajanja koristeći stope od 1,25% do 25% godišnje, kako slijedi:

	2018.	2017.
Građevinski objekti	20-80 godina	20-80 godina
<i>Poslovni objekti od betona, kamena i opeke</i>	<i>60-80 godina</i>	<i>60-80 godina</i>
<i>Poslovni objekti od drveta i ostalog materijala</i>	<i>40-60 godina</i>	<i>40-60 godina</i>
<i>Ostali građevinski objekti</i>	<i>20-40 godina</i>	<i>20-40 godina</i>
Vozila i transportna sredstva	4-20 godina	4-20 godina
Pogoni i oprema	4-10 godina	4-10 godina
Uredska oprema	5 godina	4-5 godina

Ostatak vrijednosti se izračunava na osnovi cijena važećih na dan kupnje ili procjene vrijednosti.

Imovina u pripremi sadržava troškove direktno vezane uz nabavu ili izgradnju dugotrajne imovine, povećane za odgovarajući iznos varijabilnog i fiksnog dijela općih troškova nastalih tijekom nabave ili izgradnje. Amortizacija imovine u pripremi počinje kad je ona spremna za upotrebu. Troškovi koji nastaju zamjenom glavnih dijelova postrojenja Društva, a koji povećavaju njihov proizvodni kapacitet ili značajno produljuju njihov vijek trajanja, kapitaliziraju se. Troškovi održavanja, zamjene ili djelomične zamjene priznaju se kao rashodi u razdoblju kad su nastali.

Umanjenje vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine

Na svaki izvještajni datum Društvo provjerava knjigovodstvene iznose svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiv iznos je veći iznos uspoređujući neto prodajnu cijenu ili vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo, za koje procjene budućih novčanih tokova nisu bile usklađene.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina, tj. ulaganje u nekretninu iskazano u revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

3 / TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK**f/ Ulaganje u nekretnine**

Ulaganja u nekretnine predstavljaju nekretnine koje Društvo drži radi povećanja njezine tržišne vrijednosti ili radi iznajmljivanja. Ulaganja u nekretnine početno se mjeri po trošku, osim u slučaju prijenosa s nekretnina koje koristi Društvo. Nakon početnog priznavanja, investicijske nekretnine se vrednuju po fer vrijednosti. Dobici i gubici uslijed promjena fer vrijednosti investicijskih nekretnina se uključuju u dobiti i gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Kod prijenosa sa ulaganja u nekretnine na nekretninu koju koristi Društvo, fer vrijednost na datum prijenosa će biti trošak za potrebe MRS-a 16. Kod prijenosa nekretnine koju koristi Društvo na ulaganje u nekretnine, MRS 16 će se primjenjivati do datuma promjene njezine namjene kada će se razlika između knjigovodstvene vrijednosti utvrđene u skladu s MRS-om 16 i njezine fer vrijednosti priznati kao revalorizacijska rezerva u skladu s MRS-om 16.

Ulaganje u nekretnine se prestaje priznavati, tj. isknižava se prodajom ili trajnim povlačenjem iz uporabe, kao i kad se od njenog otuđenja ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknižavanjem nekretnine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti predmetne nekretnine, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se nekretnina prestala priznavati.

Tijekom 2018. godine, obavljeno je fer vrednovanje ulaganja u investicijske nekretnine na temelju procjene kvalificiranog procjenitelja ovlaštenog za procjenu vrijednosti nekretnina pri čemu su utvrđeni dobiti u neto iznosu 103.875 tisuća kuna (2017. godine: 191.470 tisuća kuna) uslijed promjene fer vrijednosti koje su uključene u račun dobiti i gubitka i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za 2018. godinu (bilješka 18).

g/ Financijska imovina

Društvo je usvojilo MSFI 9 – Financijski instrumenti sa danom 1. siječnja 2018. godine te njegova primjena nije imala značajnog utjecaja na financijske izvještaje Društva.

Društvo priznaje financijsku imovinu u svojim financijskim izvještajima kada postaje strana u ugovornim odredbama instrumenta. Ovisno o poslovnom modelu za upravljanje imovinom te ugovornim značajkama novčanih tokova financijske imovine Društvo mjeri financijsku imovinu po amortiziranom trošku, fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka.

Društvo klasificira imovinu kako je prikazano u nastavku:

O P I S	Klasifikacija / mjerenje
Dugotrajna imovina	
Financijska imovina kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Vlasnički instrumenti / fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Financijska imovina kroz račun dobiti i gubitka	Fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka
Dani zajmovi i depoziti	Držanje radi naplate / amortizirani trošak
Dugotrajna potraživanja	Držanje radi naplate / amortizirani trošak
Kratkotrajna imovina	
Novac i novčani ekvivalenti	Držanje radi naplate / amortizirani trošak
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Držanje radi naplate / amortizirani trošak
Dani zajmovi i depoziti i ostala financijska imovina	Držanje radi naplate / amortizirani trošak

Financijska imovina po fer vrijednosti u dobiti i gubitku

Ova kategorija uključuje financijsku imovinu namijenjenu trgovanju.

Poslovni modeli Društva odražavaju način na koji Društvo upravlja imovinom, a s ciljem ostvarenja novčanih tokova.

3 / TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

g/ Financijska imovina / nastavak

Financijska imovina kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Početno priznavanje

Društvo priznaje financijsku imovinu ili obvezu kada i samo kada postaje ugovorna strana u ugovornim odredbama instrumenta.

Društvo početno priznaje financijsku imovinu po fer vrijednosti uvećanu za transakcijske troškove koji se izravno mogu pripisati stjecanju ili izdavanju financijske imovine.

Naknadno mjerenje

Nakon početnog priznavanja Društvo mjeri financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Dani zajmovi i depoziti

Dani zajmovi Društva drže se unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje financijske imovine kako bi se naplatili ugovorni novčani tokovi. Ugovornim uvjetima na određeni datum nastaju novčani tokovi koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamata. Pri tome je glavnica fer vrijednost imovine pri početnom priznavanju.

Na osnovu navedenog, dani zajmovi mjereni su po amortiziranom trošku.

Mjerenje po amortiziranom trošku podrazumijeva sljedeće;

- Prihod od kamata računa se korištenjem efektivne kamatne stope, te se ista pri obračunu primjenjuje na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine.

Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca koja nemaju značajnu financijsku komponentu pri početnom priznavanju mjerena su sukladno MSFI 15 po njihovoj transakcijskoj cijeni.

Umanjenje

Društvo na osnovi očekivanih kreditnih gubitaka priznaje umanjena financijske imovine. Na svaki izvještajni datum, Društvo mjeri očekivane kreditne gubitke te iste priznaje u financijskim izvještajima. Očekivani kreditni gubici od financijskih instrumenata mjere se na način koji odražava:

Nepristran i ponderiran iznos vjerojatnosti koji je određen procjenom raspona mogućih ishoda, Vremensku vrijednost novca,

Razumne i prihvatljive podatke o prošlim događajima, trenutnim uvjetima i predviđanjima budućih ekonomskih uvjeta.

Glede potraživanja od kupaca društvo primjenjuje pojednostavljeni pristup MSFI-ja 9 za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka korištenjem očekivanih rezervacija za kreditne gubitke potraživanja od kupaca.

Za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka potraživanja od kupaca, Društvo je grupiralo kupce u određene skupine te analizom starosne strukture i povijesnih podataka utvrdilo potencijalne buduće gubitke.

Društvo je primijenilo novi standard kako slijedi:

Potraživanja od kupaca u zemlji analiziralo je na uzorku od 100% ukupnih potraživanja u zemlji,

Potraživanja od povezanih društava razmotrena su u cijelosti.

Analizom starosne strukture, utvrđeno je da Društvo nema značajnih dospjelih potraživanja, najznačajniji dio potraživanja nije dospio te Društvo procjenjuje da će se u cijelosti naplatiti. Nisu utvrđeni značajni očekivani kreditni gubici.

Prestanak priznavanja financijske imovine

Društvo prestaje priznavati financijsku imovinu kada;

- Ističu ugovorna prava na novčane tokove od financijske imovine,
- Prenosi financijsku imovinu i pritom prijenos ispunjava uvjete za prestanak priznavanja.

3 / TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

g/ Financijska imovina / nastavak

Društvo prenosi financijsku imovinu ako, i samo ako, ili:

(a) prenosi ugovorna prava na primanje novčanih tokova od financijske imovine, ili

(b) zadržava ugovorna prava na primanje novčanih tokova od financijske imovine, ali pretpostavlja ugovornu obvezu plaćanja novčanih tokova jednom ili više primatelja u aranžmanu.

Kada Društvo prenosi financijsku imovinu dužno je procijeniti obujam do kojeg zadržava rizike i koristi od vlasništva nad financijskom imovinom. U ovom slučaju kada se prenose svi rizici i koristi od vlasništva, Društvo prestaje priznavati financijsku imovinu i priznaje zasebno kao imovinu ili obveze sva prava i obveze koje su nastale ili zadržane u okviru prijenosa.

Ako se zadržavaju gotovo svi rizici i koristi od vlasništva nad financijskom imovinom, Društvo nastavlja s priznavanjem financijske imovine.

Ako Društvo niti prenosi niti zadržava gotovo sve rizike i koristi od vlasništva nad financijskom imovinom, Društvo određuje je li zadržana kontrola nad financijskom imovinom. Ukoliko nije zadržana kontrola nad financijskom imovinom, Društvo prestaje priznavati financijsku imovinu i priznaje zasebno kao imovinu ili obveze sva prava i obveze koje su nastale ili zadržane u okviru prijenosa.

Ukoliko je zadržana kontrola, Društvo nastavlja s priznavanjem financijske imovine u mjeri u kojoj i dalje sudjeluje u toj financijskoj imovini.

Ulaganja u ovisna društva

Ovisna društva su društva u kojima Društvo, posredno ili neposredno, ima kontrolu nad njihovim aktivnostima. Kontrola je postignuta ukoliko Društvo ima kontrolu nad subjektom te ako je temeljem svog sudjelovanja u njemu izložen varijabilnom prinosu, odnosno ima prava na njih te sposobnost utjecati na prinos svojom prevlašću u tom subjektu. Ulaganja u ovisna društva iskazana su po trošku stjecanja usklađenom za sva eventualna umanjenja vrijednosti pojedinačnih ulaganja.

h/ Novac i novčani ekvivalenti

Novac se sastoji od novca u banci i blagajni. Novčani ekvivalenti obuhvaćaju depozite po viđenju i oročene depozite s rokom dospijeca do tri mjeseca.

i/ Zalihe

Zalihe sadrže uglavnom rezervne dijelove, materijal te proizvodnju i gotove proizvode, a iskazane su po nižoj vrijednosti utvrđenoj usporedbom prosječne ponderirane cijene umanjene za ispravak vrijednosti zastarjelih i prekomjernih zaliha, i neto očekivane prodajne vrijednosti. Uprava provodi ispravak vrijednosti zaliha na temelju pregleda ukupne starosne strukture zaliha, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u zalihe. Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda iskazuju se u poslovnim knjigama po cijeni proizvodnje, ukoliko je niža od neto prodajne cijene.

j/ Strane valute

Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan procjene fer vrijednosti. Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti u visini povijesnog troška se ne preračunavaju.

Tečajne razlike nastale podmirenjem novčanih stavki i njihovim ponovnim preračunavanjem iskazuju se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka razdoblja. Tečajne razlike nastale preračunavanjem nemonetarne imovine iskazane po fer vrijednosti iskazuju se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka razdoblja, osim tečajnih razlika koje su nastale ponovnim preračunavanjem nemonetarne imovine raspoložive za prodaju kod koje se gubici i dobiti priznaju izravno u glavnici. Kod ove kategorije nenovčanih stavki se svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao preračunavanjem također priznaje izravno u glavnici.

3/ TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

k/ Otpremnine, jubilarne i solidarne potpore

Kod planova definiranih mirovinskih primanja, troškovi primanja određuju se metodom projicirane kreditne jedinice na temelju aktuarske procjene koja se obavlja na svaki izvještajni dan. Dobici i gubici nastali aktuarskom procjenom priznaju se u razdoblju u kojem su nastali.

Trošak minulog rada priznaje se odmah u onoj mjeri u kojoj su prava na primanja već stečena. U suprotnom, amortizira se razmjerno tijekom određenog razdoblja sve do trenutka stjecanja prava na naknade.

Društvo daje zaposlenicima jednokratnu nagradu za dugogodišnje zaposlenje (jubilarne nagrade), solidarne potpore (u slučaju smrti radnika, smrti člana uže obitelji radnika, nastanka invalidnosti, nabave medicinskih pomagala, za rođenje djeteta, za bolovanje duže od 90 dana i dr.) te naknadu za umirovljenje. Obveza i trošak ovih naknada se određuju koristeći metodu projekcije kreditne jedinice. Metoda projekcije kreditne jedinice uzima svako razdoblje zaposlenja kao ostvarivanje prava na dodatnu jedinicu naknade i mjeri svaku jedinicu zasebno kako bi se izračunala konačna obveza. Obveza temeljem primanja mjeri se po sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova primjenom diskontne stope koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice izdane u valuti i na rok koji odgovara valuti i procijenjenom trajanju obveze za primanja.

l/ Porez na dobit

Porezni rashod predstavlja zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekući porezi

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazane u konsolidiranom računu dobiti i gubitka jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Društva izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na izvještajni datum.

Odgođeni porezi

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u konsolidiranim financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Odgođene porezne obveze i porezna imovina ne priznaju se po privremenim razlikama koje proizlaze iz goodwilla ili početnim priznavanjem druge imovine i obveza, osim kod poslovnog spajanja, u transakcijama koje ne utječu ni na poreznu niti računovodstvenu dobit. Odgođene porezne obveze priznaju se na temelju oporezivih privremenih razlika koje nastaju po osnovi ulaganja u ovisna i pridružena društva, odnosno udjela u zajedničkim ulaganjima, osim ako Društvo nije u mogućnosti kontrolirati poništenje privremene razlike i ako je vjerojatno da se privremena razlika neće poništiti u dogledno vrijeme. Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki izvještajni datum i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, temeljenim na i poreznim zakonima koji su na snazi ili u postupku donošenja do izvještajnog datuma. Izračun odgođenih poreznih obaveza i imovine održava iznos za koji se očekuje da će nastati obaveza ili povrat, na datum izvještavanja. Odgođena porezna imovina i obveze se prebijaju ako postoji zakonsko pravo da se tekućom poreznom imovinom pokriju tekuće porezne obveze te kada se odnose na porezne prihode koje utvrđuje ista porezna uprava, a Društvo namjerava sravniti svoju tekuću poreznu imovinu s poreznim obvezama.

Tekući i odgođeni porez za razdoblje

Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist konsolidiranog računa dobiti i gubitka, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže izravno u korist ili na teret glavnice, u kom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice ili kada porez proizlazi iz početnog vođenja računa kod poslovnog spajanja.

3/ TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

m/ Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju ako Društvo ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu kao posljedicu prošlog događaja, ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa radi podmirivanja obveze te ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti. Kada postoji veći broj sličnih obveza, vjerojatnost da će za njihovo podmirenje biti potreban odljev resursa određuje se njihovim razmatranjem kao cjeline. Rezerviranja se mjere po sadašnjoj vrijednosti izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze, korištenjem diskontne stope prije poreza koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca kao i rizike koji su specifični za navedenu obvezu. Učinak povećanja rezerviranja, kao odraz protoka vremena, iskazuje se u okviru rashoda od kamata.

n/ Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme da bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, dodaju se trošku navedenog sredstva sve dok sredstvo većim dijelom nije spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju.

Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tijekom njihovog trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji se mogu kapitalizirati.

Svi drugi troškovi posudbe priznaju se u neto dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Kratkoročne posudbe i zajmovi dobavljača se prikazuju po izvorno posuđenom iznosu umanjenom za otplate. Trošak kamata tereti konsolidirani račun dobiti i gubitka u razdoblju na koje se kamata odnosi.

o/ Financijske obveze i glavnički instrumenti koje je Društvo izdalo

Razvrstavanje u obveze ili glavnice

Dužnički i glavnički instrumenti se razvrstavaju ili kao financijske obveze ili u kapital, u skladu sa suštinom ugovornog sporazuma.

Glavnički instrumenti

Glavnički instrument je ugovor koji pruža dokaz o ostatku udjela u imovini subjekta nakon oduzimanja svih njegovih obveza. Glavnički instrumenti koje je izdala Društvo se evidentiraju u iznosu ostvarenih prihoda, umanjenih za direktne troškove izdavanja.

Obveze temeljem ugovora o financijskoj garanciji

Obveze temeljem ugovora o financijskoj garanciji se početno mjere po fer vrijednosti i kasnije u većem iznosu uspoređujući:

- iznos obveze temeljem ugovora kako je utvrđen u skladu s MRS-om 37 - Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina i
- početno priznati iznos umanjen, ako je primjenjivo, za kumulativnu amortizaciju priznatu u skladu s politikama priznavanja prihoda.

Financijske obveze

Financijske obveze se klasificiraju ili kao financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili kao ostale financijske obveze.

Financijske obveze po fer vrijednosti kroz iskazivanje promjena fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Financijske obveze se svrstavaju u kategoriju obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako su u posjedu radi trgovanja ili su određene za takvo iskazivanje.

3/ TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

o/ Financijske obveze i glavnički instrumenti koje je Društvo izdalo / nastavak

Financijska obveza se klasificira kao obveza namijenjena trgovanju ako:

- je nastala prvenstveno radi reotkupa u bliskoj budućnosti, ili
- je sastavni dio utvrđenog portfelja financijskih instrumenata kojima Društvo upravlja zajedno i ako je u novije vrijeme odražavala obrazac kratkoročnog ostvarivanja dobiti, ili
- je derivat koji nije određen niti učinkovit kao instrument zaštite.

Financijske obveze koje nisu namijenjene trgovanju mogu nakon početnog priznavanja biti određene za iskazivanje po fer vrijednosti uz iskazivanje promjena fer vrijednosti kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti ako:

se takvim određivanjem poništava ili znatno smanjuje nedosljednost u mjerenju ili priznavanju koja bi se u suprotnom javila ili

- ako je financijska obveza dio grupe financijske imovine ili financijskih obveza ili oboje, kojom se upravlja i čiji rezultati se procjenjuju na osnovi fer vrijednosti, u skladu s dokumentiranom politikom Društvo za upravljanje rizicima ili njenom strategijom ulaganja i ako se interne informacije o grupiranju prezentiraju na toj osnovi ili
- ako je sastavni dio ugovora koji sadrži jedan ili više ugrađenih derivativa Financijske obveze po fer vrijednosti kod koje se promjene fer vrijednosti iskazuju kroz račun dobiti i gubitka, pri čemu se svaka dobit ili svaki gubitak priznaje u računu dobiti i gubitka

Neto dobit ili gubitak priznat u računu dobiti i gubitka obuhvaća i kamate plaćene na financijsku obvezu. Fer vrijednost se određuje na način opisan u bilješci 36 uz financijske izvještaje - Financijski instrumenti.

Ostale financijske obveze

Ostale financijske obveze, uključujući obveze po zajmovima i kreditima, početno se mjere po fer vrijednosti umanjenoj za troškove transakcije.

Ostale financijske obveze kasnije se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate, pri čemu se rashodi od kamata priznaju po osnovi efektivnog prinosa.

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i rashodi od kamata raspoređuju se tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa jest stopa kojom se procijenjeni budući novčani odljevi diskontiraju tijekom očekivanog vijeka financijske obveze ili kraćeg razdoblja ako je primjenjivo.

Prestanak priznavanja financijskih obveza

Društvo prestaje priznavati financijske obveze onda, i samo onda kad su obveze Društva podmirene, poništene ili su istekle.

p/ Izvještavanje o poslovnim segmentima

Sukladno MSFI 8, Društvo je odredila poslovne segmente prema internim izvještajima o sastavnim dijelovima Društva koje redovito pregledava glavni izvršni donositelj poslovnih odluka kako bi se na segmente rasporedili resursi i ocijenila uspješnost njihovog poslovanja. Pojediniosti o poslovnim segmentima objavljene su u bilješci 4 uz konsolidirane financijske izvještaje.

Društvo posebno prati i iskazuje poslovne rezultate osnovnih poslovnih segmenata Društva. Segmenti djelatnosti predstavljaju osnovu na temelju koje Društvo izvještava o svom primarnom segmentu. Određene financijske informacije po poslovnim i zemljopisnim područjima, izložene su u bilješci 4 uz konsolidirane financijske izvještaje.

3/ TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

q/ Potencijalne obveze i imovina

Potencijalne obveze nisu priznate u konsolidiranim financijskim izvještajima. One se objavljuju, osim ako je vjerojatnost odljeva popratnih ekonomskih koristi mala. Potencijalna imovina nije priznata u konsolidiranim financijskim izvještajima, ali se objavljuje kad je priljev ekonomskih koristi izgledan.

r/ Događaji nakon izvještajnog datuma

Događaji nakon izvještajnog datuma koji pružaju dodatne informacije o položaju Društva na izvještajni datum (prepravke za knjiženje) knjiže se u konsolidiranim financijskim izvještajima. Događaji nakon izvještajnog datuma koji se ne knjiže, objavljuju se u bilješkama kad su iznosi značajni.

s/ Priznavanje prihoda

Sukladno novom MSFI 15, glede priznavanja ugovora s kupcima Društvo primjenjuje model pet koraka;

- 1) Utvrđivanje ugovora s kupcem
- 2) Utvrđivanje obveze isporuke u ugovoru
- 3) Utvrđivanje cijene transakcije
- 4) Dodjeljivanje cijene transakcije obvezama isporuke u ugovoru
- 5) Priznavanje prihoda kada (ili kako) subjekt ispuni obvezu isporuke

Prihodi se priznaju za svaku zasebnu obvezu isporuke u ugovoru u iznosu cijene transakcije. Cijena transakcije je iznos naknada u ugovoru na koju Društvo očekuje da ima pravo u zamjenu za prijenos obećane robe ili usluga kupca.

Prihodi su iskazani u iznosima koji su umanjeni za povrate, diskonte, bonuse i premije, kao i poreze direktno povezane sa prodajom proizvoda i izvršenih usluga

Novi standard nije imao značajan utjecaj na računovodstvene politike Društva.

Opis prihoda:

- prihodi od usluge opskrbe vodom sadrže prihode od instalacije vodomjera, te stalne mjesečne naknade uvećano za stvarnu potrošnju temeljem procjene potrošnje, te usklađenje krajem izvještajnog razdoblja za stvarnu potrošnju temeljem očitavanja;
- prihodi od održavanja čistoće i odvoza otpada sadrže prihode od obavljenih usluga čišćenja i odvoza otpada kupcima prema važećem cjeniku za Grad Zagreb;
- prihodi od upravljanja i održavanja javnih cesta priznaju se u visini izvedenih usluga i radova sukladno zaključenim ugovorima s kupcima;
- prihodi od prodaje stanova priznaju se u trenutku kada je na kupca prenesen značajan rizik i korist od vlasništva, istovremeno s priznavanjem prihoda, priznaju i troškovi prodaje (izgradnje) stanova
- prihodi od skladištenja i poslovnog najma priznaju se sukladno MRS-u-u 17 ravnomjerno u prihod na temelju pravocrtne metode tijekom razdoblja najma.
- prihodi temeljem ugovora o utrošenom vremenu i materijalu se priznaju po ugovorenim jediničnim cijenama za utrošene sate rada, odnosno nastale direktne troškove.

iii. Prihodi od državnih potpora obuhvaćaju:

- potpore koje su povezane sa sredstvima, uključujući nenovčane potpore po fer vrijednosti, iskazuju se u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju (bilanci) kao odgođeni prihod, a u konsolidiranom računu dobiti i gubitka se kao prihod priznaju tijekom razdoblja korištenja i nužno ih je sustavno povezati s odnosnim troškovima (amortizacije),
- potpora koja se prima kao nadoknada za rashode ili gubitke koju su već nastali ili u svrhu izravne financijske podrške subjektu bez daljnjih povezanih troškova, priznaje se kao prihod razdoblja u kojem se može potraživati.

Državne potpore se ne priznaju, osim ako ne postoji realno jamstvo da će Društvo ispuniti uvjete za državne potpore i da će potpora biti primljena.

3/ TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

s/ Priznavanje prihoda / nastavak

Pogodnost državnog zajma odobrenog po kamatnoj stopi nižoj od tržišne se obračunava kao državna potpora i iskazuje kao razlika između primljenih sredstava i fer vrijednosti zajma na temelju kamatnih stopa koje prevladavaju na tržištu.

Državne potpore kod kojih je osnovni uvjet da Društvo nabavi, izgradi ili na neki drugi način stekne dugotrajnu imovinu se priznaje u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju (bilanci) kao prihodi budućih razdoblja i prenose u dobit ili gubitak sustavno i racionalno tijekom korisnog vijeka predmetne imovine.

Ostale državne potpore se sustavno priznaju kao prihod kroz onoliko razdoblja koliko je potrebno kako bi se sučelile s troškovima za čije pokriće su namijenjene. Potraživanja temeljem državnih potpora s naslova nadoknade već nastalih troškova ili gubitaka ili radi pružanja trenutne financijske potpore Društva bez budućih povezanih troškova se priznaju u dobiti ili gubitak razdoblja u kojem nastane potraživanje po njima.

iv. Prihodi od kamata priznaju se na vremenski proporcionalnoj osnovi, tako da se u obračun uzima stvarni prinos na sredstvo.

v. Prihodi od dividendi priznaju se kada je ustanovljeno pravo na isplatu dividende.

t/ Najmovi

Najmovi se svrstavaju u financijske najmove kad god se prema uvjetima najma gotovo svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prenose na najmoprimatelja. Svi drugi najmovi svrstani su u poslovne najmove.

Društvo kao davatelj najma

Potraživanja temeljem financijskih najмова se knjiže kao potraživanja u iznosu neto ulaganja Društva u najam. Prihodi od financijskog najma se raspoređuju na obračunska razdoblja kako bi održavali konstantnu periodičku stopu povrata na otvoreno stanje neto ulaganja Društva temeljem najмова.

Prihodi od poslovnog najma se priznaju pravocrtno tijekom razdoblja najma. Početni direktni troškovi nastali u fazi pregovaranja i ugovaranja uvjeta poslovnog najma se pripisuju knjigovodstvenom iznosu predmeta najma i priznaju pravocrtno tijekom razdoblja najma.

Društvo kao korisnik najma

Imovina koja je predmetom financijskog najma priznaje se kao imovina Društva po fer vrijednosti na početku najma ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma ako je niža. Povezana obveza prema najmodavatelju iskazuje se u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju (bilanci) kao obveza temeljem financijskog najma. Plaćanja temeljem najma se raspoređuju između financijskih troškova i umanjenja obveza za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obveze.

Financijski troškovi izravno se knjiže na dobiti ili gubitak, osim ako se ne mogu izravno pripisati kvalificiranom sredstvu, u kom slučaju se kapitaliziraju u skladu s općom politikom Društva koja regulira kapitaliziranje troškova posudbe. Nepredviđene najamnine se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem nastaju.

Naknade koje se plaćaju u okviru poslovnih najмова priznaju se kao rashod pravocrtno tijekom trajanja najma, osim ako neka druga sustavna osnova ne odražava kvalitetnije vremensku dinamiku trošenja ekonomskih koristi od sredstva koje se drži u najmu. Nepredviđene najamnine temeljem poslovnih najмова se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem nastaju.

Poticaji primljeni za zaključenje poslovnog najma se priznaje kao obveza. Ukupna korist poticaja se priznaje pravocrtno kao smanjenje troška najma, osim ako neka druga sustavna osnova ne odražava kvalitetnije vremensku dinamiku trošenja ekonomskih koristi od sredstava koje se drži u najmu. iznos obveze. Financijski troškovi izravno se knjiže na dobiti ili gubitak, osim ako se ne mogu izravno pripisati kvalificiranom sredstvu, u kom slučaju se kapitaliziraju u skladu s općom politikom Društva koja regulira kapitaliziranje troškova posudbe. Nepredviđene najamnine se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem nastaju.

3/ TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

t/ Najmovi / nastavak

Naknade koje se plaćaju u okviru poslovnih najмова priznaju se kao rashod pravocrtno tijekom trajanja najma, osim ako neka druga sustavna osnova ne odražava kvalitetnije vremensku dinamiku trošenja ekonomskih koristi od sredstva koje se drži u najmu. Nepredviđene najamnine temeljem poslovnih najмова se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem nastaju.

Poticaji primljeni za zaključenje poslovnog najma se priznaje kao obveza. Ukupna korist poticaja se priznaje pravocrtno kao smanjenje troška najma, osim ako neka druga sustavna osnova ne odražava kvalitetnije vremensku dinamiku trošenja ekonomskih koristi od sredstava koje se drži u najmu.

u/ Izvedeni financijski instrumenti

Društvo ugovara razne izvedene financijske instrumente kako bi upravljalo svojom izloženošću riziku kamatne stope i valutnom riziku, među kojima su terminski devizni ugovor, kamatni swapovi i valutni swapovi.

Ugrađene izvedenice

Izvedenice se početno priznaju po fer vrijednosti na datum zaključenja ugovora o izvedenici i nakon toga se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovno svode na fer vrijednost. Dobit ili gubitak proizašao iz svođenja na fer vrijednost se priznaje u dobit ili gubitak, osim ako izvedenica nije određena i učinkovita kao zaštitni instrument, u kom slučaju vrijeme priznavanja u dobit ili gubitak ovisi o vrsti zaštitnog odnosa. Društvo određene izvedenice određuje ili za zaštitu fer vrijednosti priznate imovine ili priznatih financijskih obveza ili čvrsto preuzetih obveza (zaštita fer vrijednosti), ili zaštitu prognoziranih transakcija velike vjerojatnosti, ili zaštitu od valutnog rizika po čvrsto preuzetim obvezama (zaštita novčanog toka), ili za zaštitu neto ulaganja u inozemno poslovanje.

Izvedenice pozitivne fer vrijednosti se razvrstavaju u financijsku imovinu, dok se izvedenice negativne fer vrijednosti klasificiraju u financijske obveze. Izvedenica se iskazuje u sklopu dugotrajne imovine ili dugoročnih obveza ako je preostalo razdoblje do dospijanja instrumenta dulje od 12 mjeseci i ako se realizacija imovine, odnosno namira obveze ne očekuje u roku od 12 mjeseci. Ostale izvedenice se prezentiraju u sklopu kratkotrajne imovine ili kratkoročnih obveza.

Izvedenice ugrađene u druge financijske instrumente ili osnovne ugovore se obračunavaju kao zasebne izvedenice ako njihovi rizici i njihova obilježja nisu usko povezani s onima iz osnovnog ugovora i ako se osnovni ugovori ne vode po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti ili gubitku.

Ugrađena izvedenica se iskazuje u sklopu dugotrajne imovine ili dugoročnih obveza ako je preostalo razdoblje do dospijanja hibridnoga instrumenta dulje od 12 mjeseci i ako se realizacija imovine, odnosno namira obveze ne očekuje u roku od 12 mjeseci. Ostale ugrađene izvedenice se prezentiraju u sklopu kratkotrajne imovine ili kratkoročnih obveza.

v/ Usporedni iznosi

Usporedne informacije su po potrebi reklasificirane kako bi bile u skladu s prikazom tekuće godine.

w/ Korištenje procjena pri sastavljanju nekonoslidiranih financijskih izvještaja

Ključne prosudbe kod primjene računovodstvenih politika

Kod primjene računovodstvenih politika Društva, rukovoditelji trebaju davati prosudbe, procjene i izvoditi pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obveza koje nisu vidljive iz drugih izvora. Procjene i s njima povezane pretpostavke se temelje na iskustvu u proteklim razdobljima i drugim relevantnim čimbenicima. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena. Procjene i pretpostavke na temelju kojih su procjene izvedene kontinuirano se preispituju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju revidiranja procjene ako izmjena utječe samo na to razdoblje ili u razdoblju revidiranja procjene i u budućim razdobljima ako izmjena utječe i na tekuće i na buduća razdoblja.

Radi financijskog izvještavanja Društvo neku svoju imovinu i neke svoje obveze mjeri po fer vrijednosti.

Društvo u procjeni fer vrijednosti imovine ili obveze koristi tržišne podatke ako su dostupni. Ako ulazni podaci 1. razine nisu dostupni, Društvo angažira neovisne ovlaštene procjenitelje,

3/ TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

w/ Korištenje procjena pri sastavljanju nekonoslidiranih financijskih izvještaja / nastavak

Društvo usko surađuje s vanjskim ovlaštenim procjeniteljima u utvrđivanju metoda vrednovanja i varijabli koje ulaze u model fer vrijednosti.

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine

Utvrđivanje korisnog vijeka imovine temelji se na povijesnom iskustvu sa sličnom imovinom, kao i predviđenim promjenama u gospodarskom okruženju i čimbenicima vezanim za specifičnu industriju. Primjerenost procijenjenog korisnog vijeka razmatra se jednom godišnje, ili kad god postoji naznaka značajnih promjena u pretpostavkama. Vjerujemo da je ovo važna računovodstvena procjena s obzirom na značajan udio imovine koja se amortizira u ukupnoj imovini, te bi utjecaj značajnijih promjena ovih pretpostavki mogao bi biti materijalan učinak za financijski položaj i rezultate poslovanja Društva.

Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine

Umanjenje vrijednosti se iskazuje u nekonsolidiranim financijskim izvještajima Društva u slučaju kad neto knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja stvara novac premašuje njen nadoknadivi iznos odnosno njenu fer vrijednost umanjenu za troškove prodaje ili vrijednost u uporabi, ovisno o tome što je veće. Izračun fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje provodi se temeljem raspoloživih podataka iz povezanih prodajnih transakcija po uobičajenim tržišnim uvjetima slične imovine ili vidljivih tržišnih cijena umanjene za dodatne troškove otuđenja imovine.

Izračun vrijednosti u uporabi temelji se na modelu diskontiranog novčanog tijeka. Najznačajnije pretpostavke za utvrđivanje novčanog toka su diskontirane stope, terminske vrijednosti, vrijeme za koje se rade projekcije novčanog toka, kao i pretpostavke i prosudbe korištene za utvrđivanje novčanih primitaka i izdataka.

Raspoloživost oporezujuće dobiti za koju imovina odgođenog poreza može biti priznata

Imovina odgođenog poreza priznaje se za sve neiskorištene porezne gubitke do mjere u kojoj je moguće da će porez na dobit biti raspoloživ za iskorišteni gubitak. Značajne prosudbe su zahtijevane u određivanju iznosa imovine odgođenog poreza koja se može priznati, temeljena na vjerojatnom izračunu vremena i razini buduće oporezive dobiti zajedno s budućom planiranom strategijom poreza. Tijekom 2018. godine izvršena su priznavanja odgođene porezne imovine po raspoloživim poreznim razlikama. Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine prikazan je u bilješci 15 uz nekonsolidirane financijske izvještaje. poreza koja se može priznati, temeljena na vjerojatnom izračunu vremena i razini buduće oporezive dobiti zajedno s budućom planiranom strategijom poreza. Tijekom 2018. godine izvršena su priznavanja odgođene porezne imovine po raspoloživim poreznim razlikama. Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine prikazan je u bilješci 15 uz financijske izvještaje.

Aktuarske procjene korištene za izračun naknada i primanja zaposlenika

Trošak definiranih planiranih naknada je utvrđen koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontiranim stopama, budućim povećanjima dohotka i smrtnosti ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova, te procjene su predmet nesigurnosti. Rezerviranja za naknade i primanja zaposlenika iznose 87.648 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2018. godine (na dan 31. prosinca 2017. godine: 170.730 tisuća kuna) (vidi bilješku 27 uz nekonsolidirane financijske izvještaje).

Posljedice određenih sudskih sporova

Društvo i ovisna društva su stranke u brojnim parnicama i postupcima nastalim u uobičajenom obavljanju poslovanja. Uprava koristi procjenu kada su najvjerojatnije posljedice tih aktivnosti procijenjene i rezerviranja su priznata na dosljednoj osnovi (vidi bilješku financijske izvještaje).

Mjere fer vrijednosti i proces vrednovanja

Radi financijskog izvještavanja Društvo neku svoju imovinu mjeri po fer vrijednosti. Društvo u procjeni fer vrijednosti imovine ili obveze koristi tržišne podatke ako su dostupni. Ako ulazni podaci 1. razine nisu dostupni, Društvo angažira neovisne ovlaštene procjenitelje. Društvo koordinira proces vrednovanja i usko surađuje s vanjskim ovlaštenim procjeniteljima u utvrđivanju metoda vrednovanja i varijabli koje ulaze u model fer vrijednosti.

3/ TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

z/ Mjerenje fer vrijednosti

Društvo primjenjuje MSFI-13 koji je jedinstven izvor uputa za mjerenje fer vrijednosti i objavljivanje informacija o mjerama fer vrijednosti. MSFI 13 ima širok djelokrug. Zahtjevi koji se odnose na mjerenje fer vrijednosti primjenjuju se i na financijske instrumente i na nefinancijske instrumente za koje je drugim MSFI-jevima propisano ili dopušteno mjerenje i objavljivanje fer vrijednosti, izuzev kod transakcija plaćanja temeljenih na dionicama koja potpadaju u djelokrug MSFI-ja 2 „Plaćanja temeljena na dionicama“, transakcija leasinga koje potpadaju u djelokrug MRS-a 17 „Najmovi“ i mjera koje su donekle slične fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednost (npr. neto prodajna/ostvariva vrijednost kod mjerenja zaliha ili vrijednost u uporabi kod procjene umanjenja vrijednosti).

MSFI 13 definira fer vrijednost kao cijenu koja bi prema postojećim tržišnim uvjetima bila postignuta prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji na glavnom (ili najpovoljnijem) tržištu na datum mjerenja. Prema MSFI-ju 13, fer vrijednost je izlazna cijena, neovisno o tome da li je cijena neposredno vidljiva ili je procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja. Nadalje, MSFI 13 sadrži iscrpne zahtjeve u vezi s objavljivanjem informacija i propisuje prospektivnu primjenu od 1. siječnja 2013. godine. Uz to, subjektima su na raspolaganju određene prijelazne odredbe, kao što je primjerice uputa o neobaveznoj primjeni informacija za objavu propisanih standardom koje se odnose na razdoblja prije prve primjene standarda.

4/ STATUSNE PROMJENE

Skupština Društva je dana 18. listopada 2017. godine donijela Odluku o pokretanju statusnih promjena podjele Društva s osnivanjem novih trgovačkih društava s ograničenom odgovornošću – Zagrebački električni tramvaj d.o.o. i Zagrebački velesajam d.o.o. s izdvajanjem gospodarskih cjelina prijevoz putnika u javnom prijevozu i organiziranje sajмова, kongresa i savjetovanja- usluge javnog gradskog prijevoza i usluge održavanja sajмова na novoosnovana društva.

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu (Tt-17/49954-2) od 29. prosinca 2017. godine provedena je podjela Društva odvajanjem s osnivanjem i smanjenje temeljnog kapitala na iznos 3.177.044 tisuća kuna dok su poslovni učinci Plana podjele stupili na snagu dana 1. siječnja 2018. godine. Udjele u novim društvima stekao je Grad Zagreb, koji je nakon provedbe Plana podjele jedini član, odnosno jedini imatelj poslovnih udjela u novim društvima.

Rezultat ostvaren od aktivnosti izdvojenih iz Društva prikazan je kako slijedi:

	Prijevoz putnika u javnom prijevozu	Organiziranje sajmova, kongres a i savjetovanja
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Poslovni prihodi	1.075.631	131.867
Poslovni rashodi	(1.320.000)	(205.120)
<i>Operativna dobit/(gubitak)</i>	<i>(244.369)</i>	<i>(73.253)</i>
Financijski prihodi	7.128	605
Financijski rashodi	(28.598)	(22)
<i>Neto dobit (gubitak) iz financijskih aktivnosti</i>	<i>(21.470)</i>	<i>583</i>
Dobit/gubitak prije oporezivanja iz izdvojenog poslovanja	(265.839)	(72.670)

4/ STATUSNE PROMJENE / NASTAVAK

	Prijevoz putnika u javnom prijevozu	Organiziranje sajmova, kongresa i savjetovanja
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
DUGOTRAJNA IMOVINA		
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.351.453	838.600
Ulaganja u nekretnine	-	492.418
Dugotrajna potraživanja	12.536	6.917
Odgođena porezna imovina	16.521	648
Ukupna dugotrajna imovina	2.380.510	1.338.583
KRATKOTRAJNA IMOVINA		
Zalihe	52.379	1.547
Kratkotrajna potraživanja	89.164	12.874
Novac na računima i u blagajni	721	85
Ukupna kratkotrajna imovina	142.264	14.506
UKUPNA IMOVINA	2.522.774	1.353.089
KAPITAL		
Temeljni kapital	95.951	560.242
Preneseni gubitak	(2.547)	(29.325)
Revalorizacijske rezerve	418.348	614.324
Ukupan kapital	511.752	1.145.241
DUGOROČNE OBVEZE		
Rezerviranja	98.537	10.377
Primljeni krediti i zajmovi	546.066	-
Obveze prema povezanim društvima	314.654	32.122
Ostale dugoročne obveze	93.871	135.077
Odgođeno priznavanje prihoda	700.757	3.962
Ukupne dugoročne obveze	1.753.885	181.538
KRATKOROČNE OBVEZE		
Obveze prema povezanim društvima	3.811	12.770
Obveze po kreditima i zajmovima	132.763	-
Obveze prema dobavljačima	55.983	10.026
Ostale kratkoročne obveze	64.580	3.514
Ukupne kratkoročne obveze	257.137	26.310
UKUPAN KAPITAL I OBVEZE	2.522.774	1.353.089
Izvanbilančni zapisi	140.152	87.251

5/ INFORMACIJA O SEGMENTIMA**PRIHODI OD PRODAJE**

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Tržište Hrvatske	1.666.799	2.130.722
Tržište Europske unije	15	947
	<u>1.666.814</u>	<u>2.131.669</u>

Sukladno MSFI 8, Društvo je odredilo poslovne segmente prema internim izvještajima o sastavnim dijelovima Društva koje redovito pregledava glavni izvršni donositelj poslovnih odluka kako bi se na segmente rasporedili resursi i ocijenila uspješnost njihovog poslovanja. Društvo je odredilo poslovne segmente na temelju izvještaja koje redovito pregledava Uprava, a koristi ih za donošenje strateških odluka. Poslovni segmenti su oblikovani po kriterijima djelatnosti podružnica koji se nalaze u sastavu Društva (vidi bilješku 1), pri čemu je određeno da sedam djelatnosti predstavljaju poslovne segmente, dok osmi segment predstavlja sve ostale djelatnosti Društva.

Poslovni segmenti su slijedeći:

- 1/ Održavanje čistoće i odvoz otpada
- 2/ Upravljanje i održavanje javnih cesta
- 3/ Usluge parkiranja
- 4/ Skladištenje i najam
- 5/ Uređivanje i održavanje zelenih površina
- 6/ Upravljanje objektima
- 7/ Gradnja i upravljanje projektima
- 8/ Ostale djelatnosti

Slijedi analiza prihoda i rezultata Društva po izvještajnim segmentima koji su prikazani u skladu sa MSFI 8. Prikazani prihodi od prodaje odnose se na prihode ostvarene prodajom vanjskim kupcima.

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Prihodi od prijevoza putnika	-	433.943
Prihodi od održavanja čistoće i odvoza otpada	354.318	351.955
Prihodi od upravljanja i održavanja javnih cesta	323.494	316.154
Prihodi od uređivanja i održavanja zelenih površina	215.561	239.236
Prihodi od gradnje i upravljanja projektima	188.527	181.560
Prihodi od parkiranja	132.732	128.673
Prihodi od upravljanja objektima	109.601	106.742
Prihodi od skladištenja i najma	80.999	80.142
Ostali prihodi	261.582	293.264
	<u>1.666.814</u>	<u>2.131.669</u>

Segment javni prijevoz izdvojen je iz Društva statusnom promjenom podjela Društva s osnivanjem od 1. siječnja 2018. godine (bilješka 4).

5/ INFORMACIJA O SEGMENTIMA / NASTAVAK

Ostali prihodi obuhvaćaju sljedeće:

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Prihodi od tržnica	70.999	72.780
Prihodi od pogrebnih djelatnosti	63.099	58.552
Prihodi od organiziranja sajmova i kongresa	-	43.075
Prihodi od usluga autobusnog kolodvora	41.325	42.076
Prihodi od putničkih agencija	35.072	32.579
Prihodi od najma telekomunikacijskih vodova i mreža	20.747	20.021
Prihodi od odlaganja otpada	22.130	18.164
Prihodi od upravljanja i održavanja objekata	8.210	6.017
	<u>261.582</u>	<u>293.264</u>

Djelatnost organiziranja sajmova i kongresa izdvojena je statusnom promjenom podjela Društva s osnivanjem od 1. siječnja 2018. godine (bilješka 4).

5/ INFORMACIJA O SEGMENTIMA / NASTAVAK
Prihodi i rezultati po segmentima za 2018. godinu

(u tisućama kuna)

2018.	Upravljanje objektima	Održavanj. Čistoće i odvoz otpada	Upravlj. i održ. javnih cesta	Gradnja i upravljanje projektima	Usluge parkiranja	Skladištenje i najam	Uređivanje održavanje zelenih površina	Ostalo	Eliminacija	Ukupno
Prihod od prodaje eksternim kupcima	109.601	354.318	323.494	188.527	132.732	80.999	215.561	261.582	-	1.666.814
Inter-segmentalna prodaja	67.106	9.736	9.858	166	709	2.448	5.705	81.018	(176.746)	-
Ukupno prihod od prodaje	176.707	364.054	333.352	188.693	133.441	83.447	221.266	342.600	(176.746)	1.666.814
Rashodi ostale djelatnosti, neto ostalih prihoda iz osnovne djelatnosti	(88.372)	(417.860)	(333.397)	(132.458)	(99.330)	(19.702)	(215.143)	(294.297)	176.746	(1.423.813)
Dobit/(gubitak) iz operativnih aktivnosti	88.335	(53.806)	(45)	56.235	34.111	63.745	6.123	48.303	-	243.001
Financijski prihodi	46.750	4.387	1.013	13.308	1.668	411	76	20.457		88.070
Financijski rashodi	(152.455)	(2.245)	(700)	(13.581)	(677)	(11)	(9)	(55.074)		(224.752)
Neto financijski rezultat	(105.705)	2.142	313	(273)	991	400	67	(34.617)	-	(136.682)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	(17.370)	(51.664)	268	55.962	35.102	64.145	6.190	13.686	-	106.319
Porezni prihod (rashod)	(13.389)	-	-	-	-	-	-	-	-	(13.389)
Neto dobit (gubitak)	(30.759)	(51.664)	268	55.962	35.102	64.145	6.190	13.686	-	92.930

5/ INFORMACIJA O SEGMENTIMA / NASTAVAK
Prihodi i rezultati po segmentima za 2017. godinu

(u tisućama kuna)

2017.	Upravljanj objektima	Prijevoz putnika	Održ. čistoće i odvoz otpada	Upravlji.i održ. javnih cesta	Gradnja i upravljanje projektima	Usluge parkiranja	Skladištenje i najam	Uređivanje održavanj zelenih površina	Ostalo	Eliminacija	Ukupno
(u tisućama kuna)											
Prihod od prodaje eksternim kupcima	106.742	433.943	351.955	316.154	181.560	128.673	80.142	239.236	293.264	-	2.131.669
Inter-segmentalna prodaja	211.570	2.869	24.735	22.081	1.296	14.574	2.247	5.104	115.335	(399.811)	-
Ukupno prihod od prodaje	318.312	436.812	376.690	338.235	182.856	143.247	82.389	244.340	408.599	(399.811)	2.131.669
Rashodi ostale djelatnosti, neto ostalih prihoda iz osnovne djelatnosti	(105.926)	(681.181)	(366.621)	(309.586)	(120.922)	(108.721)	41.154	(235.106)	(403.195)	399.811	(1.890.293)
Dobit/(gubitak) iz operativnih aktivnosti	212.386	(244.369)	10.069	28.649	61.934	34.526	123.543	9.234	5.404	-	241.376
Financijski prihodi	71.515	7.128	5.999	509	6.519	1.901	492	81	11.827	-	105.971
Financijski rashodi	(202.396)	(28.598)	(1.554)	(1.613)	(15.993)	(1.358)	(34)	(5)	(41.183)	-	(292.734)
Neto financijski rezultat	(130.881)	(21.470)	4.445	(1.104)	(9.474)	543	458	76	(29.356)	-	(186.763)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	81.505	(265.839)	14.514	27.545	52.460	35.069	124.001	9.310	(23.952)	-	54.613
Porezni prihod (rashod)	1.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000
Neto dobit (gubitak)	82.505	(265.839)	14.514	27.545	52.460	35.069	124.001	9.310	(23.952)	-	55.613

5/ INFORMACIJA O SEGMENTIMA / NASTAVAK
Imovina i obveze po segmentima na 31. prosinca 2018. godine

Imovina i obveze 31.12.2018. (u tisućama kuna)	Upravljanje objektima	Održ. čistoće i odvoz otpada	Upravljanje održ. javnih cesta	Gradnja i upravljanje projektima	Usluge parkiranja	Skladištenje i najam	Uređivanje održavanje zelenih površina	Ostalo	Eliminacija	Ukupno
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.154.153	304.207	146.867	262.140	114.987	310.530	238.012	2.385.242	-	4.916.138
Nematerijalna imovina	1.206	1.969	151	-	176	358	29	926	-	4.815
Ulaganje u nekretnine	920.443	-	-	-	-	1.235.607	-	-	-	2.156.050
Zalihe	16	6.496	41.031	12.464	932	900	20.099	6.343	-	88.281
Potraživanja od kupaca, neto	745	46.739	9.808	241	10.543	8.630	1.829	15.955	-	94.490
Neraspoređena imovina	5.621.436	56.550	175.390	434.426	20.074	4.946	95.614	1.397.023	(3.005.186)	4.800.273
Ukupno imovina	7.697.999	415.961	373.247	709.271	146.712	1.560.971	355.583	3.805.489	(3.005.186)	12.060.047
Izdane obveznice	2.251.358	-	-	-	-	-	-	-	-	2.251.358
Obveze prema dobavljačima	8.263	21.406	58.649	6.594	4.132	3.813	25.095	39.848	-	167.800
Obveze prema zaposlenima	1.582	10.340	4.752	243	2.747	1.670	4.629	5.919	-	31.882
Kapital i neraspoređene obveze	5.436.796	384.215	309.846	702.434	139.833	1.555.488	325.859	3.759.722	(3.005.186)	9.609.007
Ukupno kapital i obveze	7.697.999	415.961	373.247	709.271	146.712	1.560.971	355.583	3.805.489	(3.005.186)	12.060.047
31.12.2018. Ostale segmentalne informacije										
Kapitalni izdaci:	10.009	63.503	22.541	4	15.029	4.685	21.026	27.643	-	164.440
Nekretnine, postrojenja i oprema	8.727	62.469	22.392	4	14.853	4.685	21.025	26.532	-	160.687
Nematerijalna imovina	1.282	1.034	149	-	176	-	-	97	-	2.738
Amortizacija	52.914	23.372	14.176	42.143	7.055	3.019	6.893	28.986	-	178.558

5/ INFORMACIJA O SEGMENTIMA / NASTAVAK
Imovina i obveze po segmentima na 31. prosinca 2017. godine

Imovina i obveze 31.12.2017. (u tisućama kuna)	Upravljanj objektima	Prijevoz putnika	Održ. čistoće i odvoz otpada	Upravlji održ. javnih cesta	Gradnja i upravljanje projektima	Usluge parkiranja	Skladištenje i najam	Uređivanje održavanje zelenih površina	Ostalo	Eliminacija	Ukupno
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.033.090	2.599.711	264.403	138.672	304.281	107.178	308.739	223.905	3.226.477	-	8.206.456
Nematerijalna imovina	244	5.824	1.649	4	-	-	478	56	809	-	9.064
Ulaganje u nekretnine	839.474	-	-	-	-	3.750	1.193.309	-	492.418	-	2.528.951
Zalihe	5	52.378	8.251	39.942	12.464	622	836	17.711	6.674	-	138.883
Potraživanja od kupaca, neto	1.883	25.621	44.911	3.739	664	9.193	11.709	2.313	22.686	-	122.719
Neraspoređena imovina	8.458.783	136.119	277.515	361.109	429.429	296.623	1.620	99.555	2.318.871	(7.980.856)	4.398.768
Ukupno imovina	10.333.479	2.819.653	596.72	543.46	746.838	417.366	1.516.691	343.540	6.067.93	(7.980.856)	15.404.84
Izdane obveznice	2.243.265	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.243.265
Obveze prema dobavljačima	10.037	55.983	17.869	37.011	7.732	5.273	3.059	19.528	39.677	-	196.169
Obveze prema zaposlenima	1.715	36.850	12.807	5.807	272	3.665	2.039	5.961	8.984	-	78.100
Kapital i neraspoređene obveze	8.078.462	2.726.820	566.053	500.648	738.834	408.428	1.511.593	318.051	6.019.274	(7.980.856)	12.887.307
Ukupno kapital i obveze	10.333.479	2.819.653	596.72	543.46	746.838	417.366	1.516.691	343.540	6.067.93	(7.980.856)	15.404.84
31.12.2017. Ostale segmentalne informacije											
Kapitalni izdaci:	185.988	116.949	42.574	4.119	119	5.118	3.666	13.451	12.830	-	384.814
Nekretnine, postrojenja i oprema	185.988	116.573	41.876	4.119	119	5.118	3.666	13.451	12.645	-	383.555
Nematerijalna imovina	-	376	698	-	-	-	-	-	185	-	1.259
Amortizacija	52.740	157.919	16.262	14.748	42.125	7.537	3.084	6.017	34.046	-	334.478

6/ OSTALI PRIHODI

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Prihodi od subvencija i potpora	41.028	599.761
Nerealizirani dobiti iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine	158.242	417.842
Prihodi od ukidanja odgođenog priznavanja prihoda	20.446	91.208
Naplaćena otpisana potraživanja	35.155	49.993
Prihodi od ukidanja rezerviranja	58.700	35.906
Ostalo (ukupno stavke koje nisu materijalno značajne)	<u>24.316</u>	<u>36.353</u>
	<u>337.887</u>	<u>1.231.063</u>

Prihodi od subvencija i potpora u najvećoj mjeri ostvareni su od Grada Zagreba a obuhvaćaju:

- financijske potpore iz proračuna Grada za namjene koje su odobrene od Skupštine Grada,

Prihodi od ukidanja odgođenog priznavanja prihoda iskazuju se u skladu s MRS 20 Državne potpore, tijekom razdoblja korištenja i sustavno su povezani s odnosnim troškovima (amortizacijom) - vidi bilješku 3(s).

Nerealizirani dobiti iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine priznati su za nekretnine kojima je po procjeni sudskog vještaka u 2018. godini povećana fer vrijednost. Istodobno je priznato i 54.367 tisuća kuna nerealiziranih gubitaka iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine za nekretnine kojima je smanjena fer vrijednost (vidi bilješku 10) tako da je neto promjena fer vrijednosti ulaganja u nekretnine 103.875 tisuća kuna (bilješka 18).

7/ MATERIJALNI TROŠKOVI I USLUGE

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Troškovi sirovina i materijala	161.837	199.022
Troškovi utrošene energije	65.883	198.811
Otpis sitnog inventara	12.403	21.444
<i>a) Ukupno materijalni troškovi</i>	<u>240.123</u>	<u>419.277</u>
<i>b) Promjena vrijednosti zaliha i gotovih proizvoda</i>	<u>(1.308)</u>	<u>(2.158)</u>
<i>c) Troškovi prodane robe</i>	<u>4.800</u>	<u>4.728</u>
Troškovi kooperanata	151.295	143.730
Usluge održavanja	71.551	143.099
Komunalne usluge i naknade	50.335	63.642
Troškovi prijevoznih usluga	37.243	35.927
Intelektualne usluge	36.211	17.391
Usluge obrade podataka i održavanja rač. programa	20.930	30.767
Usluge najamnina i zakupnina	15.193	20.767
Premije osiguranja	9.479	26.783
Bankovne usluge i troškovi platnog prometa	4.943	6.061
Usluge reklame i promidžbe	2.902	4.144
Ostale vanjske usluge	34.758	54.602
<i>d) Ukupno vanjske usluge</i>	<u>434.840</u>	<u>546.912</u>
	<u>678.455</u>	<u>968.760</u>

Troškovi revizije u 2018. godini iznose 157 tisuća kuna (2017. godina 262 tisuće kuna) i iskazani su u ovoj bilješci u okviru intelektualnih usluga.

8/ TROŠKOVI OSOBLJA

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Troškovi neto plaća i naknade	373.723	736.252
Troškovi poreza i doprinosa	223.357	472.709
Naknade troškova zaposlenima i izdaci za ostala mat. prava	<u>77.989</u>	<u>97.057</u>
	<u>675.069</u>	<u>1.306.018</u>
Broj zaposlenih na 31. prosinca	<u>5.038</u>	<u>8.825</u>

Prosječan broj zaposlenika na osnovi ostvarenih sati rada plaćenih od strane Društva u 2018. godini iznosi 4.913 (2017.: 8.510 zaposlenih).

Naknade troškova zaposlenima i ostala materijalna prava zaposlenih obuhvaćaju naknade koje su regulirane Kolektivnim ugovorom kao npr. naknade troškova prijevoza na posao i sa posla do visine troškova javnog prijevoza, prigodne nagrade i darove zaposlenicima (jubilarne nagrade, božićnica, uskrsnica, regres i sl.), troškove obrazovanja i stručnog usavršavanja i drugo.

9/ AMORTIZACIJA

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Amortizacija materijalne imovine (bilješka 16)	177.085	329.459
Amortizacija nematerijalne imovine (bilješka 17)	<u>1.473</u>	<u>5.019</u>
	<u>178.558</u>	<u>334.478</u>

10/ VRIJEDNOSNO USKLAĐENJE IMOVINE

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Gubici iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine	54.367	226.372
Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine	48.443	107.029
Vrijednosno usklađenje ostale dugotrajne imovine	<u>123</u>	<u>110</u>
	<u>102.933</u>	<u>333.511</u>

11/ REZERVIRANJA

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Rezerviranja za primanja zaposlenih po MRS 19	18.389	25.459
Rezerviranja za započete sudske sporove	14.748	24.043
Rezerviranja za sanaciju prirodnih bogatstava	1.237	7.512
Ostala rezerviranja (neiskorišteni godišnji odmori i ostalo)	<u>12.150</u>	<u>14.547</u>
	<u>46.524</u>	<u>71.561</u>

12/ OSTALI POSLOVNI RASHODI

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Kazne, penali i naknade šteta	40.461	42.270
Darovanja, donacije i sponzorstva	10.441	11.222
Upravni i sudski troškovi	6.455	7.463
Porezi i doprinosi neovisni o rezultatu	3.988	16.624
Otpisana potraživanja	3.079	4.325
Članarine strukovnim zajednicama	1.879	4.583
Reprezentacija	885	1.153
Spomenička renta i troškovi zaštite okoliša	629	1.022
Ostalo (manjkovi, neotpisana vrijednost rashodovane imovine, stručna literatura i tisak, naknade RO i NO i ostalo)	<u>12.344</u>	<u>18.366</u>
	<u>80.161</u>	<u>107.028</u>

Rashodi od naknada šteta u najvećoj mjeri se odnose na podružnicu ZGOS za eko rentu koja se plaća po cijeni od 65 kn/toni odloženog komunalnog otpada na odlagalištu Jakuševac i isplaćenu naknadu za umanjenu kakvoću življenja na području utjecaja građevine namijenjene zbrinjavanju otpada Prudinec/Jakuševac u skladu sa zaključkom Skupštine Grada Zagreba od 05. lipnja 2014. godine.

Ostali poslovni rashodi odnose se na manjkove, nabavnu vrijednost prodanih zaliha i dugotrajne materijalne imovine, naknadno utvrđene troškove i ostale nespomenute rashode.

13/ FINANCIJSKI PRIHODI

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Prihodi od udjela u dobiti povezanih društava	15.320	14.279
Prihodi od kamata na zajmove povezanih društava	30.742	9.795
Prihodi od kamata na depozite i zajmove nepovezanih društava	10.471	12.204
Ostali financijski prihodi	12.299	6.105
Pozitivne tečajne razlike	<u>19.238</u>	<u>63.588</u>
	<u>88.070</u>	<u>105.971</u>

Prihodi od udjela u dobiti povezanih društava se odnose na udjele u dobiti u 2018. godini kod:

- Gradska plinara Zagreb d.o.o. u iznosu od 13.495 tisuća kuna (50% ostvarene dobiti u 2017. po Odluci Skupštine)
- Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o. u iznosu od 1.320 tisuća kuna (50% ostvarene dobiti u 2017. po Odluci Skupštine)
- Zagreb plakat d.o.o. u iznosu od 505 tisuća kuna (51% od utvrđenog iznosa da se isplaćuje vlasnicima od ostvarene dobiti u 2017. po Odluci Skupštine)

14/ FINANCIJSKI RASHODI

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Troškovi kamata	163.980	204.846
Troškovi diskonta i izdavanja obveznica	31.384	34.390
Troškovi kamata od povezanih strana	3.659	2.412
Ostali rashodi od kamata	6.951	3.478
Negativne tečajne razlike	<u>18.778</u>	<u>47.608</u>
	<u>224.752</u>	<u>292.734</u>

Neto efekt pozitivnih i negativnih tečajnih razlika

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Pozitivne tečajne razlike	19.238	63.588
Negativne tečajne razlike	<u>(18.778)</u>	<u>(47.608)</u>
	<u>460</u>	<u>15.980</u>

Društvo je u srpnju 2016. godine prijevremeno otkupilo 48,77% Euro obveznica izdavanjem novih obveznica nominalne vrijednosti od 1.800.000 tisuća kuna s kuponom od 3,875%. U u srpnju 2017. godine isplatilo je preostalih 51,23% Euro obveznica te izdalo drugu tranšu obveznica nominalne vrijednosti od 500.000 tisuća kuna s kuponom od 3,875%.

Ostali financijski rashodi u najvećoj mjeri se odnose na diskont iz prodaje potraživanja.

15/ POREZ NA DOBIT

Društvo obračunava i plaća porez na dobit u skladu sa zakonima i propisima Republike Hrvatske. Porez na dobit za 2018. godinu obračunava se primjenom stope od 18% na oporezivu dobit nakon promjene poreznih stopa od 1.1.2017. godine izmjenama Zakona o porezu na dobit.

Porez na dobit priznat u dobiti ili gubitku

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Porezni rashod obuhvaća:		
Tekući porez tekuće godine	20.772	(26.176)
Usklađenje priznato u tek.god. koje se odnosi na odgođenu poreznu imovinu prethodnih godina zbog promjene porezne stope	-	3.179
Odgođene porezne troškove temeljem nastanka i poništenja privremenih razlika	(2.236)	(4.179)
Učinak gubitaka koji nisu priznati kao porezna imovina	(5.147)	26.176
Porezni (prihodi) / rashod priznat u dobit ili gubitak	<u>13.389</u>	<u>(1.000)</u>

Odnos između računovodstvene dobiti i poreznog rashoda tekuće godine:

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Dobit prije oporezivanja	106.319	54.613
Porez na dobit po stopi od 18%	19.137	9.830
Učinak trajnih razlika (neto)	1.635	(36.006)
Učinak prethodno priznatih i neiskorištenih poreznih gubitaka	(5.147)	26.176
Učinak ukidanja privremenih razlika ranije priznatih kao odgođena porezna imovina	-	3.179
Učinak privremenih razlika priznatih kao odgođena porezna imovina	(2.236)	(4.179)
Porezni (prihod) / rashod priznat u dobit ili gubitak	<u>13.389</u>	<u>(1.000)</u>

15/ POREZ NA DOBIT / NASTAVAK

Stanje odgođenih poreza – odgođena porezna imovina i odgođena porezna obveza

2018.	Početno Stanje	Porez na dobit priznat u dobit ili gubitak	Iskazano u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Knjiženo izravno u glavnicu	Podjela Društva (izdvajanje)	Zaključno stanje
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
<i>Privremene razlike</i>						
Rezerviranja	30.710	2.236	-	-	(17.169)	15.777
Zemljište	631.154	-	1.085	-	(226.685)	405.554
Nekretnine, postrojenja i oprema	9.120	-	-	(25)	-	9.095
Efekt promjene stope poreza na dobit	(63.559)	-	-	-	-	(63.559)
Odgođena porezna imovina	30.710	2.236	-	-	(17.169)	15.777
Odgođene porezne obveze	576.715	-	1.085	(25)	(226.685)	351.090

15/ POREZ NA DOBIT / NASTAVAK**Stanje odgođenih poreza – odgođena porezna imovina i odgođena porezna obveza**

2017.	Početno stanje	Porez na dobit priznat u dobit ili gubitak	Iskazano u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Knjiženo izravno u glavnici	Zaključno stanje
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama)
<i>Privremene razlike</i>					
Rezerviranja	29.665	1.045	-	-	30.710
Vrijednosna usklađenja zemljišta	45	(45)	-	-	-
Zemljište	631.154	-	-	-	631.154
Nekretnine, postrojenja i oprema	9.149	-	-	(29)	9.120
Efekt promjene stope poreza na dobit	(63.559)	-	-	-	(63.559)
Odgođena porezna imovina	29.710	1.000	-	-	30.710
Odgođene porezne obveze	576.744	-	-	(29)	576.715

Smanjenje stope poreza na dobit s 20% na 18% (primjenjivo od 1. siječnja 2017. godine) utjecalo je na smanjenje odgođene porezne imovine i odgođene porezne obveze zbog potrebe usklađenja odgođenog poreza prema poreznoj stopi čija se primjena očekuje u razdoblju realizacije.

16/ NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

(u tisućama kuna) NABAVNA VRIJEDNOST	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Transportna sred. i alati	Ost. materijalna imovina	Mat.imovina u pripremi	Materijalna imovina ukupno
Stanje 31.12.2016.	3.992.881	4.791.786	720.853	3.119.961	51.283	77.749	12.754.513
Nove nabave	-	5.218	5.269	23.132	-	349.936	383.555
Prijenos sa imovine u pripremi	-	71.171	9.568	51.670	-	(135.332)	(2.923)
Reklasifikacije (prijenosi sa/na)	3.514	(934)	4.560	1.675	(1.717)	(7.651)	4.447
Rashodi, otuđenja i prodaje	(422)	(1.882)	(5.658)	(37.442)	-	(72)	(45.476)
Stanje 31.12.2017.	4.000.973	4.865.359	734.592	3.158.996	49.566	284.630	13.094.116
Nove nabave	-	2.600	7.912	4.045	-	146.130	160.687
Prijenos sa imovine u pripremi	-	19.793	35.609	65.996	-	(121.739)	(341)
Reklasifikacije (prijenosi sa/na)	(3.971)	(12.556)	105	107	-	(584)	(16.899)
Revalorizacija	(3.632)	9.662	-	-	-	-	6.030
Rashodi, otuđenja i prodaje	-	(1.490)	(7.047)	(5.680)	-	(80.545)	(94.762)
Podjela Društva (izdvajanje)	(1.295.147)	(1.338.961)	(221.942)	(2.668.604)	(3.682)	(8.391)	(5.536.727)
Stanje 31.12.2018.	2.698.223	3.544.407	549.229	554.860	45.884	219.501	7.612.104
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI							
Stanje 31.12.2016.	15.284	2.386.982	650.807	1.533.518	1.846	16.386	4.604.823
Amortizacija	-	164.449	24.674	140.336	-	-	329.459
Reklasifikacija (prijenosi sa/na)	-	(1.442)	1	1.717	(1.717)	-	(1.441)
Rashodi, otuđenja i prodaje	(422)	(1.866)	(5.521)	(37.363)	-	-	(45.172)
Stanje 31.12.2017.	14.862	2.548.123	669.961	1.638.208	129	16.386	4.887.669
Amortizacija	-	128.984	21.528	26.573	-	-	177.085
Vrijednosno usklađenje	-	17	-	-	-	79	96
Reklasifikacija (prijenosi sa/na)	-	(2.269)	18	(18)	-	-	(2.269)
Rashodi, otuđenja i prodaje	-	(1.484)	(6.988)	(5.605)	-	-	(14.077)
Podjela Društva (izdvajanje)	-	(897.788)	(213.500)	(1.241.250)	-	-	(2.352.538)
Stanje 31.12.2018.	14.862	1.775.583	471.019	417.908	129	16.465	2.695.966
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST							
Stanje na početku razdoblja	3.986.111	2.317.236	64.631	1.520.788	49.437	268.244	8.206.447
Stanje na kraju razdoblja	2.683.361	1.768.824	78.210	136.952	45.755	203.036	4.916.138

16/ NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA / NASTAVAK

Predujmovi u dugotrajnoj materijalnoj imovini.

Na dan 31.12.2018. godine nema evidentiranih danih predujmova za nabavu dugotrajne materijalne imovine (31.12.2017.godine iznose 9 tisuća kuna).

Vlasništvo nad zemljištem i građevinskim objektima

Društvo je u procesu upisa zemljišta i građevinskih objekata u odgovarajuće registre kojima se dokazuje vlasništvo. Kako pojedine općinske zemljišne knjige nisu u potpunosti sređene, proces uknjižbe traje duže nego kod novoizgrađenih objekata. Vlasnik Društva, Grad Zagreb, dao je značajan dio imovine na upravljanje Društvu. Status te imovine još nije u potpunosti reguliran. Dio imovine je od osnivanja Društva uknjižen a za preostalu imovinu traje postupak rješavanja trenutnog statusa.

U nastavku je prikazana struktura vlasništva nad zemljištem (revalorizirana vrijednost):

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Knjižno vlasništvo	<u>2.003.065</u>	<u>2.886.995</u>
Vanknjižno vlasništvo	<u>680.296</u>	<u>1.099.116</u>
	<u>2.683.361</u>	<u>3.986.111</u>

Provjera ostatka vrijednosti

U skladu sa zahtjevima MRS-a 16 (Nekretnine, postrojenja i oprema), Društvo je provjerilo ostatak vrijednosti za potrebe obračuna amortizacije. Pregledom nije utvrđena potreba za usklađivanjem ostatka vrijednosti za tekuće i prethodna razdoblja.

Umanjenje vrijednosti imovine

Sukladno MRS-u 36, kada postoje naznake za umanjeње vrijednosti imovine, iskazana vrijednost trebala bi se usporediti s povrativom vrijednošću, te bi iznos povrativog trebao biti otpisan. Povrativi iznos je veći iznos uspoređujući (i) neto prodajnu cijenu ako se imovina može prodati i (ii) "vrijednost u uporabi te imovine", koja predstavlja neto sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova temeljenih na razumnim i potkrepljivima pretpostavkama i najboljim saznanjima Uprave o budućim ekonomskim uvjetima poslovanja i planovima. Uprava Društva vjeruje da je iskazani iznos materijalne imovine u prethodnoj tablici moguće povratiti poslovanjem kroz buduće razdoblje.

Nekretnine založene kao instrument osiguranja

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Osiguranje kredita zalogom nekretnina	<u>32.552</u>	<u>41.397</u>

Kapitalizacija troškova posudbe po MRS 23

U 2018. kao niti u 2017. godini Društvo nije kapitaliziralo troškove posudbe sukladno MRSu 23..

Najam

Tijekom 2009. i 2008. godine, Društvo kao najmodavac je ugovorilo niz ugovora o najmu, koji su u priloženim nekonsolidiranim financijskim izvještajima evidentirani i prezentirani kao operativni najam. Početna klasifikacija tih ugovora nije u skladu s odredbama Međunarodnog računovodstvenog standarda 17 – "Najmovi" (MRS 17), koji između ostalog navodi da se najam klasificira kao financijski najam ako je sadašnja vrijednost minimalnih budućih plaćanja po ugovoru približno jednaka fer vrijednosti imovine u najmu, što je karakteristično za prije navedene najmove koje je Društvo sklopilo.

17/ NEMATERIJANA IMOVINA

(u tisućama kuna)	Izdaci za razvoj	Patenti, licencije i ostala prava	Ostala imovina	Nematerijalna pripremi	Nematerijalna imovina ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje 31.12.2016.	429	59.330	44.856	3.292	107.907
Nove nabave	11	872	-	376	1.259
Prijenos sa imovine u pripremi	-	369	19	(388)	-
Rashodi, otuđenja i prodaje	-	(123)	(8)	-	(131)
Stanje 31.12.2017.	440	60.448	44.867	3.280	109.035
Nove nabave	-	273	-	2.465	2.738
Prijenos sa imovine u pripremi	-	2.316	341	(2.316)	341
Rashodi, otuđenja i prodaje	-	(370)	(24)	-	(394)
Podjela Društva (izdvajanje)	-	(34.187)	(9.301)	(3.222)	(46.710)
Stanje 31.12.2018.	440	28.480	35.883	207	65.010
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI					
Stanje 31.12.2016.	429	51.238	43.381	-	95.048
Amortizacija	-	4.431	588	-	5.019
Rashodi, otuđenja i prodaje	-	(88)	(8)	-	(96)
Stanje 31.12.2017.	429	55.581	43.961	-	99.971
Amortizacija	-	1.359	114	-	1.473
Rashodi, otuđenja i prodaje	-	(370)	(25)	-	(395)
Podjela Društva (izdvajanje)	-	(32.057)	(8.797)	-	(40.854)
Stanje 31.12.2018.	429	24.513	35.253	-	60.195
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST					
Stanje na početku razdoblja	11	4.867	906	3.280	9.064
Stanje na kraju razdoblja	11	3.967	630	207	4.815

18/ ULAGANJE U NEKRETNINE

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje 1. siječnja	2.528.951	2.325.504
Povećanje vrijednosti za nova ulaganja	1.013	17.488
Povećanje fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (neto)	103.875	191.470
Donos sa nekretnina, postrojenja i opreme	14.629	
Prijenos na nekretnine postrojenja i opremu	-	(5.511)
Podjela Društva (izdvajanje)	(492.418)	-
Stanje 31. prosinca	2.156.050	2.528.951

Tijekom 2018. godine, obavljeno je fer vrednovanje ulaganja u nekretnine na temelju procjene kvalificiranog procjenitelja ovlaštenog za procjenu vrijednosti nekretnina pri čemu su utvrđeni dobiti uslijed promjene fer vrijednosti u iznosu od 103.875 tisuća kuna (2017. godine: dobit od 191.470 tisuća kuna), koji su uključeni u račun dobiti i gubitka za 2018. godinu.

Hijerarhija fer vrijednosti

	<u>2. razina</u>	<u>3. razina</u>	<u>Fer vrijednost</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	na 31.12.2018.
			(u tisućama kuna)
Skladišne hale u poslovnom najmu	-	1.231.972	1.231.972
Ostali prostori u poslovnom najmu	11.426	477.142	488.568
Ostale nekretnine koje se drže radi povećanja kapitalne vrijednosti ili za upotrebu u još neutvrđenoj budućnosti	194.462	241.048	435.510
	<u>205.888</u>	<u>1.950.162</u>	<u>2.156.050</u>

19/ ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Udjeli		
Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.	2.011.000	2.011.000
Gradska plinara Zagreb d.o.o.	269.725	269.725
Zagrebačka stanogradnja d.o.o.	51.000	51.000
Gradska plinara Zagreb-Opskrba d.o.o.	40.000	40.000
Gradska ljekarna Zagreb	26.787	26.787
Centar d.o.o.	7.046	7.046
AGM d.o.o.	98	98
Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o.	2.000	2.000
Zagreb plakat d.o.o.	10	10
	<u>2.407.666</u>	<u>2.407.666</u>

20/ FINACIJSKA IMOVINA

Dugoročna financijska imovina prikazana je kako slijedi:

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Financijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	904	868
Financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku	<u>123.931</u>	<u>107.578</u>
	<u>124.835</u>	<u>108.446</u>

Financijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Ulaganja u dionice	904	868

U okviru ulaganja u dionice evidentirana je financijska imovina (dionice) koja se vodi po fer vrijednosti uz prikaz promjena fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Iskazane dionice odnose se na manjinski udjele u vlasništvu banaka i drugih poslovnih subjekata prema kojima Društvo nema značajnijeg utjecaja.

Financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Depoziti s dospijećem dužim od jedne godine	123.931	107.578
Depoziti s dospijećem do jedne godine	753	1.494
Ostale vrijednosnice koje se drže do dospijeća	<u>2.906</u>	<u>5.212</u>
	<u>127.590</u>	<u>114.284</u>
<i>Kratkoročni dio (bilješka 24)</i>	(3.659)	(6.706)
<i>Dugoročni dio</i>	123.931	107.578

Depoziti s dospijećem dužim od jedne godine najvećim dijelom odnose se na garanciju za otplatu kreditnih i obveza iz ugovora o zakupu, dospijevaju po konačnoj otplati obveza.

21/ DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Dugoročni dio		
Potraživanja od povezanih strana	1.254.398	923.836
Potraživanja po zajmovima	-	5.866
Potraživanja po osnovu prodaje na kredit	980	4.596
Ostala potraživanja	312.101	328.447
	<u>1.567.479</u>	<u>1.262.745</u>
Kratkoročni dio – bilješka 23		
Potraživanja od povezanih strana – bilješka 23	189.728	93.080
Potraživanja po zajmovima – bilješka 23	5.349	5.848
Potraživanja po osnovu prodaje na kredit – bilješka 23	195	1.343
Ostala potraživanja – bilješka 23	12.224	11.333
	<u>207.496</u>	<u>111.604</u>
Potraživanja od povezanih strana		
	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Potraživanja od člana društva	918.242	857.321
Diskont nedospjelih potraživanja od člana društva	(218.646)	(145.840)
Vrijednosno usklađenje potraživanja od člana	(9.163)	(9.163)
Dani zajmovi povezanim društvima	753.693	314.598
	<u>1.444.126</u>	<u>1.016.916</u>
<i>Kratkoročni dio</i>		(93.080)
<i>Dugoročni dio</i>	1.254.398	923.836

Potraživanja od vlasnika odnose se na na potraživanja od Grada Zagreba za financiranje 50%-tnih troškova najma sportskog objekta Arena Zagreb u iznosu od 323.164 tisuća kuna neto (2017. godine: 338.682 neto), na potraživanje po ugovorima sukladno IFRIC-u 12 Ugovori o koncesiji u iznosu od 367.270 tisuća kuna (2017. godine: 339.787 tisuća kuna).

Na dane kratkoročne zajmove povezanim društvima obračunavaju se kamate jednake tržišnim u vrijeme odobravanja zajma.

21/ DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA / NASTAVAK

Potraživanja po zajmovima

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Dani dugoročni zajmovi nepovezanim društvima	14.765	17.115
Dani dugoročni zajmovi upravi i zaposlenicima	1.152	9.050
Ispravak vrijednosti danih zajmova	<u>(10.568)</u>	<u>(14.451)</u>
	5.349	11.714
<i>Kratkoročni dio</i>	(5.349)	(5.848)
<i>Dugoročni dio</i>	-	5.866

Potraživanja za prodaju na kredit

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Potraživanja za prodane stanove	1.181	5.970
Vrijednosno usklađivanje po diskontu	(6)	(31)
<i>Diskontna stopa u %</i>	<u>2,4%</u>	<u>2,2%</u>
	1.175	5.939
<i>Kratkoročni dio</i>	(195)	(1.343)
<i>Dugoročni dio</i>	980	4.596

Potraživanja za prodane stanove diskontiraju se po stopi koja odgovara tržišnom prinosu na državne obveznice, a koja je u 2018. godini iznosila 2,4% (u 2017 godini: 2,2%).

Ostala dugoročna potraživanja

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Potraživanja od države	323.163	338.682
Ostala potraživanja	<u>1.162</u>	<u>1.098</u>
	324.325	339.780
<i>Kratkoročni dio</i>	(12.224)	(11.333)
<i>Dugoročni dio</i>	312.101	328.447

Potraživanje od države u iznosu od 323.164 tisuće kuna neto (31. prosinca 2017. godine 338.682 tisuća kuna neto) odnosi se na neto potraživanje od Vlade Republike Hrvatske za financiranje 50%-tnog najma dvorane Arena.

22/ ZALIHE

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Sirovine i materijal	61.222	100.650
Gotovi proizvodi	15.350	27.836
Proizvodnja u tijeku	6.356	5.659
Trgovačka roba (i nekretnine u prometu)	4.705	4.272
Predujmovi za zalihe	648	466
	<u>88.281</u>	<u>138.883</u>

23/ POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Potraživanja od povezanih društava	523.028	454.065
Potraživanja od kupaca	94.490	122.719
Potraživanja od države i drugih institucija	4.663	12.726
Potraživanja od zaposlenih	264	4.465
Ostala potraživanja	74.107	65.212
	<u>696.552</u>	<u>659.187</u>

Potraživanja od povezanih društava

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Potraživanja od člana društva	284.295	303.657
Tekuće dospijeće dugoročnih potraživanja od člana društva	86.122	93.080
Dani zajmovi povezanim društvima (dospijeće u roku 1 godine)	115.568	29.947
Potraživanja od povezanih društava	37.043	27.381
	<u>523.028</u>	<u>454.065</u>

23/ POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA / NASTAVAK

Potraživanja od kupaca

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Potraživanja od kupaca	558.190	685.137
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	<u>(463.700)</u>	<u>(562.418)</u>
	94.490	122.719

Potraživanja od kupaca iskazana su po amortiziranom trošku. Na zakašnjele uplate obračunavaju se zakonske zatezne kamate. Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca Društvo evidentira za sva potraživanja starija od 365 dana, a potraživanja dospjela u razdoblju 120-365 dana ispravljaju se na temelju iskustva s nenaplaćenim potraživanjima u proteklim razdobljima te analizi tekućeg financijskog položaja kupca.

Struktura potraživanja od kupaca analizira se minimalno 2 puta godišnje, po dospjelim nenaplaćenim potraživanjima šalju se opomene kupcima, a za sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca pokreće se postupak prisilne naplate dospjelih potraživanja (ovrhe i sudske tužbe). Potraživanja za isporuku komunalnih usluga građanima i gospodarstvu nisu osigurana nikakvim financijskim instrumentima. Potraživanja za isporuku ostalih usluga prema gospodarstvu iz segmenta tržišnih djelatnosti osigurana su različitim financijskih instrumentima (mjenice, zadužnice, bankovne garancije i sl.). Kod utvrđivanja mogućnosti naplate nekog potraživanja uzima se u obzir djelatnost iz koje je formirano potraživanje (komunalne ili tržišne djelatnosti - zbog različitih čimbenika koji utječu na formiranje cijene i uvjeta isporuke usluga) i subjekt kojem je isporučena usluga (građanstvo ili privreda - zbog različitog roka zastare). Komunalna djelatnost regulirana je posebnim zakonima i potraživanja nisu osigurana financijskim instrumentima. Potraživanja od kupaca iz ostalih djelatnosti osigurana su različitim instrumentima osiguranja naplate (mjenice, zadužnice i sl.).

Društvo je također primijenilo novi standard MSFI 9 kako slijedi:

- Potraživanja od kupaca u zemlji analiziralo je na uzorku od 100% ukupnih potraživanja u zemlji,
- Potraživanja od povezanih društava razmotrena su u cijelosti.

Analizom starosne strukture, utvrđeno je da Društvo nema značajnih dospjelih potraživanja, najznačajniji dio potraživanja nije dospio te Društvo procjenjuje da će se u cijelosti naplatiti.

Starosna analiza dospjelih i neumanjenih potraživanja:

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
0-60 dana	26.296	31.145
60-180 dana	12.636	12.323
180-365 dana	2.769	22.656
preko 365 dana	<u>2.502</u>	<u>-</u>
	44.203	66.124

23/ POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA / NASTAVAK

Promjene ispravka vrijednosti za sumnjiva potraživanja:

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje na dan 01. siječnja	562.418	461.656
Priznati gubici uslijed umanjenja potraživanja	46.962	105.233
Priznati gubici uslijed otpisa potraživanja	(76.815)	(4.325)
Iznosi naplaćeni tijekom godine	(35.155)	(49.993)
Otpisi vrijednosno usklađenih potraživanja iz ranijih godina	-	49.847
Podjela Društva (izdvajanje)	(33.711)	-
Stanje na dan 31. prosinca	463.699	562.418

Starosna analiza umanjenih potraživanja od kupaca

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
120-180 dana	9.568	4.537
180-365 dana	7.370	21.305
preko 365 dana	446.761	536.576
	463.699	562.418

Potraživanja od zaposlenih

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Potraživanja od zaposlenih	265	4.483
Ispravak vrijednosti potraživanja od zaposlenih	(1)	(18)
	264	4.465

Potraživanja od države

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Potraživanja od HZZO-a	3.484	4.193
Potraživanja za PDV	1.086	1.454
Ostala potraživanja za poreze, doprinose i naknade	93	7.079
	4.663	12.726

23/ POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA / NASTAVAK

Ostala potraživanja

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	31.242	31.580
Tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja – bilješka 21	17.768	18.524
Dani predujmovi	13.123	7.363
Potraživanja od osiguravajućih društava i za naknadu šteta	3.047	1.524
Ispravak vrijednosti danih predujmova	(293)	(293)
Ostala potraživanja	9.220	6.514
	<u>74.107</u>	<u>65.212</u>

24/ FINANCIJSKA IMOVINA

Financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Ostala financijska imovina	2.906	5.212
Depoziti	753	1.494
	<u>3.659</u>	<u>6.706</u>

25/ NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Žiro račun kunski	48.657	31.542
Žiro račun devizni	5.593	11.436
Blagajna	804	921
Blagajna devizna	1	7
Ostalo	23.740	2.121
	<u>78.795</u>	<u>46.027</u>

26/ KAPITAL I REZERVE

Temeljni kapital

Jedini član Društva je Grad Zagreb. Na dan 31. prosinca 2018. godine temeljni kapital Društva iznosi 3.177.044 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 3.833.236 tisuća kuna). Smanjenje temeljnog kapitala proizlazi iz podjele Društva (izdvajanja) vidi bilješka 4. Statusne promjene.

Pričuve iz revalorizacije zemljišta

Revalorizacijska pričuva formirana je iz revalorizacije zemljišta. Kod prodaje revaloriziranog sredstva, dio revalorizacije koji se odnosi na realizirano sredstvo se prenosi na zadržanu dobit.

	2018.	2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje na početku godine	<u>2.730.718</u>	<u>2.730.718</u>
Povećanje iz revalorizacije	4.945	-
Podjela društva (izdvajanje)	<u>(1.032.673)</u>	<u>-</u>
Stanje na kraju godine	<u>1.702.990</u>	<u>2.730.718</u>

Ostale pričuve

Ostale pričuve iskazane u izvještaju o financijskom položaju (bilanci) na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 319.977 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 319.977 tisuća kuna) odnose se na temeljni kapital dva pripojena društva 2001. godine (Grad mladih Granešina d.o.o. i Omladinski turistički centar d.o.o.) jednoj od podružnica, a za koji nije provedeno povećanje temeljnog kapitala u iznosu od 15.125 tisuća kuna, te na kapitalne pričuve formirane po Odluci Skupštine od 13. rujna 2011. godine za darovanu imovinu od Grada Zagreba u iznosu od 304.852 tisuće kuna.

Zadržana dobit

	2018.	2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje na početku godine	<u>174.654</u>	<u>119.041</u>
Podjela društva (izdvajanje)	31.872	-
Dobit tekuće godine	<u>92.930</u>	<u>55.613</u>
Stanje na kraju godine	<u>299.456</u>	<u>174.654</u>

27/ OBVEZE PO KREDITIMA

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
<i>Dugoročni krediti</i>		
Kredit i zajmovi	834.962	908.107
Financijski najam	648.907	1.217.252
	<u>1.483.869</u>	<u>2.125.359</u>
<i>Kratkoročni krediti</i>		
Kredit i zajmovi	722.029	364.066
Financijski najam	49.712	155.281
Obveze iz financiranja prodajom potraživanja	-	8.849
Ostalo	47.332	47.897
	<u>819.073</u>	<u>576.093</u>
Ukupno krediti	<u>2.302.942</u>	<u>2.701.452</u>

Prosječna godišnja kamatna stopa na primljene kredite od banaka i financijski najam na dan bilance je 3,13% (2017.:3,77%).

Kretanje dugoročnih kredita

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje na 01. siječnja	<u>1.156.023</u>	<u>926.314</u>
Povećanje za nove kredite	125.000	480.000
Smanjenje za otplate kredita	(224.533)	(248.368)
Učinak tečajnih razlika	(1.003)	(1.923)
Podjela društva (izdvajanje)	(23.849)	-
Stanje na 31. prosinca	<u>1.031.638</u>	<u>1.156.023</u>
<i>Tekuće dospijeće</i>	<u>(196.676)</u>	<u>(247.916)</u>
Dugoročni dio kredita	<u>834.962</u>	<u>908.107</u>

Dinamika otplate dugoročnih kredita

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
U roku od jedne godine	196.676	247.916
U drugoj do petoj godini	716.099	715.885
Nakon pete godine	118.863	192.222
	<u>1.031.638</u>	<u>1.156.023</u>

27/ OBVEZE PO PRIMLJENIM KREDITIMA / NASTAVAK

Financijski najam

	Minimalna plaćanja najma		Sadašnja vrijednost	
			minimalnih	plaćanja
(u tisućama kuna)	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
U roku od jedne godine	81.486	208.716	49.712	155.281
U drugoj do uključivo petoj godini	240.496	779.035	131.568	642.027
Nakon pete godine	694.285	780.257	517.339	575.225
	<u>1.016.267</u>	<u>1.768.008</u>	<u>698.619</u>	<u>1.372.533</u>
<i>Manje: budući financijski troškovi</i>	<u>(317.648)</u>	<u>(395.475)</u>		
Sadašnja vrijednost minimalnih plaćanja	<u>698.619</u>	<u>1.372.533</u>		
Iskazano u financijskim izvještajima unutar:				
<i>Kratkoročnih obveza</i>	(49.712)	(155.281)		
<i>Dugoročnih obveza</i>	648.907	1.217.252		

Obveze po financijskom najmu odnose se na opremu (transportna sredstva) i zgradu (dvoranu Arenu) koje su uzete u najam na rok od 5 - 28 godina. Po isteku ugovora o najmu, Društvo može otkupiti imovinu po ugovorenim vrijednostima. Obveze Društva temeljem financijskog najma su osigurane vlasništvom najmodavatelja nad imovinom koja je predmetom najma.

Društvo u istom iznosu ukupnih obveza s osnove financijskog najma za dvoranu ima evidentirana i potraživanja od vlasnika i države (bilješka 21 i 34).

Sadašnja vrijednost imovine pod financijskim najmom je iskazana kako slijedi:

	Građevinski objekti	Transportna sredstva	Ukupno
(u tisućama kuna)	<u>(u tisućama kuna)</u>	<u>(u tisućama kuna)</u>	<u>(u tisućama kuna)</u>
Nabavna vrijednost	818.881	1.581.686	2.400.567
Ispravak vrijednosti	(92.124)	(523.287)	(615.411)
Neto knjigovodstvena vrijednost 31.12.2017.	<u>726.757</u>	<u>1.058.399</u>	<u>1.785.156</u>
Nabavna vrijednost	818.881	118.285	937.166
Ispravak vrijednosti	(102.360)	(41.563)	(60.797)
Neto knjigovodstvena vrijednost 31.12.2018.	<u>716.521</u>	<u>76.722</u>	<u>876.369</u>

27/ OBVEZE PO PRIMLJENIM KREDITIMA / NASTAVAK

Kratkoročni krediti

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Kratkoročni krediti	722.029	372.916
<i>Kratkoročni krediti</i>	525.353	125.000
<i>Tekuće dospijeće dugoročnih kredita</i>	196.676	247.916
Tekuće dospijeće financijskog najma	49.711	155.281
Ostalo (kamate na kredite i obveznice)	47.333	47.896
	<u>819.073</u>	<u>576.093</u>

Kretanje kratkoročnih kredita

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje na 01. siječnja	<u>372.916</u>	<u>274.849</u>
Povećanje za nove kredite	482.962	735.000
Smanjenje za otplaćeno tekuće dospijeće	(205.525)	(274.849)
Tekuće dospijeće dugoročnih kredita	196.676	247.916
Smanjenje za otplate kredita	(125.000)	(610.000)
Stanje na 31. prosinca	<u>722.029</u>	<u>372.916</u>

28/ OBVEZE ZA IZDANE OBVEZNICE

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Nominalna vrijednost	2.300.000	2.300.000
Premija	7.752	9.286
Diskont	(34.545)	(41.282)
Trošak izdavanja obveznica	(21.849)	(24.739)
Sadašnja vrijednost obveznice	<u>2.251.358</u>	<u>2.243.265</u>

U srpnju 2016. godine Društvo je izdalo obveznice u nominalnom iznosu 1.800.000 tisuća kuna po fiksnoj kamatnoj stopi od 3,875% i cijeni izdanja od 97,19%.

U srpnju 2017. godine Društvo je izdalo obveznice u nominalnom iznosu 500.000 tisuća kuna po fiksnoj kamatnoj stopi od 3,875% i cijeni izdanja od 102,00%. U srpnju 2017. godine isplaćen je u cjelosti ostatak obveza po izdanim euro obveznicama s dospijećem u srpnju 2017.godine.

Prosječna godišnja kamatna stopa na obveznice na dan bilance bila je 3,875% (2017.: 3,875%).

29/ OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Obveze prema povezanim društvima (bilješka 34)	14.192	16.655
Ostale dugoročne obveze	<u>506</u>	<u>3.131</u>
	<u>14.698</u>	<u>19.786</u>

Obveze prema povezanim društvima na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 14,1 milijun kuna odnose se na komunalni doprinos prema Gradu Zagrebu (31. prosinca 2017. godine 16,6 milijuna kuna).

Ostale dugoročne obveze iskazane u izvještaju o financijskom položaju (bilanci) na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 506 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 3.131 tisuća kuna), odnose na obvezu prema državi za prodane stanove zaposlenicima u skladu s državnim programom. Prema tada važećim zakonskim propisima, 65% prihoda ostvareno prodajom stanova zaposlenicima, plaćalo se državi po primitku sredstava. Prema Zakonu, Društvo nema obvezu doznačiti sredstva prije naplate od zaposlenika.

30/ REZERVIRANJA

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Rezerviranja za primanja zaposlenih po MRS 19	87.649	170.730
Rezerviranja za sudske sporove	127.613	161.462
Rezerviranja za sanaciju odlagališta	49.964	56.238
Rezerviranja za ostale obveze	<u>133</u>	<u>5.587</u>
	<u>265.359</u>	<u>394.017</u>
<i>Kratkoročna obveza (bilješka 32)</i>	(38.480)	(29.965)
<i>Dugoročna obveza</i>	226.879	364.052

Obveza rezerviranja za primanja zaposlenika proizlazi iz kolektivnog ugovora, a rezerviranja su utvrđena sukladno MRS-u 19 "Primanja zaposlenih". Rezerviranja za primanja zaposlenih uključuju rezerviranja za otpremnine, jubilarne nagrade i solidarne potpore. Rezerviranja se mjere po sadašnjoj vrijednosti troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze, uz korištenje diskontne stope od 2,4%.

Rezerviranja za sanaciju odlagališta odnose se na troškove održavanja i nadzora nad odlagalištem Jakuševac nakon njegovog zatvaranja za narednih 30 godina u svrhu zaštite okoliša sukladno MRS-u 37. "Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina". Predmetna rezerviranja su diskontirana. Rezerviranja se mjere po sadašnjoj vrijednosti troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze, uz korištenje diskontne stope od 2,4%.

Rezerviranja za troškove po započetim sudskim sporovima koji se vode protiv Društva obavljaju se po saznanju o pokretanju spora i procjeni ishoda spora. Uprava vjeruje da je obavljeno rezerviranje troškova dostatno za moguće obveze koje bi mogle uslijediti.

31/ ODGOĐENO PRIZNAVANJE PRIHODA

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Odgođeni prihodi budućeg razdoblja	911.521	1.637.826

Odgođeni prihodi budućeg razdoblja odnose se na imovinu primljenu ili financiranu od jedinica lokalne uprave i drugih pravnih osoba, bez naknade, koji se u izvještaj o financijskom položaju (bilanci) iskazuju kao odgođeni prihodi. Smanjenje odgođenog priznavanja prihoda u računu dobiti i gubitka se priznaje racionalno tijekom korisnog vijeka predmetne imovine, kao prihod u visini obračunate amortizacije imovine sukladno MRS 20.

32/ OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE OBVEZE

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Obveze prema povezanim društvima (bilješka 34)	99.606	277.254
Obveze prema dobavljačima	167.800	196.169
Obveze prema zaposlenima za neto plaće i naknade	31.882	78.100
Obveze za predumove, depozite i jamstva	9.359	7.861
Ostale obveze	179.422	243.776
	<u>488.069</u>	<u>803.160</u>

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Odgođeno priznavanje prihoda od prodaje	48.755	86.524
Obveze za poreze i doprinose na plaće i naknade	18.054	50.989
Obračunati troškovi koji nisu fakturirani a terete tekuće	55.948	46.015
Tekuće dospijeće dugoročnih rezerviranja (bilješka 30)	38.480	29.965
Obveza za porez na dodanu vrijednost	11.603	19.699
Ostale obveze za naknade po rješenjima	5.175	6.171
Obveza za članarine, naknade i poreze	1.407	4.413
	<u>179.422</u>	<u>243.776</u>

33/ IZVANBILANČNI ZAPISI

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Izvanbilančni zapisi	161.722	356.403

Izvanbilančni zapisi na dan 31. prosinca 2018. godine odnose se na dane garancije i zadužnice, primljenu opremu u operativnom najmu i obvezu za jamstvo Grada za izdane obveznice.

34/ STANJA I POSLOVNI DOGAĐAJI S POVEZANIM STRANAMA

Kupoprodajne transakcije između povezanih strana tijekom godina:

	Prihodi od prodaje		Troškovi kupljene robe i usluga	
	2018. (u tisućama kuna)	2017. (u tisućama kuna)	2018. (u tisućama kuna)	2017. (u tisućama kuna)
Grad Zagreb	889.352	1.553.877	8.038	10.659
Gradska plinara Zagreb d.o.o.	21.372	10.038	835	1.988
Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.	14.095	13.060	2.477	3.533
Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o.	3.586	4.146	4.315	6.748
Gradska plinara Zagreb Opskrba	679	10.720	5.863	13.985
Zagreb plakat d.o.o.	526	2.368	260	482
Gradska ljekarna Zagreb	95	88	1.204	77
AGM d.o.o.	404	399	10	59
Zagrebačka stanogradnja d.o.o.	10.286	5.454	-	-
Centar d.o.o.	29	-	-	-
Ostala povezana društva izvan Grupe	23.266	-	4.727	-
	963.690	1.600.150	27.729	37.531

Otvorena stanja iz kupoprodajnih transakcija na kraju izvještajnog razdoblja:

	Potraživanja od povezanih strana	
	31.12.2018. (u tisućama kuna)	31.12.2017. (u tisućama kuna)
Grad Zagreb (bilješka 23)	293.233	303.657
Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.	4.623	5.194
Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o.	17.340	19.362
Gradska plinara Zagreb d.o.o.	1.504	1.398
AGM d.o.o.	106	433
Zagreb plakat d.o.o.	6	60
Gradska plinara Zagreb Opskrba d.o.o.	92	729
Gradska ljekarna Zagreb	25	6
Zagrebačka stanogradnja d.o.o.	108	196
Centar d.o.o.	6	3
Ostala povezana društva izvan Grupe	4.295	-
	321.338	331.038

34/ STANJA I POSLOVNI DOGAĐAJI S POVEZANIM STRANAMA / NASTAVAK

Otvorena stanja iz kupoprodajnih transakcija na kraju izvještajnog razdoblja / nastavak:

	<u>Obveze prema povezanim stranama</u>	
	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Grad Zagreb (bilješka 32)	9.070	101.917
Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.	812	1.961
Gradska plinara Zagreb Opskrba d.o.o.	2.511	4.108
Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o.	279	588
Zagreb plakat d.o.o.	15	23
Gradske ljekarne Zagreb	21	116
Gradska plinara Zagreb d.o.o.	74	641
Ostala povezana društva izvan Grupe	316	-
	<u>13.098</u>	<u>109.354</u>

Prihodi od prodaje povezanim stranama ostvareni su po standardnim tržišnim cijenama koje su usporedive s cijenama prema nepovezanim stranama.

Otvoreni iznosi nisu osigurani instrumentima plaćanja (zadužnice, mjenice, bankovne garancije) i biti će plaćeni u novcu.

Potraživanja za zajmove prema povezanim stranama (bilješka 21 i 23)

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.	131.527	131.895
Zagrebačka stanogradnja d.o.o.	247.097	205.138
AGM d.o.o.	8.597	6.893
Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o.	52	52
Centar d.o.o.	592	567
Zagrebački velesajam d.o.o.	35.656	-
ZET d.o.o.	342.133	-
	<u>765.654</u>	<u>344.545</u>

Obveze za zajmove prema povezanim stranama (bilješka 32)

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Gradska plinara Zagreb Opskrba d.o.o.	-	50.461
Gradska plinara Zagreb d.o.o.	16.505	62.362
Gradska ljekarna d.o.o.	70.000	55.077
	<u>86.505</u>	<u>167.900</u>

U tijeku izvještajnih razdoblja Društvo je odobrilo nekoliko kratkoročnih i dugoročnih (dospijeće unutar 10 godina) zajmova povezanim stranama kako je navedeno u gornjoj tablici. Ugovorene kamatne stope mogu se usporediti tržišnim kamatnim stopama po kojima se Društvo može zadužiti na tržištu novca u vrijeme ugovaranja zajma. Zajmovi su osigurani instrumentima plaćanja u obliku zadužnice.

**34/ STANJA I POSLOVNI DOGAĐAJI S POVEZANIM STRANAMA /
NASTAVAK**

Ostala dugoročna potraživanja

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Grad Zagreb (bilješka 21)	690.434	702.318

Ostale dugoročne obveze

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Grad Zagreb (bilješka 29)	14.192	16.655

Povezane strane Društva su Uprava i članovi Nadzornog odbora. Članovima Uprave (Uprava Društva i voditelji podružnica) i Nadzornog odbora isplaćena su primanja kako slijedi:

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Plaća Uprave i voditelja podružnica	6.361	7.464
Naknada Nadzornom i revizorskom odboru	748	637
	<u>7.109</u>	<u>8.101</u>

35/ PRIMANJA ZAPOSLENIH

Na dan 31. prosinca 2018. godine rezerviranja za primanja zaposlenih koja uključuju jubilarne nagrade, otpremnine i solidarne potpore iznose 87.649 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 170.730 tisuća kuna).

Jubilarne nagrade, otpremnine i solidarne potpore

Sukladno kolektivnom ugovoru Društvo ima obvezu isplaćivanja jubilarnih nagrada svojim zaposlenicima. Društvo ima plan definiranih primanja za zaposlenike koji ispunjavaju određene kriterije. 5. dodatkom temeljnom kolektivnom ugovoru od 1. siječnja 2019.g. jubilarne nagrade isplaćuju se u slučaju ostvarivanja dobiti nakon oporezivanja u iznosima koji su vezani uz prosječnu plaću isplaćenu u gospodarstvu grada Zagreba i to prema sljedećim godinama radnog staža u Društvu:

- 700 kuna za 5 godina radnog staža
- 1 prosječna mjesečna plaća za 10 godina radnog staža
- 1,5 prosječna mjesečna plaća za 15 godina radnog staža
- 2 prosječne mjesečne plaće za 20 godina radnog staža
- 2,5 prosječne mjesečne plaće za 25 godina radnog staža
- 3 prosječne mjesečne plaće za 30 godina radnog staža
- 3,5 prosječne mjesečne plaće za 35 godina radnog staža
- 4 prosječne mjesečne plaće za 40 godina radnog staža

S obzirom da Društvo nije u mogućnosti sa sigurnošću procijeniti sve uvjete potrebne za izračun sadašnje vrijednosti obveza za rezerviranja za jubilarne nagrade koja proizlazi iz 5. dodatka TKU, u financijskim izvještajima na 31. prosinca 2018.g. iskazana je kratkoročna nediskontirana obveza za jubilarne nagrade za ukupan broj radnika koji u slijedećoj poslovnoj godini ostvaruju pravo na jubilarnu nagradu.

35/ PRIMANJA ZAPOSLENIH / NASTAVAK

Kod odlaska u redovnu starosnu mirovinu, zaposleniku po Kolektivnom ugovoru pripada pravo na naknadu u iznosu od 3 prosječne mjesečne plaće isplaćene u gospodarstvu grada Zagreba u prethodna tri mjeseca.

Solidarne potpore isplaćuju se prema prosječnoj isplaćenoj plaći u gospodarstvu grada Zagreba, uključuju potpore zaposlenicima u slijedećim slučajevima:

- smrti zaposlenika ili člana uže obitelji zaposlenika
- nastanka teške invalidnosti zaposlenika ili djece i supružnika zaposlenika
- bolovanja dužeg od 90 dana zaposlenika
- potpore djeci radnika stradalog ili poginulog u domovinskom ratu
- nabava medicinskog pomagala i pokriće participacije pri kupnji prijeko potrebnih lijekova po mišljenju nadležnog liječnika
- otklanjanje posljedica elementarne nepogode
- rođenje djeteta
- teža povreda radnika na radu

Sadašnja vrijednost obveza po definiranim primanjima, povezani troškovi tekućeg i minulog rada određeni su metodom projicirane kreditne jedinice uz primjenu diskontne stope od 2,4% (2017. godine: 2,2%) a koja odgovara tržišnom prinosu na državne obveznice.

Aktuarske procjene su izvedene na temelju sljedećih glavnih pretpostavki:

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Diskontna stopa	2,4%	2,2%
Stopa fluktuacije	4,34%	prosječno 3,5%
Prosječan očekivan preostali radni staž (godine)	19,4	17
Rast osnovice	2%	2%

Iskazan iznos u izvještaju o financijskom položaju (bilanci) na osnovu obveza Društva s naslova definiranih otpremnina, jubilarnih nagrada i solidarnih potpora:

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Sadašnja vrijednost obveze za primanja zaposlenih	87.649	170.730

36/ FINANCIJSKI INSTRUMENTI**Upravljanje rizikom kapitala**

Odnos neto kapitala i duga

Struktura kapitala analizira se putem analize troškova kapitala i sa njima povezanim rizicima.

Koefficient financiranja na kraju izvještajnog razdoblja iznosio je:

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Dug	3.907.971	4.220.839
Primljeni krediti, zajmovi i financijski najam (dugoročno i kratkoročno dospjeće)	2.302.942	2.701.452
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	2.251.358	2.243.265
-obveza po financijskom najmu dvorane Arena (iskazano i kao potraživanje od Grada Zagreba i Vlade RH)	(646.329)	(700.029)
-obveza po kreditima podružnice ZET za koje je istovremeno iskazano potraživanje od Grada Zagreba	-	(23.849)
Novac u blagajni i stanja na računima u bankama	78.795	46.027
Neto dug	3.829.176	4.174.812
Kapital	5.499.467	7.058.585
Omjer neto duga i kapitala	69,6%	59,1%

36/ FINANCIJSKI INSTRUMENTI / NASTAVAK**Kategorije financijskih instrumenata**

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Financijska imovina		
Novac na računima i u blagajni	78.795	46.027
Financijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti	904	868
Dugoročni depoziti i ostala financijska imovina	127.590	114.284
Potraživanja od povezanih društava i kupaca	1.106.262	1.156.075
Potraživanja po zajmovima i po osnovi prodaje na kredit	772.178	362.199
Potraživanja od zaposlenih	264	4.465
Ostala potraživanja	380.664	399.207
Financijske obveze		
Ugovori o financijskom najmu	698.619	1.372.533
Primljeni krediti i zajmovi (dugoročno i kratkoročno dospijeće)	1.556.990	1.281.023
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	2.251.358	2.243.265
Obveze prema povezanim društvima i dobavljačima	282.104	490.078
Obveze za predujmove, depozite i jamstva	9.359	7.861
Obveze prema zaposlenima	31.882	78.100
Ostale kratkoročne obveze	110.082	138.709

Ciljevi upravljanja financijskim rizikom

Radi prognoziranja mogućnosti nastupa situacije koja se može negativno odraziti na poslovanje i ostvarivanje zadanih ciljeva, Društvo identificira financijske rizike, utvrđuje njihov potencijalni utjecaj na poslovanje Društva u budućnosti i upravlja financijskim rizicima.

Različite oblike financijskih rizika s kojima se Društvo susreće u svom poslovanju nastoji se umanjivati, izbjegavati i prevladavati da bi se povećala sigurnost poslovanja. Kada se to procijeni ekonomski opravdanim, određeni financijski rizici se prihvaćaju.

Najvažniji rizici, zajedno s metodama korištenim za upravljanje tim rizicima opisani su u nastavku. Društvo nije koristilo derivatne (izvedene) instrumenta za upravljanje rizicima. Društvo ne koristi derivatne instrumente u špekulativne svrhe.

Tržišni rizik

Cijene komunalnih usluga na prijedlog Uprave Društva utvrđuje i odobrava Grad Zagreb dok Uprava Društva utvrđuje cijenu tržišnih usluga na temelju tržišnih cijena.

Aktivnosti Društva su primarno izložene financijskom riziku promjene tečaja strane valute i kamatne stope. Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Društva tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

Valutni rizik

Društvo određene transakcije obavlja u stranoj valuti te je po tom pitanju izloženo rizicima promjene valutnih tečajeva.

36/ FINACIJSKI INSTRUMENTI / NASTAVAK

Valutni rizik / nastavak

U slijedećoj tablici prikazani su knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Društva u stranoj valuti na izvještajni datum.

	Obveze		Imovina	
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
	(u tisućama kuna)		(u tisućama kuna)	
EUR	866.413	1.469.690	1.086.982	786.639

Analiza osjetljivosti na valutni rizik

Društvo je uglavnom izloženo valutnom riziku promjene tečaja kune u odnosu na EUR po osnovi obveza po dugoročnim zajmovima od kojih je 20% vezanih za EUR dok je s osnove izdavanja kunskih obveznica te reotkupom Euroobveznica značajno smanjena izloženost Društva valutnom riziku. S obzirom na malen udio zaduženja u stranoj valuti, Društvo smatra da valutni rizik nije značajan.

U idućoj tablici analizirana je osjetljivost Društva na povećanje tečaja kune od 1% u odnosu na relevantne strane valute. Stopa osjetljivosti od 1% je stopa koja se koristi u internim izvještajima o valutnom riziku i predstavlja procjenu Društva o realno mogućim promjenama tečaja kune u odnosu na EUR. Analiza osjetljivosti uključuje monetarnu imovinu i monetarne obveze u valuti. Negativan broj pokazuje smanjenje dobiti ako se hrvatska kuna u odnosu na predmetnu valutu promijeni za gore navedene postotke. U slučaju obrnuto proporcionalne promjene vrijednosti hrvatske kune u odnosu na predmetnu valutu, utjecaj na dobit bio bi suprotan u jednakom iznosu.

	Utjecaj valute EUR	
	31.12.2018.	31.12.2017.
	(u tisućama kuna)	
(Gubitak) / dobit	5.091	(6.831)

Upravljanje rizikom kamatnih stopa

Društvo nije značajno izloženo riziku promjene kamatnih stopa budući da je 11% ukupnih kreditnih obveza vezano uz varijabilne kamatne stope. Od ukupnih kreditnih obveza Društva 89% je ugovoreno s fiksnom kamatnom stopom. Najveći dio kreditnih obveza sa fiksnom kamatnom stopom odnosi se na emitirane kunske obveznice uz kuponsku stopu od 3,875% godišnje fiksno te obvezu po financijskom najmu Arene Zagreb s kamatnom stopom od 4,7%.

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik je rizik od neplaćanja odnosno neizvršenja ugovornih obveza od strane kupaca Društva koji utječe na eventualni financijski gubitak Društva. Društvo u poslovanju s kupcima prikuplja instrumente osiguranja plaćanja u svrhu zaštite od mogućih financijskih rizika i gubitaka uslijed neizvršenja plaćanja i ugovornih obveza.

Kupci se razvrstavaju u skupine rizičnosti prema financijskim pokazateljima poslovanja i dosadašnjem poslovanju s Društvom te se za svaku skupinu primjenjuju odgovarajuće mjere zaštite od kreditnog rizika. Za kategorizaciju kupaca uglavnom se koriste podaci iz službenih financijskih izvještaja kupaca te se koriste podaci Društva o dosadašnjem poslovanju.

Društvo posluje s velikim brojem kupaca različite djelatnosti i veličine, te s velikim brojem kupaca građana. Potraživanja od kupaca usklađena su za vrijednost sumnjivih i spornih potraživanja.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Instrumenti koji se koriste za praćenje i smanjivanje rizika likvidnosti su: analiza i upravljanje novčanim tokovima, analiza imovine i izvora financiranja imovine, analiza kreditne sposobnosti kupaca, instrumenti osiguranja plaćanja, ugovorene otvorene kreditne linije na revolving principu i sl.

36/ FINANCIJSKI INSTRUMENTI / NASTAVAK

Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika

U tablicama u nastavku analizirano je preostalo razdoblje do ugovornog dospijea neizvedenih financijskih obveza Društva. Tablice su sastavljene na temelju nediskontiranih novčanih odljeva po financijskim obvezama po najranijem datumu na koji se od Društva može zatražiti plaćanje. U tablicu su uključeni novčani odljevi i po glavnici i po kamatama.

(u tisućama kuna)	Prosječna ponderirana kamatna stopa	Do 1 g.	Od 1 do 2 g.	Od 2 do 3 g.	Od 3 do 4 g.	Od 4 do 5 g.	Nakon 5 g.	Ukupno
31. prosinca 2018. godine	%							
<i>Beskamatne</i>								
Obveze prema povezanim društvima i dobavljačima		270.872	2.960	2.960	2.960	2.352	-	282.104
Obveze za predujmove, depozite i jamstva		9.359	-	-	-	-	-	9.359
Obveze prema zaposlenima		31.882	-	-	-	-	-	31.882
Ostale kratkoročne obveze		110.082	-	-	-	-	-	110.082
<i>Instrumenti s promjenjivom kamatnom stopom</i>								
Obveze temeljem financijskog najma	4,20%	81.487	73.988	59.694	53.407	53.407	694.285	1.016.268
Kredit i zajmovi	3,38%	111.097	77.340	74.528	73.041	62.625	30.525	429.156
<i>Instrumenti s fiksnom kamatnom stopom</i>								
Izdane obveznice	3,88%	89.125	89.125	89.125	89.125	2.389.125	-	2.745.625
Kredit i zajmovi	2,88%	646.582	63.636	307.020	55.583	54.146	94.440	1.221.407
		1.350.486	307.049	533.327	274.116	2.561.655	819.250	5.845.883

36/ FINANCIJSKI INSTRUMENTI / NASTAVAK

Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika

(u tisućama kuna)	Prosječna ponderirana kamatna stopa	Do 1 g.	Od 1 do 2	Od 2 do 3	Od 3 do 4	Od 4 do 5	Nakon 5	Ukupno
31. prosinca 2017.	%							
<i>Beskamatne</i>								
Obveze prema povezanim društvima i		475.423	2.060	2.000	2.000	2.000	6.595	490.078
Obveze za predujmove, depozite, jamstva		7.861	-	-	-	-	-	7.861
Obveze prema zaposlenima		78.100	-	-	-	-	-	78.100
Ostale kratkoročne obveze		138.709	-	-	-	-	-	138.709
<i>Instrumenti s promjenjivom kamatnom</i>								
Obveze temeljem financijskog najma	4,20%	155.281	439.672	73.622	65.533	63.199	575.226	1.372.53
Kredit i zajmovi	3,17%	178.685	133.597	61.586	60.925	61.516	90.000	586.309
<i>Instrumenti s fiksnom kamatnom stopom</i>								
Izdane obveznice	3,88%	-	-	-	-	2.243.265	-	2.243.26
Kredit i zajmovi		194.230	51.048	282.381	32.381	32.452	102.222	694.714
		<u>1.228.28</u>	<u>626.377</u>	<u>419.589</u>	<u>160.839</u>	<u>2.402.432</u>	<u>774.043</u>	<u>5.611.56</u>

36/ FINANCIJSKI INSTRUMENTI / NASTAVAK

Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika

U tablici u nastavku analizirano je očekivano dospijeće neizvedene financijske imovine Društva. Tablice se sastavljene na temelju nediskontiranih ugovornih dospijeća financijske imovine, uključujući kamatu koja će biti zarađena na toj imovini

	Prosječna ponderirana efektivna	Do 1 g.	Od 1 do 2 g.	Od 2 do 3 g.	Od 3 do 4 g.	Od 4 do 5 g.	Nakon 5 g.	Ukupno
(u tisućama kuna)	%							
31. prosinca 2018.								
<i>Beskamatne</i>								
Novac i novčani ekvivalenti		78.795	-	-	-	-	-	78.795
Financijska imovina po fer vrijednosti		-	-	-	-	-	904	904
Potraživanje od povezanih društva i kupaca		734.915	111.538	96.445	97.872	98.271	571.995	1.711.036
Potraživanja od zaposlenih		264	-	-	-	-	-	264
Ostala potraživanja		83.544	27.191	26.828	26.708	26.708	347.180	538.159
<i>Instrumenti s promjenjivom kamatom</i>								
Dani depoziti i ostale vrijednosnice	1,56%	874	874	874	874	874	56.437	60.807
<i>Instrumenti s fiksnom kamatom stopom</i>								
Dani depoziti i ostale vrijednosnice	2,33%	3.051	2.298	2.298	2.298	4.956	67.492	82.393
Dani zajmovi	5%	5.621	-	-	-	-	-	5.621
Potraživanje po osnovi kredita za stanove	1%	195	272	250	235	128	96	1.176
Dani zajmovi povezanim društvima	3,88%	118.023	143.387	99.697	80.197	76.897	366.372	884.573
		1.025.28	285.560	226.392	208.184	207.834	1.410.476	3.363.72

36/ FINANCIJSKI INSTRUMENTI / NASTAVAK

Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 g.	Od 1 do 2 g.	Od 2 do 3 g.	Od 3 do 4 g.	Od 4 do 5 g.	Nakon 5 g.	Ukupno
(u tisućama kuna)	%							
31. prosinca 2017.								
<i>Beskamatne</i>								
Novac i novčani ekvivalenti		46.027	-	-	-	-	-	46.027
Financijske imovina po fer vrijednosti		868	-	-	-	-	-	868
Potraživanje od povezanih društva i kupaca		546.837	75.468	60.700	54.952	50.121	367.997	1.156.075
Potraživanja od zaposlenih		4.465	-	-	-	-	-	4.465
Ostala dugoročna potraživanja		-	1.099	-	-	-	-	1.099
Ostala kratkoročna potraživanja		46.700	-	-	-	-	-	46.700
<i>Instrumenti s promjenjivom kamatnom</i>								
Dani depoziti i ostale vrijednosnice	%	1.120	1.120	1.120	1.120	1.120	57.120	62.720
<i>Instrumenti s fiksnom kamatnom stopom</i>								
Dani depoziti i ostale vrijednosnice koje se		1.742	1.742	1.742	1.742	4.364	50.621	61.953
Dani zajmovi	%	832	-	-	-	-	-	832
Potraživanje po osnovi kredita za stanove	%	3.150	-	-	-	-	-	3.150
Dani zajmovi povezanim društvima		21.719	56.545	56.545	17.387	620	183.501	336.317
		673.75	135.974	120.107	75.201	56.225	659.239	1.720.498

36/ FINACIJSKI INSTRUMENTI / NASTAVAK

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Pokazatelji fer vrijednosti priznati u izvještaju o financijskom položaju / (bilanci)

U idućoj tablici su analizirani financijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani u tri skupine ovisno o dostupnosti pokazatelja fer vrijednosti:

- Pokazatelji 1. reda – izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za istovrsnu imovinu i istovrsne obveze
- Pokazatelji 2. reda – izvedeni iz drugih podataka o imovini ili obvezama koje nisu kotirane cijene iz pokazatelja 1. reda, bilo izravno kao cijene ili neizravno, izvedeni iz njihovih cijena
- Pokazatelji 3. reda – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koje se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima.

	31.12.2018.			
(u tisućama kuna)	1. red	2. red	3. red	Ukupno
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak</i>				
- ulaganja u dionice	-	-	904	904
	-	-	904	904

	31.12.2017.			
(u tisućama kuna)	1. red	2. red	3. red	Ukupno
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak</i>				
ulaganja u dionice	411	-	457	868
	411	-	457	868

37/ UGOVORNE OBVEZE

Društvo ima sklopljene nedovršene ugovore. Procijenjena vrijednost tih ugovora koja se odnosi na investicije iznosi 130.346 tisuća kuna.

38/ SUDSKI SPOROVI

Društvo je izloženo različitim sudskim sporovima. Uprava vjeruje da je obavljeno rezerviranje za sudske sporove prema procjenama u iznosu od 127.613 tisuća kuna (31.prosinca .2017. godine 161.462 tisuće kuna) dostatno za moguće obveze koje bi mogle uslijediti (bilješka 30).

39/ POTENCIJALNE OBVEZE

Zaštita okoliša

U okviru Društva, djeluje i podružnica ZGOS čija je osnovna djelatnost odlaganje komunalnog i drugog otpada na odlagalištu Jakuševac, te pomoć Gradu Zagrebu u uspostavi dugoročne strategije razvoja sustava gospodarenja komunalnim otpadom u Gradu Zagrebu. Učinak tih djelatnosti na okoliš prate mjesne uprave i državni organi koji se bave zaštitom okoliša. Društvo na ime budućih troškova održavanja i nadzora nad odlagalištem okoliša, sukladno MRS 37 "Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina" rezerviralo sredstva u iznosu od 49.964 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 56.238 tisuća kuna).

40/ DOGAĐAJI NAKON DATUMA NEKONSOLIDIRANOG IZVJEŠTAJA O FINANCIJSKOM POLOŽAJU / (BALANCE)

Nije bilo nikakvih događaja nakon datuma izvještaja o financijskom položaju / (balance) koji zahtijevaju objavljivanje u financijskim izvještajima.

41/ MIROVINSKO OSIGURANJE

Društvo nema nikakav poseban model mirovinskog osiguranja za svoje zaposlene ili Upravu. Sukladno tome, nisu unijeta nikakva rezerviranja za te troškove.

Za djelatnike Društva koji su zaposleni u Republici Hrvatskoj, plaćaju se zakonski doprinosi za mirovinsko osiguranje. Ti doprinosi čine osnovu za mirovine koje Hrvatski mirovinski fond isplaćuje hrvatskim djelatnicima nakon njihova odlaska u mirovinu. Trenutno Društvo nema preostalih obveza za neisplaćene mirovine, bilo za sadašnje ili bivše zaposlenike.

42/ ZAKONSKO I REGULATORNO OKRUŽENJE

Poslovanje Društva, kao i ostvarivanje prihoda je predmet nekoliko zakona od kojih su najznačajniji:

- Zakon o komunalnom gospodarstvu
- Zakon o lokalnoj samoupravi
- Zakon o otpadu
- Zakon o ustanovama
- Zakon o vodama
- Zakon o grobljima
- Zakon o održavanju zgrada
- Zakon o slobodnim zonama

43/ ODOBRENJE NEKONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Uprava je usvojila nekonsolidirane financijske izvještaje i odobrila njihovo izdavanje 24. travnja 2019. godine.

Ana Stojić Deban,
predsjednica Uprave

Daniela Franić,
članica Uprave

ZAGREBAČKI HOLDING
d.o.o.
ZAGREB, Ulica grada Vukovara 41

Bernard Mršo,
član Uprave

Marica Dusper,
članica Uprave

Izjava osoba odgovornih za sastavljanje izvješća Grupe Zagrebački holding sukladno čl. 403 Zakona o tržištu kapitala

Izjavljujemo da prema našem najboljem saznanju:

- / Revidirani financijski izvještaji Grupe Zagrebački holding za razdoblje od 01. siječnja 2018. godine do 31. prosinca 2018. godine (konsolidirani) sastavljeni uz primjenu Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju kao cjelinu,
- / Izvještaj posloводства Grupe Zagrebački holding za razdoblje od 01. siječnja 2018. godine do 31. prosinca 2018. godine (konsolidirani), sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju, uz opis najznačajnijih rizika kojima su izdavatelj i društva izloženi kao cjelina.

U Zagrebu, 24. travnja 2019. godine

Ana Stojić Deban

Predsjednica Uprave
Zagrebački holding d.o.o.

Bernard Mršo

Član Uprave
Zagrebački holding d.o.o.

Daniela Franić

Članica Uprave
Zagrebački holding d.o.o.

Marica Dusper

Članica Uprave
Zagrebački holding d.o.o.

KONSOLIDIRANI GODIŠNJI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

za godinu završenu na 31. prosinca 2018. godine
zajedno s izvješćem neovisnog revizora

	Stranica
Odgovornost za konsolidirane godišnje financijske izvještaje Društva	2
Izvešće neovisnog revizora	3-9
Konsolidirani račun dobiti i gubitka i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	10
Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju / bilanci	11-12
Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala	13
Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima	14-15
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje	16-82

ODGOVORNOST ZA KONSOLIDIRANE GODIŠNJE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava društva Zagrebački holding d.o.o., Zagreb, ("Društvo") je dužna osigurati da konsolidirani godišnji financijski izvještaji Društva za 2018. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 120/16, 116/18) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, tako da pružaju istinit i objektivan prikaz konsolidiranog financijskog stanja, konsolidiranog rezultata poslovanja, konsolidirane promjene kapitala i konsolidirane novčane tokove Društva za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava Društva opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava Društva je izradila konsolidirane godišnje financijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Društva.

Pri izradi konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Uprava Društva je odgovorna za:

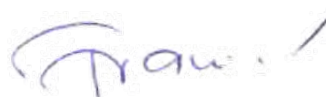
- odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika u skladu sa važećim standardima financijskog izvještavanja;
- davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- izradu konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava Društva je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati konsolidirani financijski položaj, konsolidirane rezultate poslovanja, konsolidirane promjene kapitala i konsolidirane novčane tokove Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Uprava Društva je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisano u ime Uprave:

Ana Stojić Deban,
predsjednica Uprave

Daniela Franić,
članica Uprave

Bernard Mršo,
član Uprave

ZAGREBAČKI HOLDING
d.o.o.
ZAGREB, Ulica grada Vukovara 41

Marica Dusper,
članica Uprave

Zagrebački holding d.o.o., Zagreb
Avenija grada Vukovara 41
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

24. travnja 2019. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva Zagrebački holding d.o.o., Zagreb

Izvješće o reviziji konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja društva Zagrebački holding d.o.o., Zagreb, Avenija grada Vukovara 41 (u daljnjem tekstu "Društvo") i njegovih ovisnih društava (u daljnjem tekstu "Grupa"), za godinu koja je završila 31. prosinca 2018., koji obuhvaćaju konsolidirani Izvještaj o financijskom položaju (Bilancu) na 31. prosinca 2018., konsolidirani Račun dobiti i gubitka, konsolidirani Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani Izvještaj o promjenama kapitala i konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, kao i pripadajuće Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Prema našem mišljenju, priloženi konsolidirani godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju konsolidirani financijski položaj Grupe na 31. prosinca 2018. i konsolidiranu financijsku uspješnost i konsolidirane novčane tokove Grupe za tada završenu godinu u skladu s Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije ("MSFI").

Osnova za Mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima ("MRevS-i"). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem Izvješću neovisnog revizora u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe ("IESBA Kodeks") i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Kao što je iznijeto u Bilješci 16. uz konsolidirane financijske izvještaje, pojedine općinske zemljišne knjige nisu u potpunosti sređene. Grupa je u postupku upisa zemljišta i građevinskih objekata u odgovarajuće registre kojima se dokazuje vlasništvo. Iako Grupa posjeduje relevantnu dokumentaciju kojom se dokazuje vlasništvo, postoji određena neizvjesnost u pogledu rješavanja statusa te imovine. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja jesu ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti u našoj reviziji konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i uključuju prepoznate najznačajnije rizike značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed pogreške ili prijevare s najvećim učinkom na našu strategiju revizije, raspored raspoloživih naših resursa i utrošak vremena angažiranog revizijskog tima. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Utvrdili smo da su niže navedena pitanja ključna revizijska pitanja koja treba objaviti u našem Izvješću neovisnog revizora:

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
<p><u>Vrednovanje ulaganja u nekretnine</u></p> <p>Opis ključnih procjena i prosudbi u vezi vrednovanja ulaganja u nekretnine prikazan je u bilješkama: 3. f), w), x) i 18. uz konsolidirane financijske izvještaje. Grupa je na 31. prosinca 2018. u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju (Bilanci) iskazala iznos od 1.752.655 tisuća kuna ulaganja u nekretnine pri čemu su uslijed novog vrednovanja ulaganja u nekretnine utvrđeni dobitci u neto iznosu od 90.853 tisuće kuna (2017. godine: dobitci 114.742 tisuća kuna).</p> <p>Vrednovanje ulaganja u nekretnine obavljeno je na temelju procjene kvalificiranog procjenitelja ovlaštenog za procjenu vrijednosti nekretnina. Procjenitelj je obavljao procjene na temelju Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina (NN 78/2015) i Pravilnika o metodama procjene vrijednosti nekretnina (NN 105/2015). Predmetne nekretnine uglavnom se odnose na poslovne građevine i građevinska zemljišta na području Grada Zagreba. Sukladno navedenom, radi značaja i korištenja prosudbi u procjenjivanju fer vrijednosti, smatramo da je vrednovanje ulaganja u nekretnine Društva ključno revizijsko pitanje.</p>	<p>Procjenjivali smo kompetentnost i sposobnosti Procjenitelja i potvrdili njihove kvalifikacije. Također smo procjenjivali njihovu neovisnost i opseg njihova rada te smo pregledali sklopljen ugovor radi neobičajenih uvjeta i/ili dogovorene naknade. Na temelju navedenog potvrdili smo da su Procjenitelji neovisni i kompetentni i da je djelokrug njihovog rada prikladno utvrđen.</p> <p>Testirali smo na uzorku ispravnost klasifikacije ulaganja u nekretnine, uključujući nova ulaganja, prihode od najma i povezane troškove potvrđujući iste sa iskazanim stanjima u knjigama Grupe.</p> <p>Pregledali smo izvješća Procjenitelja i potvrdili da su sastavljena u skladu sa propisanim metodama. Analizirali smo na uzorku primjerenost Procjeniteljevog izbora određene metode procjenjivanja i vezana obrazloženja. Provjerili smo ispravnost evidentiranja promjena utvrđenih ponovnom procjenom u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe.</p> <p>Također, procijenili smo adekvatnost objava u konsolidiranim financijskim izvještajima.</p>
<p><u>Priznavanje prihoda</u></p> <p>Opis ključnih politika i informacija u vezi priznavanja prihoda prikazan je u bilješkama: 3. t), 5., 6. i 13. uz konsolidirane financijske izvještaje. Grupa je u konsolidiranom Računu dobiti i gubitka za 2018. godinu iskazala iznos od 3.263.744 tisuće kuna prihoda od prodaje.</p> <p>Prihode od prodaje u značajnom dijelu čini visok obujam transakcija pojedinačno niske vrijednosti. Identificirali smo sljedeće vrste transakcija i tvrdnji vezanih uz priznavanje prihoda koji smatramo značajnim rizikom, samim time i ključnim revizijskim pitanjem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potpunost prihoda evidentiranih na temelju oslanjanja na sustav naplate, točnost i potpunost prihoda priznatih na temelju transakcija i primjerenost alokacije ukupne vrijednosti transakcija između više elemenata u paketu transakcije. 	<p>Ocijenili smo dizajn i implementaciju ključnih kontrola kod praćenja sustava fakturiranja. Analizirali smo adekvatnost i konzistentnost usvojenih politika Društva u vezi priznavanja prihoda. Naši revizori informacijskih sustava su obavili dodatne postupke koji uključuju kontrolu transakcijskog integriteta i pregled aplikativnih kontrola Za podružnice/povezana društva koja imaju eksternaliziranu uslugu pripreme računa (GSKG, ViO i Čistoća) pregledani su ugovori i obavljani razgovori sa predstavnicima pružatelja usluga radi razumijevanja sustava internih kontrola i informacijske sigurnosti kao i postupke kontrole transakcijskog integriteta podataka.</p> <p>Izvršili smo dokazno ispitivanje na uzorku od ne-sustavnih prilagodbi koji su izvan normalnog procesa naplate.</p> <p>Neovisnim potvrdama kupaca na referentnom uzorku potvrdili smo obračunata stanja i promete. Provjerili smo prema uzorku pravilnost iskazivanja prihoda po pripadajućim razdobljima.</p> <p>Također, procijenili smo adekvatnost objava u konsolidiranim financijskim izvještajima.</p>

Ostala pitanja

Skrećemo pozornost na poglavlje "Izvešće posloводства i analiza poslovanja" u Godišnjem izvješću za 2018. godinu Društva u kojoj je sukladno točki (b) stavka 8. članka 21.a ZoR-a navedena mrežna stranica na kojoj će biti objavljeno zasebno nefinancijsko izvješće Društva najkasnije 6 mjeseci od datuma bilance. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ostale informacije u Godišnjem izvješću

Uprava Društva je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju konsolidirane godišnje financijske izvještaje i naše Izvešće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg Izvešća neovisnog revizora pod naslovom Izvešće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih tijekom obavljanja revizije ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Kada ćemo pročitati zasebno nefinancijsko izvješće, ako budemo zaključili da u njemu postoji značajni pogrešni prikaz, od nas se zahtijeva da priopćimo pitanje onima koji su zaduženi za upravljanje Društvom.

Odgovornosti Uprave Društva i onih koji su zaduženi za upravljanje za konsolidirane godišnje financijske izvještaje

Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije, i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijave ili pogreške.

U sastavljanju konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, Uprava Društva je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Društva ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani godišnji financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati Izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidirani godišnji financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- prikupljamo dovoljno odgovarajućih revizijskih dokaza vezanih uz financijske informacije subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe, kako bi izrazili mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima. Odgovorni smo za organizaciju, nadzor i provedbu revizije Grupe. Mi smo isključivo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Revizorove odgovornosti za reviziju konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem Izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem Izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

Izvjeshće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Izvjeshće temeljem zahtjeva iz Uredbe (EU) 537/2014

Dana 11. rujna 2018. godine imenovala nas je Skupština Društva da obavimo reviziju konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja za 2018. godinu.

Na datum ovog Izvješća neovisnog revizora neprekinuto smo angažirani u obavljanju zakonskih revizija Društva od revizije konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2015. godinu do revizije konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2018. godinu što ukupno iznosi četiri godine.

Osim pitanja koja smo u našem Izvješću neovisnog revizora naveli kao ključna revizijska pitanja nemamo nešto za izvijestiti u vezi s točkom (c) članka 10. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Našom zakonskom revizijom konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2018. godinu sposobni smo otkriti nepravilnosti, uključujući i prijevaru sukladno Odjeljku 225, Reagiranjem na nepoštivanje zakona i regulativa IESBA Kodeksa koji od nas zahtijeva da pri obavljanju revizijskog angažmana sagledamo je li Društvo poštivalo zakone i regulative za koje je opće priznato da imaju izravni učinak na određivanje značajnih iznosa i objava u njihovim konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima, kao i druge zakone i regulative koji nemaju izravni učinak na određivanje značajnih iznosa i objava u njegovim konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima, ali poštivanje kojih može biti ključno za operativne aspekte poslovanja Društva, njegovu sposobnost da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem ili da izbjegne značajne kazne.

Izvešće temeljem zahtjeva iz Uredbe (EU) 537/2014 (nastavak)

Osim u slučaju kada naiđemo na, ili saznamo za, nepoštivanje nekog od prethodno navedenih zakona ili regulativa koje je očigledno beznačajno, prema našoj prosudbi njegovog sadržaja i njegovog utjecaja, financijskog ili drugačijeg, za Društvo, njegove dionike i širu javnost, dužni smo o tome obavijestiti Društvo i tražiti da istraži taj slučaj i poduzme primjerene mjere za rješavanje nepravilnosti te za sprečavanje ponovnog pojavljivanja tih nepravilnosti u budućnosti. Ako Društvo sa stanjem na datum revidirane konsolidirane bilance ne ispravi nepravilnosti temeljem kojih su nastali pogrešni prikazi u revidiranim konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima koji su kumulativno jednaki ili veći od iznosa značajnosti za financijske izvještaje kao cjelinu od nas se zahtijeva da modificiramo naše mišljenje u Izvješću neovisnog revizora.

U reviziji konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2018. godinu odredili smo značajnost za godišnje konsolidirane financijske izvještaje kao cjelinu u iznosu od 38.000 tisuća kuna što predstavlja približno 1,00.% od ukupnih prihoda Grupe. Smatramo da je ukupni prihod važan pokazatelj i predstavlja najčešće korišteno mjerilo uspješnosti poslovanja Grupe.

Naše revizijsko mišljenje dosljedno je s dodatnim izvješćem za revizijski odbor Društva sastavljenim sukladno odredbama iz članka 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Tijekom razdoblja između početnog datuma revidiranih konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2018. godinu i datuma ovog Izvješća neovisnog revizora nismo Društvu pružili zabranjene nerevizorske usluge i nismo u poslovnoj godini prije prethodno navedenog razdoblja pružali usluge osmišljavanja i implementacije postupaka internih kontrola ili upravljanja rizicima povezanih s pripremom i/ili kontrolom financijskih informacija ili osmišljavanja i implementacije tehnoloških sustava za financijske informacije, te smo u obavljanju revizije sačuvali neovisnost u odnosu na Društvo.

Izvešće temeljem zahtjeva iz Zakona o računovodstvu

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Izvješća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva, te smo u obvezi izraziti mišljenje o usklađenosti Izvješća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva s konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u Izvješću posloводства Društva za 2018. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2018. godinu usklađene su s informacijama iznijetim u konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanim na stranicama 10 do 82 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, priloženo Izvješće posloводства Društva za 2018. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2018. godinu je sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u priloženom Izvješću posloводства Društva za 2018. godinu koji je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2018. godinu.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u Godišnje izvješće Društva za 2018. godinu, je u skladu sa zahtjevima navedenim u članku 22. stavku 1. točkama 3. i 4. Zakona o računovodstvu.

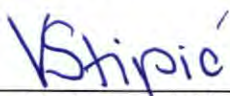
Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u Godišnje izvješće Društva za 2018. godinu, uključuje informacije iz članka 22. stavak 1. točka 2., 5., 6. i 7. Zakona o računovodstvu.

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni konsolidirani godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 10 do 82 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Angažirani partner u reviziji nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2018. godinu koja ima za posljedicu ovo Izvješće neovisnog revizora je Ivan Štimac, ovlaštenu revizor.

U Zagrebu, 24. travnja 2019. godine

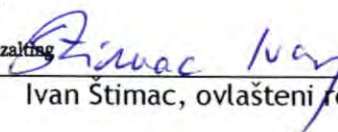
BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

Vedrana Stipić, član Uprave

BDO CROATIA

BDO Croatia d.o.o.
za pružanje revizorskih, konzalting
i računovodstvenih usluga
Zagreb, J. F. Kennedy 6/b

Ivan Štimac, ovlaštenu revizor

	Bilješke	2018.	2017.
		(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	5	3.263.744	3.793.578
Ostali poslovni prihodi	6	583.433	1.427.679
Ukupno		3.847.177	5.221.257
POSLOVNI RASHODI			
Materijalni troškovi i usluge	7	(1.931.273)	(2.244.894)
Troškovi osoblja	8	(1.057.120)	(1.678.606)
Amortizacija	9	(377.135)	(529.667)
Vrijednosno usklađenje imovine	10	(152.475)	(423.624)
Rezerviranja	11	(67.037)	(106.342)
Ostali poslovni rashodi	12	(105.332)	(135.747)
Ukupno		(3.690.372)	(5.118.880)
FINANCIJSKI PRIHODI	13	170.433	207.487
FINANCIJSKI RASHODI	14	(226.235)	(294.438)
UKUPNI PRIHODI		4.017.610	5.428.744
UKUPNI RASHODI		(3.916.607)	(5.413.318)
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		101.003	15.426
Porezni (rashod) / prihod	15	(28.493)	(13.722)
DOBIT ZA GODINU		72.510	1.704
Za raspodjelu:		72.510	1.704
Vlasnici društva		68.910	(334)
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela		3.600	2.038
Ostala sveobuhvatna dobit			
Dobit (gubitak) od vrednovanja financijske neto	15, 26	1.008	(2.606)
Dobit od revalorizacije nekretnina neto	15, 26	4.945	-
Ukupna sveobuhvatna dobit (gubitak) za godinu		78.463	(902)
Ukupna sveobuhvatna dobit za raspodjelu:		78.463	(902)
Vlasnicima Društva:		74.863	(2.940)
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela		3.600	2.038

	Bilješke	31. prosinca 2018. (u tisućama kuna)	31. prosinca 2017. (u tisućama kuna)
DUGOTRAJNA IMOVINA			
Nekretnine, postrojenja i oprema	16	10.016.198	13.221.975
Ulaganje u nekretnine	18	1.752.655	2.138.577
Nematerijalna imovina	17	23.194	15.392
Financijska imovina	19	154.940	131.864
Dugotrajna potraživanja	20	1.820.679	1.638.759
Odgođena porezna imovina	15	38.517	38.964
Ukupno dugotrajna imovina		13.806.183	17.185.531
KRATKOTRAJNA IMOVINA			
Zalihe	21	316.346	361.338
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	22	1.692.880	1.691.598
Financijska imovina	23	26.453	65.533
Novac i novčani ekvivalenti	24	310.461	158.909
Ukupno kratkotrajna imovina		2.346.140	2.277.378
UKUPNO IMOVINA		16.152.323	19.462.909
Izvanbilančni zapisi	32	185.275	364.170

	Bilješke	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
		(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
KAPITAL I OBVEZE			
Temeljni kapital	25	3.177.044	3.833.236
Revalorizacijske pričuve	25	1.858.212	2.884.931
Ostale pričuve	25	322.618	322.618
Zadržana dobit	25	711.489	694.933
Nekontrolirajući udio	25	11.484	10.386
<i>Ukupan kapital</i>		6.080.847	7.746.104
DUGOROČNE OBVEZE			
Obveze po primljenim kreditima	26	1.495.246	2.193.030
Obveze za izdane obveznice	27	2.251.357	2.243.265
Ostale dugoročne obveze	28	69.297	73.277
Rezerviranja	29	360.758	507.402
Odgođeno priznavanje prihoda	30	3.479.199	4.089.689
Odgođena porezna obveza	15	385.164	614.179
Ukupno dugoročne obveze		8.041.021	9.720.842
KRATKOROČNE OBVEZE			
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	31	1.153.182	1.337.485
Obveze po primljenim kreditima	26	877.273	658.478
Ukupno kratkoročne obveze		2.030.455	1.995.963
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		16.152.323	19.462.909
Izvanbilančni zapisi	32	185.275	364.170

ZAGREBAČKI HOLDING d.o.o.

Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

	Temeljni kapital	Ostale pričuve	Revalorizacijske pričuve	Zadržana dobit/ (preneseni gubitak)	Udjel vlasnika matice	Nekontrolirajući udjel	Ukupno
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje 31. prosinca 2016. godine	3.833.236	322.618	2.887.537	695.267	7.738.658	8.348	7.747.006
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	(2.606)	-	(2.606)	-	(2.606)
Dobit tekuće godine	-	-	-	(334)	(334)	2.038	1.704
Stanje 31. prosinca 2017. godine	3.833.236	322.618	2.884.931	694.933	7.735.718	10.386	7.746.104
Dobit tekuće godine	-	-	-	68.910	68.910	3.600	72.510
Isplata dobiti nekontrolirajućem interesu	-	-	-	-	-	(484)	(484)
Podjela Društva (izdvajanje)	(656.192)	-	(1.032.672)	31.872	(1.656.992)	-	(1.656.992)
Usklada na konsolidaciji	-	-	-	-	-	(2.018)	(2.018)
Prilagodba početnog stanja zbog primjene MSFI 15	-	-	-	(84.226)	(84.226)	-	(84.226)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	5.953	-	5.953	-	5.953
Stanje 31. prosinca 2018. godine	3.177.044	322.618	1.858.212	711.489	6.069.363	11.484	6.080.847

ZAGREBAČKI HOLDING d.o.o.

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
<i>Dobit tekuće godine</i>	72.510	1.704
Porezni rashod priznat u dobiti ili gubitku	(1.782)	13.722
Financijski troškovi priznati u dobiti ili gubitku	218.828	272.317
Prihodi od ulaganja priznati u dobit ili gubitak	(122.036)	(122.036)
Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine	106.816	227.248
Promjena fer vrijednosti ulaganja u nekretnine	(90.853)	(114.742)
Vrijednosno usklađenje ostale dugotrajne imovine	-	731
Amortizacija dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	377.135	529.667
Dobitak od prodane imovine	-	(4.358)
Smanjenje odgođenih prihoda za imovinu koja se financira od	7.501	(193.051)
Povećanje / (smanjenje) dugoročnih rezerviranja	(37.730)	47.254
Ostale nenovčane stavke	828	(2.606)
Gubici od tečajnih razlika	(4.687)	17.366
Promjene u radnom kapitalu:		
Povećanje zaliha	(8.934)	(19.864)
Povećanje potraživanja od kupaca	(81.058)	(108.245)
(Povećanje)/smanjenje potraživanja od povezanih društava	(111.647)	(158.158)
(Povećanje) / smanjenje potraživanja od zaposlenih	(1)	(2.099)
Smanjenje potraživanja od države	7.342	(22.485)
Smanjenje / (povećanje) ostalih potraživanja	(22.360)	(84.405)
Smanjenje obveza prema dobavljačima i povezanim stranama	379.778	25.849
(Povećanje) / smanjenje obveza za poreze i doprinose	8.922	(32.474)
Smanjenje obveza prema zaposlenima	(9.040)	18.716
(Smanjenje) / povećanje ostalih dugoročnih obveza	(41.800)	(74.599)
(Smanjenje) / povećanje ostalih kratkoročnih obveza	(4.849)	(19.726)
<i>Neto novac ostvaren poslovanjem</i>	642.883	195.726

ZAGREBAČKI HOLDING d.o.o.

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		
Novac ostvaren poslovanjem	642.883	195.726
Plaćene kamate	<u>(170.651)</u>	<u>(209.873)</u>
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima	<u>472.232</u>	<u>(14.147)</u>
Novčani tokovi iz ulagateljskih aktivnosti		
Izdaci za nabavu materijalne i nematerijalne imovine	(424.720)	(621.755)
Smanjenje predujmova za dugotrajnu imovinu	(998)	379
Primici od prodaje dugotrajne materijalne imovine	870	4.358
Smanjenje (povećanje) dugotrajnih potraživanja	(201.374)	28.134
Primici od prodaje kratkotrajne financijske imovine	39.080	-
Izdaci za nabavu financijske imovine	(23.076)	43.426
Naplaćene kamate	125.996	122.000
Izdavanje društva, neto od novca	(806)	-
Izdaci za kupnju udjela	<u>(41.000)</u>	<u>-</u>
Neto novac ostvaren u ulagateljskim aktivnostima	<u>(526.028)</u>	<u>(423.458)</u>
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti		
Primljeni zajmovi i krediti	981.548	1.300.470
Otplate zajmova i kredita	(776.200)	(1.122.641)
Primici od izdanih obveznica	-	500.000
Otplata obveznica	<u>-</u>	<u>(1.139.030)</u>
Neto novac ostvaren u financijskim aktivnostima	<u>205.348</u>	<u>(461.201)</u>
Neto (smanjenje) novca	<u>151.552</u>	<u>(898.806)</u>
Novac na dan 1. siječnja	<u>158.909</u>	<u>1.057.715</u>
Novac na dan 31. prosinca	<u>310.461</u>	<u>158.909</u>

1 / OPĆI PODACI O DRUŠTVU

Povijest, nastanak i statusne promjene

Dana 27. prosinca 2005. godine između Grada Zagreba i društva Zagrebački holding d.o.o. ("Društvo") zaključeni su ugovori o prijenosu poslovnih udjela, temeljem kojih je izvršen prijenos prava vlasništva nad udjelima odnosno dionicama 22 trgovačka društva s Grada Zagreba na Društvo. Preneseni poslovni udjeli/dionice, nominalne vrijednosti 4.036.590 tisuća kuna predstavljaju imovinu Društva, s kojom ono može slobodno raspolagati. Temeljem tih ugovora Grad Zagreb je povećao temeljni kapital Društva, pretvaranjem potraživanja s osnova Ugovora o prijenosu poslovnih udjela u ukupnom iznosu od 4.036.590 tisuća kuna u temeljni (upisani) kapital Društva.

Tijekom 2006. i 2007. godine provedena su pripajanja trgovačkih društava, kao i statusne promjene što je upisano i u registar Trgovačkog suda u Zagrebu.

Postupkom pripajanja, pripojena društva su svu svoju imovinu i obveze prenijela na Društvo kao društvo preuzimatelj. Sukladno ugovorima o pripajanju i odredbama Zakona o trgovačkim društvima, temeljni kapital Društva nije se povećao za iznose temeljnih kapitala pripojenih društava jer je isti imatelj 100%-tnih temeljnih i poslovnih uloga u pripojenim društvima.

Tijekom 2013. godine Društvo je sukladno usvojenim strateškim odrednicama definiralo Plan podjele Društva s osnivanjem novih trgovačkih društava prijenosom dijela imovine i obveza. Do kraja 2013. godine izdvojene su četiri poslovne cjeline: opskrba vodom (uvjetovano promjenama Zakona o vodama, NN 153/09, 63/11, 130/11 i 56/13), upravljanje objektima, gradnja i prodaja stanova te izdavačka djelatnost (uvjetovano strateškim odrednicama izdvajanja tržišno usmjerenih od komunalnih djelatnosti), u četiri nova trgovačka društva.

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu (broj Tt-13/25472-2) od 8. studenoga 2013. godine u Sudski je registar proveden upis podjele Društva odvajanjem s osnivanjem novih društava: Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o., Vodoopskrba i odvodnja d.o.o., Zagrebačka stanogradnja d.o.o. i AGM d.o.o.

Podjela temeljnog kapitala obavljena je na način da je u sklopu provedbe Plana podjele, smanjen temeljni kapital Društva sa iznosa od 4.208.629 tisuća kuna za iznos od 2.069.128 tisuća kuna na iznos od 2.139.501 tisuća kuna u postupku podjele Društva odvajanjem s osnivanjem gore navedenih društava.

Nakon izvršene statusne promjene Društva i upisa osnivanja novih trgovačkih društava zaključeni su ugovori o prijenosu poslovnih udjela između Grada Zagreba kao prenositelja i Društva kao stjecatelja novoosnovanih društava Gradsko stambeno komunalno društvo d.o.o., Vodoopskrba i odvodnja d.o.o., AGM d.o.o. i Zagrebačka stanogradnja d.o.o. Poslovni udjeli preneseni su na Društvo u ukupnom iznosu od 2.069.128 tisuća kuna koji odgovara nominalnom iznosu temeljnog kapitala za svako pojedino novoosnovano društvo, čime su stvoreni uvjeti za dokapitalizaciju Društva na način da su potraživanja Grada Zagreba od Društva stečena prijenosom poslovnih udjela pretvorena u dodatni temeljni ulog što je i provedeno u registru Trgovačkog suda u Zagrebu tijekom 2013. godine.

1 / OPĆI PODACI O DRUŠTVU / NASTAVAK

Djelatnosti Društva

Društvo na dan 31. prosinca 2018. godine obuhvaća niže navedene podružnice:

NAZIV DRUŠTVA /PODRUŽNICE	SJEDIŠTE	OSNOVNA DJELATNOST	UDJEL U VLASNIŠTVU	
			2018.	2017.
Zagrebački holding	Avenija grada Vukovara 41	javni prijevoz, opskrba vodom, održavanje čistoće, putnička agencija, šport, upravljanje objektima i poslovanje nekretninama	100% Grad Zagreb	100% Grad Zagreb
1/ Gradska groblja	Mirogoj 10	pogrebne i srodne djelatnosti	100% Zg.holding	100% Zg.holding
2/ Čistoća	Radnička 82	održavanje čistoće, odvoz otpada	100% Zg.holding	100% Zg.holding
3/ Zrinjevac	Remetinečka 92	uređivanje i održavanje zelenih površina	100% Zg.holding	100% Zg.holding
4/ Zagrebparking	Šubićeva 40/III	usluge na javnim parkiralištima i garažama	100% Zg.holding	100% Zg.holding
5/ Zagrebačke ceste	Donje Svetice 48	upravljanje, održavanje, izgradnja regionalnih i lokalnih cesta	100% Zg.holding	100% Zg.holding
6/ Autobusni kolodvor Zagreb	Avenija Marina Držića 4	usluge autobusnih kolodvora	100% Zg.holding	100% Zg.holding
7/ Tržnice Zagreb	Šubićeva 40/V	tržnice na veliko i malo, skladištenje	100% Zg.holding	100% Zg.holding
8/ ZGOS	Zeleni trg 3	zbrinjavanje otpada	100% Zg.holding	100% Zg.holding
9/ Zagrebački digitalni grad	Av.Dubrovnik 15	najam telekomunikacijskih vodova i mreže	100% Zg.holding	100% Zg.holding
10/ Upravljanje projektima	Jankomir 25	gradnja i upravljanje projektima	100% Zg.holding	100% Zg.holding
11/ Arena Zagreb	Ul. V. Vukova 8	upravljanje i održavanje športskih građevina	100% Zg.holding	100% Zg.holding
12/ Robni terminali Zagreb	Jankomir 25	skladištenje robe	100% Zg.holding	100% Zg.holding
13/ Vladimir Nazor	Maksimir 52	organizirani odmor mladih i putnička agencija	100% Zg.holding	100% Zg.holding
14/ Upravljanje nekretninama	Jankomir 25	poslovanje nekretnina	100% Zg.holding	100% Zg.holding

1 / OPĆI PODACI O DRUŠTVU / NASTAVAK

Društva i ustanove u vlasništvu Društva koji čine Zagrebački holding Grupu (u nastavku: Grupa):

NAZIV DRUŠTVIA	SJEDIŠTE	PRAVNI OBLIK	OSNOVNA DJELATNOST	UDJEL U VLASNIŠTVU	
				2018.	2017.
1/ Gradska plinara Zagreb d.o.o.	Radnička 1	d.o.o.	distribucija plina	100% Zg.holding	100% Zg.holding
2/ Gradska plinara Zagreb - Opskrba d.o.o.	Radnička 1	d.o.o.	opskrba plinom	100% Zg.holding	100% Zg.holding
3/ Zagreb plakat d.o.o.	Savska cesta 1	d.o.o.	iznajmljivanje oglasnog prostora	51% Zg.holding	51% Zg.holding
4/ Gradska ljekarna Zagreb	Kralja Držislava 6	ustanova	ljekarnička djelatnost	100% Zg.holding	100% Zg.holding
5/ Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o.	Savska cesta 1	d.o.o.	upravljanje objektima	100% Zg.holding	100% Zg.holding
6/ Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.	Folnegovićeva 1	d.o.o.	skupljanje, pročišćivanje i distribucija vode	100% Zg.holding	100% Zg.holding
7/ AGM d.o.o.	Mihanovićeva 28	d.o.o.	izdavačka djelatnost	100% Zg.holding	100% Zg.holding
8/ Zagrebačka stanogradnja d.o.o.	Bukovačka cesta 4	d.o.o.	gradnja i prodaja stanova	100% Zg.holding	100% Zg.holding
9/ Centar d.o.o.	Palmotićeva 22-2	d.o.o.	Organizacija sportskog ljetovanja za mlade	100% Zg.holding	100% Zg.holding
10/ Elektrometal distribucija plina d.o.o.	F. Rusana 21	d.o.o.	Distribucija plina	100% Gradska plinara Zagreb d.o.o.	

Prema odluci skupštine Društva, rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu (broj Tt-15/29795-2) od 15. listopada 2015. godine u Sudski je registar provedeno pripajanje društva Zagreb arena d.o.o. Društvu.

Rješenjem trgovačkog suda od 9. travnja 2014. godine, upisano je u sudski registar prestanak društva Centar d.o.o. s radom, promjena tvrtke i imenovanje likvidatora. Dana 14. lipnja 2016. godine Rješenjem Trgovačkog suda prestaje funkcija likvidatora i upisuje se u sudski registar nastavak rada društva.

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu (Tt-17/49954-2) od 29. prosinca 2017. godine provedena je podjela Društva odvajanjem s osnivanjem novih trgovačkih društava s ograničenom odgovornošću – Zagrebački električni tramvaj d.o.o. i Zagrebački velesajam d.o.o. s izdvajanjem gospodarskih cjelina na novoosnovana društva. U postupku podjele s osnivanjem smanjen je temeljni kapital Društva za 656.193 tisuća kuna na iznos 3.177.044 tisuća kuna dok su poslovni učinci Plana podjele stupili na snagu dana 1. siječnja 2018. godine. Udjele u novim društvima stekao je Grad Zagreb, koji je nakon provedbe Plana podjele jedini član, odnosno jedini imatelj poslovnih udjela u novim društvima. U 2018. godini društvo Gradska plinara Zagreb akviziralo je Elektrometal distribucija plina d.o.o. Bjelovar, stjecanjem 100tnog udjela evidentiran goodwill u iznosu od 11.811 tisuća kuna, iskazano na poziciji nematerijalne imovine (bilješka 17).

1 / OPĆI PODACI O DRUŠTVU / NASTAVAK

Glavne djelatnosti

U tijeku godine, glavne djelatnosti Grupe su pružanje niže navedenih usluga:

- a/ Usluge održavanja čistoće i odvoza otpadaka
- b/ Usluge sakupljanja, pročišćavanja i distribucije vode
- c/ Usluge uređivanja i održavanja zelenih površina
- d/ Usluge upravljanja, održavanja, izgradnje i zaštite regionalnih i lokalnih cesta
- e/ Usluge parkiranja
- f/ Usluga opskrbe i distribucije plinom
- g/ Ljekarnička djelatnost
- h/ Usluge skladištenja i najma
- i/ Odlaganje i gospodarenje otpadom
- j/ Gradnja i upravljanje projektima
- k/ Ostale usluge

Zaposlenici

U Grupi je na dan 31. prosinca 2018. godine bilo zaposleno 7.529 zaposlenika (31. prosinca 2017. godine 11.286 zaposlenih), kako je nastavno prikazano:

Grupa	Broj zaposlenika	Broj zaposlenika
	31.12.2018.	31.12.2017.
Društvo	5.038	8.825
Ovisna društva	2.491	2.461
	7.529	11.286

1 / OPĆI PODACI O DRUŠTVU / NASTAVAK

Uprava i direktori

Članovi Uprave Društva bili su:

2018. godina	2017. godina
1. Ana Stojić Deban, predsjednica Uprave od 16. 06.2015. godine	1. Ana Stojić Deban, predsjednica Uprave od 16. 06.2015. godine
2. Daniela Franić, članica Uprave od 06.03.2015. godine	2. Daniela Franić, članica Uprave od 06.03.2015. godine
3. Bernard Mršo, član Uprave od 08.08.2016. godine	3. Bernard Mršo, član Uprave od 08.08.2016. godine
4. Marica Dusper, članica Uprave od 02.01.2019. godine	

Ovisna društva

1. Gradska plinara Zagreb d.o.o.
2. Gradska plinara Zagreb Opskrba d.o.o.
3. Zagreb plakat d.o.o.
4. Gradska ljekarna Zagreb
5. Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o.
6. Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.
7. AGM d.o.o.
8. Zagrebačka Stanogradnja d.o.o.
9. Centar d.o.o.
10. Elektrometal distribucija plina d.o.o.*

Direktor ovisnog društva

Tihana Colić do 30.12.2018.g., Ana Stojić Deban od 31.12.2018.g.
Igor Pirija
Bosiljka Grbašić, Kruno Ian Bodegray
Nadica Jambrek, ravnateljica
Joško Jakelić
Štefica Mihalic do 30.09.2018.g., Marin Galijot od 01.10.2018.g.
Stjepan Bekavac od 11.09.2017.g.
Željko Horvat
Tomislav Bilić
Srećko Ezgeta

*Elektrometal distribucija plina d.o.o. Bjelovar je društvo u 100% tnom vlasništvu ovisnog društva Gradska plinara Zagreb d.o.o.

1 / OPĆI PODACI O DRUŠTVU / NASTAVAK

Nadzorni odbor

Članovi **Nadzornog odbora** Društva tijekom 2018. godine bili su:

1. Ivan Šikić, član (od 1. srpnja 2013. godine do 01. srpnja 2017.godine), član (od 21. rujna 2017. godine)
2. Gojko Bežovan, član (od 1. srpnja 2013. godine do 01. srpnja 2017. godine), član (od 21. rujna 2017. godine)
3. Andrea Šulentić, članica (od 28. svibnja 2015. godine)
4. Nikola Mijatović, član (od 08. kolovoza 2016. godine), zamjenik predsjednika (od 27. rujna 2017. godine)
5. Mario Župan, član (od 08.08.2016. godine)
6. Ljubo Jurčić, član (od 21. rujna 2017. godine), predsjednik (od 27. rujna 2017. godine)
7. Josip Budimir, član (od 21. rujna 2017. godine)
8. Mihaela Grubišić Šeba, članica (od 21. rujna 2017. godine)
9. Domagoj Bešker, član (od 21. rujna 2017. godine do 28. prosinca 2018. godine)
10. Dražen Hrkač, član (od 02. svibnja 2018. godine)

Članovi **Nadzornog odbora** Društva tijekom 2017. godine bili su:

1. Mirna Šitum, članica (od 01. srpnja 2013. godine), zamjenica predsjednika (od 2. srpnja 2013. godine), predsjednica (od 08. prosinca 2014. godine do 01. srpnja 2017. godine)
2. Davor Štern, član (od 01. srpnja 2013. godine), zamjenik predsjednice (od 08. prosinca 2014. godine do 01. srpnja 2017. godine)
3. Ivan Šikić, član (od 1. srpnja 2013. godine do 01. srpnja 2017.godine), član (od 21. rujna 2017. godine)
4. Gojko Bežovan, član (od 1. srpnja 2013. godine do 01. srpnja 2017. godine), član (od 21. rujna 2017. godine)
5. Mirsad Srebreniković, član (od 28. svibnja 2015. godine do 21. rujna 2017. godine)
6. Jelena Pavičić Vukičević, članica (od 28. svibnja 2015. godine do 09. ožujka 2017. godine)
7. Andrea Šulentić, članica (od 28. svibnja 2015. godine)
8. Nikola Mijatović, član (od 08. kolovoza 2016. godine), zamjenik predsjednika (od 27. rujna 2017. godine)
9. Mario Župan, član (od 08.08.2016. godine)
10. Ivan Lončarević, član (od 09. ožujka 2017. godine do 21. rujna 2017. godine)
11. Ljubo Jurčić, član (od 21. rujna 2017. godine), predsjednik (od 27. rujna 2017. godine)
12. Josip Budimir, član (od 21. rujna 2017. godine)
13. Mihaela Grubišić Šeba, članica (od 21. rujna 2017. godine)
14. Domagoj Bešker, član (od 21. rujna 2017. godine)

1 / OPĆI PODACI O DRUŠTVU / NASTAVAK

Jedini član **Skupštine** Društva je Grad Zagreb, a predstavnici člana tijekom 2018. godine bili su:

1. Milan Bandić (od 22. travnja 2015. godine)
2. Slavko Kojić (od 28. lipnja 2013. godine)
3. Olivera Majić (od 14. lipnja 2017. godine)

Jedini član **Skupštine** Društva je Grad Zagreb, a predstavnici člana tijekom 2017. godine bili su:

1. Milan Bandić (od 22. travnja 2015. godine)
2. Slavko Kojić (od 28. lipnja 2013. godine)
3. Vesna Kusin (od 30. ožujka 2015. godine do 14. lipnja 2017. godine)
4. Olivera Majić (od 14. lipnja 2017. godine)

2 / USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠĆIVANJA

Sljedeći novi standardi i izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi te tumačenja izdani od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde koji su usvojeni u Europskoj uniji su na snazi u tekućem razdoblju:

- **MSFI 9 Financijski instrumenti : Klasifikacija i mjerenje**

Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga, s time da je dozvoljena ranija primjena. Konačna verzija MSFI-ja 9 Financijski instrumenti odražava sve faze projekta o financijskim instrumentima i mijenja MRS 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje kao i sve prethodne verzije MSFI-ja 9. Standard uvodi nove zahtjeve klasifikacije i mjerenja, umanjena vrijednosti i računovodstva zaštite. Menadžment Grupe usvojio je standard s datumom stupanja na snagu te njegovom primjenom nije bilo značajnih utjecaja na financijske izvještaje Grupe.

- **MSFI 15 Prihodi temeljem ugovora s kupcima**

Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga. U okviru standarda uveden je model od 5 koraka koji se primjenjuje na prihode ostvarene temeljen ugovora s kupcima (s ograničenim izuzecima), neovisno o vrsti prihodovne transakcije ili industriji. Zahtjevi standarda se također primjenjuju na priznavanje i mjerenje dobitaka i gubitaka od prodaje neke nefinancijske imovine koja nije dio redovitih aktivnosti Grupe (primjerice prodaja nekretnina, postrojenja i opreme ili nematerijalne imovine). MSFI 15 od Grupe zahtjeva primjenu prosudbi, pri čemu je potrebno uzeti u obzir sve relevantne činjenice i okolnosti u primjeni modela od 5 koraka na ugovore koje ima sa svojim kupcima. Standard također specifično definira računovodstveni tretman inkrementalnih troškova stjecanja ugovora i troškova koji se mogu izravno povezati s izvršenjem ugovora. Dodatno, standard zahtjeva određene objave.

Uprava Društva usvojila je ovaj standard na 1. siječnja 2018. godine te nisu korigirali usporedne informacije. Grupa je provela analizu efekta primjene navedenog standarda te je zaključak Uprave da usvajanje nema značajnog utjecaja na financijske izvještaje Grupe. Glavnina razlika odnosi se na smanjenje odgođenih prihoda i priznavanje umjesto toga ugovornih obveza u bilanci Grupe.

Pojedinosti o utjecaju standarda MSFI 15 dana su u nastavku:

MSFI 15 - Prihodi na temelju ugovora s kupcima

MSFI 15 - *Prihodi na temelju ugovora s kupcima* je zamijenio MRS 18 - *Prihodi* i MRS 11 - *Ugovori o izgradnji* kao i povezana tumačenja uključujući IFRIC 18 - *Prijenos imovine s kupaca*. Zamjena IFRIC-a 18 - *Prijenos imovine s kupaca* MSFI-jem 15 - *Prihodi na temelju ugovora s kupcima* na Društvo je utjecalo na sljedeći način:

Naknade primljene od kupaca za priključenje za ugovore sklopljene do 30. lipnja 2009. godine evidentirale su se kao odgođeni prihod te priznavale kao prihod razdoblja istovremeno s amortizacijom imovine (priključaka) na koju se odnosi. Nakon stupanja na snagu IFRIC-a 18, naknade primljene od kupaca za priključenje od 1. srpnja 2009. godine, evidentirale su se kao prihod u iznosu novca koji je primljen od kupca u trenutku kada se kupac priključio na mrežu ili kada mu se omogućio stalni pristup isporuci usluge. Društvo je IFRIC 18 primijenila prospektivno, odnosno na ugovore koje su sklopljeni iza 1. srpnja 2009. godine dok je za ugovore sklopljene prije tog datuma zadržala računovodstveni tretman koji je imala prije. Sukladno odredbama MSFI 15, u čijem su opsegu ugovori o priključenju na mrežu, naknada za priključenje na mrežu povezana je s uslugama pružanja distribucije, prijenosa i opskrbe plinom i ne može se smatrati zasebnom obvezom izvršenja. Sukladno MSFI 15 priključenje na mrežu smatra se naknadom za buduće usluge korištenja mreže i opskrbu plinom i vodom te će se stoga priznavati kao prihod nakon pružanja ovih budućih usluga. Nadalje, pružanjem usluga korištenja mreže i opskrbe plinom i vodom kupac istodobno prima i upotrebljava koristi koje proizlaze iz činidbe Grupe tijekom izvršenja činidbe što znači da je zadovoljen kriterij MSFI-ja 15 za priznavanje prihoda tijekom vremena izvršenja usluga. Prihvatljivi pristup za određivanje razdoblja pružanja usluge je vijek trajanja imovine priključaka s obzirom da priključci postaju dio mreže i odnose se na obvezu Grupe da osigura kupcu pristup mreži tijekom cijelog korisnog vijeka priključaka.

2 / USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠĆIVANJA / NASTAVAK

Sljedeći novi standardi i izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi te tumačenja izdani od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde koji su usvojeni u Europskoj uniji su na snazi u tekućem razdoblju / nastavak:

Stoga se prihod treba sustavno rasporediti kroz razdoblje korisnog vijeka upotrebe izgrađenog sredstva ili prenesenog sredstva koje se koristi za davanje stalne usluge, a naknada primljena od kupaca za priključenje evidentirati kao odgođeni prihod te priznavati kao prihod razdoblja istovremeno s amortizacijom imovine (priključaka) na koju se odnosi.

Grupa je izabrala ne prepravljati usporedna razdoblja te primijeniti ovaj standard retroaktivno s kumulativnim učinkom početne primjene na 1. siječnja 2018. godine. Kumulativni učinak početne primjene MSFI-ja 15 priznat je kao smanjenje početnog stanja zadržane dobiti, povećanje početnog stanja odgođenog prihoda te povećanje početnog stanja odgođene porezne imovine za preostali iznos više priznatog prihoda od naknade za priključenje koji je zahtijevao računovodstveni tretman u skladu s IFRIC 18. Navedeni utjecaj na pozicije godišnjih financijskih izvještaja na 31. prosinca 2018. godine je kako slijedi:

- Smanjenje zadržane dobiti u iznosu od 84.226 tisuća kuna
- Povećanje odgođenog prihoda u iznosu od 74.637 tisuća kuna
- Povećanje odgođene porezne imovine u iznosu od 13.203 tisuća kuna
- Smanjenje odgođene porezne obveze u iznosu 3.614 tisuća kuna

• Tumačenje IFRIC 22: Transakcije u stranim valutama i avansno plaćanje naknada

Tumačenje pojašnjava obračunavanje transakcija koja uključuju primitak ili avansno plaćanje u stranoj valuti. Tumačenje obuhvaća devizne transakcije kada društvo priznaje nemonetarnu imovinu ili nemonetarnu obvezu koja proizlazi iz plaćanja ili primitka proizašlih iz avansnog plaćanja naknada, prije nego što društvo prizna povezanu imovinu, rashod ili prihod. Tumačenje navodi da je datum transakcije, u svrhu određivanja tečaja, datum početnog priznavanja nemonetarne unaprijed plaćene imovine ili obveze odgođenog prihoda. Ako postoji veći broj plaćanja ili predujmova, tada društvo mora odrediti datum transakcije za svako plaćanje ili predujam. Uprava je napravila procjenu efekta primjene navedenog standarda te smatra kako isti nema značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Usvajanje spomenutih izmjena i dopuna standarda nije značajno utjecalo na financijske izvještaje Grupe.

• MSFI 16 Najmovi

Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2019. godine ili nakon toga. MSFI 16 definira pravila priznavanja, mjerenja, prezentacije i objava za najmove objiju ugovornih strana, odnosno kupca („najmoprimca“) i dobavljača („najmodavca“). Sukladno novom standardu najmoprimci većinu najmova trebaju priznati u svojim financijskim izvještajima. Na sve najmove će se primjenjivati jedinstveni računovodstveni model, s određenim izuzecima. Računovodstveni tretman najmova kod najmodavca neće se značajno mijenjati. Menadžment Grupe odlučio je da neće primjenjivati novi standard za najmove retroaktivno u potpunosti već će se koristiti odredba o izuzeću za najmoprimca. Prilikom prelaska na novi standard, obveze za plaćanje temeljem postojećih operativnih najmova biti će diskontirana korištenjem odgovarajuće inkrementalne stope zaduživanja i biti će priznata kao obveza za najam. Imovina s pravom korištenja iskazivat će u iznosu obveze za najam usklađena za iznos unaprijed plaćenih ili obračunatih plaćanja za najam.

Menadžment Grupe procjenjuje da će primjenom novog standarda doći do sljedećih efekata:

- Povećanje imovine s pravom korištenja za približno 20.675 tisuća kuna
- Povećanje obveze za približno 20.675 tisuća kuna

Najveći dio najmova Grupe odnosi se na najam poslovnih prostora, automobila, te dijelom na najam opreme.

3 / TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

a/ Izjava o usklađenosti

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe za 2018. godinu sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 120/16 i 116/18) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji ("MSFI") te u skladu sa Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16).

Uprava je na dan 24. travnja 2019. godine odobrila izdavanje ovih konsolidiranih financijskih izvješća za podnošenje Glavnoj skupštini na usvajanje.

Grupa je uskladila iznose koji su prethodno objavljeni u konsolidiranim financijskim izvještajima gdje je to bilo potrebno.

b/ Osnove za pripremu konsolidiranih financijskih izvještaja

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe uključuju financijske izvještaje Društva i subjekata pod njegovom kontrolom tj. njegovih ovisnih društava.

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe pripremljeni su po načelu povijesnog troška, uz izuzetke revalorizacije dijela dugotrajne imovine, kako je objavljeno u bilješkama 16 i 18 uz financijske izvještaje, te uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja.

Sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s MSFI zahtijeva od posloводства donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i na iznose objavljene imovine i obveza, prihoda i rashoda. Područja koja uključuju viši stupanj prosudbe ili složenosti, odnosno područja gdje su pretpostavke i procjene značajne za konsolidirane financijske izvještaje prikazana su u bilješci 3.

Obveza konsolidacije

Društvo ima u vlasništvu druge pravne osobe – ovisna društva, koja su subjekti koje kontrolira. Kontrola postoji kada Društvo ima moć, direktno ili posredno, upravljati financijskim i poslovnim politikama subjekta kako bi se tim aktivnostima ostvarile koristi.

Konsolidirani financijski izvještaji prikazuju rezultate Društva i njezinih ovisnih društava ("Grupa"), kao da čine jednu cjelinu.

Odvojeni financijski izvještaji sastavljeni su jer postoji zakonska obveza Društva da ih sastavi. Međutim, za potpunije razumijevanje poslovanja Grupe, odvojene financijske izvještaje potrebno je čitati zajedno s nekonsolidiranim financijskim izvještajima koje Društvo sastavlja i javno objavljuje.

c/ Izvještajna valuta

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe pripremljeni su u kunama i ista je ujedno funkcionalna valuta Grupe. Svi iznosi objavljeni u konsolidiranim financijskim izvještajima izraženi su u tisućama kuna ako nije drugačije navedeno. Važeći tečaj hrvatske valute na dan 31. prosinca 2018. godine bio je 7,417575 kuna za 1 EUR i 6,469192 kuna za 1 USD (31. prosinca 2017. godine: 7,513648 kuna za 1 EUR i 6,269733 kuna za 1 USD).

d/ Nematerijalna imovina

Računalni software

Licence za software kapitaliziraju se na temelju troškova stjecanja i troškova koji nastaju dovođenjem software-a u radno stanje. Ovi troškovi amortiziraju se tijekom njihovog korisnog vijeka uporabe od 5 godina.

Interno stvorena nematerijalna imovina – troškovi razvoja

Izdaci nastali aktivnostima istraživanja se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem su nastali. Interno stvorena nematerijalna sredstva koje je nastalo razvojem (ili u razvojnoj fazi internog projekta) se priznaje onda, i samo onda, ako je moguće dokazati sve niže navedeno:

- tehničku provedivost dovršenja nematerijalnog sredstva kako bi bilo raspoloživo za uporabu ili prodaju;
- namjeru dovršenja nematerijalnog sredstva i njegove uporabe ili prodaje;
- mogućnost uporabe ili prodaje nematerijalnog sredstva;

3 / TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

d/ Nematerijalna imovina / nastavak

- namjeru dovršenja nematerijalnog sredstva i njegove uporabe ili prodaje;
- način na koji će nematerijalno sredstvo stvarati buduće vjerojatne ekonomske koristi;
- dostupnost odgovarajućih tehničkih, financijskih i drugih resursa za okončanje razvoja, te korištenje ili prodaju nematerijalnog sredstva;
- mogućnost pouzdanog utvrđivanja izdataka koji se mogu povezati s razvojem nematerijalnog sredstva.

Iznos koji se početno priznaje kod interno stvorenog nematerijalnog sredstva jest zbroj izdataka nastalih od datuma na koji je sredstvo prvi put udovoljilo gore navedenim kriterijima priznavanja. Ako interno stvoreno nematerijalno sredstvo nije moguće priznati, izdaci povezani s razvojem se uključuju u dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Nakon početnog priznavanja, interno stvorena nematerijalna imovina se iskazuje po trošku umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti po istoj osnovi kao i odvojeno stečena nematerijalna imovina

e/ Nekretnine, postrojenja i oprema

Građevinski objekti koji se koriste u proizvodnji ili isporuci robe ili usluga, ili u administrativne svrhe su u izvještaju o financijskom položaju (bilanci) iskazani po trošku, dok su zemljišta iskazana u revaloriziranim iznosima, koji predstavljaju njihovu fer vrijednost na datum revalorizacije umanjenu za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Revalorizacija se provodi redovito (svakih 3-5 godina) tako da se knjigovodstveni iznosi ne razlikuju značajno od iznosa koji bi bili utvrđeni korištenjem fer vrijednosti na kraju izvještajnog razdoblja. Zadnja revalorizacija provedena je u 2015. godini.

Svako povećanje proizašlo iz revalorizacije zemljišta i zgrada se iskazuje u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti, izuzev u mjeri u kojoj poništava smanjenje proizašlo revalorizacijom istog sredstva koje je prethodno priznato u dobit ili gubitak, u kom slučaju se povećanje odobrava u dobit ili gubitak do iznosa prethodno iskazanog smanjenja. Smanjenje knjigovodstvenog iznosa proizašlo iz revalorizacije zemljišta i zgrada tereti dobit ili gubitak do iznosa razlike iznad stanja u revalorizacijskoj pričuvi koje se odnosi na prethodnu revalorizaciju istog sredstva.

Nekretnine u izgradnji namijenjene proizvodnji, isporuci ili za administrativne ili još neutvrđene svrhe se iskazuju po trošku nabave umanjenom za priznate gubitke od umanjenja. Trošak nabave obuhvaća trošak honorara za profesionalne usluge te kod kvalificirane imovine troškove posudbe kapitalizirane u skladu s računovodstvenom politikom Grupe. Amortizacija nekretnina u izgradnji, koja se obračunava na istoj osnovi kao i za ostale nekretnine, započinje kad je sredstvo spremno za namjeravanu uporabu.

Zemljište u vlasništvu se ne amortizira. Instalacije i oprema se iskazuju po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Amortizacija se obračunava na način da se nabavna ili procijenjena vrijednost imovine, osim zemljišta u vlasništvu i nekretnina u izgradnji, otpisuje tijekom procijenjenog vijeka uporabe primjenom pravocrtne metode. Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metoda amortizacije se preispituju na kraju svake godine, pri čemu se učinci eventualnih promjena procjena obračunavaju prospektivno. Imovina u posjedu temeljem financijskog najma se amortizira tijekom očekivanog vijeka uporabe na istoj osnovi kao i imovina u vlasništvu ili tijekom razdoblja predmetnog najma ako je kraće.

Dobit ili gubitak od prodaje ili rashodovanja stavke nekretnina, postrojenja i opreme se utvrđuje kao razlika između priljeva ostvarenih prodajom i knjigovodstvenog iznosa predmetnog sredstva koja se priznaje u dobit ili gubitak..

3 / TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

e/ **Nekretnine, postrojenja i oprema / nastavak**

Nekretnine, postrojenja i oprema amortiziraju se primjenom pravocrtne metode tijekom procijenjenog vijeka trajanja koristeći stope od 1,25% do 25% godišnje, kako slijedi:

	2018.	2017.
Građevinski objekti	20-80 godina	20-80 godina
<i>Poslovni objekti od betona, kamena i opeke</i>	<i>60-80 godina</i>	<i>60-80 godina</i>
<i>Poslovni objekti od drveta i ostalog materijala</i>	<i>40-60 godina</i>	<i>40-60 godina</i>
<i>Ostali građevinski objekti</i>	<i>20-40 godina</i>	<i>20-40 godina</i>
Vozila i transportna sredstva	4-20 godina	4-20 godina
Pogoni i oprema	4-10 godina	4-10 godina
Uredska oprema	5 godina	4-5 godina

Ostatak vrijednosti se izračunava na osnovi cijena važećih na dan kupnje ili procjene vrijednosti.

Imovina u pripremi sadržava troškove direktno vezane uz nabavu ili izgradnju dugotrajne imovine, povećane za odgovarajući iznos varijabilnog i fiksnog dijela općih troškova nastalih tijekom nabave ili izgradnje. Amortizacija imovine u pripremi počinje kad je ona spremna za upotrebu. Troškovi koji nastaju zamjenom glavnih dijelova postrojenja Grupe, a koji povećavaju njihov proizvodni kapacitet ili značajno produljuju njihov vijek trajanja, kapitaliziraju se. Troškovi održavanja, zamjene ili djelomične zamjene priznaju se kao rashodi u razdoblju kad su nastali.

Umanjenje vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine

Na svaki izvještajni datum Grupa provjerava knjigovodstvene iznose svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiv iznos je veći iznos uspoređujući neto prodajnu cijenu ili vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo, za koje procjene budućih novčanih tokova nisu bile usklađene.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina, tj. ulaganje u nekretninu iskazano u revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

f/ **Ulaganje u nekretnine**

Ulaganja u nekretnine predstavljaju nekretnine koje Grupa drži radi povećanja njezine tržišne vrijednosti ili radi iznajmljivanja. Ulaganja u nekretnine početno se mjeri po trošku, osim u slučaju prijenosa s nekretnina koje koristi Grupa. Nakon početnog priznavanja, investicijske nekretnine se vrednuju po fer vrijednosti. Dobici i gubici uslijed promjena fer vrijednosti investicijskih nekretnina se uključuju u dobiti i gubitak razdoblja u kojem su nastali.

3 / TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

f/ Ulaganje u nekretnine / nastavak

Kod prijenosa sa ulaganja u nekretnine na nekretninu koju koristi Grupa, fer vrijednost na datum prijenosa će biti trošak za potrebe MRS-a 16. Kod prijenosa nekretnine koju koristi Grupa na ulaganje u nekretnine, MRS 16 će se primjenjivati do datuma promjene njezine namjene kada će se razlika između knjigovodstvene vrijednosti utvrđene u skladu s MRS-om 16 i njezine fer vrijednosti priznati kao revalorizacijska rezerva u skladu s MRS-om 16.

Ulaganje u nekretnine se prestaje priznavati, tj. isknjižava se prodajom ili trajnim povlačenjem iz uporabe, kao i kad se od njenog otuđenja ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknjižavanjem nekretnine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti predmetne nekretnine, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se nekretnina prestala priznavati.

Tijekom 2018. godine, obavljeno je fer vrednovanje ulaganja u investicijske nekretnine na temelju procjene kvalificiranog procjenitelja ovlaštenog za procjenu vrijednosti nekretnina pri čemu su utvrđeni dobiti u neto iznosu 90.853 tisuća kuna (2017. godine: 114.742 tisuća kuna) uslijed promjene fer vrijednosti koje su uključene u račun dobiti i gubitka i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za 2018. godinu (bilješka 18).

g/ Financijska imovina

Grupa je usvojila MSFI 9 – Financijski instrumenti sa danom 1. siječnja 2018. godine te njegova primjena nije imala značajnog utjecaja na financijske izvještaje Grupe.

Grupa priznaje financijsku imovinu u svojim financijskim izvještajima kada postaje strana u ugovornim odredbama instrumenta. Ovisno o poslovnom modelu za upravljanje imovinom te ugovornim značajkama novčanih tokova financijske imovine Grupa mjeri financijsku imovinu po amortiziranom trošku, fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka.

Grupa klasificira imovinu kako je prikazano u nastavku:

O P I S	Klasifikacija / mjerenje
Dugotrajna imovina	
Financijska imovina kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Vlasnički instrumenti / fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Financijska imovina kroz račun dobiti i gubitka	Financijska imovina kroz račun dobiti i gubitka
Dani zajmovi i depoziti	Držanje radi naplate / amortizirani trošak
Dugotrajna potraživanja	Držanje radi naplate / amortizirani trošak
Kratkotrajna imovina	
Novac i novčani ekvivalenti	Držanje radi naplate / amortizirani trošak
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Držanje radi naplate / amortizirani trošak
Dani zajmovi i depoziti i ostala financijska imovina	Držanje radi naplate / amortizirani trošak

Financijska imovina po fer vrijednosti u dobiti i gubitku

Ova kategorija uključuje financijsku imovinu namijenjenu trgovanju.

Poslovni modeli Grupe odražavaju način na koji Grupa upravlja imovinom, a s ciljem ostvarenja novčanih tokova.

Financijska imovina kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Početno priznavanje

Grupa priznaje financijsku imovinu ili obvezu kada i samo kada postaje ugovorna strana u ugovornim odredbama instrumenta.

Grupa početno priznaje financijsku imovinu po fer vrijednosti uvećanu za transakcijske troškove koji se izravno mogu pripisati stjecanju ili izdavanju financijske imovine.

Naknadno mjerenje

Nakon početnog priznavanja Grupa mjeri financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

3 / TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

g/ **Financijska imovina / nastavak**

Dani zajmovi i depoziti

Dani zajmovi Grupe drže se unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje financijske imovine kako bi se naplatili ugovorni novčani tokovi. Ugovornim uvjetima na određeni datum nastaju novčani tokovi koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamata. Pri tome je glavnica fer vrijednost imovine pri početnom priznavanju.

Na osnovu navedenog, dani zajmovi mjereni su po amortiziranom trošku.

Mjerenje po amortiziranom trošku podrazumijeva sljedeće;

- Prihod od kamata računa se korištenjem efektivne kamatne stope, te se ista pri obračunu primjenjuje na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine.

Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca koja nemaju značajnu financijsku komponentu pri početnom priznavanju mjerena su sukladno MSFI 15 po njihovoj transakcijskoj cijeni.

Umanjenje

Grupa na osnovi očekivanih kreditnih gubitaka priznaje umanjena financijske imovine. Na svaki izvještajni datum, Grupa mjeri očekivane kreditne gubitke te iste priznaje u financijskim izvještajima. Očekivani kreditni gubici od financijskih instrumenata mjere se na način koji odražava:

Nepristran i ponderiran iznos vjerojatnosti koji je određen procjenom raspona mogućih ishoda,

Vremensku vrijednost novca,

Razumne i prihvatljive podatke o prošlim događajima, trenutnim uvjetima i predviđanjima budućih ekonomskih uvjeta.

Glede potraživanja od kupaca Grupa primjenjuje pojednostavljeni pristup MSFI-ja 9 za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka korištenjem očekivanih rezervacija za kreditne gubitke potraživanja od kupaca.

Za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka potraživanja od kupaca, Grupa je grupirala kupce u određene skupine te analizom starosne strukture i povijesnih podataka utvrdila potencijalne buduće gubitke.

Grupa je primijenila novi standard kako slijedi:

Potraživanja od kupaca u zemlji analiziralo je na uzorku od 100% ukupnih potraživanja u zemlji,

Potraživanja od povezanih društava razmotrena su u cijelosti.

Analizom starosne strukture, utvrđeno je da Grupa nema značajnih dospjelih potraživanja, najznačajniji dio potraživanja nije dospio te Grupa procjenjuje da će se u cijelosti naplatiti. Nisu utvrđeni značajni očekivani kreditni gubici.

Prestanak priznavanja financijske imovine

Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu kada;

- Ističu ugovorna prava na novčane tokove od financijske imovine,

Prenosi financijsku imovinu i pritom prijenos ispunjava uvjete za prestanak priznavanja.

3 / TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

g/ Financijska imovina / nastavak

Grupa prenosi financijsku imovinu ako, i samo ako, ili:

(a) prenosi ugovorna prava na primanje novčanih tokova od financijske imovine, ili

(b) zadržava ugovorna prava na primanje novčanih tokova od financijske imovine, ali pretpostavlja ugovornu obvezu plaćanja novčanih tokova jednom ili više primatelja u aranžmanu.

Kada Grupa prenosi financijsku imovinu dužna je procijeniti obujam do kojeg zadržava rizike i koristi od vlasništva nad financijskom imovinom. U ovom slučaju kada se prenose svi rizici i koristi od vlasništva, Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu i priznaje zasebno kao imovinu ili obveze sva prava i obveze koje su nastale ili zadržane u okviru prijenosa.

Ako se zadržavaju gotovo svi rizici i koristi od vlasništva nad financijskom imovinom, Grupa nastavlja s priznavanjem financijske imovine.

Ako Grupa niti prenosi niti zadržava gotovo sve rizike i koristi od vlasništva nad financijskom imovinom, Grupa određuje je li zadržana kontrola nad financijskom imovinom. Ukoliko nije zadržana kontrola nad financijskom imovinom, Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu i priznaje zasebno kao imovinu ili obveze sva prava i obveze koje su nastale ili zadržane u okviru prijenosa.

Ukoliko je zadržana kontrola, Grupa nastavlja s priznavanjem financijske imovine u mjeri u kojoj i dalje sudjeluje u toj financijskoj imovini.

h/ Novac i novčani ekvivalenti

Novac se sastoji od novca u banci i blagajni. Novčani ekvivalenti obuhvaćaju depozite po viđenju i oročene depozite s rokom dospijeca do tri mjeseca.

i/ Zalihe

Zalihe sadrže uglavnom rezervne dijelove, materijal te proizvodnju i gotove proizvode, a iskazane su po nižoj vrijednosti utvrđenoj usporedbom prosječne ponderirane cijene umanjene za ispravak vrijednosti zastarjelih i prekomjernih zaliha, i neto očekivane prodajne vrijednosti. Uprava provodi ispravak vrijednosti zaliha na temelju pregleda ukupne starosne strukture zaliha, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u zalihe. Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda iskazuju se u poslovnim knjigama po cijeni proizvodnje, ukoliko je niža od neto prodajne cijene.

j/ Strane valute

Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan procjene fer vrijednosti. Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti u visini povijesnog troška se ne preračunavaju.

Tečajne razlike nastale podmirenjem novčanih stavki i njihovim ponovnim preračunavanjem iskazuju se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka razdoblja. Tečajne razlike nastale preračunavanjem nemonetarne imovine iskazane po fer vrijednosti iskazuju se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka razdoblja, osim tečajnih razlika koje su nastale ponovnim preračunavanjem nemonetarne imovine raspoložive za prodaju kod koje se gubici i dobiti priznaju izravno u glavnici. Kod ove kategorije nenovčanih stavki se svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao preračunavanjem također priznaje izravno u glavnici.

3 / TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

k/ Otpremnine, jubilarne i solidarne potpore

Kod planova definiranih mirovinskih primanja, troškovi primanja određuju se metodom projicirane kreditne jedinice na temelju aktuarske procjene koja se obavlja na svaki izvještajni dan. Dobici i gubici nastali aktuarskom procjenom priznaju se u razdoblju u kojem su nastali.

Trošak minulog rada priznaje se odmah u onoj mjeri u kojoj su prava na primanja već stečena. U suprotnom, amortizira se razmjerno tijekom određenog razdoblja sve do trenutka stjecanja prava na naknade.

Grupa daje zaposlenicima jednokratnu nagradu za dugogodišnje zaposlenje (jubilarne nagrade), solidarne potpore (u slučaju smrti radnika, smrti člana uže obitelji radnika, nastanka invalidnosti, nabave medicinskih pomagala, za rođenje djeteta, za bolovanje duže od 90 dana i dr.) te naknadu za umirovljenje. Obveza i trošak ovih naknada se određuju koristeći metodu projekcije kreditne jedinice. Metoda projekcije kreditne jedinice uzima svako razdoblje zaposlenja kao ostvarivanje prava na dodatnu jedinicu naknade i mjeri svaku jedinicu zasebno kako bi se izračunala konačna obveza. Obveza temeljem primanja mjeri se po sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova primjenom diskontne stope koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice izdane u valuti i na rok koji odgovara valuti i procijenjenom trajanju obveze za primanja.

l/ Porez na dobit

Porezni rashod predstavlja zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekući porezi

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazane u konsolidiranom računu dobiti i gubitka jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na izvještajni datum.

Odgođeni porezi

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u konsolidiranim financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Odgođene porezne obveze i porezna imovina ne priznaju se po privremenim razlikama koje proizlaze iz goodwilla ili početnim priznavanjem druge imovine i obveza, osim kod poslovnog spajanja, u transakcijama koje ne utječu ni na poreznu niti računovodstvenu dobit. Odgođene porezne obveze priznaju se na temelju oporezivih privremenih razlika koje nastaju po osnovi ulaganja u ovisna i pridružena društva, odnosno udjela u zajedničkim ulaganjima, osim ako Grupa nije u mogućnosti kontrolirati poništenje privremene razlike i ako je vjerojatno da se privremena razlika neće poništiti u dogledno vrijeme. Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki izvještajni datum i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, temeljenim na i poreznim zakonima koji su na snazi ili u postupku donošenja do izvještajnog datuma. Izračun odgođenih poreznih obaveza i imovine održava iznos za koji se očekuje da će nastati obaveza ili povrat, na datum izvještavanja. Odgođena porezna imovina i obveze se prebijaju ako postoji zakonsko pravo da se tekućom poreznom imovinom pokriju tekuće porezne obveze te kada se odnose na porezne prihode koje utvrđuje ista porezna uprava, a Grupa namjerava savršiti svoju tekuću poreznu imovinu s poreznim obvezama.

Tekući i odgođeni porez za razdoblje

Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist konsolidiranog računa dobiti i gubitka, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže izravno u korist ili na teret glavnice, u kom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice ili kada porez proizlazi iz početnog vođenja računa kod poslovnog spajanja.

3 / TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

m/ Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju ako Grupa ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu kao posljedicu prošlog događaja, ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa radi podmirivanja obveze te ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti. Kada postoji veći broj sličnih obveza, vjerojatnost da će za njihovo podmirenje biti potreban odljev resursa određuje se njihovim razmatranjem kao cjeline. Rezerviranja se mjere po sadašnjoj vrijednosti izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze, korištenjem diskontne stope prije poreza koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca kao i rizike koji su specifični za navedenu obvezu. Učinak povećanja rezerviranja, kao odraz protoka vremena, iskazuje se u okviru rashoda od kamata.

n/ Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme da bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, dodaju se trošku navedenog sredstva sve dok sredstvo većim dijelom nije spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju.

Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tijekom njihovog trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji se mogu kapitalizirati.

Svi drugi troškovi posudbe priznaju se u neto dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Kratkoročne posudbe i zajmovi dobavljača se prikazuju po izvorno posuđenom iznosu umanjenom za otplate. Trošak kamata tereti konsolidirani račun dobiti i gubitka u razdoblju na koje se kamata odnosi.

o/ Financijske obveze i glavnički instrumenti koje je Grupa izdala

Razvrstavanje u obveze ili glavnice

Dužnički i glavnički instrumenti se razvrstavaju ili kao financijske obveze ili u kapital, u skladu sa suštinom ugovornog sporazuma.

Glavnički instrumenti

Glavnički instrument je ugovor koji pruža dokaz o ostatku udjela u imovini subjekta nakon oduzimanja svih njegovih obveza. Glavnički instrumenti koje je izdala Grupa se evidentiraju u iznosu ostvarenih prihoda, umanjenih za direktne troškove izdavanja.

Obveze temeljem ugovora o financijskoj garanciji

Obveze temeljem ugovora o financijskoj garanciji se početno mjere po fer vrijednosti i kasnije u većem iznosu uspoređujući:

- iznos obveze temeljem ugovora kako je utvrđen u skladu s MRS-om 37 - Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina i
- početno priznati iznos umanjen, ako je primjenjivo, za kumulativnu amortizaciju priznatu u skladu s politikama priznavanja prihoda.

Financijske obveze

Financijske obveze se klasificiraju ili kao financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili kao ostale financijske obveze.

Financijske obveze po fer vrijednosti kroz iskazivanje promjena fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Financijske obveze se svrstavaju u kategoriju obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako su u posjedu radi trgovanja ili su određene za takvo iskazivanje.

3 / TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

o/ Financijske obveze i glavnički instrumenti koje je Grupa izdala / nastavak

Financijska obveza se klasificira kao obveza namijenjena trgovanju ako:

- je nastala prvenstveno radi reotkupa u bliskoj budućnosti, ili
- je sastavni dio utvrđenog portfelja financijskih instrumenata kojima Grupa upravlja zajedno i ako je u novije vrijeme odražavala obrazac kratkoročnog ostvarivanja dobiti, ili
- je derivat koji nije određen niti učinkovit kao instrument zaštite.

Financijske obveze koje nisu namijenjene trgovanju mogu nakon početnog priznavanja biti određene za iskazivanje po fer vrijednosti uz iskazivanje promjena fer vrijednosti kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti ako:

se takvim određivanjem poništava ili znatno smanjuje nedosljednost u mjerenju ili priznavanju koja bi se u suprotnom javila ili

- ako je financijska obveza dio grupe financijske imovine ili financijskih obveza ili oboje, kojom se upravlja i čiji rezultati se procjenjuju na osnovi fer vrijednosti, u skladu s dokumentiranom politikom Grupe za upravljanje rizicima ili njenom strategijom ulaganja i ako se interne informacije o grupiranju prezentiraju na toj osnovi ili
- ako je sastavni dio ugovora koji sadrži jedan ili više ugrađenih derivativa Financijske obveze po fer vrijednosti kod koje se promjene fer vrijednosti iskazuju kroz račun dobiti i gubitka, pri čemu se svaka dobit ili svaki gubitak priznaje u računu dobiti i gubitka

Neto dobit ili gubitak priznat u računu dobiti i gubitka obuhvaća i kamate plaćene na financijsku obvezu. Fer vrijednost se određuje na način opisan u bilješci 35 uz financijske izvještaje - Financijski instrumenti.

Ostale financijske obveze

Ostale financijske obveze, uključujući obveze po zajmovima i kreditima, početno se mjere po fer vrijednosti umanjenoj za troškove transakcije.

Ostale financijske obveze kasnije se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate, pri čemu se rashodi od kamata priznaju po osnovi efektivnog prinosa.

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i rashodi od kamata raspoređuju se tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa jest stopa kojom se procijenjeni budući novčani odljevi diskontiraju tijekom očekivanog vijeka financijske obveze ili kraćeg razdoblja ako je primjenjivo.

Prestanak priznavanja financijskih obveza

Grupa prestaje priznavati financijske obveze onda, i samo onda kad su obveze Grupe podmirene, poništene ili su istekle.

p/ Izvještavanje o poslovnim segmentima

Sukladno MSFI 8, Grupa je odredila poslovne segmente prema internim izvještajima o sastavnim dijelovima Grupe koje redovito pregledava glavni izvršni donositelj poslovnih odluka kako bi se na segmente rasporedili resursi i ocijenila uspješnost njihovog poslovanja. Pojednostosti o poslovnim segmentima objavljene su u bilješci 5 uz konsolidirane financijske izvještaje.

Grupa posebno prati i iskazuje poslovne rezultate osnovnih poslovnih segmenata Grupe. Segmenti djelatnosti predstavljaju osnovu na temelju koje Grupa izvještava o svom primarnom segmentu. Određene financijske informacije po poslovnim i zemljopisnim područjima, izložene su u bilješci 5 uz konsolidirane financijske izvještaje.

3/ TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

q/ Potencijalne obveze i imovina

Potencijalne obveze nisu priznate u konsolidiranim financijskim izvještajima. One se objavljuju, osim ako je vjerojatnost odljeva popratnih ekonomskih koristi mala. Potencijalna imovina nije priznata u konsolidiranim financijskim izvještajima, ali se objavljuje kad je priljev ekonomskih koristi izgledan.

r/ Događaji nakon izvještajnog datuma

Događaji nakon izvještajnog datuma koji pružaju dodatne informacije o položaju Grupe na izvještajni datum (prepravke za knjiženje) knjiže se u konsolidiranim financijskim izvještajima. Događaji nakon izvještajnog datuma koji se ne knjiže, objavljuju se u bilješkama kad su iznosi značajni.

s/ Priznavanje prihoda

Sukladno novom MSFI 15, glede priznavanja ugovora s kupcima Grupa primjenjuje model pet koraka;

- 1) Utvrđivanje ugovora s kupcem
- 2) Utvrđivanje obveze isporuke u ugovoru
- 3) Utvrđivanje cijene transakcije
- 4) Dodjeljivanje cijene transakcije obvezama isporuke u ugovoru
- 5) Priznavanje prihoda kada (ili kako) subjekt ispuni obvezu isporuke

Prihodi se priznaju za svaku zasebnu obvezu isporuke u ugovoru u iznosu cijene transakcije. Cijena transakcije je iznos naknada u ugovoru na koju Grupa očekuje da ima pravo u zamjenu za prijenos obećane robe ili usluga kupca.

Prihodi su iskazani u iznosima koji su umanjeni za povrate, diskonte, bonuse i premije, kao i poreze direktno povezane sa prodajom proizvoda i izvršenih usluga

Novi standard nije imao značajan utjecaj na računovodstvene politike Grupe.

Opis prihoda:

- prihodi od usluge opskrbe vodom sadrže prihode od instalacije vodomjera, te stalne mjesečne naknade uvećano za stvarnu potrošnju temeljem procjene potrošnje, te usklađenje krajem izvještajnog razdoblja za stvarnu potrošnju temeljem očitavanja;
- prihodi od održavanja čistoće i odvoza otpada sadrže prihode od obavljenih usluga čišćenja i odvoza otpada kupcima prema važećem cjeniku za Grad Zagreb;
- prihodi od upravljanja i održavanja javnih cesta priznaju se u visini izvedenih usluga i radova sukladno zaključenim ugovorima s kupcima;
- prihodi od prodaje stanova priznaju se u trenutku kada je na kupca prenesen značajan rizik i korist od vlasništva, istovremeno s priznavanjem prihoda, priznaju i troškovi prodaje (izgradnje) stanova
- prihodi od skladištenja i poslovnog najma priznaju se sukladno MRS-u 17 ravnomjerno u prihod na temelju pravocrtne metode tijekom razdoblja najma.
- prihodi temeljem ugovora o utrošenom vremenu i materijalu se priznaju po ugovorenim jediničnim cijenama za utrošene sate rada, odnosno nastale direktne troškove.

iii. Prihodi od državnih potpora obuhvaćaju:

- potpore koje su povezane sa sredstvima, uključujući nenovčane potpore po fer vrijednosti, iskazuju se u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju (bilanci) kao odgođeni prihod, a u konsolidiranom računu dobiti i gubitka se kao prihod priznaju tijekom razdoblja korištenja i nužno ih je sustavno povezati s odnosnim troškovima (amortizacije),
- potpora koja se prima kao nadoknada za rashode ili gubitke koju su već nastali ili u svrhu izravne financijske podrške subjektu bez daljnjih povezanih troškova, priznaje se kao prihod razdoblja u kojem se može potraživati.

3 / TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

s/ Priznavanje prihoda / nastavak

Državne potpore se ne priznaju, osim ako ne postoji realno jamstvo da će Grupa ispuniti uvjete za državne potpore i da će potpora biti primljena.

Pogodnost državnog zajma odobrenog po kamatnoj stopi nižoj od tržišne se obračunava kao državna potpora i iskazuje kao razlika između primljenih sredstava i fer vrijednosti zajma na temelju kamatnih stopa koje prevladavaju na tržištu.

Državne potpore kod kojih je osnovni uvjet da Grupa nabavi, izgradi ili na neki drugi način stekne dugotrajnu imovinu se priznaje u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju (bilanci) kao prihodi budućih razdoblja i prenose u dobit ili gubitak sustavno i racionalno tijekom korisnog vijeka predmetne imovine.

Ostale državne potpore se sustavno priznaju kao prihod kroz onoliko razdoblja koliko je potrebno kako bi se sučelile s troškovima za čije pokriće su namijenjene. Potraživanja temeljem državnih potpora s naslova nadoknade već nastalih troškova ili gubitaka ili radi pružanja trenutne financijske potpore Grupe bez budućih povezanih troškova se priznaju u dobiti ili gubitak razdoblja u kojem nastane potraživanje po njima.

iv. Prihodi od kamata priznaju se na vremenski proporcionalnoj osnovi, tako da se u obračun uzima stvarni prinos na sredstvo.

v. Prihodi od dividendi priznaju se kada je ustanovljeno pravo na isplatu dividende.

t/ Najmovi

Najmovi se svrstavaju u financijske najmove kad god se prema uvjetima najma gotovo svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prenose na najmoprimatelja. Svi drugi najmovi svrstani su u poslovne najmove.

Grupa kao davatelj najma

Potraživanja temeljem financijskih najмова se knjiže kao potraživanja u iznosu neto ulaganja Grupe u najam. Prihodi od financijskog najma se raspoređuju na obračunska razdoblja kako bi održavali konstantnu periodičku stopu povrata na otvoreno stanje neto ulaganja Grupe temeljem najмова.

Prihodi od poslovnog najma se priznaju pravocrtno tijekom razdoblja najma. Početni direktni troškovi nastali u fazi pregovaranja i ugovaranja uvjeta poslovnog najma se pripisuju knjigovodstvenom iznosu predmeta najma i priznaju pravocrtno tijekom razdoblja najma.

Grupa kao korisnik najma

Imovina koja je predmetom financijskog najma priznaje se kao imovina Grupe po fer vrijednosti na početku najma ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma ako je niža. Povezana obveza prema najmodavatelju iskazuje se u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju (bilanci) kao obveza temeljem financijskog najma.

Plaćanja temeljem najma se raspoređuju između financijskih troškova i umanjena obveza za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obveze.

Financijski troškovi izravno se knjiže na dobiti ili gubitak, osim ako se ne mogu izravno pripisati kvalificiranom sredstvu, u kom slučaju se kapitaliziraju u skladu s općom politikom Grupe koja regulira kapitaliziranje troškova posudbe. Nepredviđene najamnine se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem nastaju.

Naknade koje se plaćaju u okviru poslovnih najмова priznaju se kao rashod pravocrtno tijekom trajanja najma, osim ako neka druga sustavna osnova ne odražava kvalitetnije vremensku dinamiku trošenja ekonomskih koristi od sredstva koje se drži u najmu. Nepredviđene najamnine temeljem poslovnih najмова se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem nastaju.

Poticaji primljeni za zaključenje poslovnog najma se priznaje kao obveza. Ukupna korist poticaja se priznaje pravocrtno kao smanjenje troška najma, osim ako neka druga sustavna osnova ne odražava kvalitetnije vremensku dinamiku trošenja ekonomskih koristi od sredstava koje se drži u najmu. iznos obveze.

3 / TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

t/ Najmovi / nastavak

Financijski troškovi izravno se knjiže na dobiti ili gubitak, osim ako se ne mogu izravno pripisati kvalificiranom sredstvu, u kom slučaju se kapitaliziraju u skladu s općom politikom Grupe koja regulira kapitaliziranje troškova posudbe. Nepredviđene najamnine se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem nastaju.

Naknade koje se plaćaju u okviru poslovnih najмова priznaju se kao rashod pravocrtno tijekom trajanja najma, osim ako neka druga sustavna osnova ne odražava kvalitetnije vremensku dinamiku trošenja ekonomskih koristi od sredstva koje se drži u najmu. Nepredviđene najamnine temeljem poslovnih najмова se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem nastaju.

Poticaji primljeni za zaključenje poslovnog najma se priznaje kao obveza. Ukupna korist poticaja se priznaje pravocrtno kao smanjenje troška najma, osim ako neka druga sustavna osnova ne odražava kvalitetnije vremensku dinamiku trošenja ekonomskih koristi od sredstava koje se drži u najmu.

u/ Izvedeni financijski instrumenti

Grupa ugovara razne izvedene financijske instrumente kako bi upravljalo svojom izloženošću riziku kamatne stope i valutnom riziku, među kojima su terminski devizni ugovor, kamatni swapovi i valutni swapovi.

Ugrađene izvedenice

Izvedenice se početno priznaju po fer vrijednosti na datum zaključenja ugovora o izvedenici i nakon toga se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovno svode na fer vrijednost. Dobit ili gubitak proizašao iz svođenja na fer vrijednost se priznaje u dobit ili gubitak, osim ako izvedenica nije određena i učinkovita kao zaštitni instrument, u kom slučaju vrijeme priznavanja u dobit ili gubitak ovisi o vrsti zaštitnog odnosa. Grupa određene izvedenice određuje ili za zaštitu fer vrijednosti priznate imovine ili priznatih financijskih obveza ili čvrsto preuzetih obveza (zaštita fer vrijednosti), ili zaštitu prognoziranih transakcija velike vjerojatnosti, ili zaštitu od valutnog rizika po čvrsto preuzetim obvezama (zaštita novčanog toka), ili za zaštitu neto ulaganja u inozemno poslovanje.

Izvedenice pozitivne fer vrijednosti se razvrstavaju u financijsku imovinu, dok se izvedenice negativne fer vrijednosti klasificiraju u financijske obveze. Izvedenica se iskazuje u sklopu dugotrajne imovine ili dugoročnih obveza ako je preostalo razdoblje do dospijea instrumenta dulje od 12 mjeseci i ako se realizacija imovine, odnosno namira obveze ne očekuje u roku od 12 mjeseci. Ostale izvedenice se prezentiraju u sklopu kratkotrajne imovine ili kratkoročnih obveza.

Izvedenice ugrađene u druge financijske instrumente ili osnovne ugovore se obračunavaju kao zasebne izvedenice ako njihovi rizici i njihova obilježja nisu usko povezani s onima iz osnovnog ugovora i ako se osnovni ugovori ne vode po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti ili gubitku.

Ugrađena izvedenica se iskazuje u sklopu dugotrajne imovine ili dugoročnih obveza ako je preostalo razdoblje do dospijea hibridnoga instrumenta dulje od 12 mjeseci i ako se realizacija imovine, odnosno namira obveze ne očekuje u roku od 12 mjeseci. Ostale ugrađene izvedenice se prezentiraju u sklopu kratkotrajne imovine ili kratkoročnih obveza.

v/ Usporedni iznosi

Usporedne informacije su po potrebi reklasificirane kako bi bile u skladu s prikazom tekuće godine.

w/ Korištenje procjena pri sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja

Ključne prosudbe kod primjene računovodstvenih politika

Kod primjene računovodstvenih politika Grupe, rukovoditelji trebaju davati prosudbe, procjene i izvoditi pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obveza koje nisu vidljive iz drugih izvora. Procjene i s njima povezane pretpostavke se temelje na iskustvu u proteklim razdobljima i drugim relevantnim čimbenicima. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena. Procjene i pretpostavke na temelju kojih su procjene izvedene kontinuirano se preispituju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju revidiranja procjene ako izmjena utječe samo na to razdoblje ili u razdoblju revidiranja procjene i u budućim razdobljima ako izmjena utječe i na tekuće i na buduća razdoblja.

Radi financijskog izvještavanja Grupa neku svoju imovinu i neke svoje obveze mjeri po fer vrijednosti.

3 / TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

w/ Korištenje procjena pri sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja / nastavak

Grupa u procjeni fer vrijednosti imovine ili obveze koristi tržišne podatke ako su dostupni. Ako ulazni podaci 1. razine nisu dostupni, Grupa angažira neovisne ovlaštene procjenitelje s kojima usko surađuje u utvrđivanju metoda vrednovanja i varijabli koje ulaze u model fer vrijednosti.

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine

Utvrđivanje korisnog vijeka imovine temelji se na povijesnom iskustvu sa sličnom imovinom, kao i predviđenim promjenama u gospodarskom okruženju i čimbenicima vezanim za specifičnu industriju. Primjerenost procijenjenog korisnog vijeka razmatra se jednom godišnje, ili kad god postoji naznaka značajnih promjena u pretpostavkama. Vjerujemo da je ovo važna računovodstvena procjena s obzirom na značajan udio imovine koja se amortizira u ukupnoj imovini, te bi utjecaj značajnijih promjena ovih pretpostavki mogao bi biti materijalan za financijski položaj i rezultate poslovanja Grupe.

Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine

Umanjenje vrijednosti se iskazuje u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe u slučaju kad neto knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja stvara novac premašuje njen nadoknadivi iznos odnosno njenu fer vrijednost umanjenu za troškove prodaje ili vrijednost u uporabi, ovisno o tome što je veće. Izračun fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje provodi se temeljem raspoloživih podataka iz povezanih prodajnih transakcija po uobičajenim tržišnim uvjetima slične imovine ili vidljivih tržišnih cijena umanjene za dodatne troškove otuđenja imovine.

Izračun vrijednosti u uporabi temelji se na modelu diskontiranog novčanog tijeka. Najznačajnije pretpostavke za utvrđivanje novčanog toka su diskontirane stope, terminske vrijednosti, vrijeme za koje se rade projekcije novčanog toka, kao i pretpostavke i prosudbe korištene za utvrđivanje novčanih primitaka i izdataka.

Raspoloživost oporezujuće dobiti za koju imovina odgođenog poreza može biti priznata

Imovina odgođenog poreza priznaje se za sve neiskorištene porezne gubitke do mjere u kojoj je moguće da će porez na dobit biti raspoloživ za iskorišteni gubitak. Značajne prosudbe su zahtijevane u određivanju iznosa imovine odgođenog poreza koja se može priznati, temeljena na vjerojatnom izračunu vremena i razini buduće oporezive dobiti zajedno s budućom planiranom strategijom poreza. Tijekom 2018. godine izvršena su priznavanja odgođene porezne imovine po raspoloživim poreznim razlikama. Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine prikazan je u bilješci 15 uz konsolidirane financijske izvještaje. poreza koja se može priznati, temeljena na vjerojatnom izračunu vremena i razini buduće oporezive dobiti zajedno s budućom planiranom strategijom poreza. Tijekom 2018. godine izvršena su priznavanja odgođene porezne imovine po raspoloživim poreznim razlikama. Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine prikazan je u bilješci 15 uz financijske izvještaje.

Aktuarske procjene korištene za izračun naknada i primanja zaposlenika

Trošak definiranih planiranih naknada je utvrđen koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontiranim stopama, budućim povećanjima dohotka i smrtnosti ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova, te procjene su predmet nesigurnosti. Rezerviranja za naknade i primanja zaposlenika iznose 126.885 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2018. godine (na dan 31. prosinca 2017. godine: 207.632 tisuće kuna) (vidi bilješku 34 uz konsolidirane financijske izvještaje).

Posljedice određenih sudskih sporova

Društvo i ovisna društva su stranke u brojnim parnicama i postupcima nastalim u uobičajenom obavljanju poslovanja. Uprava koristi procjenu kada su najvjerojatnije posljedice tih aktivnosti procijenjene i rezerviranja su priznata na dosljednoj osnovi (vidi bilješku 29).

Mjere fer vrijednosti i proces vrednovanja

Radi financijskog izvještavanja Grupa neku svoju imovinu mjeri po fer vrijednosti.

Grupa u procjeni fer vrijednosti imovine ili obveze koristi tržišne podatke ako su dostupni. Ako ulazni podaci 1. razine nisu dostupni, Grupa angažira neovisne ovlaštene procjenitelje. Grupa koordinira proces vrednovanja i usko surađuje s vanjskim ovlaštenim procjeniteljima u utvrđivanju metoda vrednovanja i varijabli koje ulaze u model fer vrijednosti.

3 / TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE / NASTAVAK

x/ Mjerenje fer vrijednosti

Grupa primjenjuje MSFI-13 koji je jedinstven izvor uputa za mjerenje fer vrijednosti i objavljivanje informacija o mjerama fer vrijednosti. MSFI 13 ima širok djelokrug. Zahtjevi koji se odnose na mjerenje fer vrijednosti primjenjuju se i na financijske instrumente i na nefinancijske instrumente za koje je drugim MSFI-jevima propisano ili dopušteno mjerenje i objavljivanje fer vrijednosti, izuzev kod transakcija plaćanja temeljenih na dionicama koja potpadaju u djelokrug MSFI-ja 2 „Plaćanja temeljena nadionicama“, transakcija leasinga koje potpadaju u djelokrug MRS-a 17 „Najmovi“ i mjera koje su donekle slične fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednost (npr. neto prodajna/ostvariva vrijednost kod mjerenja zaliha ili vrijednost u uporabi kod procjene umanjena vrijednosti).

MSFI 13 definira fer vrijednost kao cijenu koja bi prema postojećim tržišnim uvjetima bila postignuta prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji na glavnom (ili najpovoljnijem) tržištu na datum mjerenja. Prema MSFI-ju 13, fer vrijednost je izlazna cijena, neovisno o tome da li je cijena neposredno vidljiva ili je procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja.

4/ STATUSNE PROMJENE

Skupština Društva je dana 18. listopada 2017. godine donijela Odluku o pokretanju statusnih promjena podjele Društva s osnivanjem novih trgovačkih društava s ograničenom odgovornošću – Zagrebački električni tramvaj d.o.o. i Zagrebački velesajam d.o.o. s izdvajanjem gospodarskih cjelina prijevoz putnika u javnom prijevozu i organiziranje sajмова, kongresa i savjetovanja- usluge javnog gradskog prijevoza i usluge održavanja sajмова na novoosnovana društva.

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu (Tt-17/49954-2) od 29. prosinca 2017. godine provedena je podjela Društva odvajanjem s osnivanjem i smanjenje temeljnog kapitala na iznos 3.177.044 tisuća kuna dok su poslovni učinci Plana podjele stupili na snagu dana 1. siječnja 2018. godine. Udjele u novim društvima stekao je Grad Zagreb, koji je nakon provedbe Plana podjele jedini član, odnosno jedini imatelj poslovnih udjela u novim društvima.

Rezultat ostvaren od aktivnosti izdvojenih iz Grupe prikazan je kako slijedi:

	<u>Prijevoz putnika u javnom prijevozu</u> (u tisućama kuna)	<u>Organiziranje sajмова,kongres a i savjetovanja</u> (u tisućama kuna)
Poslovni prihodi	1.075.631	131.867
Poslovni rashodi	(1.320.000)	(205.120)
<i>Operativna dobit/(gubitak)</i>	<i>(244.369)</i>	<i>(73.253)</i>
Financijski prihodi	7.128	605
Financijski rashodi	(28.598)	(22)
<i>Neto dobit (gubitak) iz financijskih aktivnosti</i>	<i>(21.470)</i>	<i>583</i>
Dobit/gubitak prije oporezivanja iz izdvojenog poslovanja	(265.839)	(72.670)

4/ STATUSNE PROMJENE / NASTAVAK

Imovina izdvojenih gospodarskih cjelina (s učincima od 1. siječnja 2018. godine) prikazana je kako slijedi:

	Prijevoz putnika u javnom prijevozu (u tisućama kuna)	Organiziranje sajmova, kongres a i savjetovanja (u tisućama kuna)
DUGOTRAJNA IMOVINA		
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.351.453	838.600
Ulaganja u nekretnine	-	492.418
Dugotrajna potraživanja	12.536	6.917
Odgođena porezna imovina	16.521	648
Ukupna dugotrajna imovina	2.380.510	1.338.583
KRATKOTRAJNA IMOVINA		
Zalihe	52.379	1.547
Kratkotrajna potraživanja	89.164	12.874
Novac na računima i u blagajni	721	85
Ukupna kratkotrajna imovina	142.264	14.506
UKUPNA IMOVINA	2.522.774	1.353.089
KAPITAL		
Temeljni kapital	95.951	560.242
Preneseni gubitak	(2.547)	(29.325)
Revalorizacijske rezerve	418.348	614.324
Ukupan kapital	511.752	1.145.241
DUGOROČNE OBVEZE		
Rezerviranja	98.537	10.377
Primljeni krediti i zajmovi	546.066	-
Obveze prema povezanim društvima	314.653	32.122
Ostale dugoročne obveze	93.872	135.077
Odgođeno priznavanje prihoda	700.757	3.962
Ukupne dugoročne obveze	1.753.885	181.538
KRATKOROČNE OBVEZE		
Obveze prema povezanim društvima	3.811	12.770
Obveze po kreditima i zajmovima	132.763	-
Obveze prema dobavljačima	55.983	10.026
Ostale kratkoročne obveze	64.580	3.514
Ukupne kratkoročne obveze	257.137	26.310
UKUPAN KAPITAL I OBVEZE	2.522.774	1.353.089
Izvanbilančni zapisi	140.152	87.251

5/ INFORMACIJA O SEGMENTIMA

PRIHODI OD PRODAJE

	2018.	2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Tržište Hrvatske	3.263.606	3.792.247
Tržište Europske unije	138	1.331
	3.263.744	3.793.578

Sukladno MSFI 8, Grupa je odredila poslovne segmente prema internim izvještajima o sastavnim dijelovima Grupe koje redovito pregledava glavni izvršni donositelj poslovnih odluka kako bi se na segmente rasporedili resursi i ocijenila uspješnost njihovog poslovanja. Grupa je odredila poslovne segmente na temelju izvještaja koje redovito pregledava Uprava, a koristi ih za donošenje strateških odluka. Poslovni segmenti su oblikovani po kriterijima djelatnosti podružnica koji se nalaze u sastavu Grupe (vidi bilješku 1), pri čemu je određeno da deset djelatnosti predstavljaju poslovne segmente, dok jedanaesti segment predstavlja sve ostale djelatnosti Grupe.

Poslovni segmenti su slijedeći:

- 1/ Distribucija vode
- 2/ Održavanje čistoće i odvoz otpada
- 3/ Upravljanje i održavanje javnih cesta
- 4/ Usluge parkiranja
- 5/ Skladištenje i najam
- 6/ Uređivanje i održavanje zelenih površina
- 7/ Upravljanje objektima
- 8/ Gradnja i upravljanje projektima
- 9/ Prodaja i distribucija plina
- 10/ Prodaja lijekova
- 11/ Ostale djelatnosti

Segment javni prijevoz izdvojen je iz Društva statusnom promjenom podjela Društva s osnivanjem od 1. siječnja 2018. godine (bilješka 4).

5/ INFORMACIJA O SEGMENTIMA / NASTAVAK

Sljedeći analiza prihoda i rezultata Grupe po izvještajnim segmentima koji su prikazani u skladu sa MSFI 8. Prikazani prihodi od prodaje odnose se na prihode ostvarene prodajom vanjskim kupcima.

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Prihodi od prodaje i distribucije plina	920.868	917.639
Prihodi od distribucije vode	428.621	420.892
Prihodi od održavanja čistoće i odvoza otpada	353.854	351.487
Prihodi od upravljanja i održavanja javnih cesta	310.188	301.047
Prihodi od prodaje lijekova	300.588	285.609
Prihodi od uređivanja i održavanja zelenih površina	215.429	239.000
Prihodi od parkiranja	132.353	128.341
Prihodi od gradnje i upravljanja projektima	111.558	206.470
Prihodi od upravljanja objektima	111.294	97.061
Prihodi od skladištenja i najma	80.638	79.778
Prihodi od prijevoza putnika	-	433.926
Ostali prihodi	298.353	332.328
	<u>3.263.744</u>	<u>3.793.578</u>

Ostali prihodi obuhvaćaju sljedeće:

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Prihodi od tržnica	70.993	72.774
Prihodi od pogrebnih djelatnosti	63.099	58.552
Prihodi od usluga autobusnog kolodvora	41.325	42.076
Prihodi od upravljanja i održavanja objekata	39.185	39.066
Prihodi od putničkih agencija	35.072	32.579
Prihodi od odlaganja otpada	22.130	18.164
Prihodi od najma telekomunikacijskih vodova i mreža	20.747	20.021
Prihodi od izdavačke djelatnosti	5.802	6.222
Prihodi od organiziranja sajmova i kongresa	-	42.874
	<u>298.353</u>	<u>332.328</u>

Djelatnost organiziranja sajmova i kongresa izdvojena je statusnom promjenom podjela Društva s osnivanjem od 1. siječnja 2018. godine (bilješka 4).

5/ INFORMACIJA O SEGMENTIMA / NASTAVAK

Prihodi i rezultati po segmentima za 2018. godinu

1-12/2018.	Upravljanje objektima	Distribucija vode	Održ.čistoće i odvoz otpada	Upravlj.i održ. javnih cesta	Gradnja i upravljanje projektima	Usluge parkiranja	Skladištenje i najam	Uređivanje i održavanje zelenih površina	Prodaja i distribucija plina	Prodaja lijekova	Ostalo	Eliminacija	Ukupno
(u tisućama kuna)													
Prihod od prodaje eksternim kupcima	111.294	428.622	353.854	310.188	111.558	132.353	80.637	215.429	920.868	300.588	298.353	-	3.263.744
Inter-segmentalna prodaja	81.010	4.083	10.200	23.164	673	1.088	2.809	5.837	188.149	143	81.375	(398.531)	-
Ukupno prihod od prodaje	192.304	432.705	364.054	333.352	112.231	133.441	83.446	221.266	1.109.017	300.731	379.728	(398.531)	3.263.744
Rashodi ostale djelatnosti, neto ostalih prihoda iz osnovne djelatnosti	(142.362)	(434.393)	(417.860)	(333.397)	(130.737)	(99.330)	(19.702)	(215.143)	(1.092.503)	(290.068)	(323.928)	392.484	(3.106.939)
Dobit/(gubitak) iz operativnih aktivnosti	49.942	(1.688)	(53.806)	(45)	(18.506)	34.111	63.744	6.123	16.514	10.663	55.800	(6.047)	156.805
Financijski prihodi	71.193	10.383	4.387	1.013	81.585	1.668	411	76	9.477	2.745	20.473	(32.978)	170.433
Financijski rashodi	(152.464)	(7.494)	(2.245)	(699)	(16.670)	(677)	(10)	(10)	(458)	(42)	(55.428)	9.962	(226.235)
Neto financijski rezultat	(81.271)	2.889	2.142	314	64.915	991	401	66	9.019	2.703	(34.955)	(23.016)	(55.802)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	(31.329)	1.201	(51.664)	269	46.409	35.102	64.145	6.189	25.533	13.366	20.845	(29.063)	101.003
Porezni prihod (rashod)	(15.148)	(1.097)	-	-	-	-	-	-	(7.425)	(2.640)	(2.183)	-	(28.493)
Neto dobit (gubitak)	(46.477)	104	(51.664)	269	46.409	35.102	64.145	6.189	18.108	10.726	18.662	(29.063)	72.510

5/ INFORMACIJA O SEGMENTIMA / NASTAVAK

Prihodi i rezultati po segmentima za 2017. godinu

1-12/2017.	Upravljanje	Distribucija	Prijevoz	Održ.čist.	Upravlji	Gradnja i	Usluge	Skladištenje	Uređivanje	Prodaja i	Prodaja	Ostalo	Eliminacija	Ukupno
(u tisućama kuna)	objektima	vode	putnika	i odvoz	održ.	upravljanje	parkiranja	i najam	i održavanje	distribucija	lijekova			
				otpada	javnih	projektima			zelenih	plina				
					cesta				površina					
Prihod od prodaje eksternim kupcima	97.061	420.892	433.926	351.488	301.047	206.470	128.341	79.778	239.000	917.639	285.609	332.327	-	3.793.578
Inter-segmentalna prodaja	227.763	5.004	2.886	25.203	37.188	1.740	14.906	2.611	5.341	186.270	69	116.371	(625.352)	-
Ukupno prihod od prodaje	324.824	425.896	436.812	376.691	338.235	208.210	143.247	82.389	244.341	1.103.909	285.678	448.698	(625.352)	3.793.578
Rashodi ostale djelatnosti, neto ostalih prihoda iz osnovne djelatnosti	(154.836)	(425.801)	(681.181)	(366.621)	(309.586)	(222.853)	(108.721)	41.154	(235.106)	(1.060.113)	(274.672)	(439.572)	546.707	(3.691.201)
Dobit/(gubitak) iz operativnih aktivnosti	169.988	95	(244.369)	10.070	28.649	(14.643)	34.526	123.543	9.235	43.796	11.006	9.126	(78.645)	102.377
Financijski prihodi	98.903	10.249	7.128	5.998	509	74.799	1.901	492	81	12.012	4.305	11.865	(20.755)	207.487
Financijski rashodi	(198.346)	(9.298)	(28.598)	(1.554)	(1.613)	(18.908)	(1.358)	(34)	(5)	(37)	(968)	(41.480)	7.761	(294.438)
Neto financijski rezultat	(99.443)	951	(21.470)	4.444	(1.104)	55.891	543	458	76	11.975	3.337	(29.615)	(12.994)	(86.951)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	70.545	1.046	(265.839)	14.514	27.545	41.248	35.069	124.001	9.311	55.771	14.343	(20.489)	(91.639)	15.426
Porezni prihod (rashod)	540	(875)	-	-	-	-	-	-	-	(10.217)	(2.238)	(932)	-	(13.722)
Neto dobit (gubitak)	71.085	171	(265.839)	14.514	27.545	41.248	35.069	124.001	9.311	45.554	12.105	(21.421)	(1.639)	1.704

5/ INFORMACIJA O SEGMENTIMA / NASTAVAK

Imovina i obveze po segmentima na 31. prosinca 2018. godine

31.12.2018.	Upravljanje objektima	Distribucija vode	Održavanje čistoće i odvoz otpada	Upravljanje održ. javnih cesta	Gradnja i upravljanje projektima	Usluge parkiranja	Skladištenje i najam	Uređivanje i održavanje zelenih površina	Prodaja i distribucija plina	Prodaja lijekova	Ostalo	Eliminacija	Ukupno
<i>(u tisućama kuna)</i>													
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.037.692	4.201.753	304.207	146.867	93	114.987	310.530	238.012	980.143	37.081	2.389.133	255.700	10.016.198
Nematerijalna imovina	1.205	600	1.969	151	-	176	358	29	4.824	1.141	930	11.811	23.194
Ulaganje u nekretnine	920.443	-	-	-	-	-	1.235.607	-	-	-	-	(403.395)	1.752.655
Zalihe	15	20.616	6.496	41.031	173.798	932	900	20.099	8.669	34.032	9.758	-	316.346
Potraživanja od kupaca, neto	16.737	525.602	46.739	9.808	1.056	10.543	8.630	1.829	190.033	34.165	22.381	-	867.523
Neraspoređena imovina	4.317.902	90.509	56.550	175.390	1.020.931	20.074	4.946	95.614	325.935	170.613	1.419.176	(4.521.233)	3.176.407
Ukupna imovina	6.293.994	4.839.080	415.961	373.247	1.195.878	146.712	1.560.971	355.583	1.509.604	277.032	3.841.378	(4.657.117)	16.152.323
Izdane obveznice	2.273.206	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(21.849)	2.251.357
Obveze prema dobavljačima	11.180	175.054	21.406	58.649	9.498	4.132	3.813	25.095	157.037	21.494	41.656	-	529.014
Obveze prema zaposlenima	3.888	7.769	10.340	4.752	267	2.747	1.670	4.629	5.192	3.763	6.222	-	51.239
Kapital i neraspoređene obveze	4.005.721	4.656.257	384.215	309.846	1.186.113	139.833	1.555.488	325.859	1.347.375	251.774	3.793.500	(4.635.268)	13.320.713
Ukupno kapital i obveze	6.293.995	4.839.080	415.961	373.247	1.195.878	146.712	1.560.971	355.583	1.509.604	277.031	3.841.378	(4.657.117)	16.152.323
31.12.2018. Ostale segmentalne informacije													
<i>Kapitalni izdaci:</i>	11.649	177.303	63.503	22.542	4	15.029	4.685	21.026	71.274	3.130	33.562	-	423.707
Nekretnine, postrojenja i oprema	10.366	177.303	62.469	22.393	4	14.853	4.685	21.026	68.651	2.427	33.406	-	417.583
Nematerijalna imovina	1.283	-	1.034	149	-	176	-	-	2.623	703	156	-	6.124
<i>Amortizacija i umanjenje imovine</i>	4.746	166.710	23.372	14.176	43	7.054	3.019	6.893	111.781	3.038	35.581	722	377.135

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

5/ INFORMACIJA O SEGMENTIMA / NASTAVAK

Imovina i obveze po segmentima na 31. prosinca 2017. godine

31.12.2017.	Upravljanje objektima	Distribucija vode	Prijevoz putnika	Održavanje čistoće i odvoz otpada	Upravljanje održ. javnih cesta	Gradnja i upravljanje projektima	Usluge parkiranja	Skladištenje i najam	Uređivanje i održavanje zelenih površina	Prodaja i distribucija plina	Prodaja lijekova	Ostalo	Eliminacija	Ukupno
(u tisućama kuna)														
Nekretnine, postrojenja i oprema	866.842	4.189.939	2.599.711	264.403	138.672	134	107.178	308.739	223.905	998.869	37.362	3.229.799	256.422	13.221.975
Nematerijalna imovina	244	1.007	5.824	1.649	4	-	-	478	56	4.546	771	813	-	15.392
Ulaganje u nekretnine	839.474	-	-	-	-	-	3.750	1.193.309	-	-	-	492.418	(390.374)	2.138.577
Zalihe	4	16.589	52.379	8.252	39.943	174.564	622	836	17.711	8.547	31.334	10.557	-	361.338
Potraživanja od kupaca, neto	16.620	537.305	25.621	44.911	3.739	664	9.193	11.709	2.313	189.775	52.252	30.700	-	924.802
Neraspoređena imovina	7.230.924	70.948	136.119	277.514	361.109	1.029.613	296.623	1.620	99.554	330.012	135.087	2.332.324	(9.500.62)	2.800.825
Ukupna imovina	8.954.108	4.815.788	2.819.654	596.729	543.467	1.204.975	417.366	1.516.691	343.539	1.531.749	256.806	6.096.611	(9.634.57)	19.462.909
Izdane obveznice	2.268.004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(24.739)	2.243.265
Obveze prema dobavljačima	13.472	203.508	55.983	17.870	37.011	24.793	5.273	3.059	19.528	140.936	14.492	42.718	-	578.643
Obveze prema zaposlenima	4.021	10.035	36.849	12.807	5.807	290	3.665	2.039	5.961	4.266	3.444	9.348	-	98.532
Kapital i neraspoređene obveze	6.668.611	4.602.245	2.726.822	566.052	500.649	1.179.892	408.428	1.511.593	318.050	1.386.547	238.870	6.044.545	(9.609.83)	16.542.469
Ukupno kapital i obveze	8.954.108	4.815.788	2.819.654	596.729	543.467	1.204.975	417.366	1.516.691	343.539	1.531.749	256.806	6.096.611	(9.634.57)	19.462.909
31.12.2017. Ostale segmentalne informacije														
<i>Kapitalni izdaci:</i>	185.733	145.777	116.950	42.574	4.119	119	5.118	3.665	13.451	71.552	3.159	14.596	-	606.813
Nekretnine, postrojenja i oprema	185.733	145.777	116.574	41.876	4.119	119	5.118	3.665	13.451	70.610	2.913	14.411	-	604.366
Nematerijalna imovina	-	-	376	698	-	-	-	-	-	942	246	185	-	2.447
<i>Amortizacija i umanjenje imovine</i>	3.971	167.837	157.919	16.262	14.748	25	7.537	3.084	6.017	114.088	3.187	34.360	632	529.667

6/ OSTALI PRIHODI

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Prihodi od ukidanja odgođenog priznavanja prihoda	162.554	220.578
Nerealizirani dobiti iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine	139.098	338.943
Prihodi od ukidanja rezerviranja	85.945	58.906
Naplaćena otpisana potraživanja	81.059	108.245
Prihodi od subvencija i potpora	41.262	600.311
Ostalo (ukupno stavke koje nisu materijalno značajne)	73.515	100.696
	<u>583.433</u>	<u>1.427.679</u>

Prihodi od subvencija i potpora u najvećoj mjeri ostvareni su od Grada Zagreba a obuhvaćaju:

- financijske potpore iz proračuna Grada za namjene koje su odobrene od Skupštine Grada,
- financijske potpore za otplatu dospjelih kredita (glavnice, kamata, naknada).

Prihodi od ukidanja odgođenog priznavanja prihoda iskazuju se u skladu s MRS 20 Državne potpore, tijekom razdoblja korištenja i sustavno su povezani s odnosnim troškovima (amortizacijom) - vidi bilješku 3(t).

Nerealizirani dobiti iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine priznati su za nekretnine kojima je po procjeni sudskog vještaka u 2018. godini povećana fer vrijednost. Istodobno je priznato i 48.245 tisuća kuna nerealiziranih gubitaka iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine za nekretnine kojima je smanjena fer vrijednost (vidi bilješku 10) tako da je neto promjena fer vrijednosti ulaganja u nekretnine 90.853 tisuća kuna (vidi bilješku 18).

7/ MATERIJALNI TROŠKOVI I USLUGE

	2018.	2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Troškovi sirovina i materijala	210.636	242.237
Troškovi utrošene energije	106.685	227.506
Otpis sitnog inventara	17.077	25.261
<i>a) Ukupno materijalni troškovi</i>	<u>334.398</u>	<u>495.004</u>
<i>b) Promjena vrijednosti zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda</i>	22.440	(1.780)
<i>c) Troškovi prodane robe</i>	<u>940.884</u>	<u>896.873</u>
Troškovi kooperanata	189.637	302.897
Usluge održavanja	93.964	161.280
Komunalne usluge i naknade	84.866	93.158
Troškovi prijevoznih usluga	56.822	51.277
Intelektualne usluge	51.531	30.235
Usluge najamnina i zakupnina	37.049	42.228
Usluge obrade podataka i održavanja računalnih programa	33.733	40.283
Premije osiguranja	11.750	29.299
Bankovne usluge i troškovi platnog prometa	10.132	10.634
Usluge reklame i promidžbe	3.825	4.773
Ostale vanjske usluge	60.242	88.733
<i>d) Ukupno vanjske usluge</i>	<u>633.551</u>	<u>854.797</u>
	<u>1.931.273</u>	<u>2.244.894</u>

Troškovi revizije u 2018. godini iznose 787 tisuća kuna (2017. godina 608 tisuća kuna) i iskazani su u ovoj bilješci u okviru intelektualnih usluga.

8/ TROŠKOVI OSOBLJA

	2018.	2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Troškovi neto plaća i naknade	584.789	944.350
Troškovi poreza i doprinosa	357.862	607.528
Naknade troškova zaposlenima i izdaci za ostala materijalna prava	114.469	126.728
	1.057.120	1.678.606
Broj zaposlenih na 31. prosinca	7.529	11.286

Prosječan broj zaposlenika na osnovi ostvarenih sati rada plaćenih od strane Grupe u 2018. godini iznosi 7.327 (2017.: 10.851 zaposlenih).

Naknade troškova zaposlenima i ostala materijalna prava zaposlenih obuhvaćaju naknade koje su regulirane Kolektivnim ugovorom Društva i zasebnim aktima ovisnih društava kao npr. naknade troškova prijevoza na posao i sa posla do visine troškova javnog prijevoza, prigodne nagrade i darove zaposlenicima (jubilarne nagrade, božićnica, uskrsnica, regres i sl.), troškove obrazovanja i stručnog usavršavanja i drugo.

9/ AMORTIZACIJA

	2018.	2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Amortizacija materijalne imovine (bilješka 16)	373.352	520.408
Amortizacija nematerijalne imovine (bilješka 17)	3.783	9.259
	377.135	529.667

10/ VRIJEDNOSNO USKLAĐENJE IMOVINE

	2018.	2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Gubici iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine	48.245	224.201
Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine	104.107	199.313
Vrijednosno usklađenje ostale dugotrajne imovine	123	110
	152.475	423.624

11/ REZERVIRANJA

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Rezerviranja za započete sudske sporove	23.671	38.472
Rezerviranja za primanja zaposlenih po MRS 19	18.154	33.458
Rezerviranja za troškove zbrinjavanja glomaznog otpada	1.500	2.630
Rezerviranja za sanaciju prirodnih bogatstava	1.237	7.512
Ostala rezerviranja (za neiskorištene godišnje odmore, u jamstvenom roku i ostalo)	22.475	24.270
	<u>67.037</u>	<u>106.342</u>

12/ OSTALI POSLOVNI RASHODI

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Kazne, penali i naknade šteta	44.006	46.961
Upravni i sudski troškovi	15.695	17.770
Darovanja, donacije i sponzorstva	11.219	11.772
Porezi i doprinosi neovisni o rezultatu	9.728	25.835
Otpisana potraživanja	5.475	6.936
Reprezentacija	2.114	1.993
Ostalo (manjkovi, neotpisana vrijednost rashodovane imovine, stručna literatura i tisak, naknade RO i NO i ostalo)	17.095	24.480
	<u>105.332</u>	<u>135.747</u>

Rashodi od naknada šteta u najvećoj mjeri se odnose na podružnicu ZGOS za eko rentu koja se plaća po cijeni od 65 kn/toni odloženog komunalnog otpada na odlagalištu Jakuševac i isplaćenu naknadu za umanjenu kakvoću življenja na području utjecaja građevine namijenjene zbrinjavanju otpada Prudinec/Jakuševac u skladu sa zaključkom Skupštine Grada Zagreba od 05. lipnja 2014. godine.

Ostali poslovni rashodi odnose se na manjkove, nabavnu vrijednost prodanih zaliha i dugotrajne materijalne imovine, naknadno utvrđene troškove i ostale nespomenute rashode.

13/ FINANCIJSKI PRIHODI

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Prihodi od kamata na zajmove povezanih društava	107.893	99.786
Prihodi od kamata na depozite i zajmove nepovezanim društvima	20.068	22.251
Ostali financijski prihodi	21.588	20.458
Pozitivne tečajne razlike	20.884	64.992
	<u>170.433</u>	<u>207.487</u>

14/ FINANCIJSKI RASHODI

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Troškovi kamata	167.376	209.873
Troškovi diskonta i izdavanja obveznica	31.384	34.390
Troškovi kamata od povezanih strana	2.687	2.203
Ostali rashodi od kamata	5.948	346
Negativne tečajne razlike	18.840	47.626
	<u>226.235</u>	<u>294.438</u>

Neto efekt pozitivnih i negativnih tečajnih razlika

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Pozitivne tečajne razlike	20.884	64.992
Negativne tečajne razlike	(18.840)	(47.626)
	<u>2.044</u>	<u>17.366</u>

Društvo je u srpnju 2016. godine prijevremeno otkupilo 48,77% Euro obveznica izdavanjem novih obveznica nominalne vrijednosti od 1.800.000 tisuća kuna s kuponom od 3,875%. U srpnju 2017. godine isplatilo je preostalih 51,23% Euro obveznica te izdalo drugu tranšu obveznica nominalne vrijednosti od 500.000 tisuća kuna s kuponom od 3,875%.

Ostali financijski rashodi od kamata u najvećoj mjeri se odnose na diskont iz prodaje potraživanja.

15/ POREZ NA DOBIT

Grupa nije porezni obveznik već su to njezine članice. Porez na dobit za 2018. godinu obračunava se primjenom stope od 18% na oporezivu dobit nakon promjene poreznih stopa od 1.1.2017. godine izmjenama Zakona o porezu na dobit.

Porez na dobit priznat u dobiti ili gubitku

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Porezni rashod obuhvaća:		
Tekući porez tekuće godine	22.520	(20.524)
Odgođene porezne troškove temeljem nastanka i poništenja privremenih razlika	(3.519)	1.218
Učinak poreznih gubitaka koji nisu priznati kao porezna imovina	9.492	33.028
Porezni (prihodi) / rashod priznat u dobit ili gubitak	<u>28.493</u>	<u>13.722</u>

Odnos između računovodstvene dobiti i poreznog rashoda tekuće godine:

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Dobit prije oporezivanja	<u>101.003</u>	<u>15.426</u>
Porez na dobit po stopi od 18%	18.180	2.777
Učinak trajnih razlika (neto)	4.340	(23.301)
Učinak prethodno priznatih i neiskorištenih poreznih gubitaka	9.492	33.028
Učinak privremenih razlika priznatih kao odgođena porezna imovina	(3.519)	1.218
Porezni prihod priznat u dobit ili gubitak	<u>28.493</u>	<u>13.722</u>

15/ POREZ NA DOBIT / NASTAVAK

Stanje odgođenih poreza – odgođena porezna imovina i odgođena porezna obveza

2018. godina	Početno stanje	Porez na dobit priznat u dobit ili gubitak	Iskazano u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Knjiženo izravno u glavnici	Podjela Društva (izdvajanje)	Zaključno stanje
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
<i>Privremene razlike</i>						
Rezerviranja	38.767	3.519	-	-	(17.169)	25.117
Vrijednosna usklađenja zaliha	12	-	-	-	-	12
Primjena MSFI 15	-	-	-	13.203	-	13.203
Zemljište	666.522	-	1.085	-	(226.684)	440.923
Nekretnine, postrojenja i oprema	9.119	-	-	(24)	-	9.095
Revalorizacija financijske imovine	2.677	-	222	-	-	2.899
Primjena MSFI 15	3.614	-	-	(3.614)	-	-
<i>Efekt promjene stope poreza na dobit</i>	<i>(67.753)</i>	-	-	-	-	<i>(67.753)</i>
<i>Neiskorišteni porezni gubici i porezne olakšice</i>						
Porezni gubici	185	-	-	-	-	185
Odgođena porezna imovina	38.964	3.519	-	13.203	(17.169)	38.517
Odgođene porezne obveze	614.179	-	1.307	(3.638)	(226.684)	385.164

15/ POREZ NA DOBIT / NASTAVAK

Stanje odgođenih poreza – odgođena porezna imovina i odgođena porezna obveza

2017. godina	Početno stanje	Porez na dobit priznat u dobit ili gubitak	Iskazano u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Knjiženo izravno u glavnici	Zaključno stanje
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
<i>Privremene razlike</i>					
Rezerviranja	37.504	1.263	-	-	38.767
Vrijednosna usklađenja zaliha	12	-	-	-	12
Vrijednosna usklađenja zemljišta	45	(45)	-	-	-
Zemljište	666.522	-	-	-	666.522
Nekretnine, postrojenja i oprema	9.148	-	-	(29)	9.119
Revalorizacija financijske imovine	3.249	-	(572)	-	2.677
Prihod budućih razdoblja	3.614	-	-	-	3.614
<i>Efekt promjene stope poreza na dobit</i>	<i>(67.753)</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>(67.753)</i>
<i>Neiskorišteni porezni gubici i porezne olakšice</i>					
Porezni gubici	185	-	-	-	185
Odgođena porezna imovina	37.746	1.218	-	-	38.964
Odgođene porezne obveze	614.780	-	(572)	(29)	614.179

Smanjenje stope poreza na dobit s 20% na 18% (primjenjivo od 1. siječnja 2017. godine) utjecalo je na smanjenje odgođene porezne imovine i odgođene porezne obveze zbog potrebe usklađenja odgođenog poreza prema poreznoj stopi čija se primjena očekuje u razdoblju realizacije.

16/ NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

(u tisućama kuna)	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Transportna sred. i alati	Ost. materijalna imovina	Mat.imovina u pripremi	Materijalna imovina ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST							
Stanje 31.12.2016.	4.588.758	12.370.535	1.358.566	3.255.113	51.881	670.572	22.295.425
Nove nabave	423	54.006	19.751	26.721	-	503.465	604.366
Prijenos sa imovine u pripremi	87	427.360	24.869	55.938	-	(511.458)	(3.204)
Reklasifikacije (prijenosi sa/na)	(47.919)	(91)	4.745	1.502	(1.717)	(7.650)	(51.130)
Rashodi, otuđenja i prodaje	(422)	(2.545)	(33.146)	(41.243)	-	(76)	(77.432)
Stanje 31.12.2017.	4.540.927	12.849.265	1.374.785	3.298.031	50.164	654.853	22.768.025
Nove nabave	300	48.350	26.945	6.061	-	335.927	417.583
Pripajanje Društva	-	30.180	4.637	1.278	-	15	36.110
Prijenos sa imovine u pripremi	30	143.406	59.701	67.866	-	(271.720)	(717)
Reklasifikacije (prijenosi sa/na)	(3.971)	(1.678)	177	36	-	(584)	(16.020)
Revalorizacija	(3.632)	9.662	-	-	-	-	6.030
Rashodi, otuđenja i prodaje	-	(2.312)	(30.466)	(15.479)	-	(80.801)	(129.058)
Unos prethodno rashodovane imovine	-	-	-	-	-	18	18
Podjela društva (izdvajanje)	(1.295.146)	(1.338.962)	(221.943)	(2.668.604)	(3.682)	(8.392)	(5.536.729)
Stanje 31.12.2018.	3.238.508	11.727.911	1.213.836	689.189	46.482	629.316	17.545.242
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI							
Stanje 31.12.2016.	18.661	6.241.964	1.156.679	1.649.208	1.845	38.442	9.106.799
Amortizacija	-	325.531	60.767	146.373	-	(12.263)	520.408
Reklasifikacija (prijenosi sa/na)	-	(1.442)	1	1.717	(1.717)	-	(1.441)
Rashodi, otuđenja i prodaje	(422)	(2.497)	(32.680)	(41.152)	-	-	(76.751)
Stanje 31.12.2017.	18.239	6.563.556	1.184.767	1.756.146	128	26.179	9.549.015
Amortizacija	-	283.572	57.902	32.876	-	(998)	373.352
Pripajanje Društva	-	10.331	1.915	1.068	-	-	13.314
Vrijednosno usklađenje	-	17	-	-	-	79	96
Reklasifikacija (prijenosi sa/na)	-	(2.269)	18	-	-	(18)	(2.269)
Rashodi, otuđenja i prodaje	-	(2.270)	(30.201)	(15.409)	-	(100)	(47.980)
Unos prethodno rashodovane imovine	-	-	-	-	-	18	18
Podjela društva (izdvajanje)	-	(897.788)	(213.500)	(1.241.250)	-	-	(2.352.538)
Stanje 31.12.2018.	18.239	5.955.149	1.000.901	533.431	128	25.160	7.533.008
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST							
Stanje na 31.12.2016.	4.570.097	6.128.571	201.887	1.605.905	50.036	632.130	13.188.626
Stanje na 31.12.2017.	4.522.688	6.285.709	190.018	1.541.885	50.036	628.674	13.219.010
Stanje na 31.12.2018.	3.220.269	5.772.762	212.935	155.758	46.354	604.156	10.012.234

16/ NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA / NASTAVAK

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Nekretnine, postrojenja i oprema	10.012.234	13.219.010
Predujmovi za nabavu nekretnina, postrojenja i opreme	3.964	2.965
Ukupno	<u>10.016.198</u>	<u>13.221.975</u>

Vlasništvo nad zemljištem i građevinskim objektima

Grupa je u procesu upisa zemljišta i građevinskih objekata u odgovarajuće registre kojima se dokazuje vlasništvo. Kako pojedine općinske zemljišne knjige nisu u potpunosti sređene, proces uknjižbe traje duže nego kod novoizgrađenih objekata. Vlasnik Grupe, Grad Zagreb, dao je značajan dio imovine na upravljanje Grupi. Status te imovine još nije u potpunosti reguliran. Dio imovine je od osnivanja Grupe uknjižen a za preostalu imovinu traje postupak rješavanja trenutnog statusa.

U nastavku je prikazana struktura vlasništva nad zemljištem (revalorizirana vrijednost):

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Knjižno vlasništvo	2.399.751	3.283.354
Vanknjižno vlasništvo	820.518	1.239.334
	<u>3.220.269</u>	<u>4.522.688</u>

Provjera ostatka vrijednosti

U skladu sa zahtjevima MRS-a 16 (Nekretnine, postrojenja i oprema) koji je na snazi za tekuće obračunsko razdoblje, Grupa je provjerila ostatak vrijednosti za potrebe obračuna amortizacije. Pregledom nije utvrđena potreba za usklađivanjem ostatka vrijednosti za tekuće i prethodna razdoblja.

Umanjenje vrijednosti imovine

Sukladno MRS-u 36, kada postoje naznake za umanjeње vrijednosti imovine, iskazana vrijednost trebala bi se usporediti s povrativom vrijednošću, te bi iznos povrativog trebao biti otpisan. Povrativi iznos je veći iznos uspoređujući (i) neto prodajnu cijenu ako se imovina može prodati i (ii) "vrijednost u uporabi te imovine", koja predstavlja neto sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova temeljenih na razumnim i potkrepljivima pretpostavkama i najboljim saznanjima Uprave o budućim ekonomskim uvjetima poslovanja i planovima. Uprava Društva vjeruje da je iskazani iznos materijalne imovine u prethodnoj tablici moguće povratiti poslovanjem kroz buduće razdoblje.

Nekretnine i pokretnine u zalogu

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Osiguranje kredita zalogom nekretnina	32.552	41.397

Kapitalizacija troškova posudbe po MRS 23

U 2018. kao niti u 2017. godini Grupa nije kapitalizirala troškove posudbe.

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

17/ NEMATERIJANA IMOVINA

(u tisućama kuna)

	Patenti, licencije i ostala prava	Goodwill	Ostala nematerijalna imovina	Nematerijalna imovina u pripremi	Nematerijalna imovina ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje 31.12.2016.	89.978	-	115.143	5.382	210.503
Nove nabave	1.598	-	161	688	2.447
Prijenos sa imovine u pripremi	372	-	24	(115)	281
Reklasifikacije (prijenosi sa / na)	-	-	-	(855)	(855)
Rashodi, otuđenja i prodaje	(478)	-	(8)	-	(486)
Stanje 31.12.2017.	91.470	-	115.320	5.100	211.890
Nove nabave	1.440	-	507	4.177	6.124
Pripajanje Društva	68	11.811	10	-	11.889
Prijenos sa imovine u pripremi	4.033	-	356	(3.672)	717
Reklasifikacije (prijenosi sa / na)	-	-	-	(878)	(878)
Rashodi, otuđenja i prodaje	(421)	-	(78)	(355)	(854)
Podjela Društva (izdvajanje)	(34.187)	-	(9.300)	(3.222)	(46.709)
Stanje 31.12.2018.	62.403	11.811	106.815	1.150	182.179
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI					
Stanje 31.12.2016.	76.233		111.442	-	187.675
Amortizacija	6.907		2.352	-	9.259
Rashodi, otuđenja i prodaje	(428)		(8)	-	(436)
Stanje 31.12.2017.	82.712		113.786	-	196.498
Amortizacija	3.340		443	-	3.783
Pripajanje Društva	51		6	-	57
Rashodi, otuđenja i prodaje	(421)		(77)	-	(498)
Podjela Društva (izdvajanje)	(32.057)		(8.798)	-	(40.855)
Stanje 31.12.2018.	53.625		105.360	-	158.985
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST					
Stanje 31.12.2016.	13.745		3.701	5.382	22.828
Stanje 31.12.2017.	8.758		1.534	5.100	15.392
Stanje 31.12.2018.	8.778	11.811	1.455	1.150	23.194

18/ ULAGANJE U NEKRETNINE

	2018.	2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje 1. siječnja	2.138.577	1.955.426
Povećanje vrijednosti za nova ulaganja	1.013	17.489
Povećanje fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (neto)	90.853	114.742
Prijenos sa/na nekretnina postrojenja i opreme	14.630	50.920
Podjela Društva (izdvajanje)	(492.418)	-
Stanje 31. prosinca	1.752.655	2.138.577

Tijekom 2018. godine, obavljeno je fer vrednovanje ulaganja u nekretnine na temelju procjene kvalificiranog procjenitelja ovlaštenog za procjenu vrijednosti nekretnina pri čemu su utvrđeni dobiti uslijed promjene fer vrijednosti u iznosu od 90.853 tisuća kuna (2017. godine: dobit od 114.742 tisuća kuna), koji su uključeni u konsolidirani račun dobiti i gubitka.

Hijerarhija fer vrijednosti

	2. razina	3. razina	Fer vrijednost na 31.12.2018. godine
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Skladišne hale u poslovnom najmu	-	1.231.972	1.231.972
Ostali prostori u poslovnom najmu	6.445	78.727	85.172
Ostale nekretnine koje se drže radi povećanja kapitalne vrijednosti ili za upotrebu u još neutvrđenoj budućnosti	194.463	241.048	435.511
	200.908	1.551.747	1.752.655

19/ FINANCIJSKA IMOVINA

Financijska imovina prikazana je kako slijedi:

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Financijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		
Ulaganja u dionice	1.332	897
<i>Kratkoročni dio</i>	-	-
<i>Dugoročni dio</i>	1.332	897
Financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku		
Depoziti s dospijećem dužim od jedne godine	137.618	116.187
Depoziti s dospijećem do jedne godine	20.753	56.722
Ostale vrijednosnice koje se drže do dospijeća	5.700	8.811
	<u>164.071</u>	<u>181.720</u>
<i>Kratkoročni dio (bilješka 23)</i>	26.453	65.533
<i>Dugoročni dio</i>	137.618	116.187
Financijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	15.990	14.780
<i>Kratkoročni dio</i>	-	-
<i>Dugoročni dio</i>	15.990	14.780
Financijska imovina ukupno kratkoročni dio	<u>26.453</u>	<u>65.533</u>
Financijska imovina ukupno dugoročni dio	<u>154.940</u>	<u>131.864</u>

U okviru ulaganja u dionice evidentirana je financijska imovina (dionice) koja se vodi po fer vrijednosti uz prikaz promjena fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Iskazane dionice odnose se na manjinske udjele u vlasništvu banaka i drugih poslovnih subjekata prema kojima Grupa nema značajnijeg utjecaja.

Depoziti s dospijećem dužim od jedne godine najvećim dijelom odnose se na garanciju za otplatu kreditnih i obveza iz ugovora o zakupu, dospijevaju po konačnoj otplati obveza.

20/ DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Dugoročni dio		
Potraživanja od povezanih strana	1.497.730	1.296.196
Potraživanja po zajmovima	7.676	5.866
Potraživanja po osnovu prodaje na kredit	3.173	7.246
Ostala potraživanja	312.100	329.451
	<u>1.820.679</u>	<u>1.638.759</u>
Kratkoročni dio – bilješka 23		
Potraživanja od povezanih strana – bilješka 23	262.165	211.367
<i>Potraživanja po zajmovima</i>	6.920	8.986
<i>Potraživanja po osnovu prodaje na kredit</i>	614	1.343
<i>Ostala potraživanja</i>	12.222	11.332
Ostala potraživanja ukupno kratkoročni dio (bilješka 23)	19.756	21.661
	<u>281.921</u>	<u>233.028</u>
Potraživanje od povezanih strana		
	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Potraživanja od člana društva	1.611.800	1.663.418
Dani zajmovi povezanim društvima izvan Grupe	376.597	-
Diskont nedospjelih potraživanja od člana društva	(219.340)	(146.692)
Vrijednosno usklađenje potraživanja od člana	(9.162)	(9.163)
	<u>1.759.895</u>	<u>1.507.563</u>
<i>Kratkoročni dio</i>	262.165	211.367
<i>Dugoročni dio</i>	1.497.730	1.296.196

Potraživanja od vlasnika odnose se na potraživanja od Grada Zagreba za financiranje 50%-tnih troškova najma sportskog objekta Arena Zagreb u iznosu od 323.164 tisuća kuna neto (2017. godine: 338.682 neto), na potraživanje po ugovorima sukladno IFRIC-u 12 Ugovori o koncesiji u iznosu od 520.736 tisuća kuna (2017. godine: 339.787 tisuća kuna) te na potraživanje od Grada Zagreba po ugovorima o najmu u iznosu 538.398 tisuća kuna (2017. godine 658.074 tisuća kuna).

Dani zajmovi povezanim društvima odnose se na dugoročne zajmove prema Planu podjele nakon provedene statusne promjene izdvajanje s osnivanjem prema novoosnovanim društvima (bilješka 4.). Na dane zajmove povezanim društvima obračunavaju se kamate jednake tržišnim u vrijeme odobravanja zajma.

20/ DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA / NASTAVAK

Potraživanja po zajmovima

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Dani dugoročni zajmovi nepovezanim društvima	24.011	17.115
Dani dugoročni zajmovi upravi i zaposlenicima	1.152	12.188
Ispravak vrijednosti danih zajmova	(10.567)	(14.450)
	<u>14.596</u>	<u>14.852</u>
<i>Kratkoročni dio</i>	6.920	8.986
<i>Dugoročni dio</i>	7.676	5.866

Potraživanja za prodaju na kredit

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Potraživanja za prodane stanove	3.842	8.676
Vrijednosno usklađivanje po diskontu	(55)	(87)
<i>Diskontna stopa u %</i>	2,40%	2,20%
	<u>3.787</u>	<u>8.589</u>
<i>Kratkoročni dio</i>	614	1.343
<i>Dugoročni dio</i>	3.173	7.246

Potraživanja za prodane stanove diskontiraju se po stopi koja odgovara tržišnom prinosu na državne obveznice, a koja je u 2018. godini iznosila 2,4% (u 2017. godini: 2,2%).

Ostala dugoročna potraživanja

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Potraživanja od države	323.164	338.682
Ostala potraživanja	1.158	2.101
	<u>324.322</u>	<u>340.783</u>
<i>Kratkoročni dio</i>	12.222	11.332
<i>Dugoročni dio</i>	312.100	329.451

Potraživanje od države u iznosu od 323.164 tisuće kuna neto (31. prosinca 2017. godine 338.682 tisuća kuna neto) odnosi se na potraživanje od Vlade Republike Hrvatske za financiranje 50%-tnog najma dvorane Arena.

21/ ZALIHE

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Sirovine i materijal	90.683	126.943
Gotovi proizvodi	153.866	30.190
Proizvodnja u tijeku	32.091	168.307
Trgovačka roba (i nekretnine u prometu)	37.890	35.372
Predujmovi za zalihe	1.816	526
	<u>316.346</u>	<u>361.338</u>

22/ POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Potraživanja od povezanih društava	596.341	539.900
Potraživanja od kupaca	867.523	924.802
Potraživanja od države i drugih institucija	45.482	53.923
Potraživanja od zaposlenih	430	4.630
Ostala potraživanja	183.104	168.343
	<u>1.692.880</u>	<u>1.691.598</u>

Potraživanja od povezanih strana

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Potraživanja od člana društva – bilješka 33	334.176	328.533
Tekuće dospijeće dugoročnih potraživanja od člana društva - bilješka 20 i 33	239.702	211.367
Dani zajmovi povezanim društvima (dospijeće u roku 1 godine) - bilješka 20 i 33	22.463	-
	<u>596.341</u>	<u>539.900</u>

Potraživanja od kupaca

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Potraživanja od kupaca	1.688.827	1.879.274
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(821.304)	(954.472)
	<u>867.523</u>	<u>924.802</u>

22/ POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA / NASTAVAK

Potraživanja od kupaca / nastavak

Potraživanja od kupaca iskazana su po amortiziranom trošku. Na zakašnjele uplate obračunavaju se zakonske zatezne kamate. Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca Grupa evidentira za sva potraživanja starija od 365 dana, a potraživanja dospjela u razdoblju 120-365 dana ispravljaju se na temelju iskustva s nenaplaćenim potraživanjima u proteklim razdobljima te analizi tekućeg financijskog položaja kupca.

Struktura potraživanja od kupaca analizira se minimalno 2 puta godišnje, po dospjelim nenaplaćenim potraživanjima šalju se opomene kupcima, a za sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca pokreće se postupak prisilne naplate dospjelih potraživanja (ovrhe i sudske tužbe). Potraživanja za isporuku komunalnih usluga građanima i gospodarstvu nisu osigurana nikakvim financijskim instrumentima. Potraživanja za isporuku ostalih usluga prema gospodarstvu iz segmenta tržišnih djelatnosti osigurana su različitim financijskih instrumentima (mjenice, zadužnice, bankovne garancije i sl.).

Kod utvrđivanja mogućnosti naplate nekog potraživanja uzima se u obzir djelatnost iz koje je formirano potraživanje (komunalne ili tržišne djelatnosti - zbog različitih čimbenika koji utječu na formiranje cijene i uvjeta isporuke usluga) i subjekt kojem je isporučena usluga (građanstvo ili privreda - zbog različitog roka zastare). Komunalna djelatnost regulirana je posebnim zakonima i potraživanja nisu osigurana financijskim instrumentima. Potraživanja od kupaca iz ostalih djelatnosti osigurana su različitim instrumentima osiguranja naplate (mjenice, zadužnice i sl.).

Grupa je također primijenila novi standard MSFI 9 na način da je potraživanja od kupaca u zemlji analizirala na uzorku od 100% ukupnih potraživanja u zemlji. Analizom starosne strukture Uprava Društva procjenjuje da će se iskazana potraživanja u cijelosti naplatiti.

Starosna analiza dospjelih i neumanjenih potraživanja:

	31.12.2018.	31.12.2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
0-60 dana	97.255	124.503
60-180 dana	35.647	57.592
180-365 dana	46.950	66.448
preko 365 dana	313.156	303.541
	493.008	552.084

Promjene ispravka vrijednosti za sumnjiva potraživanja:

	2018.	2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje na dan 01. siječnja	954.472	834.732
Priznati gubici uslijed umanjavanja potraživanja	100.537	195.969
Priznati gubici uslijed otpisa potraživanja	(5.475)	(6.936)
Iznosi naplaćeni tijekom godine	(81.058)	(108.245)
Otpisi vrijednosno usklađenih potraživanja iz ranijih godina	(113.461)	38.952
Podjela društva (izdvajanje)	(33.711)	-
Stanje na dan 31. prosinca	821.304	954.472

22/ POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA / NASTAVAK

Potraživanja od kupaca / nastavak

Starosna analiza umanjениh potraživanja od kupaca

	31.12.2018.	31.12.2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
120-180 dana	14.547	4.549
180-365 dana	16.898	21.384
preko 365 dana	789.859	928.539
	821.304	954.472

Ostala potraživanja

	31.12.2018.	31.12.2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	48.626	42.140
Tekuće dospijeće dugoročnih potraživanja – bilješka 20	19.756	21.661
Dani predujmovi	101.739	93.372
Potraživanja od osiguravajućih društava i za naknadu šteta	4.059	2.613
Ispravak vrijednosti danih predujmova	(2.294)	-
Ostala potraživanja	11.218	8.557
	183.104	168.343

23/ FINANCIJSKA IMOVINA

	31.12.2018.	31.12.2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Ulaganja do dospijeća iskazana po amortiziranom trošku	25.700	55.795
Ostala financijska imovina	753	9.738
	26.453	65.533

24/ NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31.12.2018.	31.12.2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Žiro račun kunski	264.737	137.776
Žiro račun devizni	6.996	12.728
Blagajna	1.758	2.239
Blagajna devizna	1	7
Ostalo (sudski depoziti i ostalo)	36.969	6.159
	310.461	158.909

25/ KAPITAL I REZERVE

Temeljni kapital

Jedini član Društva je Grad Zagreb. Na dan 31. prosinca 2018. godine temeljni kapital Društva iznosi 3.177.044 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 3.833.236 tisuća kuna) vidi bilješka 4.Statusne promjene.

Pričuve iz revalorizacije

a/ Pričuve iz revalorizacije nekretnina i zemljišta:

	2018.	2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje na početku godine	<u>2.873.636</u>	<u>2.873.636</u>
Povećanje (smanjenje) iz revalorizacije	4.945	-
Podjela društva (izdvajanje)	(1.032.672)	-
Stanje na kraju godine	<u>1.845.909</u>	<u>2.873.636</u>

b/ Pričuve iz promjene fer vrijednosti financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit:

	2018.	2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje na početku godine	<u>11.295</u>	<u>13.901</u>
Povećanje (smanjenje) iz promjene fer vrijednosti	1.008	(2.606)
Stanje na kraju godine	<u>12.303</u>	<u>11.295</u>
Pričuve iz revalorizacije ukupno	<u>1.858.212</u>	<u>2.884.931</u>

Ostale pričuve

Ostale pričuve iskazane u izvještaju o financijskom položaju (bilanci) na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 322.618 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 322.618 tisuća kuna) odnose se na temeljni kapital pripojenih društava 2001. godine (Grad mladih Granešina d.o.o. i Omladinski turistički centar d.o.o.) u iznosu od 15.125 tisuća kuna i unesenu imovinu po Odluci Skupštine iz 2011. godine u iznosu od 304.852 tisuće kuna.

Zadržana dobit

	2018.	2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje na početku godine	<u>694.933</u>	<u>695.267</u>
Primjena MSFI 15	(84.226)	-
Podjela društva (izdvajanje)	31.872	-
Dobit (gubitak) tekuće godine	68.910	(334)
Stanje na kraju godine	<u>711.489</u>	<u>694.933</u>

26/ OBVEZE PO PRIMLJENIM KREDITIMA

	31.12.2018. (u tisućama kuna)	31.12.2017. (u tisućama kuna)
<i>Dugoročni krediti</i>		
Kredit i zajmovi	846.339	975.778
Financijski najam	648.907	1.217.252
	1.495.246	2.193.030
<i>Kratkoročni krediti</i>		
Kredit i zajmovi	780.219	446.452
Financijski najam	49.712	155.281
Obveze iz financiranja prodajom potraživanja	-	8.849
Ostalo	47.342	47.896
	877.273	658.478
Ukupno krediti	2.372.519	2.851.508

Prosječna godišnja kamatna stopa na primljene kredite od banaka i financijski najam na dan bilance je 3,13% (2017.:3,77%).

a/ Kretanje dugoročnih kredita

	2018. (u tisućama kuna)	2017. (u tisućama kuna)
Stanje na 01. siječnja	1.285.999	1.122.898
Povećanje za nove kredite	127.762	480.375
Smanjenje za otplate kredita	(286.065)	(313.996)
Podjela društva (izdvajanje)	(23.849)	-
Učinak tečajnih razlika	(2.641)	(3.278)
Stanje na 31. prosinca	1.101.206	1.285.999
<i>Tekuće dospjeće</i>	<i>(254.867)</i>	<i>(310.221)</i>
Dugoročni dio kredita	846.339	975.778

Dinamika otplate dugoročnih kredita

	31.12.2018. (u tisućama kuna)	31.12.2017. (u tisućama kuna)
U roku od jedne godine	254.867	310.221
U drugoj do petoj godini	725.619	783.556
Nakon pete godine	120.720	192.222
	1.101.206	1.285.999

26/ OBVEZE PO PRIMLJENIM KREDITIMA / NASTAVAK

Financijski najam

(u tisućama kuna)	Minimalna plaćanja najma		Sadašnja vrijednost minimalnih plaćanja najma	
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
U roku od jedne godine	81.486	208.716	49.712	155.281
U drugoj do uključivo petoj godini	240.496	779.035	131.568	642.027
Nakon pete godine	694.285	780.257	517.339	575.225
	1.016.267	1.768.008	698.619	1.372.533
<i>Manje: budući financijski troškovi</i>	<i>(317.648)</i>	<i>(395.475)</i>		
Sadašnja vrijednost minimalnih plaćanja	698.619	1.372.533		
Iskazano u financijskim izvještajima unutar:				
<i>Kratkoročnih obveza</i>	<i>49.712</i>	<i>155.281</i>		
<i>Dugoročnih obveza</i>	<i>648.907</i>	<i>1.217.252</i>		

Obveze po financijskom najmu odnose se na opremu (transportna sredstva) i zgradu (dvoranu Arenu) koje su uzete u najam na rok od 5 - 28 godina. Po isteku ugovora o najmu, Grupa može otkupiti imovinu po ugovorenim vrijednostima. Obveze Grupe temeljem financijskog najma su osigurane vlasništvom najmodavatelja nad imovinom koja je predmetom najma.

Grupa u istom iznosu ukupnih obveza s osnove financijskog najma za dvoranu ima evidentirana i potraživanja od vlasnika i države (bilješka 20 i 33).

Sadašnja vrijednost imovine pod financijskim najmom je iskazana kako slijedi:

	Građevinski objekti	Transportna sredstva	Ukupno
(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Nabavna vrijednost	818.881	1.581.686	2.400.567
Ispravak vrijednosti	(92.124)	(523.287)	(615.411)
Neto knjigovodstvena vrijednost 31.12.2017.	726.757	1.058.399	1.785.156
Nabavna vrijednost	818.881	118.285	937.166
Ispravak vrijednosti	(102.360)	(41.563)	(60.797)
Neto knjigovodstvena vrijednost 31.12.2018.	716.521	76.722	876.369

26/ OBVEZE PO PRIMLJENIM KREDITIMA / NASTAVAK

Kratkoročni krediti i zajmovi

	31.12.2018.	31.12.2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Kratkoročni krediti i zajmovi	780.219	455.267
<i>Kratkoročni krediti i zajmovi</i>	525.352	145.046
<i>Tekuće dospjeće dugoročnih kredita</i>	254.867	310.221
Tekuće dospjeće financijskog najma	49.712	155.281
Ostalo (kamate na kredite i obveznice)	47.342	47.930
	877.273	658.478

Kretanje kratkoročnih kredita i zajmova

	2018.	2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Stanje na 01. siječnja	455.267	340.947
Povećanje za nove kredite i zajmove	810.500	755.046
Smanjenje za otplaćeno tekuće dospjeće dugoročnih kredita (vidi bilješku „Kretanje dugoročnih kredita“)	(310.221)	(340.947)
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita	254.867	310.221
Smanjenje za otplate kredita i zajmova	(430.194)	(610.000)
Stanje na 31. prosinca	780.219	455.267

27/ OBVEZE ZA IZDANE OBVEZNICE

	2018.	2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Nominalna vrijednost	2.300.000	2.300.000
Premija	7.752	9.286
Diskont	(34.545)	(41.282)
Trošak izdavanja obveznica	(21.850)	(24.739)
Sadašnja vrijednost obveznice	2.251.357	2.243.265

U srpnju 2016. godine Društvo je izdalo obveznice u nominalnom iznosu 1.800.000 tisuća kuna po fiksnoj kamatnoj stopi od 3,875% i cijeni izdanja od 97,19%.

U srpnju 2017. godine Društvo je izdalo obveznice u nominalnom iznosu 500.000 tisuća kuna po fiksnoj kamatnoj stopi od 3,875% i cijeni izdanja od 102,00%. U srpnju 2017. godine isplaćen je u cjelosti ostatak obveza po izdanim euro obveznicama s dospjećem u srpnju 2017.godine.

Prosječna godišnja kamatna stopa na obveznice na dan bilance bila je 3,875% (2017.: 3,875%).

28/ OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Obveze prema povezanim društvima (bilješka 33)	65.857	68.320
Obveze prema dobavljačima	506	3.132
Ostale dugoročne obveze	2.934	1.825
	<u>69.297</u>	<u>73.277</u>

Obveze prema povezanim društvima na dan 31. prosinca 2018. godine odnose se na obvezu prema vlasniku za zemljište i na obvezu za komunalni doprinos.

Ostale dugoročne obveze iskazane u izvještaju o financijskom položaju (bilanci) na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 2.934 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 1.825 tisuća kuna), odnose na obvezu prema državi za prodane stanove zaposlenicima u skladu s državnim programom. Prema tada važećim zakonskim propisima, 65% prihoda ostvareno prodajom stanova zaposlenicima, plaćalo se državi po primitku sredstava. Prema Zakonu, Grupa nema obvezu doznačiti sredstva prije naplate od zaposlenika.

29/ REZERVIRANJA

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Rezerviranja za primanja zaposlenih po MRS 19	126.885	207.632
Rezerviranja za sudske sporove	236.741	281.357
Rezerviranja za sanaciju odlagališta	49.964	56.238
Rezerviranja za ostale obveze	132	5.588
	<u>413.722</u>	<u>550.815</u>
<i>Kratkoročna obveza (bilješka 31)</i>	52.964	43.413
<i>Dugoročna obveza</i>	360.758	507.402

Promjene u tijeku godine (u tisućama kuna)	Primanja zaposlenih	Sudski sporovi	Sanacija odlagališta i ostalo	Rezerviranja ukupno
Stanje 31. prosinca 2016. g.	<u>179.128</u>	<u>270.325</u>	<u>51.464</u>	<u>500.917</u>
Nova rezerviranja	33.037	35.580	10.362	78.979
Ukidanje rezerviranja / isplate	(4.533)	(24.548)	-	(29.081)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	<u>207.632</u>	<u>281.357</u>	<u>61.826</u>	<u>550.815</u>
Nova rezerviranja	16.804	22.049	1.370	40.223
Ukidanje rezerviranja / isplate	(2.168)	(53.135)	(13.100)	(68.403)
Podjela društva (izdvajanje)	(95.383)	(13.530)	-	(108.913)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	<u>126.885</u>	<u>236.741</u>	<u>50.096</u>	<u>413.722</u>

29/ REZERVIRANJA / NASTAVAK

Obveza rezerviranja za primanja zaposlenika proizlazi iz kolektivnog ugovora, a rezerviranja su utvrđena sukladno MRS-u 19 "Primanja zaposlenih". Rezerviranja za primanja zaposlenih uključuju rezerviranja za otpremnine, jubilarne nagrade i solidarne potpore. Rezerviranja se mjere po sadašnjoj vrijednosti troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze, uz korištenje diskontne stope od 2,4%.

Rezerviranja za sanaciju odlagališta odnose se na troškove održavanja i nadzora nad odlagalištem Jakuševac nakon njegovog zatvaranja za narednih 30 godina u svrhu zaštite okoliša sukladno MRS-u 37. "Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina". Predmetna rezerviranja su diskontirana. Rezerviranja za troškove po započetim sudskim sporovima koji se vode protiv Grupe obavljaju se po saznanju o pokretanju spora i procjeni ishoda spora. Uprava vjeruje da je obavljeno rezerviranje troškova dostatno za moguće obveze koje bi mogle uslijediti.

30/ ODGOĐENO PRIZNAVANJE PRIHODA

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Odgođeni prihodi budućeg razdoblja	3.479.199	4.089.689

Odgođeni prihodi budućeg razdoblja odnose se na imovinu primljenu ili financiranu od jedinica lokalne uprave i drugih pravnih osoba, bez naknade, koji se u izvještaj o financijskom položaju (bilanci) iskazuju kao odgođeni prihodi. Smanjenje odgođenog priznavanja prihoda u računu dobiti i gubitka se priznaje racionalno tijekom korisnog vijeka predmetne imovine, kao prihod u visini obračunate amortizacije imovine sukladno MRS 20.

31/ OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE OBVEZE

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Obveze prema povezanim društvima (bilješka 33)	29.777	112.712
Obveze prema dobavljačima	529.014	578.643
Obveze prema zaposlenima za neto plaće i naknade	51.239	98.532
Obveze za predujmove, depozite i jamstva	17.737	15.700
Ostale obveze	525.415	531.898
	<u>1.153.182</u>	<u>1.337.485</u>

Ostale obveze

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Obveze prema drugima po zaračunatim uslugama	214.341	187.692
Odgođeno priznavanje prihoda od prodaje	50.459	86.524
Obveze za poreze i doprinose na plaće i naknade	29.784	64.187
Obračunati troškovi koji nisu fakturirani a terete tekuće razdoblje	122.249	91.450
Tekuće dospjeće dugoročnih rezerviranja (bilješka 29)	52.964	43.413
Obveza za porez na dodanu vrijednost	26.096	34.232
Odgođeni PDV u predujmu	8	-
Ostale obveze za naknade po rješenjima	10.018	18.839
Obveza za članarine, naknade i poreze	19.496	5.561
	<u>525.415</u>	<u>531.898</u>

32/ IZVANBILANČNI ZAPISI

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Izvanbilančni zapisi	185.275	364.170

Izvanbilančni zapisi na dan 31. prosinca 2018. godine odnose se na dane garancije i zadužnice, primljene garancije i zadužnice, primljenu opremu u operativnom najmu, obveze za jamstvo Grada te ostalo materijalno manje značajno.

33/ STANJA I POSLOVNI DOGAĐAJI S POVEZANIM STRANAMA

Kupoprodajne transakcije između povezanih strana tijekom godina:

	Prihodi od prodaje		Troškovi kupljene robe i usluga	
	2018.	2017.	2018.	2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Grad Zagreb	702.706	942.667	18.367	17.076
	<u>702.706</u>	<u>942.667</u>	<u>18.367</u>	<u>17.076</u>

Otvorena stanja iz kupoprodajnih transakcija na kraju izvještajnog razdoblja:

	Potraživanja od povezanih strana		Obveze prema povezanim stranama	
	2018.	2017.	2018.	2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Grad Zagreb	334.176	328.533	29.434	112.712
	<u>334.176</u>	<u>328.533</u>	<u>29.434</u>	<u>112.712</u>

Prihodi od prodaje povezanim stranama ostvareni su po standardnim tržišnim cijenama koje su usporedive s cijenama prema nepovezanim stranama.

Otvoreni iznosi nisu osigurani instrumentima plaćanja (zadužnice, mjenice, bankovne garancije) i biti će plaćeni u novcu.

33/ STANJA I POSLOVNI DOGAĐAJI S POVEZANIM STRANAMA / NASTAVAK

Ostala dugoročna potraživanja

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Dani zajmovi povezanih društvima izvan Grupe	376.597	-
Grad Zagreb (bilješka 20)	1.383.298	1.507.563
	<u>1.759.895</u>	<u>1.507.563</u>

Ostale dugoročne obveze

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Grad Zagreb (bilješka 28)	65.857	68.320

Dani zajmovi povezanim društvima izvan Grupe odnose se na dugoročne zajmove novoosnovanim društvima prema Planu podjele nakon provedene statusne promjene podjela s osnivanjem s dospijecem unutar 10 godina. Ugovorene kamatne stope mogu se usporediti tržišnim kamatnim stopama po kojima se Grupa može zadužiti na tržištu novca u vrijeme ugovaranja zajma. Zajmovi su osigurani instrumentima plaćanja u obliku zadužnice.

Osim Grada Zagreba, povezane strane Grupe su Uprava i članovi Nadzornog odbora. Članovima Uprave (Uprava Društva, voditelji podružnica i direktori povezanih društava) i Nadzornog odbora isplaćena su primanja kako slijedi:

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Plaća Uprave i voditelja podružnica	9.330	10.572
Naknada Nadzornom i revizorskom odboru	1.102	991
	<u>10.432</u>	<u>11.563</u>

34/ PRIMANJA ZAPOSLENIH

Na dan 31. prosinca 2018. godine rezerviranja za primanja zaposlenih koja uključuju jubilarne nagrade, otpremnine i solidarne potpore iznose 126.885 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 207.632 tisuća kuna).

Jubilarne nagrade, otpremnine i solidarne potpore

Sukladno kolektivnom ugovoru dio društva iz Grupe ima obvezu isplaćivanja jubilarnih nagrada svojim zaposlenicima. Ta društva imaju plan definiranih primanja za zaposlenike koji ispunjavaju određene kriterije. 5. dodatkom temeljnom kolektivnom ugovoru od 1. siječnja 2019.g. jubilarne nagrade isplaćuju se u slučaju ostvarivanja dobiti nakon oporezivanja u iznosima koji su vezani uz prosječnu plaću isplaćenu po zaposleniku u gospodarstvu grada Zagreba i to prema sljedećim godinama radnog staža u Društvu:

- 700 kuna za 5 godina radnog staža
- 1 prosječna mjesečna plaća za 10 godina radnog staža
- 1,5 prosječna mjesečna plaća za 15 godina radnog staža
- 2 prosječne mjesečne plaće za 20 godina radnog staža
- 2,5 prosječne mjesečne plaće za 25 godina radnog staža
- 3 prosječne mjesečne plaće za 30 godina radnog staža
- 3,5 prosječne mjesečne plaće za 35 godina radnog staža
- 4 prosječne mjesečne plaće za 40 godina radnog staža

34/ PRIMANJA ZAPOSLENIH / NASTAVAK

S obzirom da društva nisu u mogućnosti sa sigurnošću procijeniti sve uvjete potrebne za izračun sadašnje vrijednosti obveza za rezerviranja za jubilarne nagrade koja proizlazi iz 5. dodatka TKU, u financijskim izvještajima na 31. prosinca 2018.g. iskazana je kratkoročna nediskontirana obveza za jubilarne nagrade za ukupan broj radnika koji u slijedećoj poslovnoj godini ostvaruju pravo na jubilarnu nagradu.

Kod odlaska u redovnu starosnu mirovinu, zaposleniku po Kolektivnom ugovoru pripada pravo na naknadu u iznosu od 3 prosječne mjesečne plaće isplaćene u gospodarstvu grada Zagreba u prethodna tri mjeseca.

Solidarne potpore isplaćuju se prema prosječno isplaćenoj plaći u gospodarstvu grada Zagreba, uključuju potpore zaposlenicima u slijedećim slučajevima:

- smrti zaposlenika ili člana uže obitelji zaposlenika
- nastanka teške invalidnosti zaposlenika ili djece i supružnika zaposlenika
- bolovanja dužeg od 90 dana zaposlenika
- potpore djeci radnika stradalog ili poginulog u domovinskom ratu
- nabava medicinskog pomagala i pokriće participacije pri kupnji prijeko potrebnih lijekova po mišljenju nadležnog liječnika
- otklanjanje posljedica elementarne nepogode
- rođenje djeteta
- teža povreda radnika na radu

Sadašnja vrijednost obveza po definiranim primanjima, povezani troškovi tekućeg i minulog rada određeni su metodom projicirane kreditne jedinice uz primjenu diskontne stope od 2,4% (2017. godine: 2,2%) a koja odgovara tržišnom prinosu na državne obveznice.

Aktuarske procjene su izvedene na temelju sljedećih glavnih pretpostavki:

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Diskontna stopa	2,40%	2,20%
Stopa fluktuacije	prosječno 4%	prosječno 5%
Prosječan očekivan preostali radni staž (u godinama)	19	22

Iskazan iznos u izvještaju o financijskom položaju (bilanci) na osnovu obveza Grupe s naslova definiranih otpremnina i jubilarnih nagrada za odlazak u mirovinu:

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Sadašnja vrijednost obveze za primanja zaposlenih iskazana u izvještaju o financijskom položaju (bilanci)	126.885	207.632

35/ FINANCIJSKI INSTRUMENTI

Upravljanje rizikom kapitala

Odnos neto kapitala i duga

Struktura kapitala analizira se putem analize troškova kapitala i sa njima povezanim rizicima.

Koeficijent financiranja na kraju izvještajnog razdoblja iznosio je:

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
<i>Dug</i>	3.977.548	4.393.560
Primljeni krediti, zajmovi i financijski najam (dugoročno i kratkoročno dospjeće)	2.372.519	2.851.508
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	2.251.357	2.243.265
-obveza po financijskom najmu dvorane Arena (iskazano i kao potraživanje od Grada Zagreba i Vlade RH)	(646.328)	(677.364)
-obveza po kreditima podružnice ZET za koje je istovremeno iskazano potraživanje od Grada Zagreba (zbog danih jamstava Grada Zagreba za plaćanja navedenih obveza)	-	(23.849)
<i>Novac u blagajni i stanja na računima u bankama</i>	310.461	158.909
<i>Neto dug</i>	3.667.087	4.234.651
<i>Kapital</i>	6.080.847	7.746.104
Omjer neto duga i kapitala	60,30%	54,67%

35/ FINANCIJSKI INSTRUMENTI / NASTAVAK

Kategorije financijskih instrumenata

	31.12.2018.	31.12.2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Financijska imovina		
Novac na računima i u blagajni	310.461	158.909
Financijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti	1.332	897
Dugoročni depoziti i ostala financijska imovina	164.071	181.740
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	15.990	14.760
Potraživanja od povezanih društava i kupaca	2.961.594	2.760.898
Potraživanja po zajmovima i po osnovi prodaje na kredit	18.383	23.441
Potraživanja od zaposlenih	430	4.630
Ostala potraživanja	487.670	541.386
Financijske obveze		
Ugovori o financijskom najmu	698.919	1.372.532
Primljeni krediti i zajmovi (dugoročno i kratkoročno dospijeće)	1.626.568	1.478.976
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	2.251.357	2.243.265
Obveze prema povezanim društvima i dobavljačima	625.154	762.805
Obveze za predujmove, depozite i jamstva	17.737	15.700
Obveze prema zaposlenima	51.239	98.532
Ostale kratkoročne obveze	402.550	124.278

Ciljevi upravljanja financijskim rizikom

Radi prognoziranja mogućnosti nastupa situacije koja se može negativno odraziti na poslovanje i ostvarivanje zadanih ciljeva, Grupa identificira financijske rizike, utvrđuje njihov potencijalni utjecaj na poslovanje Grupe u budućnosti i upravlja financijskim rizicima.

Različite oblike financijskih rizika s kojima se Grupa susreće u svom poslovanju nastoji se umanjivati, izbjegavati i prevaljivati da bi se povećala sigurnost poslovanja. Kada se to procijeni ekonomski opravdanim, određeni financijski rizici se prihvaćaju.

Najvažniji rizici, zajedno s metodama korištenim za upravljanje tim rizicima opisani su u nastavku. Grupa nije koristila derivatne (izvedene) instrumenta za upravljanje rizicima. Grupa ne koristi derivatne instrumente u spekulativne svrhe.

Tržišni rizik

Cijene komunalnih usluga na prijedlog Uprave Društva utvrđuje i odobrava Grad Zagreb dok Uprava Društva utvrđuje cijenu tržišnih usluga na temelju tržišnih cijena.

Aktivnosti Grupe su primarno izložene financijskom riziku promjene tečaja strane valute i kamatne stope. Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Grupe tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

Valutni rizik

Grupa određene transakcije obavlja u stranoj valuti te je po tom pitanju izloženo rizicima promjene valutnih tečajeva.

35/ FINANCIJSKI INSTRUMENTI / NASTAVAK

Valutni rizik / nastavak

U slijedećoj tablici prikazani su knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Grupe u stranoj valuti na izvještajni datum.

	Obveze		Imovina	
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
EUR	933.218	1.469.690	1.087.119	1.440.248

Analiza osjetljivosti na valutni rizik

Grupa je uglavnom izložena valutnom riziku promjene tečaja kune u odnosu na EUR po osnovi obveza po dugoročnim zajmovima od kojih je 21% vezanih za EUR dok je s osnove izdavanja kunske obveznice te reotkupom Euroobveznice značajno smanjena izloženost Grupe valutnom riziku. U idućoj tablici analizirana je osjetljivost Grupe na povećanje tečaja kune od 1% u odnosu na relevantne strane valute. Stopa osjetljivosti od 1% je stopa koja se koristi u internim izvještajima o valutnom riziku i predstavlja procjenu Grupe o realno mogućim promjenama tečaja kune u odnosu na EUR. Analiza osjetljivosti uključuje monetarnu imovinu i monetarne obveze u valuti. Negativan broj pokazuje smanjenje dobiti ako se hrvatska kuna u odnosu na predmetnu valutu promijeni za gore navedene postotke. U slučaju obrnuto proporcionalne promjene vrijednosti hrvatske kune u odnosu na predmetnu valutu, utjecaj na dobit bio bi suprotan u jednakom iznosu.

	Utjecaj valute EUR	
	31.12.2018.	31.12.2017.
	(u tisućama kuna)	(u tisućama kuna)
Dobit / (Gubitak)	3.552	(294)

Upravljanje rizikom kamatnih stopa

Grupa nije značajno izložena riziku promjene kamatnih stopa budući da je 12% ukupnih kreditnih obveza vezano uz varijabilne kamatne stope. Od ukupnih kreditnih obveza Grupe 88% je ugovoreno s fiksnom kamatnom stopom. Najveći dio kreditnih obveza s fiksnom kamatnom stopom odnosi se na emitirane kunske obveznice uz kuponsku stopu od 3,875% godišnje fiksno.

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik je rizik od neplaćanja odnosno neizvršenja ugovornih obveza od strane kupaca Grupe koji utječe na eventualni financijski gubitak Grupe. Grupa u poslovanju s kupcima prikuplja instrumente osiguranja plaćanja u svrhu zaštite od mogućih financijskih rizika i gubitaka uslijed neizvršenja plaćanja i ugovornih obveza.

Kupci se razvrstavaju u skupine rizičnosti prema financijskim pokazateljima poslovanja i dosadašnjem poslovanju s Grupom te se za svaku skupinu primjenjuju odgovarajuće mjere zaštite od kreditnog rizika. Za kategorizaciju kupaca uglavnom se koriste podaci iz službenih financijskih izvještaja kupaca te se koriste podaci Grupe o dosadašnjem poslovanju.

Grupa posluje s velikim brojem kupaca različite djelatnosti i veličine, te s velikim brojem kupaca građana. Potraživanja od kupaca usklađena su za vrijednost sumnjivih i spornih potraživanja.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Instrumenti koji se koriste za praćenje i smanjivanje rizika likvidnosti su: analiza i upravljanje novčanim tokovima, analiza imovine i izvora financiranja imovine, analiza kreditne sposobnosti kupaca, instrumenti osiguranja plaćanja, ugovorene otvorene kreditne linije na revolving principu i sl.

35/ FINANCIJSKI INSTRUMENTI / NASTAVAK

Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika

U tablicama u nastavku analizirano je preostalo razdoblje do ugovornog dospijeca neizvedenih financijskih obveza Grupe. Tablice su sastavljene na temelju nediskontiranih novčanih odljeva po financijskim obvezama po najranijem datumu na koji se od Grupe može zatražiti plaćanje. U tablicu su uključeni novčani odljevi i po glavnici i po kamatama.

(u tisućama kuna)	Prosječna ponderirana kamatna stopa	Do 1 g.	Od 1 do 2 g.	Od 2 do 3 g.	Od 3 do 4 g.	Od 4 do 5 g.	Nakon 5 g.	Ukupno
31. prosinca 2018.	%							
<i>Beskamatne</i>								
Obveze prema povezanim društvima i dobavljačima		562.257	2.960	2.960	2.960	2.352	51.665	625.154
Obveze za predujmove, depozite, jamstva		17.737	-	-	-	-	-	17.737
Obveze prema zaposlenima		51.239	-	-	-	-	-	51.239
Ostale kratkoročne obveze		399.616	-	-	-	-	-	399.616
<i>Instrumenti s promjenjivom kamatnom stopom</i>								
Obveze temeljem financijskog najma	4,68%	81.487	73.988	59.693	53.407	53.407	694.285	1.016.267
Kredit i zajmovi	3,02%	170.534	86.353	74.716	73.229	62.809	32.403	500.044
<i>Instrumenti s fiksnom kamatnom stopom</i>								
Izdane obveznice	3,88%	89.125	89.125	89.125	89.125	2.389.125	-	2.745.625
Kredit i zajmovi	2,66%	646.582	63.636	307.020	55.582	54.146	94.440	1.221.406
		<u>2.018.577</u>	<u>316.062</u>	<u>533.514</u>	<u>274.303</u>	<u>2.561.839</u>	<u>872.793</u>	<u>6.577.088</u>

35/ FINANCIJSKI INSTRUMENTI / NASTAVAK

Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika

	Prosječna ponderirana kamatna stopa	Do 1 g.	Od 1 do 2 g.	Od 2 do 3 g.	Od 3 do 4 g.	Od 4 do 5 g.	Nakon 5 g.	Ukupno
31. prosinca 2017.	%							
<i>Beskamatne</i>								
Obveze prema povezanim društvima i dobavljačima		693.354	5.132	2.000	2.000	2.000	58.320	762.806
Obveze za predujmove, depozite, jamstva		15.700	-	-	-	-	-	15.700
Obveze prema zaposlenima		98.532	-	-	-	-	-	98.532
Ostale kratkoročne obveze		122.453	365	365	365	365	365	124.278
<i>Instrumenti s promjenjivom kamatnom stopom</i>								
Obveze temeljem financijskog najma	4,20%	155.281	439.672	73.622	65.533	63.199	575.225	1.372.532
Kredit i zajmovi	2,71%	399.192	165.614	77.340	67.751	68.412	90.000	868.309
<i>Instrumenti s fiksnom kamatnom stopom</i>								
Izdane obveznice	3,88%	-	-	-	-	2.243.265	-	2.243.265
Kredit i zajmovi	2,93%	103.956	77.822	275.556	25.556	25.556	102.222	610.688
		<u>1.588.468</u>	<u>688.605</u>	<u>428.883</u>	<u>161.205</u>	<u>2.402.797</u>	<u>826.132</u>	<u>6.096.090</u>

35/ FINANCIJSKI INSTRUMENTI / NASTAVAK

Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika

U tablici u nastavku analizirano je očekivano dospijeće neizvedene financijske imovine Grupe. Tablice se sastavljene na temelju nediskontiranih ugovornih dospijeća financijske imovine, uključujući kamatu koja će biti zarađena na toj imovini

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 g.	Od 1 do 2 g.	Od 2 do 3 g.	Od 3 do 4 g.	Od 4 do 5 g.	Nakon 5 g.	Ukupno
(u tisućama kuna)	%							
31. prosinca 2018.								
<i>Beskamatne</i>								
Novac i novčani ekvivalenti		310.461	-	-	-	-	-	310.461
Financijske obveze po fer vrijednosti		17.322	-	-	-	-	-	17.322
Potraživanja od povezanih društva i kupaca		1.202.891	-	-	-	-	-	1.202.891
Potraživanja od zaposlenih		430	-	-	-	-	-	430
Ostala potraživanja		190.551	27.192	26.828	26.708	26.708	347.180	645.167
<i>Instrumenti s promjenjivom kamatnom stopom</i>								
Dani depoziti i ostale vrijednosnice	1,56%	874	873	874	874	874	56.436	60.805
<i>Instrumenti s fiksnom kamatnom stopom</i>								
Dani depoziti i ostale vrijednosnice	2,33%	33.091	2.298	2.298	2.298	4.956	67.492	112.433
Dani zajmovi	5%	7.412	4.372	-	-	-	-	11.784
Potraživanje po osnovi kredita za stanove	1%	195	272	249	235	128	96	1.175
Dani zajmovi povezanim društvima	3,88%	32.230	52.688	51.162	49.637	48.112	217.692	451.521
Potraživanja od povezanih		278.358	301.613	253.031	237.075	232.061	695.477	1.997.615
		2.073.815	389.308	334.442	316.827	312.839	1.384.373	4.811.604

35/ FINANCIJSKI INSTRUMENTI / NASTAVAK

Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika

(u tisućama kuna)	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 g.	Od 1 do 2 g.	Od 2 do 3 g.	Od 3 do 4 g.	Od 4 do 5 g.	Nakon 5 g.	Ukupno
31. prosinca 2017.	%							
<i>Beskamatne</i>								
Novac i novčani ekvivalenti		158.909	-	-	-	-	-	158.909
Financijska imovina po fer vrijednosti		897	-	-	-	-	-	897
Potraživanje od povezanih društva i kupaca		1.464.702	223.793	184.441	160.103	150.838	577.021	2.760.898
Potraživanja od zaposlenih		4.630	-	-	-	-	-	4.630
Ostala potraživanja		211.937	13.974	12.442	13.037	13.661	276.334	541.385
Ostala kratkoročna potraživanja								
<i>Instrumenti s promjenjivom kamatnom stopom</i>								
Dani depoziti i ostale vrijednosnice	2,00%	1.120	1.120	1.120	1.120	1.120	71.880	77.480
<i>Instrumenti s fiksnom kamatnom stopom</i>								
Dani depoziti i ostale vrijednosnice		65.939	1.742	1.742	1.742	4.364	50.620	126.149
Dani zajmovi	4,00%							
Potraživanje po osnovi kredita za stanove	1,00%	1.343	1.343	1.343	1.343	1.343	1.874	8.589
Dani zajmovi povezanim društvima	4,00%	8.986	4.459	735	735	735	3.161	18.811
		1.918.463	246.431	201.823	178.080	172.061	980.890	3.697.748

35/ FINANCIJSKI INSTRUMENTI / NASTAVAK

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Pokazatelji fer vrijednosti priznati u izvještaju o financijskom položaju / (bilanci)

U idućoj tablici su analizirani financijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani u tri skupine ovisno o dostupnosti pokazatelja fer vrijednosti:

- Pokazatelji 1. reda – izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za istovrsnu imovinu i istovrsne obveze
- Pokazatelji 2. reda – izvedeni iz drugih podataka o imovini ili obvezama koje nisu kotirane cijene iz pokazatelja 1. reda, bilo izravno kao cijene ili neizravno, izvedeni iz njihovih cijena
- Pokazatelji 3. reda – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koje se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima.

	31.12.2018			
(u tisućama kuna)	1. red	2. red	3. red	Ukupno
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak</i>				
- ulaganja u dionice	-	-	1.332	1.332
	-	-	1.332	1.332
				31.12.2017
(u tisućama kuna)	1. red	2. red	3. red	Ukupno
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak</i>				
ulaganja u dionice	411	-	486	897
	411	-	486	876

36/ UGOVORNE OBVEZE

Grupa ima sklopljene ugovore čije je izvršenje počelo, ali nije dovršeno. Vrijednost investicija koja treba nastati po ovim ugovorima procjenjuje se na iznos od 210.441 tisuća kuna.

37/ SUDSKI SPOROVI

Grupa je izložena različitim sudskim sporovima. Uprava vjeruje da je obavljeno rezerviranje za sudske sporove prema procjenama u iznosu od 236.741 tisuća kuna (31.prosinca2017. godine 281.357 tisuća kuna) dostatno za moguće obveze koje bi mogle uslijediti (bilješka 29).

38/ POTENCIJALNE OBVEZE

Zaštita okoliša

U okviru Grupe, djeluje i podružnica ZGOS čija je osnovna djelatnost odlaganje komunalnog i drugog otpada, kao i sanacija odlagališta Jakuševac te pomoć Gradu Zagrebu u uspostavi dugoročne strategije razvoja sustava gospodarenja komunalnim otpadom u Gradu Zagrebu. Učinak tih djelatnosti na okoliš prate mjesne uprave i državni organi koji se bave zaštitom okoliša. Grupa (podružnica ZGOS) je na ime budućih troškova održavanja i nadzora nad odlagalištem okoliša, sukladno MRS 37 "Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina" rezerviralo sredstva u iznosu od 49.964 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 56.238 tisuća kuna) (bilješka 29).

39/ DOGAĐAJI NAKON DATUMA KONSOLIDIRANOG IZVJEŠTAJA O FINANCIJSKOM POLOŽAJU / (BALANCE)

Nije bilo nikakvih događaja nakon datuma konsolidiranog izvještaja o financijskom položaju / (balance) koji zahtijevaju objavljivanje u financijskim izvještajima.

40/ MIROVINSKO OSIGURANJE

Grupa nema nikakav poseban model mirovinskog osiguranja za svoje zaposlene ili Upravu. Sukladno tome, nisu unijeta nikakva rezerviranja za te troškove.

Za djelatnike Grupe koji su zaposleni u Republici Hrvatskoj, plaćaju se zakonski doprinosi za mirovinsko osiguranje. Ti doprinosi čine osnovu za mirovine koje Hrvatski mirovinski fond isplaćuje hrvatskim djelatnicima nakon njihova odlaska u mirovinu. Trenutno Grupa nema preostalih obveza za neisplaćene mirovine, bilo za sadašnje ili bivše zaposlenike.

41/ ZAKONSKO I REGULATORNO OKRUŽENJE

Poslovanje Grupe, kao i ostvarivanje prihoda je predmet nekoliko zakona od kojih su najznačajniji:

- Zakon o komunalnom gospodarstvu
- Zakon o lokalnoj samoupravi
- Zakon o otpadu
- Zakon o ustanovama
- Zakon o vodama
- Zakon o grobljima
- Zakon o održavanju zgrada
- Zakon o slobodnim zonama

42/ ODOBRENJE KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Uprava je usvojila konsolidirane financijske izvještaje i odobrila njihovo izdavanje 24. travnja 2019. godine.

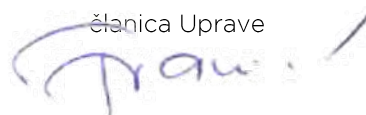
Ana Stojić Deban,
predsjednica Uprave

Bernard Mršo,
član Uprave

Daniela Franić,
članica Uprave

Marica Dusper,
članica Uprave

ZAGREBAČKI HOLDING
d.o.o.
ZAGREB, Ulica grada Vukovara 41

